

Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.

5000 Szolnok, Szántó krt. 52. I. lh. II/5
Tel/fax: 56/343-279

Sz.: 13/2018.

TISZAROFF

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

2018. Október hó

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Aláírólap

Tiszaroff Község településrendezési tervének
Megalapozó Vizsgálati munkaréséhez

Vezető településrendező tervező

Kiszelovics Ildikó

TT-1-16-0238

településmérnök, városépítési városgazdasági
szakmérnök

Viziközmű tervező

Gönczöl Csaba

TV-16-0857

építőmérnök

Táj- és zöldfelületi tervező
munkatárs

Kollányiné Földi Hajnalka

Okl. táj- és kertépítészmérnök

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

TARTALOMJEGYZÉK

Tiszaroff község Településrendezési tervének
megalapozó vizsgálatához

1. rész: Helyzetfeltáró munkarész

- 1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok
- 1.2. A településfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata
- 1.3. Területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
- 1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai
- 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása
 - 1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai
 - 1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
- 1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata
 - 1.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök
 - 1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek
- 1.7. A település társadalma
 - 1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
 - 1.7.2. Térbeli - társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
 - 1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések egyházak, stb.)
- 1.8. A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, stb.)
 - 1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása
- 1.9. A település gazdasága
 - 1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői
 - 1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelései
 - 1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)
 - 1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet - kínálat)
- 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere
 - 1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program
 - 1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
 - 1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység
 - 1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- 1.10.6. Intézményfenntartás
- 1.10.7. Energiagazdálkodás
- 1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások
- 1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata
 - 1.12.1. Természeti adottságok
 - 1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet
 - 1.12.2.1. Tájérténeli vizsgálat
 - 1.12.2.2. Tájhasználat értékelése
 - 1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek
 - 1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek
 - 1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek
 - 1.12.3.3. Ökológiai hálózat
 - 1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése
- 1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 - 1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei
 - 1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek
 - 1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése
 - 1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái
- 1.14. Az épített környezet vizsgálata
 - 1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata
 - 1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata
 - 1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok
 - 1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek
 - 1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)
 - 1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek
 - 1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület
 - 1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata
 - 1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat
 - 1.14.2.2. A tulajdonjogi vizsgálat
 - 1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter
 - 1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése
 - 1.14.5. Az építmények vizsgálata
 - 1.14.5.1. Funkció, kapacitás
 - 1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)
 - 1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom
 - 1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok
 - 1.14.6. Az épített környezet értékei
 - 1.14.6.1. Településszerkezet történeli kialakulása, történeli településmag
 - 1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.6.4. Világörökségi és világörökség várományos terület
 - 1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- 1.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és a temetkezési emlékhely
- 1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet
- 1.14.6.8. Nemzeti emlékhely
- 1.14.6.9. Helyi védelem
- 1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15. Közlekedés
 - 1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2. Közúti közlekedés
 - 1.15.3. Községi közlekedés
 - 1.15.3.1. Közúti
 - 1.15.3.2. Kötőtpályás
 - 1.15.4. Kerékpáros és gyalogosközlekedés
 - 1.15.5. Parkolás
- 1.16. Közművesítés
 - 1.16.1. Víziközművek
 - 1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz-termálvíz hasznosítás)
 - 1.16.1.2. Szennyvízelvezetés
 - 1.16.2.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - 1.16.2. Energia
 - 1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)
 - 1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
 - 1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
 - 1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)
- 1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)
 - 1.17.1. Talaj
 - 1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek
 - 1.17.3. Levegőtisztaság és védelme
 - 1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés
 - 1.17.5. Sugárzás védelem
 - 1.17.6. Hulladékkezelés
 - 1.17.7. Vizuális környezetterhelés
 - 1.17.8. Árvízvédelem
 - 1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák
- 1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást; beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)
 - 1.18.1. Építésföldtani korlátok
 - 1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei
 - 1.18.1.2. Csúszás, süllyedésveszélyes területek
 - 1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei
 - 1.18.2. Vízirajzi veszélyeztetettség
 - 1.18.2.1. Árvízveszélyes területek
 - 1.18.2.2. Belvízveszélyes területek
 - 1.18.2.3. Mély fekvésű területek

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- 1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem
- 1.18.3. Egyéb
 - 1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl lejtés, falszakadás)
 - 1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások
 - 1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások
- 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely
- 1.20. Városi klíma

2. rész Helyzetelemző munkarész

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetés, folyamataik elemzése

3. rész Helyzetértékelő munkarész

- 3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése , szintézis
 - 3.1.1. A folyamatok értékelése
 - 3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése
 - 3.1.3. A településfejlesztés- és rendezés kapcsolata
- 3.2. Problématérkép/értéktérkép
- 3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek
 - 3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása
 - 3.3.2. Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése
 - 3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

I. rész: Helyzetfeltáró munkarész

I.1. Bevezetés, előzmények

Tiszaroff Községi Önkormányzat 2018. évben bízta meg a Kiszelovics és Társa Településtervező Kft-t, hogy a település igazgatási területére vonatkozóan új, a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti településrendezési eszközök részeként településfejlesztési koncepciót készítsen, melynek alátámasztását a megalapozó vizsgálat biztosítja, fenti Kormányrendelet szerinti tartalommal, a koncepció mélységének megfelelően.

Az új településfejlesztési koncepció készítését indokolta a jelenleg hatályos településrendezési terv jóváhagyása óta eltelt időszak társadalmi, gazdasági változása, a település külterületét meghatározó tiszaroffi árvízi szükségtározó megépítése, az új fejlesztési elképzelések. A jogszabályi környezet változása, a magasabbrendű tervek módosulása is mind az új koncepció készítését indokolták.

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Tiszaroff Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík nyugati peremén, a Tisza mai folyása mellett fekszik.

Tiszaroff közlekedésföldrajzi helyzete nem mondható előnyösnek. A községet a 4-es útvonalról Fegyvernek felől, alsóbbrendű bekötőúton lehet megközelíteni. Ez az alsóbbrendű bekötőút a Tiszafüred-Abádszalók – Tiszaroff-Fegyvernek közötti út, melyből Tiszagyendán át Kunhegyes felé ágazik egy másik útvonal.

A legközelebbi város Kunhegyes, 17 km-nyi utazással érhető el, de Törökszentmiklós (35 km), Tiszafüred (45 km), Szolnok (55 km) vagy Karcag (59 km) távolsága már jelentősebb.

Kompkapcsolat révén Tiszasüly településsel közvetlen a kapcsolat.

Tiszaroffnak vasútállomása nincs, a település Abádszalók és Kunhegyes vasútállomásán át tud az ország településeivel vasúti kapcsolatot teremteni.

A település igazgatási területének szomszédjai:

- Északon: Tiszabura
- Keleten: Tiszasüly
- Délen: Kötelek, Tiszabő
- Nyugaton: Tiszagyenda

Vasútállomás hiányában az elsődleges tömegközlekedési kiszolgáló a távolsági autóbusz.

Intézményhálózatának tekintetében Tiszaroffon az egészségügyi, oktatási, szociális, kereskedelmi, kulturális alapfokú ellátás megoldott.

Középfokú ellátását Kunhegyes szolgálja ki, felsőfokú ellátás tekintetében Szolnok városa vehető igénybe, mind egészségügyi, mind kultúra és oktatás tekintetében.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

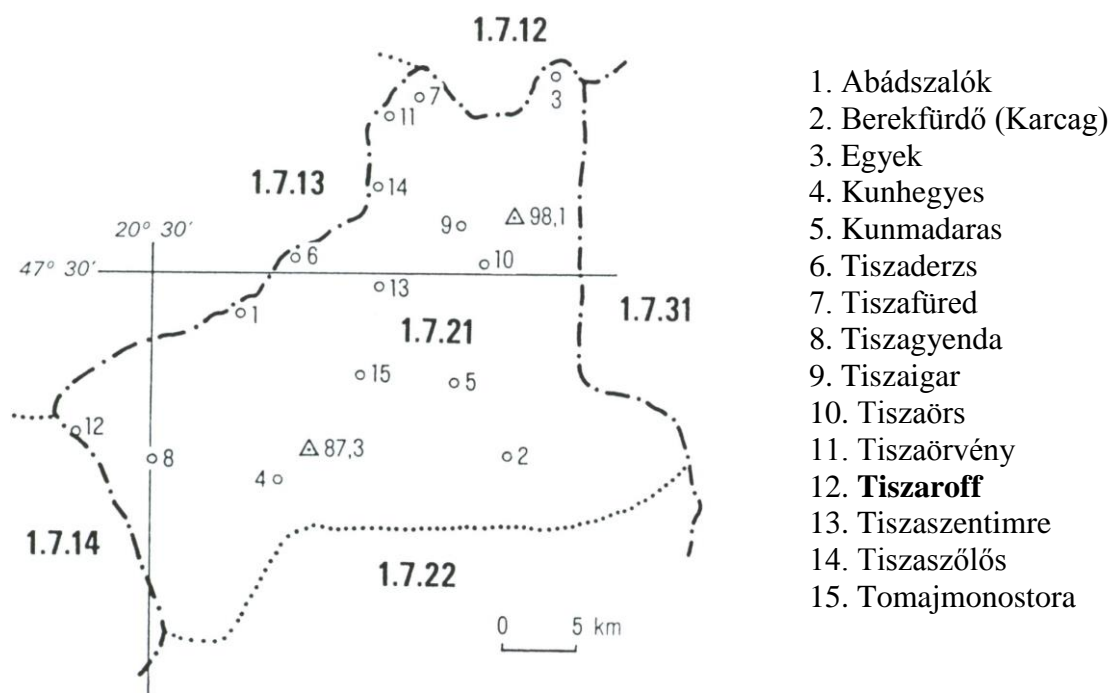
Az ország távolabbi településeinek megközelítése a 4. számú főközlekedési úton keresztül történik.

Elhelyezkedése térkép

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík nyugati peremén, a Tisza mai folyása mellett fekszik. A település határának nyugati fele már a Hevesi-ártér területére esik.

Domborzati adatok

A kistáj 87 és 98 m közötti tengerszint feletti magasságú, fluvialisan átmozgatott lösziszapos üledékekkel fedett egykori hordalékkúp síkság.

Tiszaroff viszonylag nagy kiterjedésű határa természetföldrajzi szempontból két részre osztható. A belterületől keletre fekvő pleisztocén végi hordalékkúp-felszín alkotja a határ kisebb hányadát, melynek magasabban fekvő, az egykori tiszai ártérre néző peremén helyezkedik el a település. Ez a határrész ahhoz a buckás területhez tartozik, amely Tiszabura-Tiszaroff és Tiszagyenda között húzódva, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík egyik legjellegzetesebb, zárt, szélbarázdás felszínét alkotja. A löszös homokkal fedett, hosszanti buckákkal borított, szélbarázdás felszín különösen a település határának keleti részét uralja. Jelezván, hogy a tiszaroffi határ ezen részének formázásában a szél játszotta a fő szerepet.

Földtani adottságok

A község nyugati és déli határrészein holocén réti anyag, illetve újholocén öntésképződmény található. Ezt a határrészt a Tisza oldalazó eróziós és akkumlációs munkája formálta. Ez a rész a Hevesi-ártér ma már ármentesített területéhez tartozik.

A felszín fejlődéstörténetének megfelelően alakultak a község határának talajadottságai is. A községhatár mintegy harmadát csernozjom jellegű talajok (csernozjom jellegű homoktalajok,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

mélyben sós csernozjomok és mélyben szolonyeces csernozjomok) foglalják el. Réti jellegű talajok (réti csernozjomok, réti szolonyecsek, sztyeppesedő réti szolonyecsek) fedik a határ nagyobb részét, különösen a mély fekvésű, egykori ártérhez tartozó területeket. Az újholocén ártéri képződményeken a réti öntéstalajok az uralkodóak.

Éghajlat

Mérsékelt meleg-száraz éghajlatú terület.

Az évi napfénytartam 1950 és 2000 óra között változik úgy, hogy a DNy-i részek élvezik a több napsütést. A nyár időszakban kb. 800, télen 180-190 órán át süt a Nap átlagosan.

Az évi középhőmérséklet É-on 9,8-9,9 °C, D-en magasabb, 10,0-10,2 °C. A vegetációs időszak átlagos középhőmérséklete 17,0 °C. Április 10. után már 10 °C fölött van a napi középhőmérséklet.

A legmelegebb nyári napok középhőmérsékleteinek átlaga Ény-on 34,7 °C, máshol 35,0 °C, körül van, a téli leghidegebb minimumok átlaga pedig -17,5 °C.

Tiszaroff az Alföld legszárazabb részének közelében fekszik, a csapadékösszeg sokéves átlaga 530-540 mm közötti. Az évi középhőmérséklet 10 °C közelében alakul. A vegetációs időszak csapadéka 320-330 mm. A hótakarós napok átlagos száma 33-34, az átlagos maximális hóvastagság 15-16 cm.

Az ariditási index 1,28-1,35, a középső vidéken 1,25 körül alakul.

Leggyakoribb szélirány az északkeleti, de gyakori a déli és keleti szél is.

Vízrajz

A terület meghatározó folyója a Tisza. Önálló vízfolyás nélküli terület, csak belvízcsatornái vannak, amelyek részben a Tisza, részben a Hortobágy-Berettyó felé vezetnek. Az egész területet harántolja Kiskörei tározóból induló Nagykunság-főcsatorna. Szélsőséges, száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület.

$L_f=0,5 \text{ l/s km}^2$ $L_t=3\%$ $V_h=150 \text{ mm/év}$

Sajnos a csatornák vízjárásáról nincsenek adatok. Ezek vízelvezetését mesterségesen irányítják a befogadók vízállása szerint. Vízbő időszak a hóolvadáson túl igen kevészer adódik, kivéve a csapadékos éveket. Vízük általában II. osztályú. A Nagykunsági főcsatornával kapcsolatban a belvízrendszer egyes csatornáit öntözésre is átalakították. A belvízi csatornahálózat hossza meghaladja a 3000 km-t.

Számos (22) tavának nagyobb része mesterséges halastó és tározó (15), 1045 ha összfelülettel. A talajvíz Kunhegyestől Ny-ra 4-6 m között, K-re 2 m felett, máshol 2-4 m között áll. Mennyisége nem számottevő. A keménysége is csak a D-i tájrészen nagyobb, ahol gyakran a 45 nk⁰-ot között van.

A rétegvíz mélysége 1-1,5 l/s km² között van. A számos ártézi kút mélysége 100-200 m közötti, vízhozamuk pedig mérsékelt, 100 l/p alatti. De a nagyobb mélységekből jelentős mennyiségek is nyerhetők. A sok hévizes, kútból jelentősebbek: Berekfürdő, Karcag (55 °C, nátriumkloridos, jódos, brómos gyógyvíz), Kunhegyes (58 °C), Tiszafüred (48 °C), Tiszaörs (51 °C), Tiszaroff (51 °C, lefojtott kút) hévizei.

Növényzet

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A kistáj növényföldrajzi vonatkozásban az Alföld flóraidék (Eupannonicum) Tiszántúli flórajárásának része. A legjellegzetesebb potenciális erdőtársulások a fűz ligeterdők, a tölgy-kőris-szil-ligeterdők, a sziki tölgyesek és a tatárjuharos liszttölgyesek. A sziki rétek számos helyen fellelhetők. Felbukkan a sziki saláta, a réti őszirózsa, a villás boglárka, stb.

Az erdészetileg hasznosított területeken elsősorban fiatalok, lág- és keménylombos erdők találhatók. A mezőgazdasági területhasznosítás főnövényei a búza (20-30 q/ha), az őszi árpa (20-25 q/ha), a kukorica (35-70 q/ha).

Talajok

A talajtakaró tarka. A tizenegy talajtípus közül a löszön kialakult, mezőgazdaságilag is hasznosítható csernozjom jellegű homoktalajok foltjai összesen 6%-ot, az alföldi mészlepedékes csernozjomok 1%-ot, a nagyobb összefüggő területeket borító réti csernozjomok 26%-ot tesznek ki.

A kistáj területének 51%-át öt szikes talajtípus borítja. A mélyben sós és mélyben szolonyeces réti csernozjomok 9 ill. 3%-nyi területet borítanak és még lényegében kedvező adottságúak. Igen jelentős (18%), főként a hortobágyi területtel határosan, a réti szolonyecsek ugyancsak kiterjedtek (18%). A kedvezőbb termékenységű szolonyeces réti talajok 3%-os területi részarányal fordulnak elő. E két talajtípuson a mezőgazdasági termelés csak melioratív talajjavítással folytatható, illetve tartható fenn. A kistáj mezőgazdasági hasznosíthatóságát a szikeség korlátozza.

A tiszaroffi felszín fejlődéstörténetének megfelelően alakultak a község határának talajadottságai is. A községhatár mintegy harmadát csernozjom jellegű talajok (csernozjom jellegű homoktalajok, mélyben sós csernozjomok és mélyben szolonyeces csernozjomok) foglalják el. Réti jellegű talajok (réti csernozjomok, réti szolonyecsek, sztyeppesedő réti szolonyecsek) fedik a határ nagyobb részét, különösen mély fekvésű, egykori ártérhez tartozó területeket. Az újholocén ártéri képződményeken a réti öntéstalajok az uralkodóak.

Tájtípológiai összesség

Mérsékelt meleg, száraz éghajlat mellett igen nagy a terület vízhiánya. A terület két nagy talajtípusra és egy azokat színező, a homokos folyóhátakra korlátozódó típusra oszthatjuk.

A kistáj K-i fele valamivel egységesebb felszínű, de holtmedrekkel tagolt magasártéri síkság, melynek réti, réti öntés és termőképesebb szikes talaj a talajvíz állásának a hatását tükrözi. Ahol a felszín valamivel magasabb a réti csernozjom is megjelenik. Valamennyi felsorolt talajtípus fő hasznosítási formája a szántóföld, de az időszakosan neves laposokban a rétek és a legelők is elterjedtek. Az erdők főleg telepített akácosokból és itt-ott lösz- és sziki tölgyes csoportokból állnak. A kultúrsztyepp jelleg meghatározó. A táj vízhiányát enyhíti, a termelés biztonságát szolgálja a Nagykunság főcsatornára támaszkodó öntözőrendszer kiépülése, mely a vizsgálat idején még Tiszaroffon nem épült ki.

Tisza folyó

Tiszaroff község meghatározó természeti adottsága a Tisza folyó. A település 13,5 km hosszúságban a Tisza partján fekszik, ebből 2,5 km hosszúságú szakasz közvetlen belterület. A települést érintő folyószabályozás (átmetszés) 1854-55-ben készült el, amikor párhuzamosan a gátépítés is megtörtént.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Területfejlesztési dokumentumok:

- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
- Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2014 – 2020
- Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2014 – 2020

Az Országos Területfejlesztési Konceptióhoz való igazodás

Az Országos Területfejlesztési Konceptiónak Tiszaroff Község tekintetében az alábbi releváns megállapításai rögzíthetők:

Régiók fejlesztési irányai:

Észak-Alföld (*Hajdú-Bihar megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye*)

Az Észak-Alföldi Régió földrajzi elhelyezkedésére, valamint a meglévő és mobilizálható erőforrásaira támaszkodóan, hazai és európai szinten is versenyképes gazdaságával, az értékek megőrzésével és fenntartható használatával biztosítja a minőségi élet feltételeit az itt élők számára

Nemzeti Fejlesztés 2030 való igazodás

Az Országgyűlés 1/2014 (I.3.) OGY Határozata **Nemzeti Fejlesztés 2030** - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról (melynek elkészítéséről az 1996. évi XXI. törvény rendelkezik) alapján:

Átfogó fejlesztési célok:

- Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeinek megőrzése és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Specifikus célkitűzések:

- Versenyképes, innovatív gazdaság
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és – ellátás
- Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+f+I
- Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
- Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Területi specifikus célok:

- Az ország makroregionális szerepének erősítése
- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

Középtávú fejlesztési prioritások:

- Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben
- Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé
- Útban az erőforrás - és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé
- Népesedési és közösségi fordulat
- Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Szak és területpolitikai fejlesztési irányok között szerepel:

A fenntartható és harmonikus város-vidék kapcsolat

A város-vidék egységes rendszert alkot. A városi centrumok központi funkciókat látnak el, amelyek elérhetőségét/hozzáférhetőségét biztosítani kell minden potenciális érintettnek. A városkörnyéki falvak a lakó- és rekreációs funkciókon kívül szerepet játszanak a városok élelmiszerellátásában és az ökológiai hálózatok, a városok körüli zöld gyűrűk, zöldfelületek biztosításában.

Jász-Nagykun-Szolnok megye

POZICIONÁLÁS

A megye sajátos térszerkezeti törésvonalon fekszik az Alföld közepén. A főváros vonzásába tartozó Jászság és Szolnok térsége fejlődő a versenyképes iparágak koncentrációja miatt, míg a tiszántúli részeken elmaradott, periférikus térségek alakultak ki. A nagytérségi és környezeti adottságok hasznosításának akadálya a gyorsforgalmi úthálózat hiánya és a közúthálózat romló állapota. A kedvező adottságokon alapuló mezőgazdasági termelés csökkenő volumenű, de javuló minőségű. A közelmúlt nagy beruházásai csökkentették a megye árvízi veszélyeztetettségét. A Tisza adta lehetőségek kihasználatlanok, a turizmus kínálata csak néhány településen bővült. A 2000-es évek folyamatos GDP növekedése 2009-ben tört meg, 2010-ben pedig már csökkenés volt tapasztalható. A népesség erősen fogy, a fiatalok körében pedig nő a romák aránya. A foglalkoztatottak száma csökken, a munkanélküliség növekszik, de ezek a trendek az országos átlagnál kedvezőbbek. A bérek elmaradnak a hazai átlagtól, a foglalkoztatási szerkezet stabil. A közüzemi infrastruktúra fejlődése dinamikus, a humánszolgáltatások kapacitása és igénybevétele összhangban van.

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- Erőteljes kapcsolódás a fejlődő fővárosi térséghez és M1-M5 tengelyhez a gyorsforgalmi utak (M4, M8, M44) kiépítése, a közút- és vasúthálózat fejlesztése, az innováció és a gazdasági együttműködés bővítése által.
- Versenyképes megye kialakítása Szolnok térsége súlyának növelésével, a Jászság új minőségű fejlesztésével, a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakításával és a Tisza-tó kiemelt kezelésével.
- Az agrárium együttműködésen alapuló megújítása a tájfenntartó kapacitás növelése és a termelés bővítése érdekében.
- Kiegyensúlyozott Tisza-mente és kultúrtájak hálózata létrejöttének előmozdítása összehangolt vízügyi, környezetvédelmi, energetikai, turisztikai és vidékfejlesztéssel.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

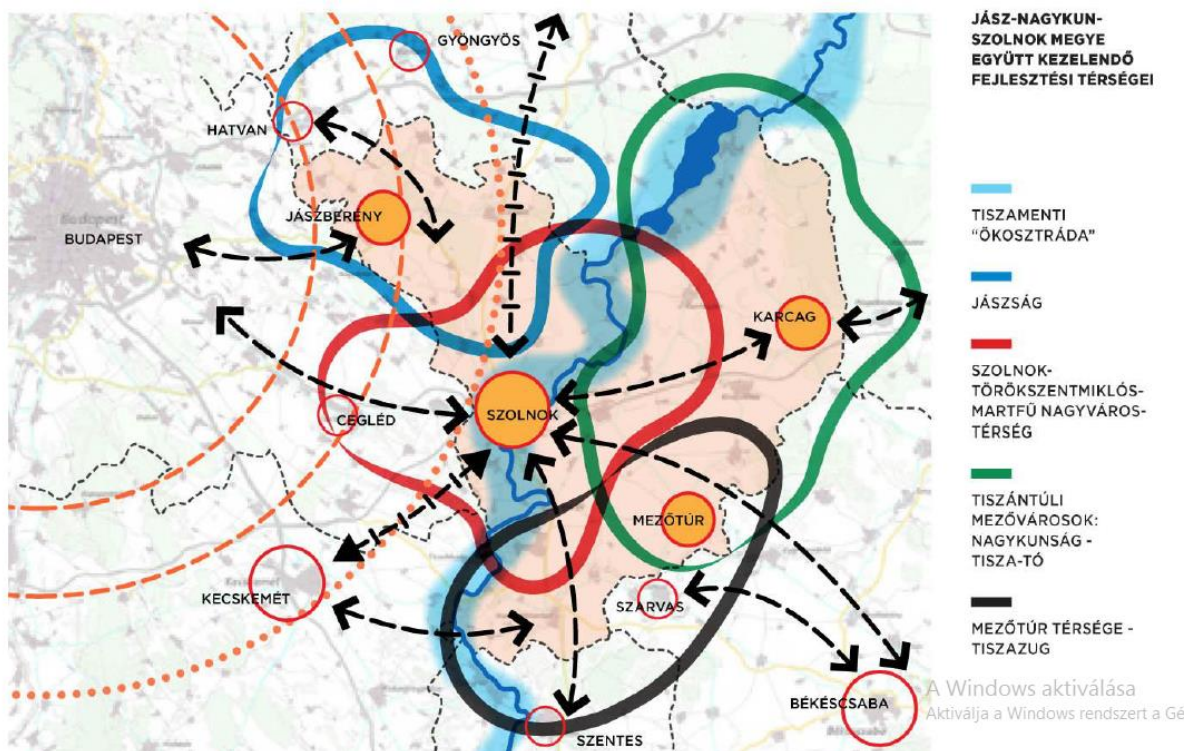
Kapcsolódás a megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

Jász – Nagykun – Szolnok Megye együttkezelendő térségei

A 2014 – 2020-as programozási ciklusra való felkészülés során Jász – Nagykun – Szolnok Megye elkészítette a Megyei Stratégiai Programot, Operatív Programot és Integrált Területfejlesztési Programot, amelyek a megye egészét érintő, komplex fejlesztési irányokat tartalmazza. Ezen dokumentumokban került rögzítésre, hogy egyes területi egységeket kiemelten, egy egységként szükséges fejleszteni, segíteni. Az ITP hatályos verzióját Jász – Nagykun – Szolnok Megyei közgyűlése a 21/2018. (IV.26.) közgyűlési határozattal fogadta el, mely rögzíti a megye együttkezelendő térségeit:

- Jászság
- Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű térsége
- Nagykunság – Tisza-tavi térség
- Mezőtúr térsége – Tiszazug

Jász - Nagykun - Szolnok megye együtt kezelendő fejlesztési térségei

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 66/2015. (V. 13.) KH számú határozatával)

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 című dokumentum meghatározza fenti időszakra vonatkozó célrendszert. Tiszaroff a Nagykunság – Tisza-tavi térség településeihez sorolható.

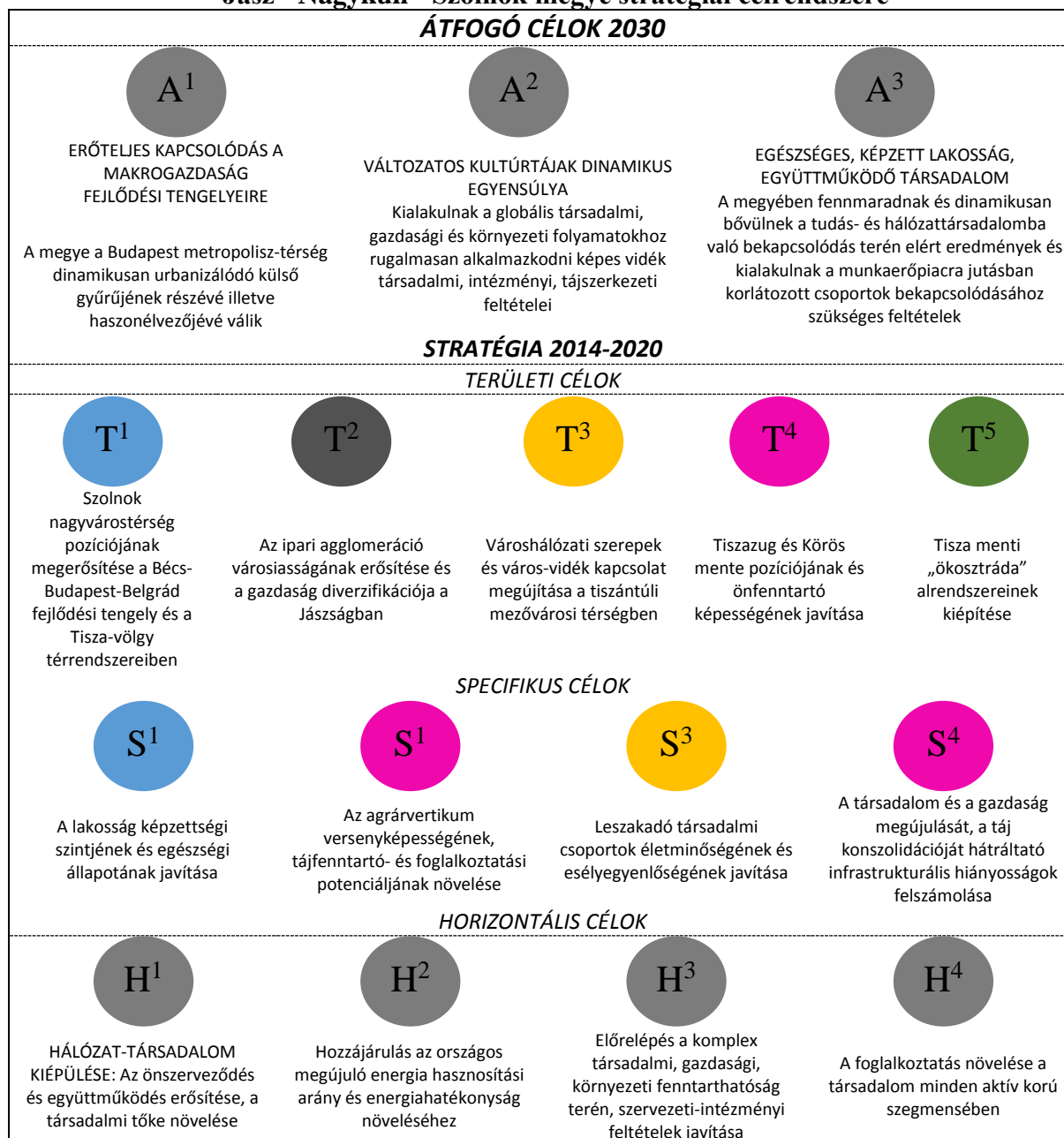
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Jász – Nagykun – Szolnok Megye - 2014-2020

Jász-Nagykun-Szolnok megye 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere három átfogó célt tartalmaz, amely az alábbiak:

- **A1:** Erőteljes kapcsolódás a makrogazdaság fejlődési tengelyeihez
- **A2:** Változatos kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- **A3:** Egészséges, képzett lakosság, együttműködő társadalom

Jász - Nagykun - Szolnok megye stratégiai célrendszere

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 [Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 21/2018.(IV.28.) számú határozatával módosítva]

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A stratégiai célrendszer fentiek mellett 4 horizontális és 4 specifikus célok rendszerét területi célokkal egészíti ki:

- **T1:** Szolnok nagyvárostérség pozíciójának megerősítése a Bécs-Budapest-Belgrád fejlődési tengely és a Tisza-völgy térrendszereiben
- **T2:** Az ipari agglomeráció városiasságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban
- **T3:** Városhálózati szerepek és város-vidék kapcsolat megújítása a tiszántúli mezővárosi térségben
- **T4:** Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítása
- **T5:** Tisza menti „ökosztráda” alrendszerének kiépítése

A célhierarchiában megjelenő T5. jelű területi cél a Tisza menti „ökosztráda” alrendszerének kiépítését nevesíti, mely célrendszer Tiszaroff tekintetében meghatározó..

A területfejlesztés megyei elvei

A koncepció és stratégia kidolgozása és megvalósítása során, a fentiek felül, továbbá a Közös Stratégiai Keretről szóló európai parlamenti rendeletben foglalt és az OFTK-ban jóváhagyott, megvalósításra vonatkozó elvek közül kiemelten kezeli a megye a partnerségre és többszintű kormányzásra, valamint a fenntarthatóságra vonatkozó alapelveket.

Ezen túlmenően további három elv érvényesítése bír kiemelt jelentőséggel:

- **Dinamizáló, alkalmazkodó és válságkezelő stratégiák differenciált és összehangolt alkalmazása;**
- **Integrált területi megközelítésben rejlő lehetőségek legteljesebb kihasználása;**
- **A tervezést és megvalósítást kísérő folyamatos tanulás, kapacitásépítés és hálózatépítés elve.**

Tiszaroff vonatkozásában a következő területi célok relevánsak:

T-5. Tisza menti "ökosztráda" alrendszerének kiépítése

- Holtágak integrált tájgazdálkodási és turisztikai programba illesztett összehangolt rehabilitációja (vízgazdálkodási - ökológiai - rekreációs célú integrált holtág-megújítás, vízutánpótlás, holtágak tájgazdálkodási célú hasznosítási feltételeinek megteremtése, vizsgálva egyes holtágak összekapcsolásának lehetőségét, holt-ág rezervátum)
- Integrált vízgazdálkodásra épülő teljes halgazdálkodási vertikum felépítése
- Tájgazdálkodási mintaprojektek, a táji diverzitást és a turisztikai vonzerőt növelő fejlesztések megvalósítása a Tisza mentén
- Szociális fókuszú integrált tájgazdálkodás ösztönzése a Tisza menti kistelepülésekben

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Településfejlesztési koncepció vizsgálata

Tiszaroff község jelenleg hatályos településfejlesztési dokumentuma Tiszaroff településfejlesztési koncepciója. A településfejlesztési koncepciót 2009-ben a Kiszelovics és Társa Településtervező Kft. (Kiszelovics Ildikó v. településtervező) készítette.

JÖVŐKÉP:

⇒ A település tekintetében:

A település kialakult szerkezetének megtartása mellett a települési környezet megújulása, minőségi fejlődése bontakozik ki. Cél a meglévő értékek megőrzése, a közterületek felújítása.

A településközpontban településközpont-rehabilitáció keretében központformáló változások következnek be.

A településközpontban a templom környezetének egységes, kertészeti rendezése.

A meglévő településképhez igazodva megvalósulnak mindazon elemek, melyek elengedhetetlenek a minőségi változáshoz.

⇒ Turizmus tekintetében:

A Tisza-partra alapozott turisztikai fejlesztéssel sokszínű idegenforgalmi kínálat biztosítása. A Tisza-part kompfeljáró körüli részénél vendéglátóhely és szolgáltató létesítmények megvalósítása.

A Tisza-parton a vízitúrázók számára kishajó kikötő építése.

A Pékert területen kemping kialakítása a szálláshely férőhelyek jelentős számú emelkedését biztosítaná.

A Borbély-kastély szélesebb körben történő bevonása az idegenforgalomba. A konferencia és wellness turizmus alapjainak lefektetése.

A külterületen a termálvíz hasznosítása a termál - mikrorégiós programban meghatározottak szerint. A termálvízre alapozott termálfürdő és szabadidős célú területfejlesztés.

A már hagyományokkal rendelkező fesztiválok, rendezvények további rendezvényekkel történő kiegészítése, ezek turisztikai marketingje.

A turisztikai kínálat színesebbé tétele a lovasturizmus (pl.: lovagoltatás, lovasiskola) és a horgászturizmus alapjainak megteremtésével.

A volt vályogvető gödör és környékének idegenforgalmi célú hasznosítása jóléti tóként és szabadidő parkként.

A települési turizmust célszerű összekapcsolni a térségi turizmussal.

⇒ Intézmények tekintetében:

Fontos kérdés a település és vonzáskörzete jövőjének szempontjából az oktatás, a továbbképzés helyzetének megteremtése, infrastruktúrájának fejlesztése.

Az óvoda és iskola felújításával az oktatás tárgyi feltételeinek javításával korszerűbb, színvonalasabb oktatási intézmény jönne létre.

Az alapfokú oktatási-nevelési intézmények eszközállományának fejlesztése.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A római katolikus templom melletti volt iskola épületében integrált közösségi szolgáltató tér jöhetne létre, ahol helyet kaphatnának civilszervezetek, alkalmas lehet tanfolyamok, foglalkozások megtartására és e-pontként is működhet.

A művelődési-kulturális intézmények felújítása pályázatok segítségével.

A műemlék református templom és harangtorony felújítása és környezetének rendezése a településképet is befolyásolja.

Egészségügyi intézmények fűtőkorszerűsítése, homlokzati felújítása.

A bölcsőde működési feltételeinek biztosítása, eszközfejlesztés és nyitott terasz építés.

⇒ Ipar tekintetében:

A település célkitűzése a munkahelyteremtés, melynek mozgatórugója a gazdasági fejlesztés. A település belterületén környezetét nem zavaró gazdasági tevékenységek létesítése, a „Tisza – csom” iparterület revitalizációja. A külterületen a belterülettől távolabb ipari tevékenység megteremtése, a foglalkoztatás érdekében.

A csökkent munkaképességűeket foglalkoztató, rehabilitációs munkahelyek megteremtésének támogatása.

⇒ Mezőgazdaság-tárgazdálkodás tekintetében:

A településen a kárpótlás és földrészarány-tulajdon kiosztás után a birtokviszonyok rendezettek.

A települési hagyományoknak megfelelő szántóföldi növénykultúrákat termesztene. Előtérbe kerülnek a hagyományos termelési, gazdálkodási módok kihasználva a környezet adta lehetőségeket.

A hagyományokkal rendelkező állattartás korszerű technológiával történő fejlesztése, valamint a biogazdálkodás fejlesztése a cél.

A mezőgazdasági terménytárolás feltételeinek biztosítása a település külterületén.

Az állattenyésztéshez kapcsolódó beruházások, kiszolgáló létesítmények építésének támogatása.

⇒ Természetvédelem és környezetvédelem tekintetében:

A település fejlődése számára kiemelkedő fontosságú, hogy a még viszonylag érintetlen, természetközeli területeket sikerüljön fenntartani, a természetre ható külső tényezők károsító hatását minimalizálni. A környezettudatos fejlesztések eredményeként a táji környezetre alapozott turizmus és idegenforgalom megerősödik. Javulnak a természeti állapotok, felértékelődik a természeti környezet.

A volt vályogvető gödör záportározóként és jóléti – tóként történő hasznosítása.

A volt szeméttelp rekultivációja.

⇒ Infrastrukturális fejlesztés tekintetében:

Tiszaroff településen az elsődleges fejlesztési cél a települést megközelítő út minőségének javítása. A belterületi vízrendezés megvalósítása, nyíltárkos csapadékvíz elvezetéssel. Az ivóvízhálózat korszerűsítése, az a.c. vezetékek cseréje korszerű vezetékekre a vízminőség javulását eredményezi és az ellátás biztonságát szolgálja. A belterületi út- és járdahálózat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

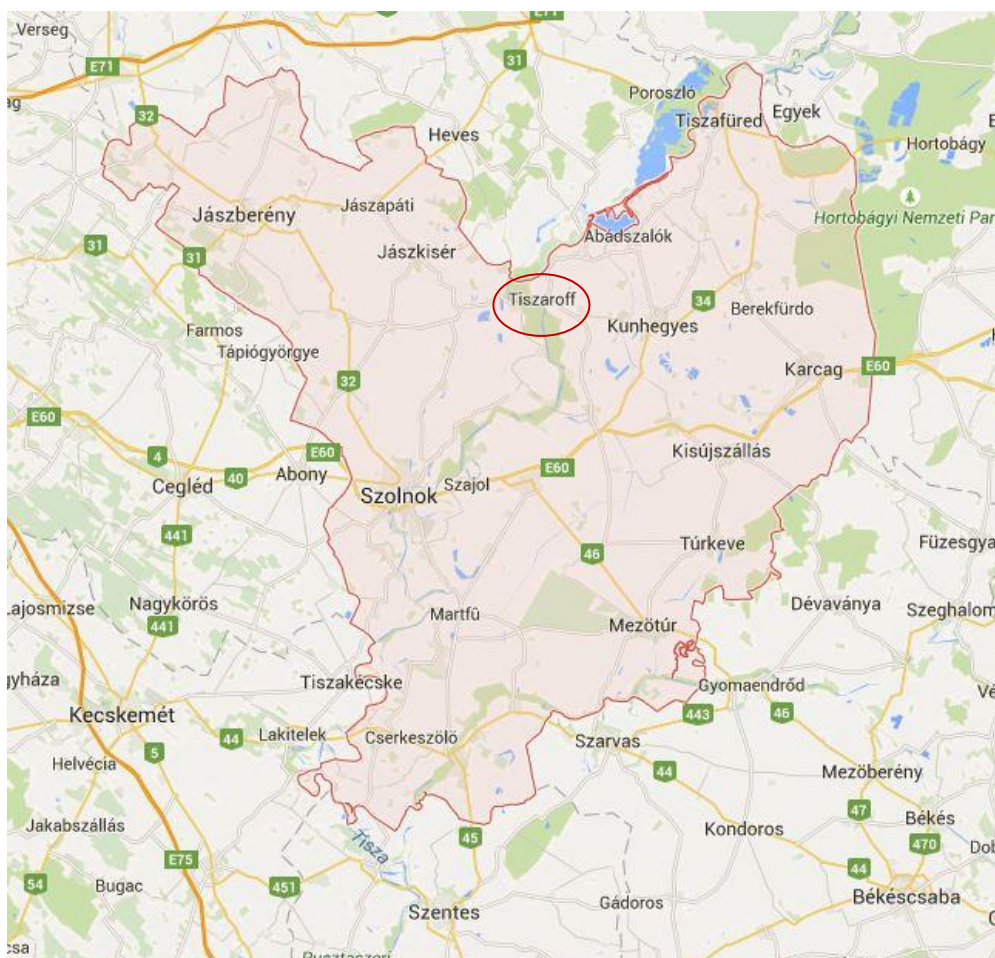
felújítása, fejlesztése minőségi fejlődést eredményez. A külterületi főfeltáró utak rendszerének kijelölése a mezőgazdasági termelés miatt kulcsfontosságú.

1.3. Területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A magasabbrendű területrendezési tervek tervi hierarchia szempontjából az alábbiak:

- Országos Területrendezési terv (2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv 2013. évi módosítása (2013. évi CCXXIX. törvény))
- Megyei Területrendezési terv (a Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Közgyűlés 18 / 2004 (XI.9.) számú rendeletével jóváhagyott, és 10/2011. (IV.29.) KR sz. rendeletével módosított, hatályos Jász – Nagykun – Szolnok Megye Területrendezési Terve (MTrT))

Tiszaroff község elhelyezkedése Jász – Nagykun - Szolnok Megyében

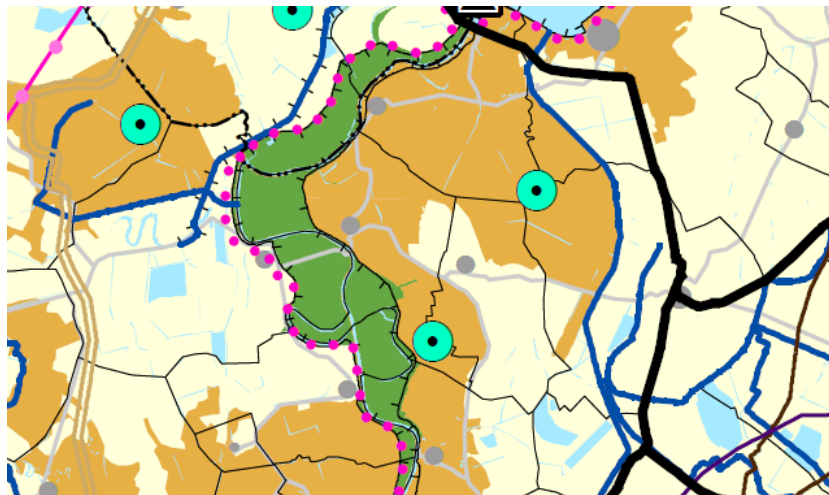

Az Országos Területrendezési Tervhez való igazodás

- Az Országos Területrendezési terv (OTrT) 2013. évi módosítása alapján az Ország Szerkezeti terve a település igazgatási területét:

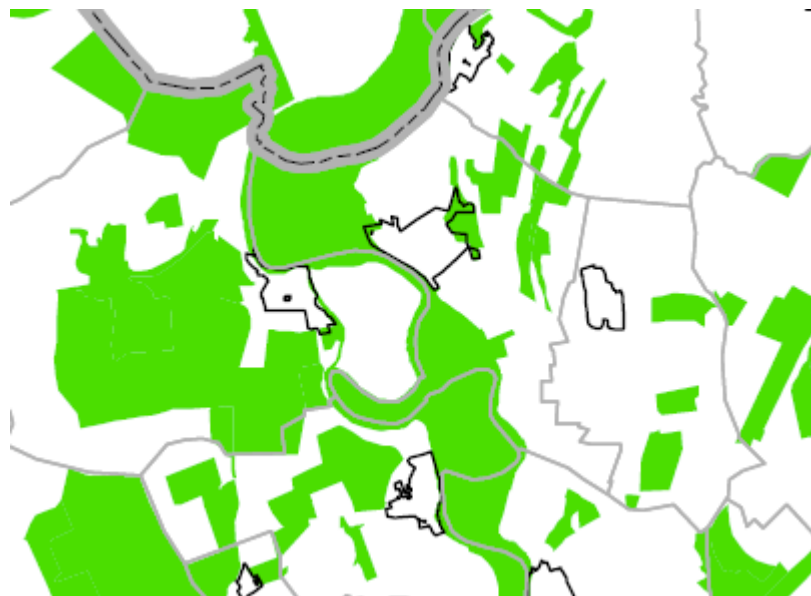
- 100 ha alatti települési térség
- mezőgazdasági térség
- vegyes területfelhasználású térség
- erdőgazdálkodási térség
- vízgazdálkodási térség

kategóriákba sorolja.

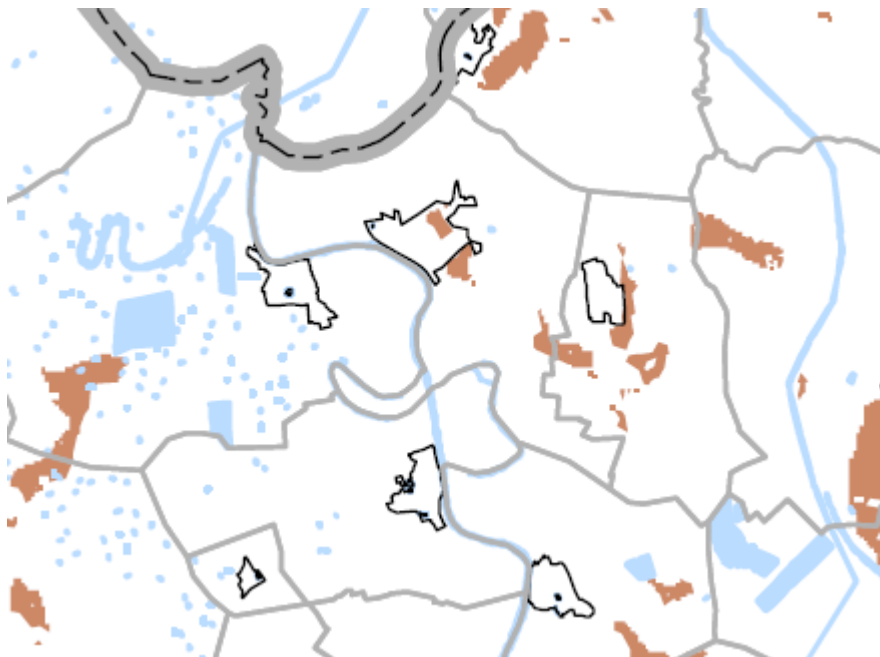
Az **országos övezetek** közül a település közigazgatási területe az alábbi övezetekbe sorolt:

- országos ökológiai hálózat övezetébe

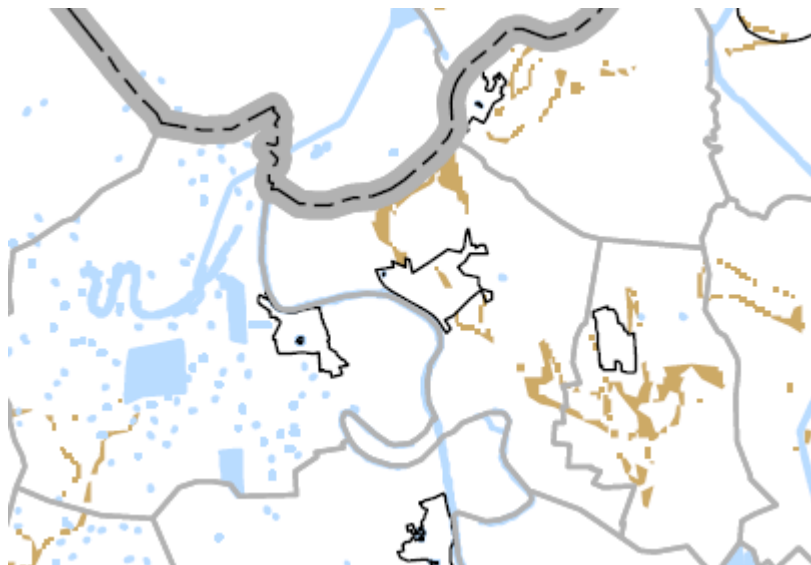

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe

- jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe

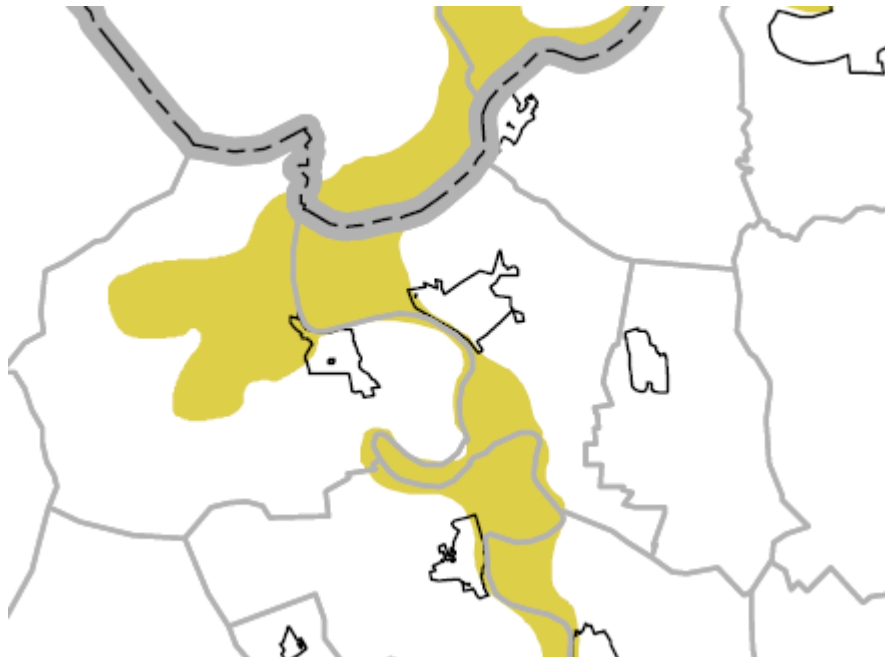

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetébe

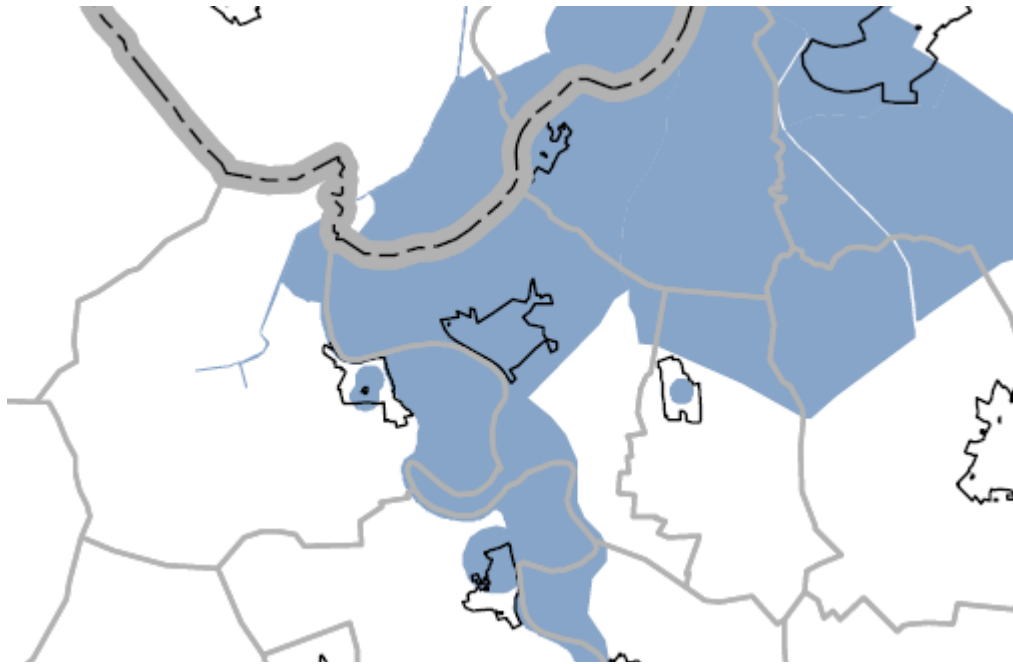

- tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

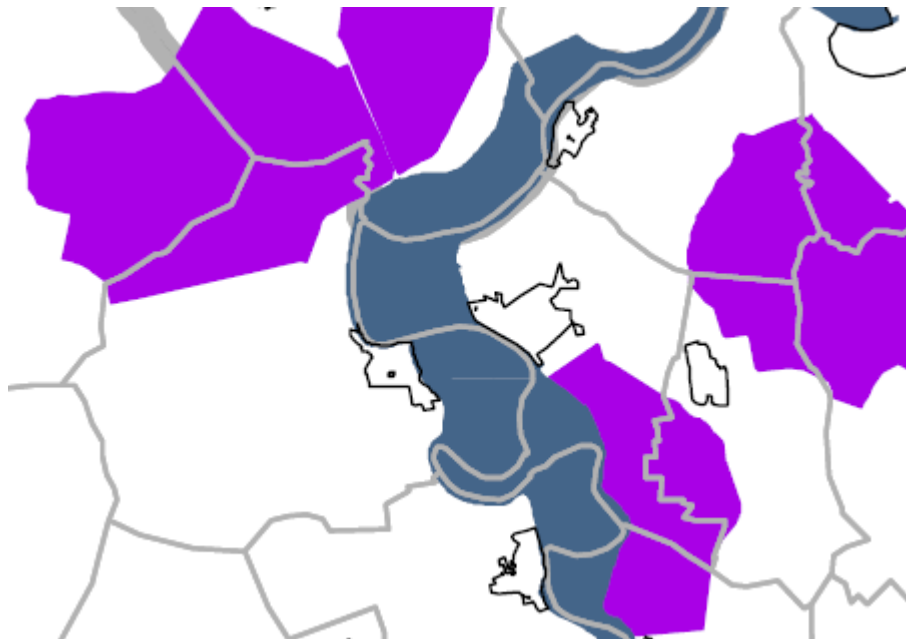

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- országos vízminőségvédelmi terület övezetébe

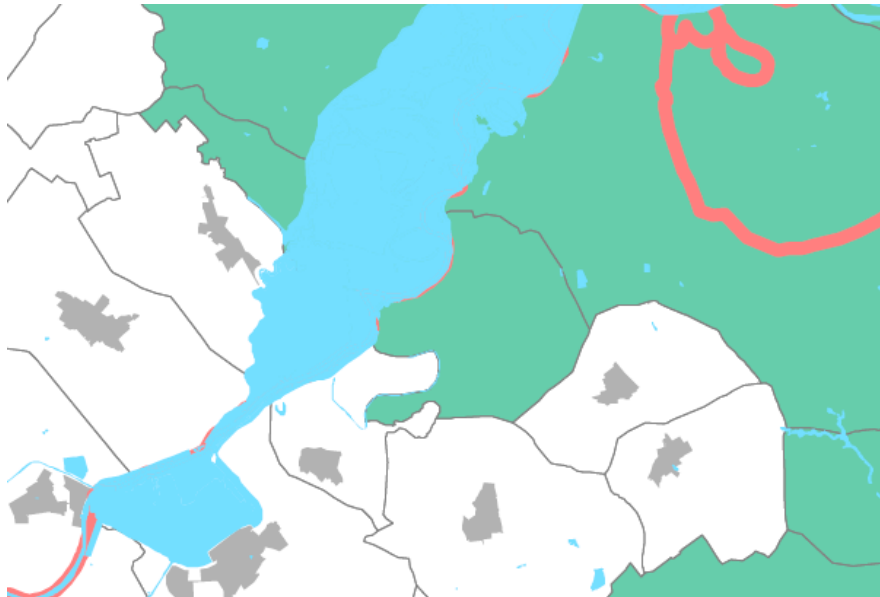

- nagyvízi meder övezetébe és Vásárhelyi – terv továbbfejlesztésének keretében megvalósuló vízkár elhárítási – célú szükségtározók területének övezetébe

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetébe

Az **országos övezetek** közül a település közigazgatási területe az alábbi övezetekbe **nem** sorolt:

- világörökség- és világörökség várományos terület övezetébe
- kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetébe

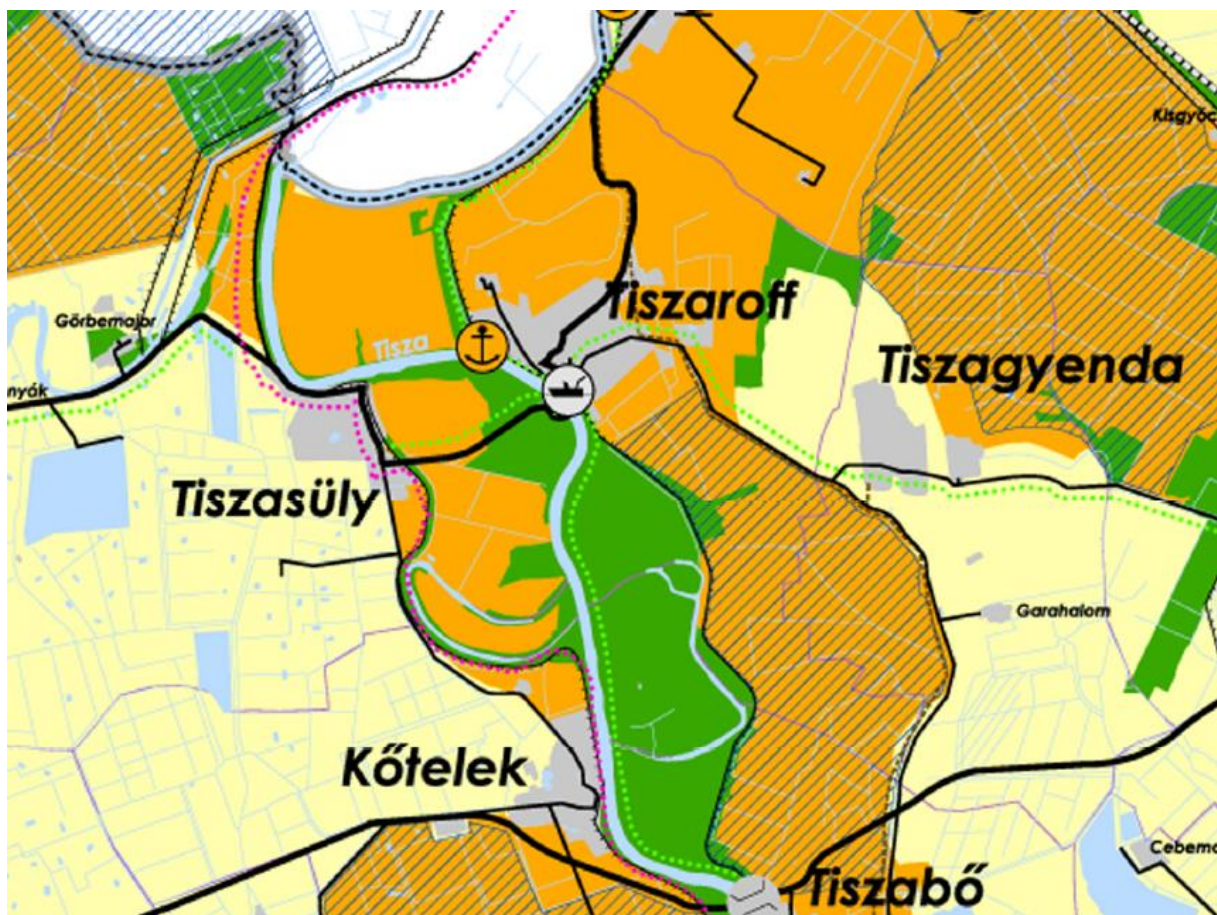
Országos műszaki infrastruktúra hálózatok:

A település közigazgatási területét az Országos infrastruktúra hálózathoz elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal érinti.

A Megyei Szerkezeti Terv település területét érintő elemeink felsorolása, bemutatása

- Jász-Nagykun-Szolnok Megye hatályos Területrendezési Terve (MTrT) a település közigazgatási területét az alábbi térségi területfelhasználás érinti:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

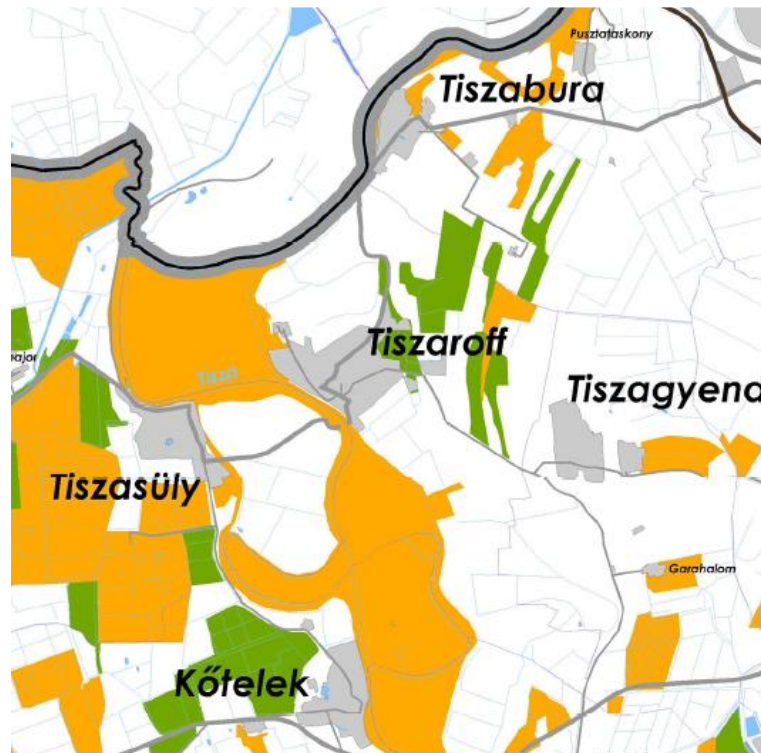

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vegyes területfelhasználású térség
- Vízgazdálkodási térség
- Hagyományosan vidéki települési térség

A **megyei övezetek** közül a település közigazgatási területe az alábbi térségi övezetekbe sorolt:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetébe és magterület térségi övezetébe

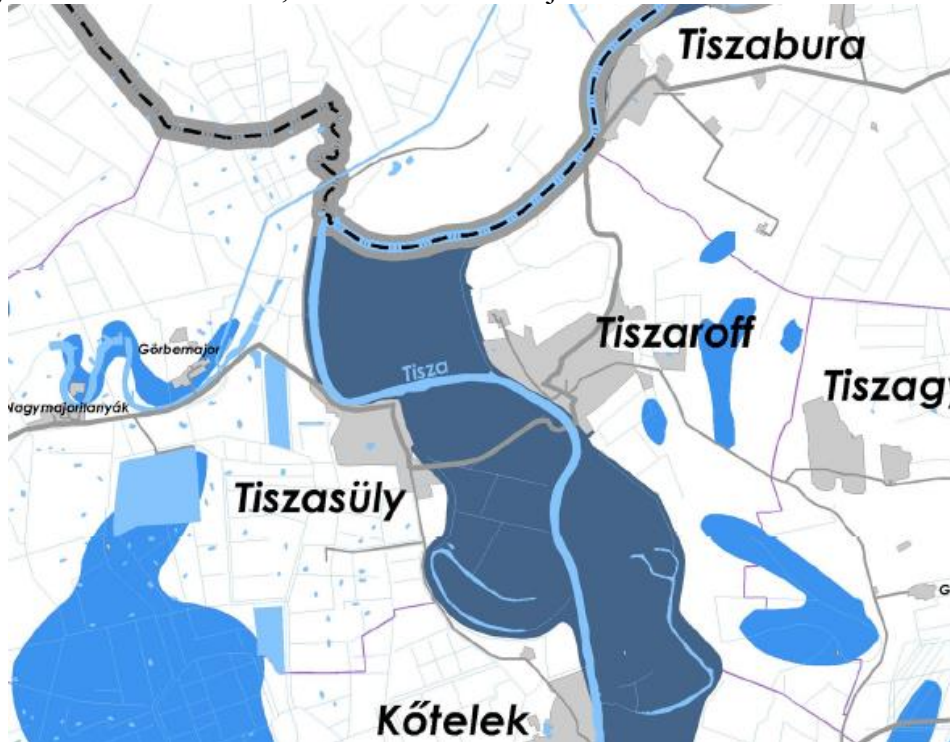
- kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetébe
- erdő telepítésére alkalmas terület övezetébe

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- **térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete** (Az övezet területét az OTTrT 2013. évi módosítása megszüntette, helyette bevezette 2015. január 01.-től az alábbi országos övezetet: **Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete**.)

- nagyvízi meder övezetébe, rendszeresen belvívjárta terület övezetébe

- szélerózióknak kitett terület övezetébe – megszűnt övezet

A **megyei övezetek** közül a település közigazgatási területe az alábbi térségi övezetekbe **nem** sorolt:

- kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe
- földtani veszélyforrás területének övezetébe
- térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezetébe
- történeti települési terület övezetébe
- világörökség-várományos terület övezetébe
- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület övezetébe
- felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtőterületének övezetébe
- ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezetébe
- együtt tervezhető térségek övezetébe
- kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezetébe
- honvédelmi terület övezetébe

Jász – Nagykun – Szolnok Megyei területrendezési Terv érintett térségi műszaki infrastruktúra – hálózat elemei:

- térségi kerékpárút törzshálózat eleme
- térségi szénhidrogén szállítóvezeték

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
- kompátkelőhely Tisasüly – Tiszaroff
- személyforgalmi kikötő
- VTT 1. ütemében megvalósult árvízi szükség tározó (Tiszaroffi árvízi tározó, Nagykunsági árvízi tározó)

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

A település igazgatási területének a szomszédai:

- Északon: Tiszabura
- Keleten: Tisasüly
- Délen: Kőtelek, Tiszabő
- Nyugaton: Tiszagyenda

A településsel szomszédos települések településrendezési terveinek vizsgálata:

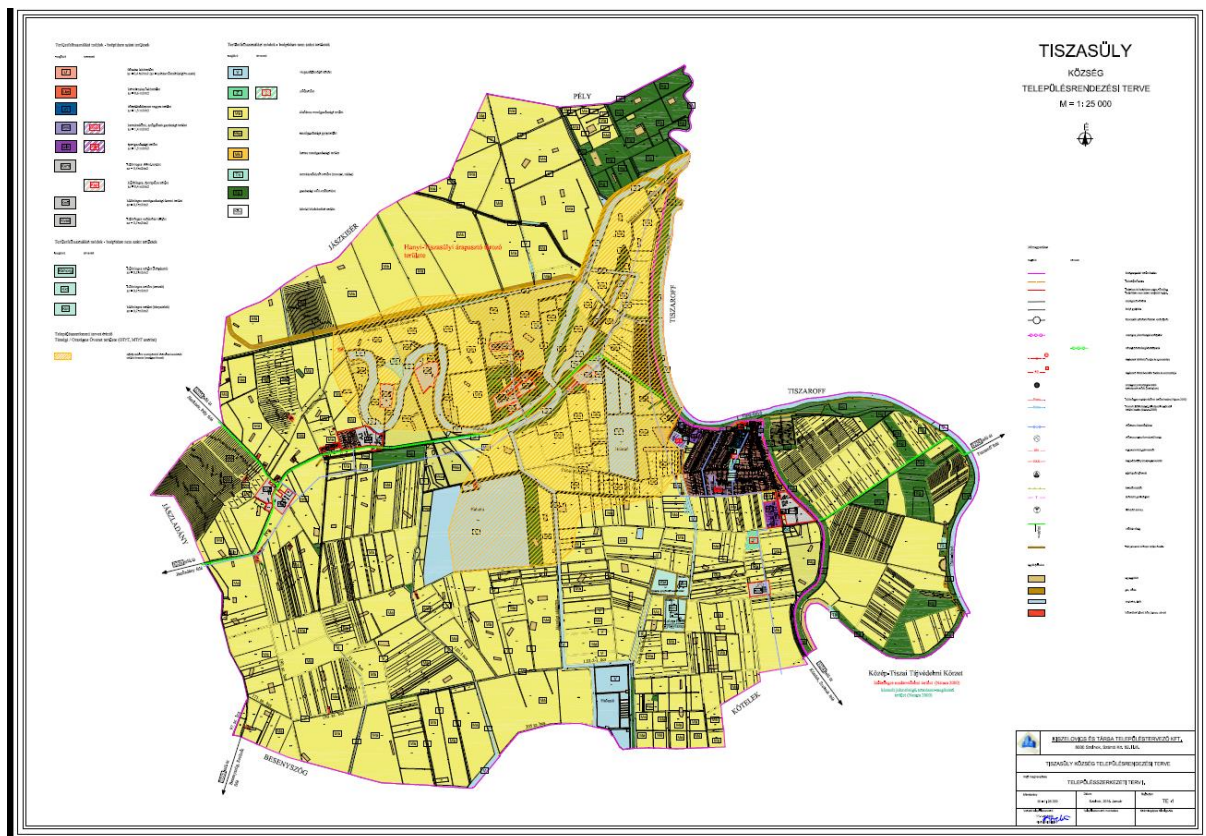
- Tiszabura településrendezési terve, jóváhagyás: 2006, készítette: Településrendezési és Műszaki Társulás Szolnok

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszaroffra nem tartalmaz.

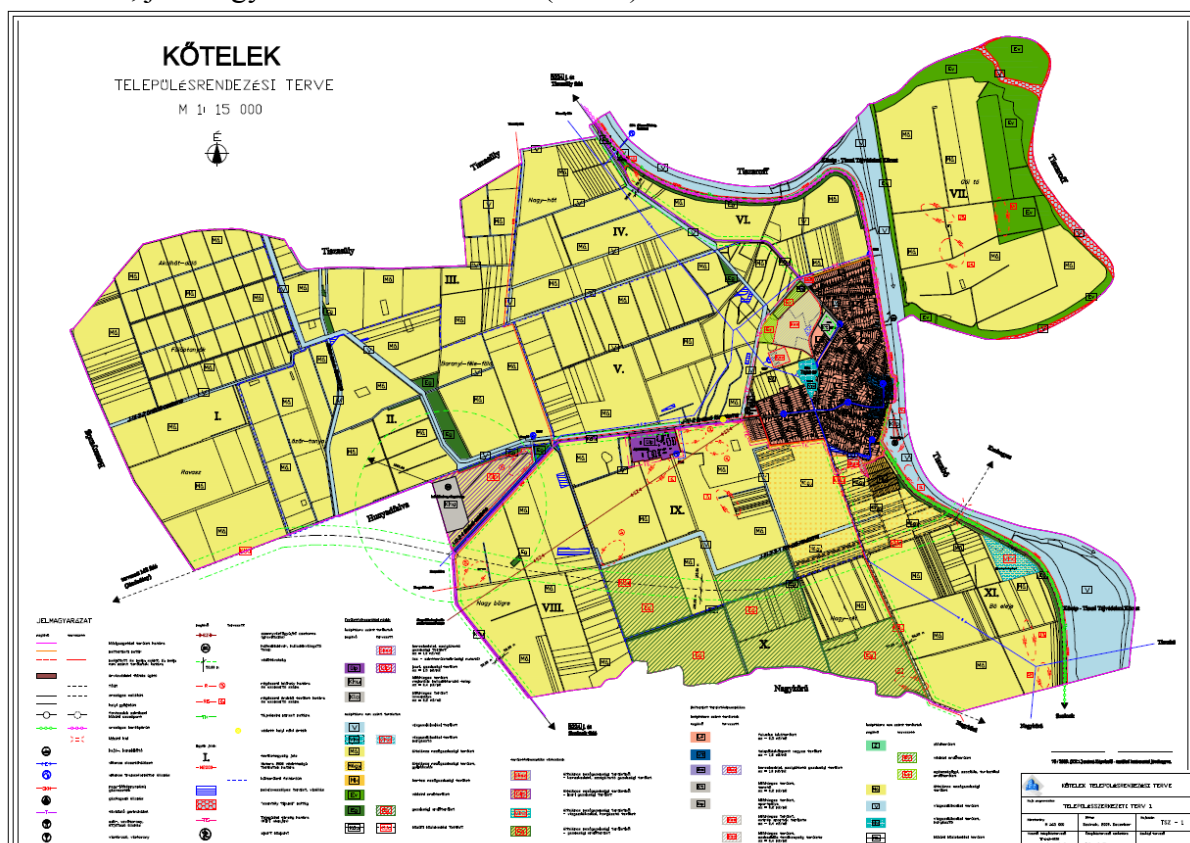
- Tisasüly településrendezési terve, jóváhagyás: 2016, készítette: Kiszelovics és Társa Településtervező Kft (Kiszelovics Ildikó vezető tervező), Jóváhagyó határozat: 41/2016. (IV.27.) számú Kt. határozat

A település közigazgatási területe a Tisza folyóval határos. A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszaroffra nem tartalmaz.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- Kőtelek településrendezési terve, jóváhagyás: 2003, készítette: Kiszalovics Ildikó, egyéni vállalkozó, jóváhagyó határozat: 70/2009. (XII.1.) Kt. határozat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Jelenleg új településrendezési terv készül.

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszaroffra nem tartalmaz.

- Tiszabő településrendezési terve, jóváhagyás: készítette: Régió Kft., Miskolc (vezető településtervező: Klein György)

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszaroffra nem tartalmaz.

- Tiszagyenda jelenleg hatályos településszerkezeti tervét 2006-ban hagyta jóvá a Képviselő – testület. A településrendezési tervet a Településrendezési és Műszaki Társulás, Szolnok készítette.

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszaroffra nem tartalmaz.

A szomszédos település rendezési tervei olyan elhatározásokat és olyan fejlesztéseket nem tartalmaznak, melyek a település területfelhasználására, fejlesztési elképzeléseire hatással lennének.

A települések közötti vonalas infrastruktúrák a közigazgatási határon átmenő elemek, melyek a kapcsolatot biztosítják.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

A település egy hatályos településfejlesztési döntéssel rendelkezik, melyben a Képviselő-testület határozattal döntött új településfejlesztési koncepció elkészítéséről.

A döntést indokolta a település településfejlesztési koncepciója jóváhagyása óta eltelt időszak társadalmi- gazdasági- közigazgatási változásai, a törvényi kötelezettség és a megváltozott fejlesztési elképzelések.

A település több településfejlesztési döntéssel nem rendelkezik.

1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

Tiszaroff nem rendelkezik integrált településfejlesztési stratégiával. A településfejlesztési koncepció tartalmazza azokat a fejlesztési elképzeléseket, melyek az elmúlt időszak fejlesztési lehetőségei, irányai voltak.

A fejlesztési elképzelések egy része megvalósult, a meg nem valósult fejlesztések egy része ma már nem fejlesztési célkitűzés, míg egy része továbbra is fejlesztési cél.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Településrendezési szerződés keretein belül beruházó finanszírozhatja a településrendezési eszköz készítését, módosítását – Tiszaroff esetében jelenleg ilyen szerződés nincs.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök

Tiszaroff Község Településrendezési terve az Épített Környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (1997. évi LXXVIII. törvény) alapján 2010 -ben került jóváhagyásra, a településszerkezeti tervet a 18/2010. (II.18.) számú Képviselő – testületi határozattal, a helyi építési szabályzatot pedig az 5/2010. (II.18.) számú rendelettel hagyta jóvá Tiszaroff Község Önkormányzatának Képviselőtestülete.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A településszerkezeti terv az alábbi fejlesztéseket jelölte ki:

Változó besorolású (az előző szabályozás szerint beépítésre nem szánt) területek az alábbiak:

- általános mezőgazdasági területből különleges rekreációs terület
- általános mezőgazdasági területből, ipari, gazdasági terület
- általános mezőgazdasági területből, különleges termálstrand és szabadidőközpont terület
- általános mezőgazdasági területből, különleges szabadidős célú strand terület
- általános mezőgazdasági területből, falusias lakóterület

Változó besorolású (kategóriájukon belül átminősülő) területek:

- különleges sportpálya területből, falusias lakóterület
- falusias lakóterületből, különleges kemping terület
- vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli szabadstrand
- falusias lakóterületből, különleges rekreációs és szabadidős célú terület

Változó besorolású (az előző szabályozás szerint beépítésre szánt) területek az alábbiak:

- különleges dőgtér területből, védelmi erdőterület

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

5. Változó területfelhasználás területkimutatása

Változó területfelhasználás	Terület (m ² / ha)
Változó besorolású (beépítésre nem szánt területekből beépítésre szánt területek) területek	
Általános mezőgazdasági területből – különleges, rekreációs terület	~ 167 700m ² (16,77 ha)
Általános mezőgazdasági területből – Ipari, gazdasági terület	~ 271 000m ² (27,1ha)
Általános mezőgazdasági területből – Különleges, termálstrand és szabadidőközpont terület	~ 196 000m ² (19,6ha)
Általános mezőgazdasági területből – Különleges szabadidős célú strand terület	~ 78 900m ² (7,89ha)
Általános mezőgazdasági területből – Falusias lakóterület	~ 124 000m ² (12,4ha)
Összesen:	~837 600 m² (83,76ha)
Változó besorolású (kategóriájukon belüli átminősülő) területek	
Különleges, sportpálya területből– Falusias lakóterület	~ 17 300m ² (1,73ha)
Falusias lakóterületből – Különleges, kemping terület	~ 14 000 m ² (1,4ha)
Vízgazdálkodási területből – Vízgazdálkodási területen belüli szabadstrand	~ 132 500m ² (13,25ha)
Falusias lakóterületből –Különleges, rekreációs és szabadidős célú terület	~ 12 000 m ² (1,2ha)
Összesen:	~ 175 800 m² (17,58ha)
Változó besorolású (előző szabályozás szerint beépítésre szánt) területek	
Különleges, dögterületéből – Védelmi erdőterület	~ 5 810m ² (0,58ha)
Összesen:	~5 810 m² (0,58ha)
Mindösszesen:	~ 1 019 200 m² (101,92ha)

1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Demográfia

Az első adatok, amelyekből a népesség számára következtethetünk, a XVI. századi összeírásokban találhatók. Az 1548. évi dézsmajegyzék 44 adózót jegyzett fel. 1552-ben 35 porta, 1562-ben 18 porta, 1566-ban 20 porta, 1576-ban 18 porta volt a településen. Az 1571-es szolnoki török defter szerint 43 ház és templom tartozott Roff faluhoz. Az összeírás igen

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

népes településnek mutatja Roffot. Az 1635-ös adóösszeíráskor 3 porta, 1647-ben 2 $\frac{1}{4}$, 1675-ben 1 $\frac{3}{4}$ és 1686-ban $\frac{3}{4}$ porta található a községben.

1693-ban az újratelepült községek között találjuk. 1696-ban ismét elmenekültek a roffiak, de 1697-ben újra lakott hely, ekkor 70 tizenötéven felüli férfit írtak össze. 1701-ben 16 telkes jobbágyot tartottak számon a helységben, mely ekkor már a Rákóczi család tarnamelléki uradalmához tartozott. Az 1700-as évektől állandósult a falu lakossága. Az 1770-es összeírásban 10 földesúrnál 107 jobbágy van nyilvántartva. A lakosság száma az első magyarországi népszámlálás időpontjára, 1786-ra jelentősen megnövekedett, ekkor 1626 fő lakta a települést.

Év	1786	1804	1827	1847	1850	1869
fő	1626	1719	2118	2375	3006	3658

1920 –tól 2001 –ig a *KSH 2001. évi Népszámlálás* összesítéséből vett adatok egészülnek ki települési adatokkal a lakónépességre vonatkozóan.

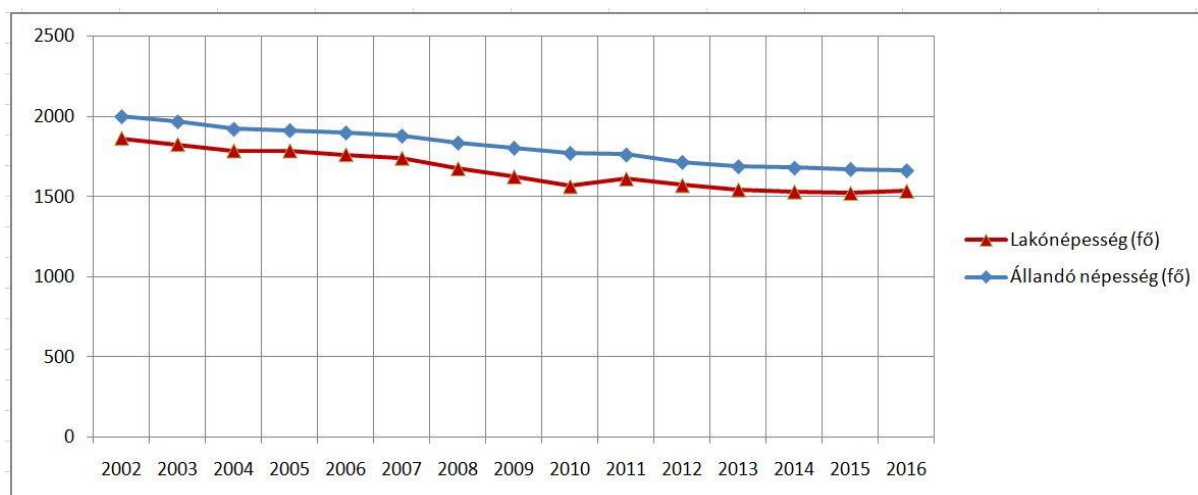
Jelenlévő népesség 1870-1970

1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1941	1949	1960	1970
2740	2942	3712	4011	3503	3068	2871	3421	3612	3276	2911

Tiszaroff népességszáma (forrás: TEIR)

Év	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lakó-népesség	1863	1825	1785	1785	1761	1739	1674	1624	1564	1611	1571	1543	1531	1522	1535
Állandó népesség	2000	1968	1922	1914	1899	1880	1836	1804	1772	1762	1716	1688	1680	1672	1663
Állandó Népesség Férfiak	963	956	939	936	921	913	899	894	876	862	842	828	832	829	821
Állandó Népesség nők	1037	1012	983	978	978	967	937	910	896	900	874	860	848	843	842

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

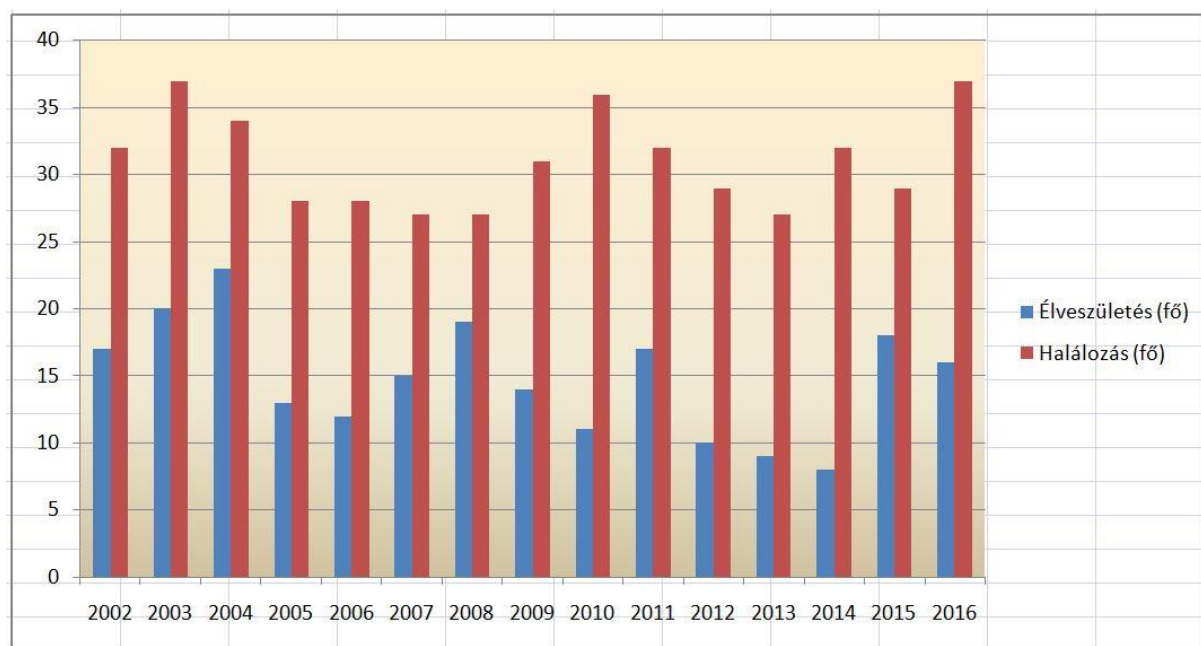

A település célkitűzése a népességszám megtartása és növelése.

A lakónépesség száma 1500 fő körüli 10%-on belüli eltérésekkel. Az utóbbi években a népesség lassú fogyása figyelhető meg, mely egyrészt az alacsony születési számokkal, másrészt az elvándorlással van összefüggésben.

Az élveszületések és halálozások aránya (forrás: TEIR)

Év	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Élve születés	17	20	23	13	12	15	19	14	11	17	10	9	8	18	16
Halálozás	32	37	34	28	28	27	27	31	36	32	29	27	32	29	37

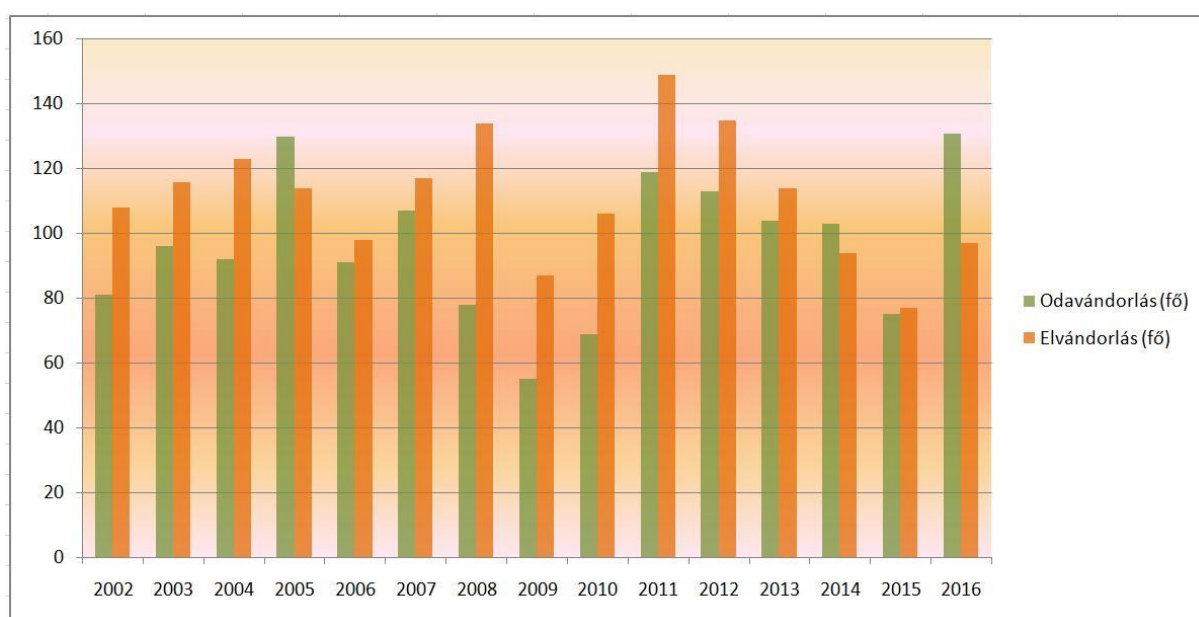

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az elveszületések száma az elmúlt 14 évben 8-20 között mozgott, míg a halálozások száma 27-37 közötti tartományban volt, és a halálozások száma jóval meghaladta az elveszületések számát.

Népvmándorlás (forrás: TEIR)

Év	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Oda- vándorlás	81	96	92	130	91	107	78	55	69	119	113	104	103	75	131
Elvándorlás	108	116	123	114	98	117	134	87	106	149	135	114	94	77	97

Tiszaroffon 2015-ig jellemző volt az elvándorlás, majd 2016 –ban a folyamat megfordult, és többen költöztek a településre, mint amennyien elmentek innen.

Foglalkoztatás, munkanélküliség

A népesség gazdasági aktivitása az elmúlt évtizedekben jelentősen csökkent, amely összefüggésben van az előregedő lakossággal és a munkanélküliséggel.

A foglalkoztatottak nagyobb hányada eljár a településről dolgozni. Jellemzően Kunhegyesre, Törökszentmiklóstra, Szolnokra.

Nagyobb foglalkoztatók a településen:

- Agroff Kft., Tiszaroff Dózsa György út 3.
- Önkormányzat, Tiszaroff, Szabadság út 22
- Roffi – Gazda – Tej Kft., Tiszaroff
- Slefüta Kft., Tiszaroff, Dózsa György út 3.
- Technomatik Kft., Tiszaroff, Aradi út 44.
- Magyar Posta, Tiszaroff, Szabadság út 39/b.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- Kínai kisáruház, Tiszaroff, Hősök tere 3.
- Szaki – Mix Kft, Tiszaroff,
- COOP Szolnok Zrt
- Botos László EV
- Roff – Pack Szociális Szövetkezet
- MNB Jóléti Humán Szolgáltató és Üzemeltető Kft.

A településen kevés a munkahely, illetve a munkahelyet teremtő vállalkozás. Az utóbbi években önkormányzat és intézményei a legnagyobb foglalkoztatók. Sokan ingáznak a környező nagyobb településekre, városokba.

Tiszaroff Községi Önkormányzat évek óta részt vesz az aktuális közfoglalkoztatási programban ezzel lehetőség szerint segítve a tartós munkanélküliek munkavilágába történő visszavezetését. Az Önkormányzaton kívül a közfoglalkoztatásban Tiszaroffi lakos munkanélkülieket foglalkoztatnak még a NEFAG Zrt Szolnok, és a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság Kiskörei Szakasztechnika.

Tiszaroff Községi Önkormányzat 1/2012.(I.31.) számú határozatával foglalkoztatási esélyegyenlőségi tervet fogadott el, melynek célcsoportjaihoz tartoznak a pályakezdők, romák is.

Statisztikai adatokban számadatok erre vonatkozóan nem jelentek meg, de 2012 évben a Türr István Képző és Kutató Intézet Romaintegrációs programot valósított meg Tiszaroffon a Képviselő-testülettel együttműködve. Jelenleg folyamatban van az újabb foglalkoztatást elősegítő program előkészítése, amely hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, tartósan munkanélküli nőket és férfiakat céloz meg. Ehhez a foglalkoztatást segítő programhoz kapcsolódóan a Képviselő-testület közfoglalkoztatási programot tervez.

Munkanélküliek (regisztrált álláskereső 2000-től) száma és végzettsége (Forrás: TEIR)

Év	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Regisztrált Munka-nélküliek	243	250	248	228	226	248	257	218	218	215	227	186	231	202	135
Regisztrált Munka-Nélküliek férfiak	141	146	146	120	128	142	139	124	112	110	104	77	105	98	75
Regisztrált Munka-Nélküliek nők	102	104	102	108	98	106	118	94	106	105	123	109	126	104	60
Reg. munka-nélküli 8.o. kevesebb végzettséggel	39	38	39	31	31	32	34	25	25	23	20	21	35	25	17
Reg. munka-nélküli 8.o. végzettséggel	119	117	114	110	102	109	122	104	107	102	101	72	111	104	67
Reg. munka-	58	63	59	49	61	67	61	56	45	53	58	48	46	41	33

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

nélküli szak- munkásképző v.															
Reg. munka- nélküli szakiskolát v.	3	4	6	8	8	7	6	9	10	8	9	13	12	6	4
Reg. munkanélküli érettségizett	23	26	29	29	22	27	30	21	28	27	37	29	26	24	12
Reg. munkanélküli főiskolát végzett	0	0	0	0	2	3	3	2	3	2	2	3	1	2	2
Reg. munkanélküli egyetemet végzett	1	2	1	1	0	3	1	1	0	1	0	0	0	0	n.a.

A munkanélküliséggel kapcsolatos adatokat befolyásolja a szociális védőháló változása. A rendszerváltás után jelent meg a munkanélküliség. A regisztrált munkanélküliek a munkanélküli járadék időszakán túl, amennyiben munkát nem találtak szociális jövedelempótló támogatásban részesülhettek. Az időközbeni jogszabályi változások miatt 2008-tól regisztrált álláskeresőkről beszélünk, akik rövid ideig álláskeresői járadékot kaptak, majd szociális helyzetüktől függően kaphattak támogatást illetve közhasznú munkát kellett végezniük. Az utóbbi évek újabb változásokat hoztak és különböző területeken közmunkásként foglalkoztatják az álláskeresőket. Tiszaroffon a népességszámhoz viszonyítva kiemelkedően magas a közfoglalkoztatottak száma. Tiszaroffon jellemzően az álláskeresők zöme fizikai dolgozó, alacsonyabb iskolai végzettséggel.

Jövedelmi viszonyok

Tiszaroff, hasonlóan az Észak-Alföldi régió településeihez az országos jövedelmi viszonyok alsó szegmensében helyezkedik el. Jász- Nagykun- Szolnok Megyén belül a Kunhegyesi Járás jövedelmi viszonyok tekintetében a mezőny alján található, nagyságrendekkel megelőzi a Jászság (Felső- Jászság Jászberény és Jászfényszaru környéke), továbbá a megyeszékhely. A járáson belül is eltérőek a jövedelmi viszonyok. Tiszaroffon belül a jövedelmi viszonyok, hasonlóan a többi településhez különbségeket mutatnak. A legalacsonyabb jövedelműek a szociális juttatásokat (álláskeresői járadék, közmunka, GYES, nyugdíj stb.) igénybevevők.

1.7.2. Térbeli - társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Tiszaroffon is a környező településekhez hasonlóan a rendszerváltás után kisebb mértékű társadalmi rétegződés alakult ki. A település lakóterületei viszonylag homogén beépítésűek, a társadalmi rétegződés itt jelentős különbségeket nem mutat. A rétegződésen belül kiélezett konfliktusok nincsenek, de az érdekviszonyok a társadalmi osztályon belül mozognak.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések egyházak, stb.)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Civil szervezetek:

- Tiszaroffért Közalapítvány
- Tiszaroffi Aranyhorog Horgászegyesület
- Szőke Tisza Vadásztársaság
- Községi Polgárőr Egyesület

A településen Kisebbségi Önkormányzat működik, Tiszaroffi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Rendezvények:

- Tiszaroffi találkozó
- Pünkösdi Hangverseny
- Március 15.
- Gyermek nap
- Október 23
- Mikulás
- Karácsony

Egyházak

Roff egyházszerkezettel a kemeji főesperességhez tartozott a XIII. században. Az 1332-1337. évi pápai tizedlajstromban szerepel, s az egeri éneklő kanonoknak tizedel. A falu és a tizedjegyzékben szereplő középkori temploma a mai községtől északra, az ún. Felsőtelek dűlőben állt. A XVIII. század elején reformátussá lett lakossá a katolikusok által épített templomot vette birtokába. Az 1621. évi terménytized már név szerint említi Pereki János burai és roffi protestáns lelkész nevét. Az ellenreformáció vértörvényszéke 1658-1660-ban megidézte a roffi lelkészt is, aki csak úgy menekült meg, hogy a török hódoltság miatt nem jelent meg Pozsonyban.

Az 1701-es kamarai jelentés szerint temploma épségben került ki a török elleni felszabadító hadjáratból.

A Rabuton-féle pusztítások idején azonban megrongálódott a templom, melyet aztán 1713-ban renováltak. 1721-ben a Pesti Comissio előtt Roff is igazolta egyházának ősi eredetét. 1726-ban birtokosa, roffi Borbély Mihály, a már meglévő protestáns imaházhoz tornyot is építtetett, melyet a Helytartótanács rendeletére 1730-ban lebontottak.

1755-ben érkezett meg az engedély, hogy „amíg az új templom építését megelőző helyszíni vizsgálat meg nem történik, addig is egy ideiglenes fatemplomot építhetnek”. Ennek alapján 1757-ben elkészült az engedélyezett torony, majd 1762-ben a különálló („jegyen járó”), s ma is meglévő barokk stílusú templom is felépült.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A református Roffon 1746-ban mindössze 6 katolikus személy élt. 1767-ben 13-an voltak. 1886-ban az egri érsek a katolikus iskolában új tantermet építtettek, azzal a céllal, hogy az iskolakápolna is legyen.

Végül az iskolaszék kívánságára az épületet kizárólag templomi célokra alakították ki, s Szent József tiszteletére szentelték fel.

1837-ben Tiszaroffon 75 római katolikus vallású lakoson kívül 2028 református és 7 evangélikus hitű élt.

1891-ben már jelentősen megváltozott képpel találkozunk: 1841 római katolikus, 2901 református, 190 izraelita és 17 evangélikus. 1941-ben a katolikusok száma annyira megnövekedett, hogy a falu fele lakosságát jelentették: 2660 római katolikus, 2789 református, 15 evangélikus, 39 izraelita és 7 görög katolikus lakost jegyeztek fel.

A műemlék református templom és a külön álló harangláb a település központjában a Hősök terén található.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A római katolikus templom a polgármesteri hivatal mellett található.

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, stb.)

Közigazgatás:

A közigazgatási feladatokat a polgármesteri hivatal biztosítja a településen. A középfokú közigazgatási intézmények és kormányhivatalok Kunhegyesen találhatók.

A Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Kormányhivatal Kunhegyesi Járási Hivatala a járási szintű feladatokat ellátja Tiszaroffon és a járás többi településén (Abádszalók, Kunhegyes, Tiszabő, Tiszabura, Tiszagyenda, Tomajmonostora).

A Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal Tiszaroff és Tiszagyenda települések közigazgatási feladatait látja el.

5234 Tiszaroff, Szabadság út 22.

Jegyző: Vankóné Jekli Anikó

Tiszaroff Községi Önkormányzat Képviselő-testülete:

Kamarás Zsolt polgármester

Matastik Pálné dr. alpolgármester

Tarkó László képviselő

Csomor Gábor képviselő

Patocskai László képviselő

Kun László képviselő

Dr Katona Gábor képviselő

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroffi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

5234 Tiszaroff, Szabadság út 22.

Elnök: Zsákai Jánosné

Képviselők:

Puzsoma Kálmán

Pálfy István

Oktatás

Óvodai ellátás:

1945-ben egy állami óvodája volt Roffnak, melyben egy óvónő foglalkozott a gyermekekkel.

Tiszaroffi Baptista Általános Iskola és Óvoda

2013. szeptember 01-től az óvoda fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi, Jogi Személy

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

5234 Tiszaroff, Szabadság út 39/b.
Igazgató: Patocskai László

Óvodai ellátással kapcsolatos adatsor (Forrás: VÁTI - TEIR)

Év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Óvodai feladatellátási helyek száma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Óvodai férőhelyek száma	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Óvodába beíratkozottak szám	71	62	70	72	69	64	56	62	60	67	60	54	67	67
Óvoda-pedagógusok száma	6	6	6	6	5	6	5	5	5	5	5	5	6	6

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Óvodai adatok

Óvoda	Létszám adatok (okt.1. állapot)	Csoportszobák száma	Óvónői létszám (okt.1. állapot)	Gondozók létszám
2014.	54	3	6	3
2015.	67	3	6	3
2016.	67	3	6	3
2017.	59	3	6	3

Általános iskola

A nevelésügyre vonatkozó első roffi emlék a XVI. század elejéről ismert. Ekkor a reformáció terjedésének hatására protestáns iskola működött a helységben. 1792-ben 86 fiút oktatott a roffi tanító. Az 1850-es években kialakult a négyosztályos rendszer.

1863-ban felépítették az új fiúiskolát, 1864-ben új leányiskola is épült. Az 1878/79-es tanévben a tankötelesek száma: 6-12 éves 409, 13-15 éves 148, összesen 557. A lakosságnak 15,1%-a volt tanköteles.

A tankötelesek közül elemi iskolába járt: fiú 172, leány 149, összesen 321. A tankötelesek 57,6%-a nem járt iskolába. Felső nép- vagy polgári iskolába a községből nem járt senki. A tanítók száma 5, ebből képesített 3. Iskolatermek száma 5.

A község belterületén két felekezeti iskola működött. 1897-ben megépült katolikus iskolában egy tanteremben egy tanító 57 tanulót tanított. 1930-ban új református iskola épült négy tanteremmel. Az 1930/31-es tanévtől az 1942/43-as tanévig hat tanteremben hat tanító oktatott 357 tanulót. Az 1940-es évek elején a következő iskolák tartoztak a községhez:

Tiszaroffi ref. Elemi népiskola	6 osztállyal 217 tanulóval
Tiszaroffi r.k. elemi népiskola	7 osztállyal 131 tanulóval
Pusztagyendai községi népiskola	7 osztállyal 130 tanulóval
Telektanyai elemi népiskola	6 osztállyal 52 tanulóval
Pusztagyendai r.k. népiskola	7 osztállyal 119 tanulóval

1945 -ben a római katolikus népiskolában 180 a református népiskolában 222, az akolhátpusztai római katolikus népiskolában pedig 60 gyermek tanult. 1948. május 30-án került sor a felekezeti iskolák államosítására. Osztályteremhiány megszüntetésében nagy segítséget jelentett az 1959-ben megépített új négy tantermes iskola. Mellé külön tornaterem is épült.

Tanév	1958/59	1959/60	1960/61
Osztálytermek száma	8	8	10
Tanerők száma	15	14	16
Tanulók száma	411	427	445
Egy tanteremre jutó tanuló	51	53	45
Egy tanerőre jutó tanuló	27	31	28

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A feltételek javítása a lakosság iskolázottsági szintjében is változást hozott.

Év	6. életévet betöltött lakosok	Analfabéta	Ír-olvas	Általános iskola osztályát végzett			Középiskola osztályát végzett		Főiskolát végzett
				1-5	6-7	8	1-4	érett.	
1941	4916	694	1004	1453	1611	89	8	32	25
1960	2845	216	20	1064	1193	242	44	40	26

Tiszaroffi Baptista Általános Iskola és Óvoda
(fenntartó: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy)
5234 Tiszaroff, Szabadság út 39/b.
Igazgató: Patocskai László

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Iskolai létszám és oktatással kapcsolatos adatok (forrás: VÁTI-TEIR)

Év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Általános iskolai feladatellátási helyek száma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Ált. iskolai osztálytermek száma	7	7	7	7	7	7	7	7	7	11	11	9	9	9
Ált. iskolai osztályok száma	9	9	9	9	9	8	8	8	8	8	9	9	9	9
Ált. iskolai tanulók száma	136	149	150	156	156	152	155	143	145	134	141	166	170	165
Ált. iskolai főállású pedagógusok száma	15	13	14	13	13	12	13	13	14	14	14	16	15	17

2012. szeptember 01-től az iskola fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Iskolai adatok (forrás: Tiszaroff Önkormányzat adatközlése)

Iskola	Tantermek száma	Osztályok száma	Tanulói létszám (okt.1. állapot)	Pedagógus létszám (okt.1. állapot)
2008.	10	8	152	12
2009.	11	8	155	13
2010.	11	8	143	13
2011.	11	8	147	12
2012.	11	8	149	12
2013.	11	8	129	12
2014.	11	9	166	16
2015.	11	9	170	15
2016.	11	8	165	13
2017.	11	8	169	13

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Egészségügy

A település közegészségügyi viszonyairól kevés feljegyzés maradt. 1739-ben az egyházi anyakönyv szerint 350 személy lett a pestis áldozata. Gyakoriak voltak a faluban a járványos megbetegedések.

Az 1800-as évek végétől községi bába, az 1900-as évek elejétől községi orvos volt Tiszaroffon. 1914-ben egy Tiszaburával közös orvosa volt, valamint 4 szülésznője. 1945-ben egy orvos, két gyógyszerész, egy bába és egy fertőtlenítéssel megbízott személy látta el a község egészségügyi teendőit. Az 1930-as években a község tulajdonát képező szegényház befogadóképessége 10 fő volt. A Stefánia Anya- és Csecsemővédő Intézet 1933. július elsején kezdte meg működését. A 30-as évek végén „Zöldkereszt Egészségház” épült.

Háziorvosi Szolgálat

5234 Tiszaroff, Szabadság út 24.

Háziorvos: Dr. Katona Gábor

Védőnői szolgálat

5234 Tiszaroff Szabadság út 24.

Helyettes védőnő: Rézsó Beáta

A településen 1 fő háziorvos végzi a háziorvosi teendőket.

Gyermekorvosi ellátás a felnőtt orvosi ellátással együtt van, és védőnői szolgálat működik a településen.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- Fogorvosi rendelő, Verseghy Ferenc út 42.

Egészségügyi adatok (forrás: TEIR)

Év	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Háziorvos	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Házi gyermek- orvos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
Körzeti ápoló	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Betöltött Védőnői Helyek száma	1	1	1	1	n.a.	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Szakorvosi ellátás nincs. Fekvőbeteg intézeti ellátást a karcagi és a szolnoki kórház látja el.

Egészségügyi intézményekhez tartozik a bölcsőde, mely a Szabadság út 40 – 42 szám alatt az óvoda mellett található.

Gyógyszertár:

- Gyógyszertár, Hősök tere

Szociális ellátás

Tiszaroffi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat (fenntartó: Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény)

Kunhegyes, Tiszaroff, Tiszagyenda település együttesen

Tevékenység: házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés

5340 Kunhegyes, Dózsa György út 14.

Tiszaroffi telephely: 5234 Tiszaroff, Kossuth Lajos út 28.

Tiszaroff látja el Tiszagyendán is a Családsegítő és Gyermejjóléti szolgálatot.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az időskorúak ellátásához tartozik a szociális gondozói ellátás és a Szociális Főzőkonyha által biztosított étkeztetés.

Szociális ellátás (Forrás: TEIR)

Év	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Időskorúak otthonainak száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nappali ellátást nyújtó idősök klubjainak száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
Időskorúak otthonai működő férőhelyek száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
Időskorúak otthonaiban gondozottak száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
Nappali ellátást nyújtó idősök klubja működő férőhelyeinek száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
Nappali ellátást nyújtó idősök klubjaiban ellátottak száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.

Művelődés

Könyvtár, Információs és Közösségi Hely

5234 Tiszaroff, Szabadság út 35/b.

Könyvtáros: Kaszáné Kun Krisztina

Az egyesületek működéséről és népművelésről 1869-ből való feljegyzésről tudjuk, hogy ekkor hozták létre a Polgári Olvasókört, kb. 280 tagja volt, elsősorban a kisgazdák közül. 1888-ban úri kaszinó nyílt 80 taggal. 1912-ben kezdte meg működését az iparosok és kereskedők köre, s hamarosan 110 tagja lett. Könyvtár is volt, mind a 3 helyen, de a kötetek száma összesen nem érte el a 2000 darabot.

Könyvtárak 1938-ban:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Neve	könyvek száma	olvasók száma	kölcsönzött könyvek száma
Casino Egylet	682	18	97
Iparosok és Kereskedők	400	50	200
Polgári Olvasókör	341	27	157
Vallási és Köznevelési Minisztériumi népkönyvtár	221	58	134
Pusztagyendai Gazdakör	111	46	78
Összesen:	1755	199	663

1943-ban vallás- és köznevelési minisztériumi népkönyvtár egy, földművelésügyi minisztériumi népkönyvtár kettő, egyesülete által fenntartott könyvtár négy, iskolai könyvtár kettő működött Tiszaroffon. Az 1961-ben épült művelődési házban kapott helyet a könyvtár és jelenleg is ott működik. 1961-ben a könyvtári állomány 4068 kötet, beiratkozott olvasók száma 506, kölcsönzött kötet 11548 db.

Filmszínház az 1947-ben átépített, volt Kaszinó épületében működött a Szabadság utcában. A befogadóképessége 200 fő volt. A megromlott állagú épületet le kellett bontani, jelenleg nincs mozi a faluban és igény sincs rá. A Művelődési ház 1961-ben épült, melyben 1 nagyterem és 1 klubhelyiség van.

Művelődési ház címe: Szabadság út 35/b

befogadóképessége: 150

Könyvtár címe: Szabadság út 35/b

kötetek száma: 25000 db

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A könyvtári kötetek száma (Forrás: VÁTI - TEIR)

Év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nyilvános könyvtár	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Nyilvános könyvtárak egységeinek száma	10066	10224	10323	10242	10284	0	10585	10750	10983	11101	11101	11101	11101	11231
Kölcsönzött egység	1126	7024	7321	7173	3711	0	1150	2204	1683	1696	1673	1662	2590	4104
Beiratkozott olvasó	275	274	318	300	110	0	120	118	167	162	187	188	163	170

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

A településen az esélyegyenlőség biztosítása különböző országos és térségi programokkal biztosított. A programok pályázatok révén érhetők el.

Tiszaroff Községi Önkormányzat 1/2012.(I.31.) számú határozatával foglalkoztatási esélyegyenlőségi tervet fogadott el, melynek célcsoportjaihoz tartoznak a pályakezdők, romák is.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Az iparral kapcsolatos első adatokat az 1780-as évekből ismertek, ekkor Borbély Mihálynak Roffon malma volt. 1835-39 között 8-9 szárazmalom és 4-5 vízimalom működött. 1906-1908 között gőzmalom létesült. A munkások száma 10-20 fő volt. 1945-ben a gőzmalom tulajdonosa Balla Sándor volt, aki 17 munkást foglalkoztatott. A malmot 1949-ben államosították, majd 1960-ban megszűnt. A dohánybevéltő 1890-ben országosan az ötödik helyen állt évi 35-36000 mázsa raktározott dohánykészletével. Ezt a mennyiséget 3000-3500

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

kh-on termelték. 1949 után a debreceni, majd a nyíregyházi gépfermentáló üzemek felállításával jelentősége csökkent. A kézművesipart 1828-ban egy-egy csizmadia, szabó, kerékgyártó, takács, szűcs, kovács képviselte, céh helyben nem volt. 1851-ben 46 kézműves és kereskedő foglalkozott ipari termeléssel, illetve értékesítéssel.

1910. évi népszámlálás adatai szerint 29 kovács, 2 lakatos, 7 asztalos, 28 szabó, 23 cipész, csizmadia, 8 hentes, mészáros, 4 kőműves, 5 ács dolgozott Tiszaroffon. A gép- és hajógyártásban 14 főt, malomiparban 10 főt, sütőiparban 1 főt, vendéglátóiparban 10 főt foglalkoztattak. 43 fő egyéb iparágakban tevékenykedett.

1945-ben 75 önálló kisiparos dolgozott a községben, akik pár év múlva megalakították a helyi KTSZ-t. Ez az 50-es évek végén megszűnt. Kihelyezett részlegként működött Tiszaroffon a Kunhegyesi Vegyipari Ktsz. asztalos részlege, a Karcagi Sütőipari Vállalat sütődéje, a Szolnok Megyei Szeszfőzde Vállalat szeszfőzdéje.

Az iparával kapcsolatban az alábbi adatok állnak rendelkezésre:

Nagyobb foglalkoztatók a településen:

- Agroff Kft., Tiszaroff Dózsa György út 3.
- Önkormányzat, Tiszaroff, Szabadság út 22
- Roffi – Gazda – Tej Kft., Tiszaroff
- Slefűta Kft., Tiszaroff, Dózsa György út 3.
- Technomatik Kft., Tiszaroff, Aradi út 44.
- Magyar Posta, Tiszaroff, Szabadság út 39/b.
- Kínai kisáruház, Tiszaroff, Hősök tere 3.
- Szaki – Mix Kft, Tiszaroff,
- COOP Szolnok Zrt
- Botos László EV
- Roff – Pack Szociális Szövetkezet
- MNB Jóléti Humán Szolgáltató és Üzemeltető Kft.

Vállalkozások száma Forrás: VÁTI, TEIR adatbázis

Év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Regisztrált Vállalkozások száma	91	90	85	79	77	174	183	184	190	193	197	198	206	207
Működő vállalkozások száma	71	65	48	43	n.a.	45	44	41	42	41	37	37	n.a.	n.a.
Működő Kft	5	6	4	7	n.a.	9	10	10	10	14	12	10	n.a.	n.a.
Működő Rt	0	0	0	0	n.a.	0	0	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
Működő szövetkezet	1	0	0	0	n.a.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Működő Bt	12	13	12	11	n.a.	9	8	8	10	8	9	8	n.a.	n.a.
Működő EV	53	46	32	25	n.a.	27	26	23	22	19	16	18	n.a.	n.a.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

0 és ismeretlen számút foglalkoztató működő vállalkozás	49	16	0	1	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
*1-9 főt foglalkoztató	19	48	45	38	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	40	40	36	36	n.a.	n.a.
10-19 főt foglalkoztató	2	0	1	2	n.a.	3	2	1	0	0	0	0	n.a.	n.a.
20-49 főt foglalkoztató	1	0	2	2	n.a.	2	2	2	2	1	1	1	n.a.	n.a.
50-249 főt foglalkoztató	0	1	0	0	n.a.	0	0	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
250 fő feletti foglalkozó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.

A regisztrált vállalkozások számánál megfigyelhető, egy folyamatosan növekedő tendencia, azonban a működő vállalkozásokat tekintve már ennél jóval árnyaltabb a kép. A működő vállalkozások száma 40 körül mozog, és nagyrészt kisvállalkozás 1-9 fő foglalkoztatottal. Egyéni vállalkozók vannak legnagyobb számban a vállalkozási szektorban és nagyjából hasonló arányban korlátolt felelősségű társaság és betéti társaság is van. Nagyvállalkozás (50 fő feletti foglalkoztató) nincs a településen, a legnagyobb foglalkoztató évek óta az Agroff Kft, kb. 45 fő foglalkoztatottal.

Tiszaroff község nagyobb munkaerő foglalkoztatói (Forrás: Önkormányzat, 2018. évi adatok)

- Önkormányzat - ált. közigazgatás
- Roffi – Gazda - Tej Kft – tejfeldolgozás, kereskedelem
- Agroff Kft. – mezőgazdasági termelés, állattenyésztés, foglalkoztatottak: 45 fő
- Magyar Posta– postai szolgáltatás
- Kínai Kisáruház – kereskedelem
- Szaki - Mix Kft – kereskedelem
- Slefűta Kft – benzinkút, kereskedelem
- Technomatik Kft
- COOP Szolnok Zrt
- Botos László EV
- Roff- Pack Szociális Szövetkezet
- MNB Jóléti Humán Szolgáltató és Üzemeltető Kft.

Gazdasági tevékenységet folytató vállalkozások:

- Agroff Kft., Tiszaroff Dózsa György út 3.
- Roffi – Gazda - Tej Kft
- Slefűta Kft., Tiszaroff, Dózsa György út 3.
- Technomatik Kft., Tiszaroff, Aradi út 44.
- Roff – Pack Szociális Szövetkezet

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A település főbb gazdasági ágazatai:

- mezőgazdaság

A település külterületének nagy része mezőgazdasági, szántó terület, ahol intenzív művelés folyik. A külterületi nagyobb gazdálkodók mellett több gazdálkodó tulajdonában vannak a mezőgazdasági területek.

Jellemzően szántóföldi kultúrákat, búza, kukorica, árpa, repce termesztnek.

A település jellemzően mezőgazdasági település, ahol a mezőgazdasági termesztés és az ezekhez kapcsolódó állattenyésztés, terményfeldolgozás építményei a kül- és belterületen megtalálhatók.

Külterületi gazdálkodók:

- Agroff Kft., Tiszaroff Dózsa György út 3.
1300 hektáron gazdálkodik
Kalászosok: búza, repce, napraforgó, kukorica, lucerna
- Roffi – Gazda - Tej Kft

Állattartó telepek, majorok:

- Nagy – gyep major
állatállomány: 1200 juh
- Árkus – major
állatállomány: szarvasmarha 110 fejős tehén, változó szaporulat (kb 50 db) , 8 db ló

-ipar

Tiszaroffon nagy ipari létesítmény és ipari park nem található. A település belterületén elszórva kisebb gazdasági létesítmények találhatók, melyek területén gazdasági tevékenységet végeznek, valamint kézműipari, kisebb termékeket előállító vállalkozások is megtalálhatók a településen.

Az település nagyobb gazdasági vállalkozásai:

- Agroff Kft., Tiszaroff Dózsa György út 3.
- Roffi – Gazda - Tej Kft
- Slefüta Kft., Tiszaroff, Dózsa György út 3.
- Technomatik Kft., Tiszaroff, Aradi út 44.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelései

A településen jellemzően a nagyobb gazdálkodó szervezetek agrárszférához, állattenyésztéshez köthető tevékenységet folytatnak.

A nagyobb gazdálkodó szervezet több év óta hasonló profillal működik. Jellemzően a saját tevékenységükön belül bővítenek elsősorban pályázati lehetőségekkel épületkorszerűsítéssel, telepen belül új épület építésével fejlesztik vállalkozásukat.

A partnerség keretein belül a nagyobb gazdálkodók fejlesztési elképzeléseikről, esetleges területigényéről kérdőíves formában megkeresésre került, azonban újabb területigénnyel járó fejlesztési elképzelése, hosszútávú terve a helyben telephellyel rendelkező vállalkozásoknak jelenleg nincs.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

A település versenyképességét a gazdasági lehetőségein túl (pl: mezőgazdasági területek, állattenyésztés, stb.) az elérhetőség, a munkaerő képzettsége is befolyásolja. Tiszaroff földrajzi értelemben, elérhetőség területén megyén belül alacsony potenciállal rendelkezik. A települést főútvonal nem érinti, megközelítése a 3216. jelű országos mellékútról - mely a belterületen keresztülhalad - biztosított. A 3216 jelű országos mellékút kapcsolatot biztosít a 4. számú főúttal. A település belterületén a 3216. jelű országos mellékúthoz csatlakozik a 3234. jelű országos mellékút, mely kompkapcsolattal biztosítja Tiszasüly elérhetőségét. Közvetlen vasúti kapcsolat nincs. A munkaerő településen belüli átlagos képzettségi színvonala alacsonynak mondható, nagy az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők aránya. A településről a munkakörű lakosság nagy része napi ingázással, vagy kisebb része heti ingázással eljár dolgozni a környékbeli nagyobb települések munkaerő felvevő üzemeibe.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet - kínálat)

Az ingatlanpiaci viszonyok az ország többi településéhez hasonlóan Tiszaroffon is jelentősen átalakultak. A 2009. évi pénzügyi válság alapjaiban változtatta meg az ingatlanpiacot. A finanszírozási nehézségek és szociális támogatások miatt a kereslet egyre csökkent, míg a kínálat jelentősen növekedett. Megjelentek az értékesíthetetlen ingatlanok, melyeknek hiteltartozása nagyobb, mint az ingatlan értéke.

Az utóbbi 1-2 évben stagnálni látszódik a folyamat, a lakásvásárlás elindult, azonban, még mindig igen jelentős az eladó családiházak száma.

Tiszaroffon viszonylag magas az alacsony komfortfokozatú, avult épület, melyek értékesítése után teljes felújításra, vagy bontásra szorulnak. A CSOK bevezetésének hatása a vizsgálat időpontjában még csak érintőlegesen érzékelhető a településen.

Tiszaroff speciális helyzetéből, fekvéséből adódóan az ingatlanpiac kapcsán az üdülőterületeket, az üdülési célú ingatlanokat is számításba kell venni. Az 1980-as években igény jelentkezett üdülési célú telkekre és ingatlanokra. Egyrészt a belterületen kialakult üdülőterületen vásároltak telkeket és építkeztek, másrészt a belterületen elszórtan jellemzően a régi típusú népi lakóházakat vásárolták és újjátöltötték fel üdülési célra. Az elmúlt évtizedben csökkent az üdülőt vásárlók száma, jelenleg ismét igény merül fel üdülési célú ingatlanok iránt.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Tiszaroff Község Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2018.(II.21.) számú önkormányzati rendelete Tiszaroff Község költségvetéséről szól.

Tiszaroff Községi Önkormányzat Képviselő-testületének

1/2018. (II.21.)

r e n d e l e t e

Tiszaroff Községi Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről

Tiszaroff Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, figyelemmel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23-25. §-aiban, a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvényben, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtására vonatkozó 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 24. §-ában foglaltakra, a 2018. évi költségvetéséről a következőket rendeli el:

I.fejezet

A rendelet hatálya, címrend

1.§

- (1) A rendelet hatálya kiterjed Tiszaroff Községi Önkormányzatára, az általa alapított és fenntartott költségvetési szervre, valamint a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatalra.
- (2) A Képviselő-testület a címrendet a (3) bekezdésben foglaltak szerint határozza meg.
- (3) Tiszaroff Községi Önkormányzata, a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal, a Tiszaroffi Bőcsőde és Főzőkonyha külön-külön címeket alkotnak.

Címrend:

Címek:

01 – Tiszaroff Községi Önkormányzata

02 – Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

03 – Tiszaroffi Bölcsőde és Főzőkonyha

II. fejezet

A költségvetés bevételei és kiadásai

2.§

- (1) A képviselő-testület Tiszaroff Községi Önkormányzata 2018. évi költségvetési bevételi és kiadási összességét 362.434 ezer Ft-ban állapítja meg. A bevételi összességből 274.307 ezer Ft költségvetési bevétel és 88.127 ezer Ft költségvetési maradvány. A költségvetési maradványból 88.127 ezer Ft felhalmozási célú maradvány. A kiadási összeg teljes egészében költségvetési kiadás.
- (2) A költségvetési bevételek összege 274.307 ezer Ft, a költségvetési kiadások összege 274.307 ezer Ft, melynek különbözete 88.127 ezer Ft költségvetési hiány. A költségvetési hiányból 88.127 ezer Ft felhalmozási hiány. A felhalmozási hiány fedezete felhalmozási pénzmaradvány.
- (3) Tiszaroff Községi Önkormányzatának és költségvetési szervei bevételeit és kiadásait mérlegszerűen az 1. számú melléklet mutatja be. A működési bevételek és kiadások mérlegét önkormányzati szinten az 1.1. számú melléklet, a felhalmozási bevételek és kiadások mérlegét önkormányzati szinten a 1.2. számú melléklet tartalmazza.

3. §.

A költségvetési szervek bevételei és kiadásai címenként

- (1) Tiszaroff Községi Önkormányzatának bevételeit és kiadásait önkormányzati szinten a 2. melléklet foglalja magába.
Tiszaroff Községi Önkormányzatának költségvetési egység bevételeit és kiadásait – ezen belül előirányzat-csoport, kiemelt előirányzat, előirányzat bontásban – a 2.1. számú melléklet tartalmazza. A 2.2. melléklet a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal, a 2.3. melléklet a Tiszaroffi Bölcsőde és Főzőkonyha intézménye, bevételeinek és kiadásainak 2018. évi tervét foglalja magában. A 2.4. számú melléklet Tiszaroff Községi Önkormányzata költségvetési bevételeinek és kiadásainak kötelező feladatok, önként vállalt feladatok, és államigazgatási feladatok szerinti megbontását tartalmazza költségvetési egységenként és összesenben.
- (2) Az intézmény az önkormányzat egyidejű tájékoztatása mellett a bevételi és kiadási előirányzatának összességét, a kiemelt előirányzatokat és a megfelelő részelőirányzatokat a tervezett előirányzatot meghaladó többletbevételével felemelheti az önkormányzat előirányzat-módosítása után. Az e bekezdés szerinti

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

előirányzat-módosítás önkormányzati támogatási igényvel sem a 2018. évi költségvetésében, sem a következő évben (években) nem járhat.

- (3) Az intézményvezető az intézmény jóváhagyott költségvetésének kiemelt előirányzatain belül saját hatáskörben átcsoportosíthatnak. A saját hatáskörben végrehajtott változtatásokat év közben minden esetben 30 napon belül, év végén legkésőbb december 31-ig kötelesek bejelenteni a polgármesternek. Az előirányzat változtatásról a polgármester a képviselő-testületet 30 napon belül tájékoztatja.
- (4) A képviselőtestület az intézmény által kezdeményezett előirányzat-módosítási igényei miatt a költségvetési rendeletét december 31-i hatállyal legkésőbb a zárszámadási rendelet-tervezet képviselő-testület elé terjesztéséig módosítja.
- (5) Az önkormányzat felhatalmazza és egyben kötelezi az intézménye és a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal vezetőjét az előírt bevételek beszedésére.

4. §.

- (1) Tiszaroff Községi Önkormányzata adósságot keletkeztető ügyletekből és kezességvállalásokból fennálló kötelezettségeit a 3. melléklet tartalmazza.
- (2) Tiszaroff Községi Önkormányzata saját bevételeit a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Gst.) 45. § (1) bekezdése a) pontja felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározottak szerint a 4. melléklet foglalja magában.
- (3) Tiszaroff Községi Önkormányzat 2018. évi adósságot keletkeztető fejlesztési céljait az 5. melléklet tartalmazza.

5.§.

- (1) Tiszaroff Községi Önkormányzata központi költségvetési forrásból származó bevételeit jogcímenként az 6. melléklet mutatja be.

6.§.

- (1) Az önkormányzat által megvalósítani tervezett fejlesztések felhalmozási kiadási előirányzatainak fősszege 5.438 ezer Ft, melynek feladatonkénti részletezését a 7. számú melléklet tartalmazza címenkénti megbontásban.
- (2) A 8. számú melléklet tartalmazza a felújítási kiadások címenkénti, célonkénti részletezését és fősszegét, mely 100.804 ezer Ft.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- (3) Az egyéb szervek támogatásának főösszegét 1.374 ezer Ft-ban állapítja meg. A támogatott szervek szerinti részletezést a 9. melléklet tartalmazza. Az e mellékletben meghatározott támogatásokkal az érintett szervezeteknek külön rendelet alapján el kell számolniuk.
- (4) Az önkormányzat finanszírozási kiadásait a 10. melléklet tartalmazza. Az önkormányzat felhatalmazza a polgármestert, hogy a képviselő-testület külön döntése alapján esetlegesen megkötésre kerülő likvid hitelszerződésekben rögzített hiteleket a működés biztosítása érdekében igénybe vegye. Tiszaroff Községi Önkormányzata kötelezettséget vállal arra, hogy a hitelek visszafizetésének időtartama alatt – a megkötendő hitelszerződésekben foglaltaknak megfelelően – a tőketörlesztés és a járuléktartozás összegeit a többi kiemelt (nem kötelező) feladatainak kiadásait megelőzően teljesíti.
- (5) Az önkormányzat finanszírozási célú bevételeit (0 ezer Ft) a 11. melléklet szemlélteti.
- (6) A maradvány igénybevételeit működési és felhalmozási cél szerint címenként a 12. melléklet mutatja be.
- (7) Az önkormányzat az általános tartalék összegét 4.394 ezer Ft-ban határozza meg melyet a 13. melléklet tartalmaz. Az általános tartalék felhasználásáról a képviselő-testület dönt a költségvetés módosításával.
- (8) Az önkormányzat a céltartalék összegét 2.712 ezer Ft-ban határozza meg melyet a 14. melléklet tartalmaz.

7. §.

Az önkormányzat által kijelölt fejlesztési feladatok

- (1) Az előző bekezdésekben foglaltakon túl fejlesztési feladatokat és beruházásokat az intézmények csak realizált saját felhalmozási célú forrásaik terhére valósíthatnak meg, abban az esetben, ha az a működéshez szükséges forrásokat átmenetileg sem terhelik.
- A fejlesztési kiadások nagyságáról az intézmények az önkormányzat előzetes hozzájárulásával dönthetnek, ha azok működtetéséről – ebben és a következő költségvetési években is – többlettámogatás nélkül gondoskodni tudnak.

8. §

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Európai uniós forrásból finanszírozott támogatással megvalósuló programok, projektek bevételei és kiadási

- (1) Az európai uniós forrásból finanszírozott támogatással megvalósuló programok, projektek bevételeit, kiadásait, hozzájárulásokat a 15. melléklet tartalmazza.

9.§.

Önkormányzati létszámkeret

- (1) Tiszaroff Községi Önkormányzata 2018. évi engedélyezett létszámát címenként a 16. melléklet tartalmazza.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott létszámkerettől eltérni kizárólag a munkaügyi központok által, ill. egyéb támogatott foglalkoztatás keretében az adott intézmény engedélyezett létszámához tartozó személyi juttatás és járulékaira biztosított kiadási előirányzat felhasználásával lehet.

10. §.

Adatszolgáltatás

Az intézmények, valamint az önkormányzat elismert tartozásállományáról a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal teljesít adatszolgáltatást– nemleges adat esetén is – havonta a tárgyhó utolsó napja szerinti állapotnak megfelelően a tárgyhónapot követő hó 5-ig a jegyző részére. Az adatszolgáltatás teljeskörűen tartalmazza a kötelezettségeket, kiemelve a 30 napon túli, lejárt esedékességű tartozásállományt (szállító, tartozás összege, fizetési határidő).

11. §.

A gazdálkodás különös szabályai a 2018. költségvetési évre

- (1) A képviselő-testület elrendeli, hogy amennyiben szükségessé válik a zavartalan működtetés biztosítása és az önkormányzati feladatellátás érdekében önkormányzatok rendkívüli támogatását kell igényelni a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően.
- (2) Amíg a rendkívüli támogatás biztosítása nem történik meg, addig a költségvetési gazdálkodást a lehető legtakarékosabb költségkímélő formában kell folytatni az alábbiak szerint:
- a/ Az önkormányzat felhívja az intézmények figyelmét a takarékos és fegyelmezett gazdálkodásra, illetve előirányzat felhasználásra. Év közben

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- pótelőirányzat csak az intézmény belső tartalékainak feltárása és az intézmény gazdasági helyzetének elemzése után végső esetben igényelhető.
- b/ Év közben pótelőirányzat önkormányzati intézmény, társadalmi és egyéb szervezet részére csak a képviselő-testület jóváhagyásával adható.
 - c/ Feladat elmaradásból származó – személyi és dologi – megtakarítások felhasználására csak a képviselő-testület engedélyével kerülhet sor.
 - d/ A képviselő-testület által jóváhagyott kiemelt előirányzatokat az intézmény, az önkormányzat és a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal köteles betartani.
 - e/ Az önkormányzat elrendeli, hogy minden területen maximálisan ki kell használni a pályázati lehetőségeket.

12. §.

Egyéb rendelkezések

- (1) Az önkormányzati gazdálkodás során az év közben létrejött költségvetési többlet felhasználásáról a képviselő-testület dönt.
- (2) Átruházott hatáskörben eljárva a 300.000.-Ft-ot meg nem haladó kötelezettség vállalásokról a polgármester dönt.
- (3) Az önkormányzat a finanszírozása körébe tartozó, az intézményében és a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatalban dolgozók havi, rendszeres járandóságaiik fizetésére a tárgyhónapot követő hónap 3. naptári napját határozza meg. Amennyiben ez a nap a hét utolsó munkanapja, akkor a járandóság folyósításának napja az ezt megelőző munkanap, illetve ha ez a nap nem munkanap, akkor az ezt megelőző munkanap.
- (4) A közmunkás foglalkoztatottak havi, rendszeres járandóságaiik kifizetését a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig határozza meg.
- (5) Tiszaroff Községi Önkormányzat képviselő-testülete 2018. évre a Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal Tiszaroffi székhelytelepülésén dolgozó köztisztviselők tekintetében az alábbiakat határozza meg:
 - a) illetményalap összege 38.650.-Ft,
 - b) az illetménykiegészítés mértéke a tiszaroffi székhelytelepülésen és a székhelytelepülésen, valamint a tiszagyendai kirendeltségen osztott munkakörben dolgozó felsőfokú iskolai végzettségű köztisztviselők és a középiskolai végzettségű köztisztviselők esetében egységesen a köztisztviselő alapilletményének 10%-a,
 - c) cafetéria juttatás kerete 193.980.-Ft/év/fő járulékaival együtt.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

(6) A fizetési számlához kapcsolódóan törvény alapján az egy foglalkoztatottnak havonta adott bankszámla-hozzájárulás mértéke 2018. évben 1.000.-Ft./hó.

(7) Az Önkormányzat:

- a) az önkormányzati képviselők tiszteletdíját bruttó 15.000.-Ft/hó,
- b) a bizottság elnökeinek tiszteletdíját bruttó 20.000.-Ft/hó összegben állapítja meg,
- c) A bizottság tagjainak tiszteletdíját bruttó 7.500.-Ft/hó összegben állapítja meg.

(8) A Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal jutalmat nem tervez.

13. §.

Záró rendelkezések

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban a 2018. évi költségvetés végrehajtása során 2018. január 01. napjától alkalmazni kell.

Tiszaroff, 2018. február 12.

Kamarás Zsolt
polgármester

Vankóné Jekli Anikó
jegyző

Záradék:

Kihirdetve: 2018. február 21.

Vankóné Jekli Anikó
jegyző

Vagyongazdálkodás

**Tiszaroff Község Önkormányzat Képviselő-testületének
7/2013. (IV.24.) számú önkormányzati rendelete
az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól**

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Községi Önkormányzat Képviselő-testületének

7/2013.(IV.24.) önkormányzati rendelete

az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól

Tiszaroff Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) 18. § (1) bekezdésében, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 109. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés e) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet szabályozza az önkormányzat vagyonával való felelős és rendeltetésszerű gazdálkodás szabályait.
- (2) Az önkormányzati vagyon alapvető rendeltetése az önkormányzati feladatok ellátásának biztosítása.
- (3) A rendelet célja elősegíteni az önkormányzati feladatok eredményes ellátását, az önkormányzati vagyon megővését és gyarapítását, a lakossági közszolgáltatás színvonalának emelését, végső soron a település fejlődését.

Az önkormányzat vagyona

- 2.§ (1) A helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon külön része a törzsvagyon, amely forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes.
- (2) A forgalomképtelen törzsvagyont e rendelet 1. melléklete tartalmazza.
- (3) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonként forgalomképtelen törzsvagyonnak minősülő vagyonelemeket a rendelet 2. melléklete tartalmazza.
- (4) A korlátozottan forgalomképes törzsvagyont e rendelet 3. melléklete tartalmazza.
- (5) A (2)-(4) bekezdésbe nem tartozó önkormányzati vagyon forgalomképes üzleti vagyon.

A tulajdonosi jogok gyakorlása

3. § (1) Az önkormányzat tulajdonával való rendelkezésre – e rendeletben foglalt kivételekkel – a képviselő-testület jogosult.
- (2) A tulajdonosi jogok gyakorlásáról a Képviselő-testület rendelkezik, ennek keretében a tulajdonosi jogok egyes elemeit a szerveire, intézményeire e rendelet szerint ruházza át.
- (3) Ha az önkormányzat vagyona új vagyontárggyal gyarapszik, a szerzéssel egyidejűleg, vagy a szerzést követő Képviselő-testületi ülésen kell dönteni a vagyontárgy forgalomképesség szerinti besorolásáról.
- (4) Az önkormányzati vagyon rendeltetésszerű használatáról, üzemeltetéséről, állagának megővéséről a Polgármester gondoskodik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

(5) Gazdasági társaság alapítására - az önkormányzati tulajdonrész mértékétől függetlenül - kizárólagosan a képviselő-testület jogosult.

(6) A társaságok által elért nyereség felhasználásáról a Képviselő-testület külön határozattal dönt.

Az önkormányzat korlátozottan forgalomképes vagyona

4. § (1) Az önkormányzat korlátozottan forgalomképes vagyonának működtetését hasznosítását, vagyonkezelésbe adását a Képviselő-testület feltételekhez kötheti.

(2) Ha a képviselő-testület eltérően nem rendelkezik az önkormányzati vagyon használója az (1) bekezdésben foglalt jogcímen jogosult:

- a) a vagyontárgyak birtoklására,
- b) ingyenes használatára,
- c) hasznainak szedésére,
- d) birtokvédelemhez fűződő jogok gyakorlására.

Az önkormányzat üzleti vagyona

5. § (1) Az üzleti vagyon forgalomképes önkormányzati vagyon, illetve vagyonrész, melynek elidegenítése, megterhelése, vállalkozásba, gazdasági társaságba vitele, illetve egyéb hasznosítása, azaz a tulajdonosi jogok gyakorlása törvény, vagy az e rendeletben meghatározottak szerint történhet.

(2) A 2 millió – 10 millió forint értékhatár közötti üzleti vagyon tulajdonjogának hasznosításáról, átruházásáról, az önkormányzat honlapján és az önkormányzat hivatalának hirdető tábláján 15 napra vételi ajánlattételi felhívást kell közzétenni.

(3) A 10 millió forintot meghaladó értékű üzleti vagyont hasznosítani, tulajdonjogát átruházni csak versenytárgyalás útján az összességében legelőnyösebb ajánlattevő részére a szolgáltatás és ellenszolgáltatás értékarányosságával lehet.

(4) A Polgármester dönt a közterületek 30 napot meg nem haladó használata, az Önkormányzat üzemeltetésében lévő ingatlanok bérbeadása, a földhaszon-bérleti szerződések megkötése esetén.

(5) Az üzleti vagyon használati, hasznosítási jogát – határozott időre – át lehet engedni, melynek feltételeiről a (4) bekezdésben foglalt kivétellel a Képviselő-testület dönt.

(6) Az önkormányzat tulajdonában álló forgalomképes ingatlanvagyon az önkormányzati hivatal által vezetett külön nyilvántartás tartalmazza.

Önkormányzati vagyon kezelése, hasznosítása

6. § (1) Az önkormányzati vagyont kezelője, használója köteles a jó gazda gondosságával rendeltetésszerűen használni, működtetni, fenntartani, a vagyonhoz fűződő közterheket viselni.

(2) A Képviselő-testület jogosult az (1) bekezdésben foglaltak betartását az általa erre felhatalmazott szerv vagy személy által rendszeresen vagy alkalmasszerűen ellenőrizni.

7. § (1) Felesleges a vagyontárgy, ha

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- a) az önkormányzat zavartalan működéséhez szükséges mennyiséget meghaladja,
- b) korszerű eszközökkel való ellátás folytán nélkülözhetővé vált,
- c) feladat megszűnése miatt további használata szükségtelen,
- d) rongálás, természetes elhasználódás miatt használhatatlanná vált.

(2) A feleslegessé vált vagyontárgyak hasznosítására az (1) bekezdés a) - c) pontjaiban foglalt esetekben bérbeadás vagy értékesítés, az (1) bekezdés d) pontban foglalt esetben pedig megsemmisítés útján kerül sor a külön szabályzatban meghatározottak szerint.

8. § (1) A szerződésen alapuló vagyonkezelői jog ellenértékének meghatározására illetve a vagyonkezelői jog ingyenes átengedésére a képviselő-testület jogosult.

(2) A vagyonkezelői jog ellenértékeként figyelembe vehető ellenszolgáltatás különösen: a vagyontárgy értéknövelő felújítása, illetve ilyen beruházás.

(3) A vagyonkezelési szerződésnek tartalmaznia kell különösen:

- a) a vagyonkezelő által kötelezően ellátandó közfeladatot és a közfeladat ellátásához kapcsolódó egyéb tevékenységeket,
- b) a vagyonkezelő által a feladatai ellátásához alvállalkozók, illetőleg közreműködők igénybevételeire vonatkozó rendelkezéseket,
- c) a közfeladat ellátása érdekében a vagyonkezelésbe adott eszközöknek a helyi önkormányzat számviteli nyilvántartási adataival megegyező tételes jegyzékével együtt – azon belül az önkormányzati feladathoz kapcsolódó vagyon megjelölését,
- d) a vagyonkezelésbe adott vagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket, és a vagyonnal való vállalkozás feltételeit, a vagyon felújításáról, pótlólagos beruházásról legalább a vagyoni eszközök elszámolt értékcsökkenésének megfelelő mértékben történő gondoskodásra, illetőleg e célokra az értékcsökkenésnek megfelelő mértékű tartalék képzésére vonatkozó rendelkezéseket,
- e) a vagyonkezelői jog megszerzésének ellenértékét, illetve kijelölés esetén az ingyenesség tényét,
- f) a vagyonkezelésbe vett vagyon tekintetében az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének módját és formáját,
- g) az önkormányzat költségvetését megillető – a vagyonkezelésbe adott vagyon kezeléséből származó – befizetések teljesítésére, a vagyonkezelésbe adott vagyonnal történő elszámolásra vonatkozó rendelkezéseket,
- h) szerződés teljesítésének biztosítására vonatkozó rendelkezéseket,
- i) a teljesítés biztosítására szolgáló mellékkötelezettségeket és egyéb biztosítékokat,
- j) a vagyonkezelésbe adott vagyonnal való mérhetően eredményes gazdálkodásra vonatkozó előírásokat,
- k) a vagyonkezelési szerződés időtartamát, a rendkívüli és azonnali felmondás eseteit.

(4) A vagyonkezelői jog a vagyonkezelési szerződésben meghatározott napon jön létre, mely ingatlan vagyonkezelői jogának létesítése esetén nem lehet korábbi, mint a vagyonkezelői jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzésének napja.

(5) A vagyonkezelő a vagyonkezelésbe vett vagyonnal rendeltetésszerűen, az általában elvárható gondossággal köteles gazdálkodni; az e kötelezettsége megszegésével okozott kárért a polgári jog általános szabályai szerint tartozik felelősséggel.

9. § (1) A vagyonkezelőt megillető jogok gyakorlását, annak szabályszerűségét, célszerűségét a polgármester - a Pénzügyi Bizottság közreműködésével - ellenőrzi.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

(2) A tulajdonosi ellenőrzés célja az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás vizsgálata, különösen: az önkormányzati vagyonyilvántartás hitelességének, teljességének és helyességének biztosítása, továbbá a jogszerűtlen, szerződésellenes, vagy a tulajdonos érdekeit sértő, illetve az önkormányzatot hátrányosan érintő vagyongazdálkodási intézkedések feltárása és a jogszerű állapot helyreállítása.

(3) A polgármester az adott évben elvégzett tulajdonosi ellenőrzésének legfontosabb megállapításairól, összefoglaló jelentésben – a tárgyévet követő év március 31-ig – tájékoztatja a képviselő-testületet.

(4) A vagyonkezelő a tulajdonosi ellenőrzést köteles tűrni, az ellenőrzés érdekében kötelezhető minden közérdekből nyilvános adat, valamint – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény rendelkezéseit nem sértő – az önkormányzati vagyonra és vagyonkezelésre vonatkozó adat szolgáltatására és okirat bemutatására.

(5) A vagyonkezelőnek a kezelt vagyonra vonatkozóan adatszolgáltatási kötelezettsége van. A vagyonkezelő évente egyszer, a tárgyévet követő év február 15. napjáig köteles a vagyonkezelésbe vett ingatlan(ok) és egyéb vagyoni eszközök állapotának tárgyévi változásairól a polgármester által meghatározott módon és formában adatot szolgáltatni.

(6) A vagyonkezelői jog létesítése nem keletkeztethet a közfeladat ellátásával összefüggésben központi költségvetési többlettámogatási igényt.

10. § (1) Az üzleti vagyonba tartozó ingatlan vagyon, üzletrész, értékpapír, vagyoni értékű jog felett a rendelkezés joga – e rendeletben foglalt kivétellel – a Képviselő-testületet illeti meg.

(2) Az üzleti vagyonba tartozó ingó vagyon elidegenítéséről, a külön szabályzat szerint leselejtezett vagy a vagyonhasználó szervezet működése során feleslegessé vált tárgyi eszközök és készletek értékesítéséről

a) 100.000 Ft, azaz Egyszázezer forint nettó értékhatárig a vagyonhasználó szervezet vezetője a polgármester engedélyével

b) 100.000,- Ft, azaz Egyszázezer forint és 300.000,- Ft, azaz Háromszázezer forint nettó értékhatár között a polgármester

c) 300.000,- Ft-ot, azaz Háromszázezer forintot meghaladó nettó értékhatár felett a Képviselő-testület dönt.

11. § (1) Az önkormányzat szervei, intézményei a rájuk bízott vagyonnal kötelesek felelős módon, rendeltetésüknek megfelelő módon gazdálkodni, a gazdálkodás szabályai szerint azt gyarapítani, kezelni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények törvényben meghatározott szabályok szerint a vagyont nyilvántartják. Az önállóan működő és gazdálkodó önkormányzati intézmény vezeti a vagyon nyilvántartást.

(3) Az önkormányzati hivatal vezeti a központi nyilvántartást.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények a vagyon változásáról kötelesek adatot szolgáltatni az önkormányzati hivatalnak a változást követő 30 napon belül.

Ingó, ingatlan vagyon megszerzésének szabályai

12. § (1) Az ingatlan vagyontárgyak önkormányzat által történő megszerzésére a Képviselő-testület jogosult.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- (2) A közbeszerzési törvény hatálya alá nem tartozó ingóság megvételére:
- a) 100.000 Ft, azaz Egyszázezer forint nettó értékhatárig a vagyonhasználó szervezet vezetője saját hatáskörben,
 - b) 100.000,- Ft, azaz Egyszázezer forint és 300.000,- Ft, azaz Háromszázezer forint nettó értékhatár között a polgármester
 - c) 300.000,- Ft, azaz háromszázezer forint nettó értékhatár felett a Képviselő-testület jogosult.

13. § (1) Az önkormányzat számára más személy, illetve szerv által ellenérték nélkül juttatott vagyon elfogadásáról a képviselő-testület dönt.

(2) A térítés nélkül kapott, illetve felajánlott vagyon elfogadásának feltétele, hogy az önkormányzat tudja teljesíteni az elfogadott vagyonnal kapcsolatos kötelezettségeket, s ezen kötelezettség teljesítése likviditási problémát ne okozzon, és ne zavarja az önkormányzati feladatok ellátását.

Értékpapír vásárlás, értékesítés

14. § (1) Az önkormányzat az üzleti vagyon részét képező és ideiglenesen szabaddá vált pénzeszközöket letéti számlán elkülönítetten kezelheti, értékpapírt vásárolhat befektetési céllal.

(2) Az értékpapírokkal kapcsolatos műveletekre az önkormányzat pénzügyi szolgáltató céget bízhat meg.

(3) Az értékpapírok vásárlásáról és a meglévő értékpapírok értékesítéséről, az értékesítés módjáról és feltételeiről a képviselő-testület dönt.

A versenytárgyalás szabályai

15. § (1) A versenytárgyalás nyilvános vagy zártkörű.

(2) A versenytárgyalás nyilvánosságáról a Képviselő-testület dönt.

(3) Zártkörű versenytárgyalást kell tartani, ha a nyilvánosság nyomós közérdeket sértene.

(4) Zártkörű versenytárgyalást lehet tartani akkor, ha a teljesítésre csak meghatározott ajánlattevők alkalmasak.

(5) Zártkörű versenytárgyalás esetén az érdekelt ajánlattevőket a Képviselő-testület határozza meg.

(6) A nyilvános versenytárgyalást, a Képviselő-testület döntésétől függően országos, vagy megyei napi, vagy hetilapban meg kell hirdetni.

(7) A zártkörű versenytárgyalásról az érdekelt ajánlattevőket egyidejűleg és közvetlenül kell tájékoztatni.

(8) A versenytárgyalási felhívásban meg kell jelölni, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat az összességében legkedvezőbb ajánlat szempontja alapján bírálja el. A versenytárgyalási felhívás megjelenése előtt a bírálati szempontot a Képviselő-testület határozza meg.

(9) A nyilvános vagy zártkörű versenytárgyalásra irányuló döntés más szervet vagy személyt felhatalmazhat a versenytárgyalás előkészítésével és - a tulajdonosi jogok gyakorlásának kivételével - lebonyolításával.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az önkormányzati vagyon értékének meghatározása

16. § Az önkormányzati vagyon részét képező ingatlan forgalmi értékét amennyiben az ingatlan számviteli nyilvántartási értéke az 1 millió Ft-ot meghaladja elidegenítés előtt ingatlanforgalmi értékbecslés alapján kell meghatározni. Ingatlanforgalmi értékbecslés 6 hónapnál régebbi nem lehet.

17. § (1) Az önkormányzat követeléseiről - mint az önkormányzati vagyon részéről - való lemondás joga:

- a) az adósok, vevők és egyéb követelések vonatkozásában 100.000.- Ft-tól, azaz Egyszázezer forinttól a képviselő-testület joga,
- b) az adósok, vevők és egyéb követelések vonatkozásában 100.000.- Ft, azaz Egyszázezer forint alatt a képviselő-testület által átruházott hatáskörben polgármester joga, valamint
- c) a polgármester joga - a képviselő-testület által átruházott hatáskörben -, értékhatar nélkül, a munkavállalókkal szembeni különféle követelésekről való lemondás joga.

(2) A polgármester az (1) bekezdés b) és c) pontja szerint hozott döntéseiről a soron következő ülésen tájékoztatja a képviselő-testületet.

18. § (1) A 17 § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott követelésről csak akkor lehet lemondani, ha:

- a) ha az nem veszélyezteti az önkormányzat likviditását,
- b) ha a követelés érvényesítése érdekében indított eljárás során a követelés részben vagy egészben nem behajtható és remény sincs a követelés későbbiekben való behajthatóságára,
- c) ha a követelés érvényesítése, behajtása bizonyíthatóan a követelés összességét meghaladó költségekkel járna,
- d) ha bíróság bevonásával történő behajtás során - figyelembe véve az a)-b) pontokban foglaltakat - a követelésről való lemondásról bírói egyezség történt,
- e) ha a felszámolási eljárás, illetve a csődeljárás során a követelés részben vagy egészben nagy valószínűséggel pénzügyileg nem realizálható, illetve ha a csődeljárás során - figyelembe véve az a) és b) pontokban foglaltakat - csődegyezségi megállapodást kötöttek,
- f) ha a követeléssel érintett szerv, vagy személy nem elérhető, nem lelhető fel - és ez bizonyított.

(2) A polgármester a rendeletben hatáskörébe utalt önkormányzati követelésről való lemondás jogát az (1) bekezdés a) pontját figyelembe véve gyakorolja.

(3) A követelésről való lemondás történhet az egész követelésre, valamint a követelés egy részére vonatkozóan.

Vegyes és záró rendelkezések

19.§ (1) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti Tiszaroff Község Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodás szabályairól szóló 14/2004. (IX.29.) önkormányzati rendelete, valamint az azt módosító 4/2011. (II.17.) és 5/2012.(III.08.) önkormányzati rendelet.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

(3) E rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, az Európai Parlament és Tanács 2006/123/EK irányelvének figyelembevételével készült és azzal összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Tiszaroff, 2013. április 17.

(Kamarás Zsolt)
polgármester

(Vankóné Jekli Anikó)
jegyző

Záradék:

Ezen rendelet 2013. április 24-én kihirdetésre került.

Kelt: Tiszaroff, 2013. április 24.

(Vankóné Jekli Anikó)
jegyző

Tiszaroff Község gazdasági programját az önkormányzat Képviselő – testülete a 67/2015. (VI.24.) számú Képviselő – testületi határozattal hagyta jóvá.

Gazdasági Program

Tiszaroff Község 2014-2019

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglaltak szerint került sor.

A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági program elkészítésének célja: az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Képviselő-testület és a polgármester elképzelései,
- az önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos évről-évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására,
- a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására,
- vállalkozási tevékenységre.

Tiszaroff gazdasági programjának fő vezérelve a következő öt évre: a biztonságos működés, a fenntartható fejlesztés, a mezőgazdasági vállalkozások erősítése, a turizmus fejlesztése, és az életszínvonal megtartása, emelése.

1. Fejlesztési elképzelések

1.1. A helyi vállalkozások támogatása igen fontos feladata az önkormányzatnak, mivel:

- közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik,
- javítják a lakosság termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságát,
- munkahelyet teremtenek,
- adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A támogatás formái:

együttműködési megállapodás kötése,

közös pályázat,

kiseb fejlesztések esetén helyi vállalkozók előnyben részesítése.

Fejlesztéseink fő célja:

Településünk és intézményeink hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása.

Ennek érdekében az elmúlt ciklusban megvalósult pályázatokkal felújításra kerültek az egészségügyi intézmények, az oktatási intézmények, a bölcsőde.

Megvalósult a település szennyvízhálózatának kiépítése, 60 %-ban megépült a belvíz-és csapadékvíz elvezető csatornahálózat, és folyamatban van az ivóvízminőség-javító program.

A 2014-2020 Európai Unió fejlesztési programba elsődlegesen olyan pályázatokat, fejlesztéseket készítünk elő, mely

helyi termelők piacra jutását eredményezi

turisztikai lehetőséget biztosít,

és energia hatékonyságot eredményez.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált programba delegált fejlesztési terveink a következők:

Piac tér kialakítása, tervezett költsége: 30 millió forint

Az Önkormányzati Hivatal épületének, valamint az Önkormányzati Főzőkonyha energiahatékonyságának fokozása, tervezett költsége: 35 millió forint

Gyermekétkezdé korszerűsítése, tervezett költsége: 23 millió forint

Védőnői szolgálat épületének felújítása, eszközök beszerzése, tervezett költsége: 25 millió forint

Községi épület korszerűsítése, infrastruktúra fejlesztése, tervezett költsége: 50 millió forint

Ezen túl a Türr István Képző és Kutató Intézet vagyonkezelésébe adott Művelődési Ház épületre a vagyonkezelő pályázatot nyert, melyből megvalósul az épület felújítása, bővítése,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

kialakításra kerül egy kistérségi oktatási központ. A beruházást nem az Önkormányzat hajtja végre, de bízunk benne, hogy eredménye minden Tiszaroffi megelégedésére szolgál és elősegíti a munkanélküliek munkához jutását.

2. Munkahelyteremtés fejlesztésének elősegítése

A munkahelyteremtés elsődlegesen az állam feladata. Önkormányzatunk a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében,- a fejlesztési elképzeléseinknél meghatározottak szerint- segíti a helyi vállalkozásokat.

Ezen túlmenően a közfoglalkoztatás keretében tud enyhíteni a munkanélküliségen. Tervezzük a mezgazdasági tevékenységünk bővítését, a növénytermesztés kiegészítését állattenyésztéssel. Közmunkaprogram keretében építjük meg az ehhez szükséges állattartó épületet is.

A helyi piac megépítésével kívánjuk segíteni a helyi termelők termékértékesítését.

3. A településfejlesztési politika

Tiszaroff Községi Önkormányzat települési politikájának legfőbb célkitűzése: az önkormányzati vagyon ne csökkenjen, csak olyan fejlesztéseket vállal, melyeket fenn tud tartani, illetve zökkenőmentesen finanszírozni tudja a megpályázott programokat.

A Képviselő-testület fontosnak tartja, hogy a jövőben, a széles nyilvánosság bevonásával, illetve biztosításával történjenek a fejlesztések. (véleménykérés közmeghallgatáson, lakosság javaslatai a Képviselő-testület tagjainak tolmácsolásában).

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe, melyek:

alapvető település-üzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak.

4. Az adópolitika célkitűzései

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A helyi adók esetében az önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy:

- biztos bevételi forrást jelentsen,
- ne gátolja a vállalkozók működését,
- ne terhelje túl anyagilag a lakosságot (nincs telekadó, építményadó).

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- tovább javuljon az adófizetési morál, - szükség esetén végrehajtási szankció alkalmazása,
- évente legalább egyszer tájékoztatást kap az adó-kintlévőségekről, a beszedésre tett intézkedésekről, az intézkedések alapján elért eredményekről.

5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Tiszaroff Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat és egyéb közigazgatási feladatait 2013. január 1. óta Tiszagyenda Község Önkormányzatával közösen fenntartott közös önkormányzati hivatal útján látja el.

5.1. Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal

Legfontosabb cél: a lakosság ügyeinek minél teljesebb körű, korrekt intézése.

Ennek érdekében a hivatal munkatársai naprakész ismeretekkel kell rendelkezzenek:

- önképzéssel,
- szakmai napokon, továbbképzéseken való részvétellel,
- iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli formákban képzik szakmailag magukat.

5.2. Környezetvédelem

A csapadékelvezetés érdekében kiemelt feladatunk a belvízelvezető csatornák tisztítása, karbantartása. A település belvízelvezető hálózata 60 %-ban kiépített. Ezeket a közfoglalkoztatási program keretében- az elmúlt 2 évben folyamatosan tisztítottuk, javítottuk. Ezt a feladatot továbbra is végezni kívánjuk.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Azonban az árkok, átereszek tisztántartása nem csak önkormányzati feladat!

2014. szeptember 15-én befejeződött a Tiszaroff és Tiszagyenda szennyvízhálózatának bővítése, így az üdülőterület kivételével teljes lett a szennyvíz-csatornahálózat a településen.

Ivóvízminőség javítás

Tiszaroff Községi Önkormányzat az Abádszalók-Tiszaroff Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás tagjaként vesz részt a programban, a beruházás folyamatban van a várható befejezés 2015

Az épített és természeti környezet védelme érdekében folyamatosan felszólítatjuk az életveszélyessé vált ingatlanok tulajdonosait az épületek bontása/felújítása érdekében.

Folytatjuk a természeti környezet védelmét, szépítését az elkövetkező 5 évben is.

2015-től csatlakozunk a Magyarország legszebb konyhakertjei országos programhoz.

A szennyvíz projekt befejezése után kiemelt figyelmet fordítunk a zöld övezet visszaállítására, a település szépítésére.

5.3. A helyi közutak, közterületek, járdák

2014-ben érvényesítettük a szennyvízberuházás után kialakult úthibák bankgaranciáját, így az érintett szakaszokon sikerült az utak állagán javítani, de továbbra is vannak olyan útszakaszok, melyek javítása szükséges. Ehhez pályázati támogatási igényt nyújtottunk be, de saját forrásból is folytatni kívánjuk az útjavításokat.

A járdák elavultak, illetve van olyan utca, ahol nincs is. A járdalapok újrarakását, a járdák felújítását, építését folyamatosan, anyagi lehetőségeink függvényében tervezzük a közfoglalkoztatási program keretében, és pályázati támogatásból.

Korábbi években forráshiány miatt nem sikerült megvalósítani, de céljaink között szerepel a Szabadság tér felújítása, mely turisztikai vonzerőt is jelent Tiszaroffnak.

5.4. Közbiztonság

Tiszaroffon 1 fő körzeti megbízott dolgozik, aki helyben lakik. Jelentős változás, hogy a jövőben Tiszaroff nem a Törökszentmiklósi, hanem a Karcagi Rendőrkapitányság ellátási

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

területéhez tartozik. Tiszaroff számára is fontos, hogy az önkormányzat és a rendőrkapitányság közötti együttműködés zökkenőmentes, előremutató legyen.

A térfigyelő kamerarendszer átadása óta bizonyította mind a bűnmegelőzésben, mind a felderítésben fontos szerepét, ezért az igényekhez igazodva tervezzük annak bővítését.

Továbbra is feladatunknak tekintjük a Polgárőr Egyesület támogatását.

6. Óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról

Tiszaroff községi Önkormányzat az iskola fenntartását 2012. szeptember 1-től, az óvoda fenntartását 2013. szeptember 1-től adta a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásába. Az iskolafenntartó és az önkormányzat közötti kapcsolat mindkét fél megelégedésére szolgál, ezért nem áll szándékunkban ezen változtatni. Az Önkormányzat a továbbiakban is partnerként kívánja segíteni a fenntartó által kezdeményezett projektek megvalósítását.

7. Egészségügyi és szociális ellátás terén kiemelt feladataink

A háziorvosi és a fogorvosi rendelő épülete felújított, korszerű körülmények között fogadja a betegeket, a szakképzett személyzet biztosított.

A védőnői szolgálaton sikerült védőnőt alkalmaznunk, de az épület jelentős felújításra szorul, a következő évekre kiemelt feladatnak tekintjük ennek korszerűsítését.

A Tiszaroffot is ellátó Fegyverneki Orvosi Ügyelet a sürgősségi ellátás biztonságának növelése és a szolgáltatás színvonalának javítása érdekében támogatást nyújtunk egy új ügyeleti autó vásárlásához

Tiszaroffon egyre több az idős, beteg, ellátásra szoruló személy, ezért kezdeményezzük a házi szociális gondozás bővítését.

8. Művelődés, kultúra és sport területen feladataink

A Tiszaroffi Találkozó, Pünkösdi Hangverseny, Majális, Adventi alkalmak hagyományát továbbra is folytatni kívánjuk, színvonalas települési rendezvényeket kívánunk szervezni, lebonyolítani.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

A Türr István Képző és Kutató Intézet vagyonkezelésébe adott Művelődési ház felújítását követően a megújult, korszerű közösségi teret, az oktatási intézményekkel együttműködve közösség építő programokkal kívánjuk megtölteni, a fenntartható fejlődés és az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve.

Sport területén:

Sportöltöző bővítése továbbra is megoldásra vár. Keressük azokat a pályázati lehetőségeket, melyekkel terveinket meg tudjuk valósítani.

Tervezzük egy műfüves foci pálya megépítését, ezzel támogatva a régen nagy hagyományokra tekintő Tiszaroffi futball csapat esetleges újjáéledését.

Összegzés

A gazdasági programban tervezett fejlesztések megvalósítása természetesen függ a pályázati lehetőségektől, a forrásoktól és egyéb lehetőségektől.

Tiszaroff, 2015. június 11.

Kamarás Zsolt

polgármester

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A településfejlesztési politika célkitűzései:

Tiszaroff Község Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az önkormányzati gazdálkodás forrásai:

- állami támogatások (normatívák, egyéb feladatfinanszírozások),
- helyi adóbevételek (építmény, iparűzési, ...),
- központi adóbevételek (a gépjárműadó településen maradó része, ...),
- működési bevételek (térítési díjak, bérleti díjak),
- felhalmozási bevételek,
- átvett pénzeszközök,
- pályázatok (működési, fejlesztési).

Az önkormányzati feladatok ellátásához szükséges pénzeszközöket döntően a központi költségvetés biztosítja, de a helyi gazdaságból származó bevételek nélkül az intézmények feladatellátásában minőségi romlás következne be. A település számára fontos, hogy az itt működő vállalkozások helyben maradjanak, valamint újabb munkahelyek jöjjenek létre.

A munkahelyteremtő, új vállalkozások letelepítése az önkormányzat elsődleges célkitűzése.

A vállalkozások számára esetenként előnyös lehet az önkormányzat részvétele közös programokban, pályázatokban. Kedvező pályázati lehetőség esetén kétoldalú pályázatok beadásának lehetőségét is vizsgálni kell.

A költségvetés gazdasági egyensúlyának megtartása miatt fontos az intézményi kiadások csökkentése, mely elsődlegesen a dologi kiadások csökkentésével, a rezsiköltség visszaszorításával érhető el. A rezsicsökkentés a megújuló energiahasználat bevezetésével, az energiatakarékos berendezések, világítás használatával érhető el.

A pályázati lehetőségek számbavétele:

Az Európa 2020 stratégia olyan növekedést hivatott megvalósítani, amely intelligens, azaz amelynek esetében az oktatási, a kutatási és az innovációs beruházások hatékonyabbak, fenntarthatóbbak. Kulcseleme az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra és a versenyképes iparra való átállás. Inkluzív, mivel nagy hangsúlyt fektet a munkahelyteremtésre és a szegénység csökkentésére. A stratégia középpontjában öt ambiciózus célkitűzés áll, amelyek a foglalkoztatással, a kutatással, az oktatással, a szegénység csökkentésével és az éghajlatváltozással/energiaüggyel kapcsolatosak.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az öt kiemelt uniós célkitűzés a következő:

- A 20-64 évesek körében legalább 75 százalékra kell emelni a foglalkoztatás szintjét.
- Az uniós GDP 3 %-át kutatásra és fejlesztésre kell fordítani.
- Teljesíteni kell a „20/20/20” éghajlat-változási/energiaügyi célkitűzéseket.
- Az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció legalább 40 százaléka rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
- 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Tiszaroff Község gazdasági programját az önkormányzat Képviselő – testülete a 67/2015. (VI.24.) számú Képviselő – testületi határozattal hagyta jóvá.

Tiszaroff gazdasági programjának fő vezérelve a következő öt évre: a biztonságos működés, a fenntartható fejlesztés, a mezőgazdasági vállalkozások erősítése, a turizmus fejlesztése, és az életszínvonal megtartása, emelése.

1. Fejlesztési elképzelések

1.1. A helyi vállalkozások támogatása igen fontos feladata az önkormányzatnak, mivel:

- közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik,
- javítják a lakosság termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságát,
- munkahelyet teremtenek,
- adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

A támogatás formái:

együttműködési megállapodás kötése,

közös pályázat,

kisebbségi fejlesztések esetén helyi vállalkozók előnyben részesítése.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Fejlesztéseink fő célja:

Településünk és intézményeink hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása.

Ennek érdekében az elmúlt ciklusban megvalósult pályázatokkal felújításra kerültek az egészségügyi intézmények, az oktatási intézmények, a bölcsőde.

Megvalósult a település szennyvízhálózatának kiépítése, 60 %-ban megépült a belvíz-és csapadékvíz elvezető csatornahálózat, és folyamatban van az ivóvízminőség-javító program.

A 2014-2020 Európai Unió fejlesztési programba elsődlegesen olyan pályázatokat, fejlesztéseket készítünk elő, mely

- helyi termelők piacra jutását eredményezi
- turisztikai lehetőséget biztosít,
- és energia hatékonyságot eredményez.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált programba delegált fejlesztési terveink a következők:

Piactér kialakítása, tervezett költsége: 30 millió forint

Az Önkormányzati Hivatal épületének, valamint az Önkormányzati Főzőkonyha energiahatékonyságának fokozása, tervezett költsége: 35 millió forint

Gyermekétkezdé korszerűsítése, tervezett költsége: 23 millió forint

Védőnői szolgálat épületének felújítása, eszközök beszerzése, tervezett költsége: 25 millió forint

Közösségi épület korszerűsítése, infrastruktúra fejlesztése, tervezett költsége: 50 millió forint

Ezen túl a Türr István Képző és Kutató Intézet vagyonkezelésébe adott Művelődési Ház épületre a vagyonkezelő pályázatot nyert, melyből megvalósul az épület felújítása, bővítése, kialakításra kerül egy kistérségi oktatási központ. A beruházást nem az Önkormányzat hajtja végre, de bízunk benne, hogy eredménye minden Tiszaroffi megelégedésére szolgál és elősegíti a munkanélküliek munkához jutását.

2. Munkahelyteremtés fejlesztésének elősegítése

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A munkahelyteremtés elsődlegesen az állam feladata. Önkormányzatunk a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében,- a fejlesztési elképzeléseinknél meghatározottak szerint- segíti a helyi vállalkozásokat.

Ezen túlmenően a közfoglalkoztatás keretében tud enyhíteni a munkanélküliségen. Tervezzük a mezgazdasági tevékenységünk bővítését, a növénytermesztés kiegészítését állattenyésztéssel. Közmunkaprogram keretében építjük meg az ehhez szükséges állattartó épületet is.

A helyi piac megépítésével kívánjuk segíteni a helyi termelők termékértékesítését.

3. A településfejlesztési politika

Tiszaroff Községi Önkormányzat települési politikájának legfőbb célkitűzése: az önkormányzati vagyon ne csökkenjen, csak olyan fejlesztéseket vállal, melyeket fenn tud tartani, illetve zökkenőmentesen finanszírozni tudja a megpályázott programokat.

A Képviselő-testület fontosnak tartja, hogy a jövőben, a széles nyilvánosság bevonásával, illetve biztosításával történjenek a fejlesztések. (véleménykérés közmeghallgatáson, lakosság javaslatai a Képviselő-testület tagjainak tolmácsolásában).

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe, melyek:

alapvető település-üzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak.

4. Az adópolitika célkitűzései

A helyi adók esetében az önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy:

- biztos bevételi forrást jelentsen,
- ne gátolja a vállalkozók működését,
- ne terhelje túl anyagilag a lakosságot (nincs telekadó, építményadó).

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- tovább javuljon az adófizetési morál, - szükség esetén végrehajtási szankció alkalmazása,
- évente legalább egyszer tájékoztatást kap az adó-kintlévőségekről, a beszédre tett intézkedésekről, az intézkedések alapján elért eredményekről.

5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Tiszaroff Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat és egyéb közigazgatási feladatait 2013. január 1. óta Tiszagyenda Község Önkormányzatával közösen fenntartott közös önkormányzati hivatal útján látja el.

5.1. Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal

Legfontosabb cél: a lakosság ügyeinek minél teljesebb körű, korrekt intézése.

Ennek érdekében a hivatal munkatársai naprakész ismeretekkel kell rendelkezzenek:

- önképzéssel,
- szakmai napokon, továbbképzéseken való részvétellel,
- iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli formákban képzik szakmailag magukat.

5.2. Környezetvédelem

A csapadékelvezetés érdekében kiemelt feladatunk a belvízelvezető csatornák tisztítása, karbantartása. A település belvízelvezető hálózata 60 %-ban kiépített. Ezeket a közfoglalkoztatási program keretében- az elmúlt 2 évben folyamatosan tisztítottuk, javítottuk. Ezt a feladatot továbbra is végezni kívánjuk.

Azonban az árkok, átereszek tisztántartása nem csak önkormányzati feladat!

2014. szeptember 15-én befejeződött a Tiszaroff és Tiszagyenda szennyvízhálózatának bővítése, így az üdülőterület kivételével teljes lett a szennyvíz-csatornahálózat a településen.

Ivóvízminőség javítás

Tiszaroff Községi Önkormányzat az Abádszalók-Tiszaroff Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás tagjaként vesz részt a programban, a beruházás folyamatban van a várható befejezés 2015

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az épített és természeti környezet védelme érdekében folyamatosan felszólítatjuk az életveszélyessé vált ingatlanok tulajdonosait az épületek bontása/felújítása érdekében.

Folytatjuk a természeti környezet védelmét, szépítését az elkövetkező 5 évben is.

2015-től csatlakozunk a Magyarország legszebb konyhakertjei országos programhoz.

A szennyvíz projekt befejezése után kiemelt figyelmet fordítunk a zöld övezet visszaállítására, a település szépítésére.

5.3. A helyi közutak, közterületek, járdák

2014-ben érvényesítettük a szennyvízberuházás után kialakult úthibák bankgaranciáját, így az érintett szakaszokon sikerült az utak állagán javítani, de továbbra is vannak olyan útszakaszok, melyek javítása szükséges. Ehhez pályázati támogatási igényt nyújtottunk be, de saját forrásból is folytatni kívánjuk az útjavításokat.

A járdák elavultak, illetve van olyan utca, ahol nincs is. A járdalapok újrarakását, a járdák felújítását, építését folyamatosan, anyagi lehetőségeink függvényében tervezzük a közfoglalkoztatási program keretében, és pályázati támogatásból.

Korábbi években forráshiány miatt nem sikerült megvalósítani, de céljaink között szerepel a Szabadság tér felújítása, mely turisztikai vonzerőt is jelent Tiszaroffnak.

5.4. Közbiztonság

Tiszaroffon 1 fő körzeti megbízott dolgozik, aki helyben lakik. Jelentős változás, hogy a jövőben Tiszaroff nem a Törökszentmiklósi, hanem a Karcagi Rendőrkapitányság ellátási területéhez tartozik. Tiszaroff számára is fontos, hogy az önkormányzat és a rendőrkapitányság közötti együttműködés zökkenőmentes, előremutató legyen.

A térfigyelő kamerarendszer átadása óta bizonyította mind a bűnmegelőzésben, mind a felderítésben fontos szerepét, ezért az igényekhez igazodva tervezzük annak bővítését.

Továbbra is feladatunknak tekintjük a Polgárőr Egyesület támogatását.

6. Óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff községi Önkormányzat az iskola fenntartását 2012. szeptember 1-től, az óvoda fenntartását 2013. szeptember 1-től adta a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásába. Az iskolafenntartó és az önkormányzat közötti kapcsolat mindkét fél megalapozására szolgál, ezért nem áll szándékunkban ezen változtatni. Az Önkormányzat a továbbiakban is partnerként kívánja segíteni a fenntartó által kezdeményezett projektek megvalósítását.

7. Egészségügyi és szociális ellátás terén kiemelt feladataink

A háziorvosi és a fogorvosi rendelő épülete felújított, korszerű körülmények között fogadja a betegeket, a szakképzett személyzet biztosított.

A védőnői szolgálaton sikerült védőnőt alkalmaznunk, de az épület jelentős felújításra szorul, a következő évekre kiemelt feladatnak tekintjük ennek korszerűsítését.

A Tiszaroffot is ellátó Fegyverneki Orvosi Ügyelet a sürgősségi ellátás biztonságának növelése és a szolgáltatás színvonalának javítása érdekében támogatást nyújtunk egy új ügyeleti autó vásárlásához

Tiszaroffon egyre több az idős, beteg, ellátásra szoruló személy, ezért kezdeményezzük a házi szociális gondozás bővítését.

8. Művelődés, kultúra és sport területen feladataink

A Tiszaroffi Találkozó, Pünkösdi Hangverseny, Majális, Adventi alkalmak hagyományát továbbra is folytatni kívánjuk, színvonalas települési rendezvényeket kívánunk szervezni, lebonyolítani.

A Türr István Képző és Kutató Intézet vagyonkezelésébe adott Művelődési ház felújítását követően a megújult, korszerű közösségi teret, az oktatási intézményekkel együttműködve közösség építő programokkal kívánjuk megtölteni, a fenntartható fejlődés és az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve.

Sport területén:

Sportöltöző bővítése továbbra is megoldásra vár. Keressük azokat a pályázati lehetőségeket, melyekkel terveinket meg tudjuk valósítani.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

Tervezzük egy műfüves foci pálya megépítését, ezzel támogatva a régen nagy hagyományokra tekintő Tiszaroffi futball csapat esetleges újjáéledését.

(Forrás: A 67/2015. (VI.24.) Számú KT határozattal jóváhagyott 2015-2019. évekre vonatkozó gazdasági program)

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Tiszaroff község elsődleges célja a foglalkoztatás növelése, a helyi munkahelyteremtés és munkahely megtartás ösztönzése. A település a foglalkoztatás növelése érdekében támogatja a munkahelyteremtő beruházásokat és saját tulajdonú intézményei révén részt vállal a foglalkoztatásból, a közmunkaprogram lehetőségeit kihasználja.

Tiszaroff Községi Önkormányzat évek óta részt vesz az aktuális közfoglalkoztatási programban ezzel lehetőség szerint segítve a tartós munkanélküliek munkavilágába történő visszavezetését. Az Önkormányzaton kívül a közfoglalkoztatásban Tiszaroffi lakos munkanélkülieket foglalkoztatnak még a NEFAG Zrt Szolnok, és a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság Kiskörei Szakasz mérnöksége.

Tiszaroff Községi Önkormányzat 1/2012.(I.31.) számú határozatával foglalkoztatási esélyegyenlőségi tervet fogadott el, melynek célcsoportjaihoz tartoznak a pályakezdők, romák is.

Statisztikai adatokban számadatok erre vonatkozóan nem jelentek meg, de 2012 évben a Türr István Képző és Kutató Intézet Romaintegrációs programot valósított meg Tiszaroffon a Képviselő-testülettel együttműködve. Jelenleg folyamatban van az újabb foglalkoztatást elősegítő program előkészítése, amely hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, tartósan munkanélküli nőket és férfiakat céloz meg. Ehhez a foglalkoztatást segítő programhoz kapcsolódóan a Képviselő-testület közfoglalkoztatási programot tervez.

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, ezért sem cáfolni, sem megerősíteni nem tudjuk ennek létezését települési szinten.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

2012-ben a szociális bérlakások száma 4 db volt, melyek elsősorban a lakók nem rendeltetésszerű használatából és igénytelenségéből adódóan mára elégtelen lakhatási körülményeket biztosítanak az ott lakók számára, így a kiköltöző családok helyére már nem engedélyez beköltözést az Önkormányzat, ezért jelenleg 2 lakásban laknak jelenleg.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

2013 hozott változást a lakások számában, melynek oka az Emberi Erőforrás Minisztérium által támogatott telepfelszámolási program, melynek keretén belül a Tiszaroffi Önkormányzat 6 db ingatlant vásárolt, melybe a Béke úti szegregátumból kiköltöző roma családok költözhetnek be. A programban részt vevő családok, amennyiben 5 éven át jó gazda módjára tartják rendben ezeket az ingatlanokat, jelképes áron meg is vásárolhatják ezeket a lakóházakat. Szükség lenne további szociális bérlakásokra.

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Tiszaroffon nincsenek lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

Lakhatást segítő támogatások

A Tiszaroff Községi Önkormányzat hatályban lévő rendeletei alapján a következő lakhatási támogatások érhetőek el:

- lakásfenntartási támogatás
- első lakáshoz jutók támogatása
- helyi rendelet alapján az életveszélyessé vált lakóház stabilizálásához szociális kölcsön igényelhető

1.10.6. Intézményfenntartás

Az intézményfenntartás keretei az elmúlt évben átalakultak. Az oktatási, nevelési intézmények közül az óvoda és az általános iskola fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat, Egyházi, Jogi Személy.

Önkormányzati fenntartású a Tiszaroffi bölcsőde, Tiszaroffi főzőkonyha, a Könyvár, információs és közösségi hely, valamint háziorvosi szolgálat.

A Kunhegyesi Mikro – Térségi Szociális Intézmény a fenntartója a Tiszaroffi Családsegítő Szolgálatnak.

1.10.7. Energiagazdálkodás

Az önkormányzat energiagazdálkodásához tartozik az intézmények teljes energiaellátása a fűtés - melegvíz - villamosenergia ellátás. Az energiagazdálkodás területén a villamosenergia-gazdálkodás terén az intézmények világítás korszerűsítése, új energiatakarékos fényforrások alkalmazása célszerű. Az intézmények napelemmel történő ellátása terén a Tiszaroff Község Önkormányzat Közös Önkormányzati hivatalának tetejére, és Főzőkonyha épületére kerültek napelemek. Napkollektor található az orvosi rendelő és fogorvosi rendelő tetetjén.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

Az alábbi feladatok ellátását Tiszaroff község Önkormányzat végzi:

- Önkormányzati közutak üzemeltetése
- Önkormányzati lakóingatlanok és nem lakóingatlanok bérbeadása, üzemeltetése
- Zöldterületek üzemeltetése

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- Belvízvédelemmel kapcsolatos tevékenység
- Sportlétesítmény működtetés
- Köztemető fenntartás, működtetés, temetkezési szolgáltatás
- Növénytermesztési szolgáltatás
- Erdőgazdálkodás
- Város és községgazdálkodás mns. tevékenység (közterület bérbeadás)

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

Tiszaroff Jász -Nagykun- Szolnok megye északi részén a Tiszafüred-Kunhegyesi sík nyugati peremén a Tisza folyó bal partján terül el, határának egy része a Csatló holtág által körbezárt határrész a folyó túlsópartjára esik.

Azonos fejlettségi szintű kistelepülések: nyugaton Tiszasüly északról Tiszabura, délen-délkeleten Tiszabő és Tiszagyenda határolják Tiszaroff külterületét.

A környező vidék történelmileg és gazdaságilag is meghatározó települése Kunhegyes.

A község a Tiszafüred kistérséghez tartozik.

A természeti adottságok leírása jelen megalapozó vizsgálat 11 – 13. oldalán található.

Növényvilága

Tiszaroff igazgatási területe az Alföld flóraidéke (*Eupannonicum*) azon belül a Duna-Tisza-közi flórajáráshoz tartozik. Potenciális erdőtársulásai a bokorfüzesek, fűzligetek, tölgy-körisszil ligeterdők, és a Tisza mentén az ártéri fűz-nyár liget-erdők. (farkasalma, réti perje, aranyvessző, hamvas szeder, óriás csalán). Külterületén gyakoriak még a nedves élőhelyeken a törpekákás társulások, az iszaptársulások.

Tiszaroff igazgatási területén a természetvédelem alatt nem álló határrészekeken a kistáj eredeti növénytakarója az idők során nagyrészt megsemmisült, helyét agrárkultúrák foglalták el. Nagyrészt a mezőgazdasági kultúrtáj mesterséges társulásai határozzák meg a település flóráját. (szántóföldek, ültetvény jellegű puhafás, keményfás-erdők)

Állatvilága

A védett területeken a ligeterdők, kubikerdők lakói a fokozottan védett fajú rétisas, fekete gólya, barna kánya. Az egyéb védett fajok között gyakorinak számít az egerészölyv, a héja, a macskabagoly, a zöld küllő, a fekete harkály, az énekesek seregét pedig a fülemüle, barátka, őszapó, vörösbegy, erdei pinty és berki tücsökmadár alkotja. A „vadak” közül legsűrűbb részeket a vaddisznók kedvelik, a ritkább, ligetesebb helyek az őzek tanyái. A folyó és a holtágak menti nedves réteken, a tocsogókban parti madarak, récék, vadkacsák, szürke gémekek, kanalas gémekek, kis kócsag és nagy kócsagok, fehér gólyák és fekete gólyák, harisok gyülekeznek. A Tisza folyó vize halban gazdag, gerinctelen faunája kapcsán feltétlenül említést kell tenni a tiszavirágról, vagy ahogy sok helyütt még ma is nevezik: a kérészről.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Június közepeit rajzásai emlékeztetnek látvány nyújtanak. Nyíltabb, füves területeken fácán, nyúl, róka található.

Táji megjelenés, tájképi jellegzetesség

Tiszaroff természeti értékekben, táji látványban gazdag település. A község nyugati és déli határát a Tisza folyó vonalát követő ártér, ártéri ligeterdők, a telepített erdők, és keleti területeit a mezőgazdasági művelésű termőföldek jellemzik. Változatos élővilágnak adnak otthont az erdő és szántóföldek, legelők, valamint az erdő és vízállásos, mocsaras területek széles határsávjai. A Tisza kanyargó vonalát kísérő természetvédelmi oltalom alatt lévő természetközeli erdők, a viszonylag magas erdősültség és az e területeken élő állatok fajgazdagsága egyaránt a település külterületének ökológiai sokszínűséget jelentik.

A rekreációt szolgáló idegenforgalom, a belföldi-, és az öko-turizmus feltételeinek kialakításával, a horgász, valamint vadászturizmussal a község eddig is igyekezett a saját hasznára fordítani természeti környezetének változatosságát.

Tiszaroff külterületén a Közép-Tiszai Tájvédelmi körzet felügyelete alá esik a Tisza ártere és a múlt században a folyószabályozásakor keletkezett védett holtágak is.

Tiszaroff és Tiszabó között található a Gólyi –tó és Kőtelekkel szomszédos a Csatló holtág.

A település határára jellemző a mezőgazdasági majorok épületegyüttese a majorokhoz vezető utak növényzete, fasorai és a nagy összefüggő községi zöldfelületek lombkoronái, az egyes, szép habitusú, idős fák az utcákon, magánkertekben, valamint külterületen és belterületen egyaránt meghatározó táji elem a Tisza folyó védőgátja és az árvízi szükségtározó töltésének határozott, mesterséges terepalakítása: a gátoldal, a gát.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat

A folyó partján, az árvizektől mentes magaslaton már a kőkorból, a rézkorból megtelepedett az ember. Tiszaroff környékének régészeti feltárása 1930-tól szinte napjainkig tart. Kezdetben a község és Tiszabura között tártak fel őskori halásztelepet. Az Örvényes-halom dűlőben római korból származó aranypénzekre és népvándorlás kori csont gyöngysorra bukkantak. A régészeti leletek tanúsága szerint már a honfoglalók korában is lakott hely volt Tiszaroff, mely később az Aba nemzetség szállásbirtoka. A középkorban legeltető állattartás, a település körüli gabonatermesztés, a folyó kínálta halászat a legjellemzőbb tájgazdálkodási mód. Itt a Tiszán régi idők óta rév működött. A török megszállást követően az akkori tájhasználatról a XVI. század második felében készült dézsmajegyzékek tájékoztatnak. 1576-ban egésztelkes jobbágy nincs a faluban, de van 2 féltelkes, 9 „szemtermelő” szegény jobbágy és 8 zsellér. 1672-ben 11 dézsmafizető telkes gazda volt. 1715-ben Roffon 20 jobbágyot és 6 zsellért írtak össze. 1548-ban az őszi gabona termesztésének túlsúlya jelentős, az 1570-es években őszi búzát, árpát termesztettek és jelentős volt a juhállomány is. 1621-ből őszi búza, 1624-ből árpatermesztésről van adat. Később a tatár betörés során 1683-ban Giraj kán tatár lovasserege

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

elpusztította Roff régi települését, amely a mai községtől É – Ény-ra, az ún. Felsőtelek dűlőben, az ártérből mintegy 4-5 km- re kiemelkedő magaslaton feküdt. A lakosság Pély községhez tartozó Akolhát pusztára, a Tisza túlsó partjára telepedett át, amit a viszatelepülés után Pusztaroff néven ismertek. A község 1691 után a jelenlegi területén II. Rákóczi Ferenc birtokához tartozott.

A Rákóczi szabadságharc leverését követően a falu fele (Rákóczi birtokrésze) a kincstárhoz került. 1728-ban Borbély Mihály zálogba vette, majd felvásárolta a település egész területét. Később a „beházasodások” következtében 14 földesúr jutott birtokrészhez a faluban.

A falu határának tájhasználatát a legeltető állattartás jellemezte. Elsősorban juhokat és marhát tartottak külterjes módon.

Az 1728. évi összeíráskor a szabadfoglalás rendszere szerint az osztatlan határban sem dűlők, sem nyomások nem voltak, csak igaerő arányában több helyen a határban „elegyesen” feltört földdarabok. A tökéletlenül megművelt, trágyázatlan föld 2-3 év múltán kimerült, így azokat elhagyták s újakat törtek fel. Vető alá csak egyszer szántottak, az elvetett mag négyszeres termést hozott. Nem volt még a határban sem szőlő, sem erdő, de bőséges volt a nádas. Eperfát, gerendát Tokajból úsztattak le a Tiszán. Jelentős volt a halászat a Tiszán és kiöntéseiben, a tavakban. Mivel a falu határában kevés volt a szántóföld Gyenda pusztá földjét vették bérbe. Az 1740-es években a korábbi szabad földfoglalást az újraosztásos földhasználat váltotta fel.

Mária Terézia 1771-es urbáriuma csak formailag rendezte a földesúr és jobbágy viszonyt. A határpercek miatt a földesúri birtok osztódtak: 1755-ben a birtokos nemesek Bajnóczy János, Borbély Balázs, József, Márton, Samu, Dékány Bálint, Dékány György. 1789-ben a falu határa 2358 hold, ennek birtokosai: Stephanus Pély 228 hold, Clara Magyary 152 hold, Emericus Borbély 322 hold, Michael Borbély 78 hold, M. Borbély: 74 hold, Josephus Borbély 83 hold, Georgicus Barczy 539 hold, Stephanus Magyary 110 hold. A XIX század második felében a Magyary – Kossa család a Borbélyoktól örökölte birtokrészét. 1897-ben 100 holdnál nagyobb birtokkal 19 család rendelkezett a településen. Az 1771 évi úrbérrendezéskor a falu határát második osztályúnak minősítették, s így a jobbágyság, telkes gazdák számára 28 kishold szántót és 12 kaszás rétet állapítottak meg az egész telekként. Az 1848. évi jobbágyszabadításig a jelentős lélekszámbeli növekedés mellett a paraszti szántóterület alig változott, a zsellérháztartások száma viszont megtízszereződött.

Jellemzően uradalmi majorságokban gazdálkodtak, ahol béreseket, cselédek, részes aratók és cséplőmunkások, summások dolgoztak. Még 1770-ben sem trágyáztak, de már háromszor szántottak, jószáguknak „telelő mezeje” volt. 1764 körül szőlőt telepítettek. A falubelieknek termésük volt ekkor búzából, árpából, zabból, kölesből, kukoricából, konyhakerti növényekből. A XVIII. század végén meghonosodott a faluban a dohánytermesztés. Az állattartásra jellemző, hogy 1745 és 1828 között a juhtenyésztés fejlődött a marhatartás visszaesett.

1824-ben Tiszaroff a gyendai határrésszel együtt 26 273 kh volt, melynek 40%-át vízborításos területként tartották nyilván. (10 528 kh)

A Tisza szabályozása községet érintő átmetszéssel 1846-ban kezdődött és 1908-ban fejeződött be. 1890-ben készült el a jelenlegi kövezett gát. Az ármentesítés jelentősen módosította a

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

művelési ágak addig is változó arányát, egyre több legelőt törtek fel és szántóként használták tovább. A földesurak majorsági szántóterülete 1851-ben 3500 kh, a paraszti földeknek a majorságoktól történő elkülönítésére és tagosítására hosszú per után 1842-ben került sor. A jobbágyságok szántó és rét földjeik mellé a házas zsellérekkel és kivételesekkel (pap, kántor, tanító, jegyző, harangozó) együtt 904 kishold legelőt kaptak.

A XIX század végén egyrészt a nagybirtokok arányának növekedése, másrészt a parasztföldek aprózódása miatt az uradalmi majorságokban béresek, cselédek, részes aratók, cséplőmunkások, summások dolgoztak.

1919-ben a Tiszaroff lakosainak száma 4983 fő, ebből földműveléssel foglalkozik 4200. Közülük egészen birtoktalan család 270, mezőgazdasági cseléd család 128, 500 – 1500 kh-as földbirtokkal pedig 11 család rendelkezett és 1910, 1949 között a nagy számban voltak kisbirtokosok. A kedvezőtlen birtokmegosztás enyhítésére 1923-26 között az országos Földbirtokrendező Bizottság kiosztott összesen 950 kh földet 520 igénylő között. A változások ellenére a település határának jelentős része néhány nagybirtokos és bérlő kezén maradt.

A két világháború között a jó termőföldeken sok kalászos: őszi búza, rozs, őszi árpa, zab, valamint ipari növényt: cukorrépa, takarmányrépa, napraforgó, ricinus, len, kukoricát, repcét és dohányt termeltek. Takarmánynövényként: kölest, rozst, csalamádét, lucernát, takarmánytököt termesztettek. A kisparasztiok hagyományos szerszámokat használtak emberi vagy állati erővel használható eke, borona, henger volt általános, míg a nagybirtokokon az uradalmak gazdaságaiban megtalálhatók a gőzgépek, motoros erőgépek, traktorok, tárcsaboronák, cséplőgépek, szecskavágók, répavágók, darálók.

1945-től a földreform hatására megszűntek a nagybirtokok. Az első termelészövetkezeti csoport 1950-ben alakult.

A XX. század második felére jellemző (a tulajdonviszonyokban is bekövetkezett) változások: a mezőgazdaság többszörös átalakulása, fejlesztése, a közlekedés, szállítás megnövekedése, úthálózat fejlesztése, mind nyomon követhető a települést környező táj jelenlegi szerkezetében, tájhasználatában, táji látványában. A tájképben és a tájhasználatban jelentős változást hozott a tiszaroffi árapasztó tározó megépítése, mely vonalas elemként meghatározza a tájképet, árvízmentes időszakban területe mezőgazdasági terület, árvizes időszakban pedig vízzel borított felszín.

Napjainkban a fentiekén kívül a település mai életét meghatározza a természetvédelemhez (pl.: Közép-Tisza Tájvédelmi Körzethez) szorosan kötődő változatos, természeti értékekben dús táji környezet (Tisza ártere és annak mentén lévő természetes és mesterséges növénytakaságok).

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

A történelmi hagyományokat követően a település igazgatási területén jelenleg elsősorban a mezőgazdasági tájhasználat jellemző (nagyüzemi szántóföldi művelés, legelőgazdálkodás), valamint a mezőgazdasághoz köthető ipari-gazdasági és szolgáltatási célú tevékenység.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Mezőgazdasági tájhasználat

Tiszaroff határának birtokviszonyaira jellemző, hogy a hajdani nagyüzemi gazdálkodó szervezetet (Aranykalász TSz és Tiszaroff Szövetkezet), kisebb gazdaságok (Agroff Kft.), egyéni gazdálkodók, östermelők váltották fel.

A település határának termőtalajai változatosak. (szikesedésre hajlamos talajok, öntéstalajok, degradálódott löszfelületek) A Tisza-folyó mentén és a település nyugati határ-részekén az árterületeken réti öntéstalaj (réti csernozjomok, réti szolonyecek, sztyeppesedő réti szolonyecek) borítják a felszínt. Tiszaroffon a szántóföldi termelést a Tisza folyó gyakori áradása miatt a folyószabályozásig háttérbe szorította a legeltető állattartás és a halászat. Napjainkban a szántóföldi termelés a meghatározó a településen.

A termesztett növények a szántókon gabonafélék őszi búza (30-50 q/ha), az őszi és tavaszi árpa (15-30 q/ha), a kukorica (25-50 q/ha), zab, napraforgó, repce, étkezési és takarmányborsó.

Művelési ág szerinti megoszlása a Törökszentmiklósi Járási Földhivatal adatszolgáltatása alapján (2018. júl.26.) alapján:

Művelési ágak	Belterület ha/m ²	Külterület ha/m ²	Zárthkert ha/m ²	Összesen ha/m ²
szántó	7.0173	2592.7298	41.0745	2640.8216
rét		45.6395	0.0373	45.6768
szőlő		0.1410		0.1410
kert			7.3337	7.3337
gyümölcsös		0.1439	1.2064	1.3503
legelő		598.7866		598.7866
nádas				
erdő	3.4859	1035.4495		1038.9354
kivett	243.8436	579.1047	2.2448	825.1931
halastó				
fásított terület		90.6999		90.6999
Összesen:	254.3468	4942.6949	51.8967	5248.9384

A település jelentős része a magasabb-rendű területrendezési tervek (OTrT, MTrT) szerint mezőgazdasági térség és a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe sorolt (Boszora, Két burai út köze, Balta-ráta egy része). A teljes igazgatási terület a szélérózióknak kitett területek övezetéhez tartozik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tanyaközpontok, állattartás

Tiszaroff hagyományaiban legeltető-állattartó település. A középkortól a külterjes állattartás (juh, szarvasmarha kismértékben ló) volt a jellemző.

A 19. század második felétől a legelő és a rét területek fogyatkozásával a rideg állattartás visszaszorult, és az istállózó állattartás került előtérbe. A nagy háborút követően a majorokban gazdaságosabb (jobb hús-, és tejtermelő fajták) jellemzi az állatállományt. A múlt század második felében a község külterületi majorokban nagyüzemi állattartás folyt. Napjaink a gazdasági környezetváltozásoknak következtében egyre több az üresen álló, vagy alig kihasznált gazdasági épület a határban. Jelenleg állattartás a község külterületén nagyobb majorokban, tanyákon (Árkus-major, Nagygyepi major) folyik. Itt elsősorban szarvasmarha, szürke marha, és juhtartással foglalkoznak.

Kenderföld melletti Nagygyepi-major állattartó telep épületei.

Külterületi nagyobb mezőgazdasági gazdálkodók az önkormányzat adatszolgáltatása alapján:

- **Árkus major** - A lakott területtől északnyugati irányban 400 m távolságra, az út mindkét oldalán helyezkedik el. Tulajdonosa az Agroff Kft. juhot, szarvasmarhát tartanak.
- **Nagygyepi major** - A belterületi határtól északkeletre 100 m-re, a beépített területtől 700 m-re a tiszaburai út mellett a nagy területű (0142 hrsz.) telepen több állattartó épület található. Tulajdonos az Agroff Kft. Juhot, és szürke marhát tartanak.

Erdőgazdálkodás

A Tiszaroffot is magába foglaló kistáj a Tiszántúli flórajárásba tartozik. Természetes erdőtársulásai a bokorfűzesek, fűz-ligetek és a tölgy-kőris ligeterdők és a tatárjuharos lizsttölgyesek (sziki rétek számos helyen fellelhetők). A kistáj jellemző őshonos növényzete az idők során visszaszorult, helyét agrárkultúrák foglalták el.

A folyó árterületét beborító hajdani keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil) helyét az őshonos fűz-nyár ligeterdők vették át majd az ember tájalkító munkája során a gazdaságos, hamar „megtérülő” telepített nemes nyárasok váltották fel a fűzeseket. A folyószabályozást követően a hajdan telepített puhafás ligeterdökhöz hasonló fafajösszetételű erdők megmaradt,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

előregedett fehér-füzei szépen, harmonikusan simulnak a folyót kísérő tájba, ezért tájképi értékük is kiemelkedő.

Napjainkban az erdőgazdasági területeken elsősorban a kemény-lombos fiatal és középkorú erdők találhatók (Felső-rét, Alsó-rét, Szeles-hát).

A magasabbrendű területrendezési tervek szerint Tiszaroff külterületének déli része jellemzően erdőgazdálkodási térség.

Az Országos Erdőállomány Adattár **1080,87 ha** erdővel borított területet és **269,24 ha** erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet (szabadrendelkezésű erdő, csemetekert, nyiladék, erdei tisztás, terméketlen terület, bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló terület, mesterségesen kialakított vízfelületet, erdei tó, csatorna, és állandó jellegű erdészeti magánút, vadföld) tart nyilván. Ezek elsődleges rendeltetésüknek megfelelően csoportosítva a következők:

- védelmi célú erdőterület : **617,65 ha,**
- gazdasági célú erdőterület: **463,22 ha,**
- közjóléti célú erdőterület: **nincs**

Ártéri telepített erdőrészlet, nyáras és a Tisza-gát menti természetközeli és telepített erdők látványa.

Tiszaroff közigazgatási területén *kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek* találhatók (Alsó rét, Felső rét déli része, Csatló területek, Gói-tó környezete). Ezek az Országos Erdőállomány Adattár adatai alapján **733,81 ha**-t tesznek ki, valamint erdőtelepítésre alkalmas területek (Tiszagyendával szomszédos határrész).

A település felől szürke nyáras, kocsányos tölgyes, ezüstháival, vadrózsa és bodza cserjékkel tarkított védőerdő-sáv határolja a kenderföldi majort.

Tájfásítás:

Tiszaroff külterületének utjait kísérő, hiányos fasorok többnyire fehér akác és előregedő kanadai nyárfákból állnak. (közút, bekötőút, a község határát részben feltáró mezőgazdasági utak mente, csatorna-partok).

A meglévő kisebb területű erdők művelését, és a tervezett védőerdők, erdők telepítését, kezelését az erdőről, az erdők védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló és a természet védelméről szóló (1996/LIV., az 1996/LIII, valamint 2009 évi XXXVII, és azt módosító 2017. évi) törvények szabályozzák. A hatósági jogkört az ártéri, természetvédelem alatt álló erdők esetében a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, valamint az

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Erdészeti Szolgálat gyakorolja. Az egyéb erdőfelületek gondozását, bővítését az Erdészeti Szolgálat felügyeli.

Vízgazdálkodás alá eső területek

Tiszaroff határában látványként is jelentősek a tájat, az élővilág sokszínűségét is gazdagító vízfelületek megjelenése a település közvetlen környezetében. Természetes vízfolyások (Tisza folyó és ártere, a holtágak: Csatló, Góti-tó), mesterséges csatornarendszerek (Tólaposi csatorna, Zsombékos csatorna) is megtalálhatók a község külterületén.

Megyei rendezési terv szerint a település a hullámtér és nyílt ártér övezetéhez valamint a belvízzel közepesen veszélyeztetett terület övezetéhez tartozik.

A Tisza folyó kanyarulata a komp közelében.

A pályázat útján 2008. évben megvalósult Tiszagyenda – Tiszaroff – Tiszabura községek közös szennyvíztisztító telepe Tiszaroff külterületén, a Kenderföld határrészen a 0143/3 helyrajzi számú területen található. A Kenderföldi legelő mellett lévő szennyvíztelepet a 3216 jelű közlekedési úttól széles meglévő erdősáv határolja.

A közelmúltban (2004-2008) nagyobb vízügyi – táji beavatkozás történt a Vásárhelyi terv szerint a nagyvízi meder vízszállító képességének javítása érdekében épített szükségtározó létesítésével.

Az árapasztó tározó a KÖTIVIZIG működési területén a Tisza bal partján Tiszaroff, Tiszagyenda és Tiszabő települések között épült meg 22,8 km²-nyi tározófelülettel, 97 millió m³ tározó térfogattal bír. Határait nyugatról a Tisza bal parti töltése, a többi irányban pedig új töltések és a magaspártok alkotják. A gátrendszer földmunkái, a zsilipek építése, táji megjelenése, az ezt követő védmű-védelmi célú *tájfásítások* táji látványbeli változásokat hoztak, meghatározva a község jelenlegi külterületi tájképét.

Gazdasági tájhasználat

Tiszaroffon kismértékű ipari-gazdasági tevékenység folyik. A jelenlegi vállalkozások többsége kereskedelmi-szolgáltató jellegű. (Takarmánybolt, építőanyag kereskedés, vegyes bolt, Coop üzlet, fűrészfűrész- és gyalult áruk, üzemanyagtöltő állomás). A legtöbb alkalmazottat az AGROFF Kft és a FERRIT KKS Kft. és a Tiszaroff Községi Önkormányzat foglalkoztatja.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Közlekedési tájhasználat

Tiszaroff települést gépjárművel a 3216 jelű közúton Abádszalók és Fegyvernek felől is megközelíthető. Tiszasüllyel a 3234. jelű út és a tiszai komp köti össze. A 3216. jelű Tiszafüred-Abádszalók – Tiszaroff - Fegyvernek közötti útról Tiszagyendán át Kunhegyest lehet megközelíteni a községből. Ez az út egyben a község belterületének főútja is. Autóbuszjáratokkal a szomszédos településeken kívül Tiszafüredet, Kunhegyest, Szolnokot, Törökszentmiklóst és Fegyverneket érhetjük el. Vasútvonal nem érinti Tiszaroff igazgatási területét.

Kompátkelő hely a Tiszán Tiszaroffon, és az árvízekre emlékeztető emlékmű.

Rekreációs tájhasználat-turizmus

Hobby-turizmus a horgászathoz, környező településekkel összhangban kialakítandó kerékpár túrákhoz (Abádszalók, Tiszafüred, Fegyvernek), tereplovagláshoz köthető természeti környezetben eltölthető tevékenység.

A rekreációt szolgáló „horgászparadicsomot” jelent a Tisza folyó és a holtágak vízfelületei. Tiszaroffon az Aranyhorog Horgászegyesület (Aradi út 2/b) működik.

A Tisza folyón vízitúrázók is kikötési lehetőséget találnak a település közelében. Tiszaroff határában lévő természeti értékek feltárására az aktív pihenést választók, illetve az ökoturisták számára (kerékpárral és gyalogosan is) az Abádszalók és Fegyvernek közötti a folyó védőgátján, és a véstározó töltésén lévő burkolt út a legmegfelelőbb. Az ökoturizmus célpontjaiként szolgálnak a festői környezetű, természetvédelmi oltalom alatt álló holtágak (Csatlós, Góti-tó) amiket csónakkal, komppal, gyalog és kerékpártúra keretében is meg lehet közelíteni. Szálláslehetőség diákok részére az erdei iskola épületénél, valamint szálláslehetőség magánszállásokon és a magántulajdonban lévő nem üzleti célú szálláshelyen kínálkozik. A rekreációs tájhasználatához köthető a vadász-turizmus is. A község igazgatási területén a Szőke Tisza Vadásztársaság gazdálkodik és fogad vendégeket.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Az alföldi táj képét változatossá tevő, az élővilág számára menedéket nyújtó **szegélyek** a külterületet meghatározó Tisza folyó partja és a csatornapartok mentén lévő széles növényzettel fedett területek, a mezőgazdasági művelésű területek telek- (mezsgye) határain és külterületi utak mentén alakultak ki. Tájképi szempontból értékesek a szántóművelés síkjából kiemelkedő kunhalmok, homokhalmok, tanyák, a hozzájuk tartozó tanyafásítások, hagyományos gazdasági épületek, tájfásítások, mezővédő erdősávok, dűlőutak menti fasorok, vízállásos, mocsaras területek, egykori anyaggyűjtő-helyek maradványai.

Magyarországon a megmaradt gyepterületek akár a szántóföldi kultúrákhoz, akár az összterülethez viszonyítjuk alacsony arányúak, ezért természetvédelmi, tájvédelmi szempontból igen értékesek. (Nagyszék lapos, Kenderföldi legelő, Felső-rét, Kákás-lapos, Gyendai-rét, Balta ráta)

Jelentős természetközeli erdőterületek láthatók a Tisza folyó hullámterén, vegyes fafajú széles erdősávok követik a Burai utat, és összefüggő erdők, erdőrészetek (váltakozva a gyepekkel) találhatók a Szeles-háton is.

Az OTTrT szerint és a megyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a település igazgatási területének háromnegyede a tájképvédelmi terület övezetébe sorolt. (a település nyugati határrészei, Tisza-folyó és ártere)

A hullámtér a folyószabályozás során létrejött olyan másodlagos folyóártéri tájjelleg, amely vízépitési emlékeivel valamint élővilágával együtt a magyar természetvédelem egyik legsajátosabb tájértéke.

Tiszaroff tájképileg is meghatározó építészeti értékei:

- **Református Templom.** 1726-ban Borbély Mihály földesúrimaház részére odaadja a Rákócziak által épített magtárt, amit a nép „Rákóczi kenyeres háza” néven őriz ma is emlékezetében. Ezt az imaházat 1757-ben építik ki templommá, melynek során 1,5 méterrel megmagasítják és 4,5 méterrel Kelet felé meghosszabbítják. Mennyezete kazettás, festett deszkamennyezet. Mivel abban az időben protestánsok tornyot nem építhettek, ezért az csak 1762-ben külön királynői engedéllyel építik „örtoronyként”. Azt mondják, hogy a templom „jegyben jár a toronnyal”. Mindkét épület zsindeletű volt. Többször felújították, majd a zsindelet lecserélték palára. 1910-ben a templom körül piros és fehér virágú gesztenyefákat ültettek. Műemlék. (1395 hrsz.) (forrás: honlap.parokia.hu)
- **Borbély kúria** (1232 hrsz.) Kastély és melléképületei (Aradi út 28. és 36.)

Helyi egyedi védelem alatt álló építészeti értékei:

- **Községháza épülete** (19 hrsz.)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- *Katolikus iskola épülete* (22/2 hrsz.)
- *Rendőrség épülete* (428 hrsz.)
- *Régi református iskola épülete* (1452 hrsz.)
- *Gyülekezeti terem épülete* (324 hrsz.)
- *I. Világháborús emlékmű és parkja* (1393 hrsz. területi jellegű védelem alatt áll.)

Rendőrség és községháza épülete.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek

Tiszaroff külterületét a **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága**, mint természetvédelmi hatóság felügyeli. A település igazgatási területén nemzeti parki terület nincs, azonban európai jelentőségű, országos jelentőségű természetvédelmi területek egyaránt megtalálhatóak. (Az egyes védelmi célú területek átfedésben vannak egymással.) Az OTTrT szerint és a megyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a község igazgatási területe a védett természeti terület övezetébe (Tisza-folyó és ártere), sorolt.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek.

Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó, (kihirdetett, illetőleg a korábban kijelölt területeken előforduló), valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhely típusok, és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartásához, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása, betartatása a település közigazgatási területén. (45/2006 XII. 8. KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt területek védelmét.)

Tiszaroff külterületén a *Különleges madárvédelmi területek Közép-Tisza (HUHN10004)*, számon nyilvántartottak a Tisza folyó hullámterére terjed ki. Ezek az alábbi helyrajzi számú területek:

010, 011, 012, 013, 014/1, 014/2, 018, 02, 020, 021, 023/1, 023/10, 023/11, 023/2, 023/3, 023/4, 023/5, 023/6, 023/7, 023/8, 023/9, 024/2, 028, 029, 03/1, 03/2, 03/3, 030/1, 030/10, 030/11, 030/12, 030/13, 030/14, 030/15, 030/16, 030/17, 030/18, 030/2, 030/3, 030/4, 030/5,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

030/6, 030/7, 030/8, 030/9, 0321, 0322, 0323, 0324, 0325, 0326, 0330, 0331, 0335, 0336, 0337, 0338, 0340, 0352, 0353/1, 0353/2, 0354, 0355, 0356, 0357/1, 0357/2, 0358, 0359, 0360/1, 0360/2, 0360/3, 0360/4, 0360/5, 0360/6, 0360/7, 0360/8, 0360/9, 0361, 0362, 0363, 0364/10, 0364/11, 0364/12, 0364/13, 0364/14, 0364/15, 0364/16, 0364/18, 0364/19, 0364/2, 0364/20, 0364/3, 0364/5, 0364/6, 0364/7, 0364/8, 0364/9, 0365, 0366, 0367, 0368, 0369, 0370, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375/1, 0375/2, 0376/1, 0376/2, 0377, 0378, 0379, 0380/1, 0380/2, 0381, 0382, 0383/2, 0384, 0385, 0386, 0387, 0388, 0389, 039, 04, 040, 041, 042, 043, 044, 045, 046, 047, 048/1, 048/2, 049, 05, 050, 052, 053/10, 053/11, 053/12, 053/13, 053/14, 053/15, 053/16, 053/17, 053/18, 053/19, 053/21, 053/22, 053/24, 053/25, 053/26, 053/27, 053/3, 053/4, 053/5, 053/6, 053/7, 053/8, 053/9, 055, 057, 06/1, 06/2, 069, 07/1, 07/2, 07/3, 07/4, 07/5, 070, 09.

*Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek a **Közép-Tisza** nevet viselő területek **HUHN20015** számon nyilvántartottak. Tiszaroff igazgatási területét érintő területek helyrajzi számai az alábbiak:*

010, 011, 012, 013, 014/1, 014/2, 018, 02, 020, 021, 023/1, 023/10, 023/11, 023/2, 023/3, 023/4, 023/5, 023/6, 023/7, 023/8, 023/9, 024/2, 028, 029, 03/1, 03/2, 03/3, 030/1, 030/10, 030/11, 030/12, 030/13, 030/14, 030/15, 030/16, 030/17, 030/18, 030/2, 030/3, 030/4, 030/5, 030/6, 030/7, 030/8, 030/9, 0321, 0322, 0323, 0324, 0325, 0326, 0330, 0331, 0335, 0336, 0337, 0338, 0340, 0352, 0353/1, 0353/2, 0354, 0355, 0356, 0357/1, 0357/2, 0358, 0359, 0360/1, 0360/2, 0360/3, 0360/4, 0360/5, 0360/6, 0360/7, 0360/8, 0360/9, 0361, 0362, 0363, 0364/10, 0364/11, 0364/12, 0364/13, 0364/14, 0364/15, 0364/16, 0364/18, 0364/19, 0364/2, 0364/20, 0364/3, 0364/5, 0364/6, 0364/7, 0364/8, 0364/9, 0365, 0366, 0367, 0368, 0369, 0370, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375/1, 0375/2, 0376/1, 0376/2, 0377, 0378, 0379, 0380/1, 0380/2, 0381, 0382, 0383/2, 0384, 0385, 0386, 0387, 0388, 0389, 039, 04, 040, 041, 042, 043, 044, 045, 046, 047, 048/1, 048/2, 049, 05, 050, 052, 053/10, 053/11, 053/12, 053/13, 053/14, 053/15, 053/16, 053/17, 053/18, 053/19, 053/21, 053/22, 053/24, 053/25, 053/26, 053/27, 053/3, 053/4, 053/5, 053/6, 053/7, 053/8, 053/9, 055, 057, 06/1, 06/2, 069, 07/1, 07/2, 07/3, 07/4, 07/5, 070, 09.

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek: féltermészetes, magasfüvű mocsárrétek (6440), sík és dombvidéki kaszálórétek (6510), természetes eutróf tavak (3510), keményfás ligeterdők nagy folyók mentén (91F0), enyves éger és magas kőrös alkotta ligeterdők (91E0), pannon szikes sztyeppék és mocsarak.

A kijelölés alapjául szolgáló fajok: többsége hal, a kétéltű, vöröshasú unka, a mocsári teknős, a vidra, a nagy hörcsög és a tavi denevér.

A védett terület teljes egészében az országos ökológiai hálózathoz tartozik, a déli része magterületként, a középső és az északi részei ökológiai folyosóként vannak nyilvántartva.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A Goi-tó szentély holtág és a Tisza folyó.

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület a **Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet**, mely a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található.

A **Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet**, tájvédelmi körzet a 2/1978. OKTH határozattal jött létre. A védettség fenntartásáról az 59/2007. (X.18.) KvVM rendelet rendelkezik.

A tájvédelmi körzet kiterjedése 9338 ha. A természetvédelmi területen a vízjárástól, vízállástól, keletkezésüktől függően több egymástól eltérő növénytársulású és faunájú területeket különböztethetünk meg. (A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának kiadványában, és a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet honlapján ismertettek alapján).

A növénytársulásokat és a bennük élő faunát az ligeterdők-ártéri erdők, kubikerdők, a hullámtéri gyepek-nedves rétek, mocsárrétek a holtágak és a folyó vizeire csoportosítva jellemezhetjük.

Ligeterdők: a megváltozott vízjárási viszonyok (a vízszint megnövekedett kilengései magas áradások-alacsony kisvíz) nem kedveztek a honos tájra jellemző tölgy-szil-köris ligeterdők felújulásának. Fokozatosan a fűz-nyár ligeterdők foglalták el a korábbi erdők helyét és váltakozó szélességben szegélyzik a folyó mindkét partját. Az aljnövényzetet zömmel a hamvas szeder, a nagy csalán, s a behurcolt gyalogakác alkotja. A korhadó mohos törzseken találkozhatunk a védett szálkás pajzsikával, az aljnövényzettel kevésbé borított helyeken pedig a szintén védett széleslevelű nőszőfüvel, a tájvédelmi körzet egyik orchidea fajával.

Kubikerdők: ez az erdőtípus mesterséges eredete ellenére (gátépítések földműveinek anyagnyerő-helyei) hatalmas koronájú, öreg fáival szépen, harmonikusan simul a tiszai tájba, ezért tájképi értéke kiemelkedő. Védett növények közül a tiszaparti margitvirág és a debreceni torma legnagyobb termőhelyei ezeknek az erdőknek a szélein helyezkednek el.

Az igen változatos gerinctelen állatvilágból ízelítőül csak a védettek közül néhány: pompás virágbogár, aranyos bábrabló, kis szarvasbogár, orrszarvú bogár, diófa-cincér, rezes futrinka.

A ligeterdőkben és kubikerdőkben a madarak közül az 50-60 fészkelő fajból csak a természetvédelmi szempontból legértékesebbek megnevezve: a fokozottan védett fajú rétisas, fekete gólya, barna kánya és olykor a kerecsensólyom képviseli. Az egyéb védett fajok között gyakorinak számít az egerészölyv, a héja, a macskabagoly, a zöld küllő, a fekete harkály, az énekesek seregét pedig a fülemüle, barátka, őszapó, vörösbegy, erdei pinty és berki tücsökmadár alkotja. A „vadak” közül legsűrűbb részeket a vaddisznók kedvelik, a ritkább,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

ligetesebb helyek az őzek tanyái. Az öreg fák odvait, hasadékait denevérek lakják. A ragadozók csoportját elsősorban a nyest, a menyét, a vörös róka és a vadmacska alkotja.

Hullámtéri nedves rétek a ligeterdőkhoz viszonyítva jelentős területet foglalnak el. A mélyebb részekben főleg palkafélékből áll, míg a magasabb térszínt a réti ecsetpázsitos társulás foglalja el. Védett faja a réti iszalag, tekert csüdfű, kunsági bükköny.

Állatvilága nem túl gazdag. Az árvíz után a mélyedésekben visszamaradó tocsogókra parti madarak, récék, kisebb-nagyobb csapatokban szürke gémek, kanalas gémek, kis kócsag és nagy kócsagok, fehér gólyák és fekete gólyák, harisok gyülekeznek.

Mocsárrétek általában a hullámtéri rétek szélén, a Tisza medrével párhuzamosan helyezkednek el. Vízutánpótlásukat áradások alkalmával kapják. Jellegzetes növényfajai a tavi káka, a vízi harmszék, a réti fűzény. A sekély, gyorsan felmelegedő vizek kitűnő szaporodási helyei a kételtűeknek, de gyakori itt a vízisikló is.

Hullámtéri holtágak és a folyó vize. A 26 védett halfajunkból a Tiszában 10 faj él. Ezek közül a magyar bucó és a selymes durbincs viszonylag gyakori. Az őshonos folyami kagylók mellett megtalálhatók az elszaporodott vándorkagylók is. Az európai ritkaságnak számító sárgás szitakötő igen jelentős állományai is felfedezésre kerültek a közelmúltban.

A Tisza gerinctelen faunája kapcsán feltétlenül említést kell tenni a tiszavirágról, vagy, ahogy sok helyütt még ma is nevezik: a kérészről. Június közepeit rajzásai emlékezetes látvány nyújtanak.

A Közép-Tisza TK Tiszaroff igazgatási területén az alábbi helyrajzi számú területekkel kívánja bővíteni a védelem alatt álló földrészleteket:

018, 021, 023/1-11, 029, 03/1, 030/1-18, 0321, 0322, 0323, 0330, 0331, 0335, 0336, 0340, 0352, 0380/1, 0380/2, 0381, 0382, 0389, 04, 047, 048/1, 048/2, 049,05, 050, 052, 053/3-19, 053/21, 053/22, 053/24-27, 057, 06/1, 06/2, 07/1-5, 09.

Ide vonatkozó jogszabály még a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről, és az 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről, valamint a 166/1999. tájvédelemről szóló kormányrendelet.

Ex-lege (a törvény erejénél fogva) védett területek

Kunhalmok

A kunhalom gyűjtőfogalomba tartoznak a sírhalmok (kurgánok), tellek (lakódombok), őrhalmok és határhalmok a Természetvédelmi Törvény (23.§) hatályba lépése -1997. január elseje óta védettek, a kunhalom fogalom meghatározása csak a törvény 2003-ban történt módosításával: „a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak”. A kunhalmok tájképi- és élővilág védelmi értékkel rendelkeznek. A terület természetes állapotára jellemző növénytakaságok (pl.: löszpusztagyep), vagy azok különböző mértékben degradált maradványai, valamint az ezekhez kötődő állatvilág maradtak fenn a területükön. A kunhalmok természetesen kultúrtörténeti, régészeti,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

néprajzi stb. jelentőséggel is rendelkeznek, amelyek feltárásával, megőrzésével a kulturális örökségvédelem szakterülete foglalkozik ([Kulturális Örökségvédelmi Hivatal](#), [Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat](#)).

A kunsalmok földrajzi elhelyezkedése Jász-Nagykun-Szolnok megyében (Tóth Cs. 2006)

Tiszaroff igazgatási területén nem található kunhalom, azonban az egyik régészeti lelőheé neve kunhalomra utal :

~ **Örvényes – halom** (32877 lelőhely azonosító számú régészeti lelőhely)

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának előzetes véleménye szerint a törvény erejénél fogva (1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről) védett kunsalmokat, szikes tavakat, lápokot nem tartanak nyilván Tiszaroff igazgatási területén.

A különböző jelentőségű természetvédelem alatt álló, illetve tervezett természetvédelmi területeket a TJ-1 tervlap ábrázolja.

Tiszaroff egyedi és területi jellegű védett természeti értékei:

- **Sebes-tói kocsányos tölgy** (Quercus robur 542 hrsz.)
- **Borbély-kastély 3 db oszlopos tölgyfája** (Quercus robur 'Fastigiata' 1232 hrsz.)
- **Jancsó kúria előtti oszlopos tölgyfa** (Quercus robur 'Fastigiata' 1230 hrsz.)
- **Sétáló utcai vadgesztenye fasor** (Aesculus hippocastaneum 1396 hrsz.)
- **református templom kertjének pirosvirágú vadgesztenye fái** (Aesculus carnea 'Briotti' 1395 hrsz.)
- **Borbély-család síremlékei** (területi jellegű védelem, 1186 hrsz.)
- **Izraelita temető** (területi jellegű védelem: 77 hrsz.)

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Az ökológiai folyosók folytonossága biztosításának jelentősége, a település határában mozaikosan elhelyezkedő természeti területeket, élőhelyeket (nedves réteket, vízpartokat, erdőfoltokat) fasorokkal, mezővédő erdősávokkal összekötve, ezek a védett területek helyi ökológiai hálózatot alkotnak.

Az OTTrT szerint és a megyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a Nemzeti ökológiai hálózat rendszere érinti Tiszaroff közigazgatási határát is. A magasabbrendű területrendezési terv az ökológiai zöldfolyosó övezetébe sorolja a község a Tisza-folyót és árterét, a Csatlói részt, Szeles-hát erdejét. Az ökológiai hálózat magterületként nyilvántartott területei: Kenderföldi legelő, Nagyszék-lapos, Kákásszék, Kákás-lapos, Balta-ráta legelői.

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

- Megélhetést jelentő földművelés, állattartás valamint a táj természetes „érintetlen” szépségét megtartó törekvések (természetvédelmi oltalom alatt lévő, Natura2000 védettségű gyepek, legelők).
- Az árvízi szükségtározó gazdasági hasznosítása (víztározás, árvíz-befogadóhely) és a mezőgazdasági tájhasználat jellegének fenntartása között.
- A turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelő-, és élőhelyek zavartalanságának biztosítása.
- Mezőgazdasági művelésből, állattartásból adódó környezeti terhelés (trágya elhelyezése).
- Mezőgazdasági hasznosítás, belvízelvezetés és a gyepek fenntarthatósága, védelme.
- Mezőgazdasági tájhasználat során a gazdasági szempontok (szántóföldek hozamának növelése) érdekében történő talajerő-utánpótlás és a kívánatos kemikális környezetterhelés csökkentése.
- Erdőtelepítések, véderdősávok létesítése és a termőföld, szántóterületek védelme, megtartása. (pl.: az árvízi szükségtározó területén)
- Illegális hulladéklerakás.
- Idegenhonos növényfajok inváziója, gyomfajok megjelenése, terjedése, valamint a legeltetés és a kaszálás hiánya miatt a legelők cserjésedése, erdősülése.
- Védett természeti érték megőrzése és az egyéb tájhasználat.
- A szeszélyes vízjárás, árvizek miatt létesített magas védőgátak miatt elveszik a „folyópart természetes látványa-élménye”, és a meredek part miatt a folyó turisztikai hasznosíthatósága is csökken.
- A folyó hullámterén néha ellentétes célú erdészeti, vízgazdálkodási kezelések, munkafolyamatok végzése. (idegenhonos fajok irtása, partkezelések - táji látvány sérülése)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Egy település zöldfelületi rendszerét *területi* és *hálózati elemek* alkotják. Területi elemek a közhasználatú zöldfelületek és a jelentős zöldfelületi intézmények, a jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények kertjei megjelenésükben, területi nagyságukban, és a település életében betöltött szerepükben igen eltérőek. A zöldfelületi rendszer hálózati elemei a község utcáit kísérő növényzet. (fasorok, virágágyak, sövények, stb.).

A település zöldfelületi rendszerének hármaskörű funkciója van: ökológiai-, használati érték, és vizuális-esztétikai jelentősége van.

- A zöldfelület ökológiai szempontból előnyösen módosítja a helyi klíma alakulását. Előnyösen befolyásolja a település hő- és vízháztartási viszonyait, valamint a levegőszennyezettséget és a zajhatások mértékét is csökkenti. Kedvező környezetminőségét biztosítanak a településen élőknek.
- A zöldfelületek vizuális, esztétikai hatása: a dekoratív növényzettel borított közparkok, közkertek, a fásított utcák hozzájárulnak a kedvező településképi kialakításához. (pl.: elfedik az előnytelen megjelenésű területrészeket, ipari-, gazdasági használatú, vagy a rombolt területeket). Az utcafásítások „zöld folyósói” a település zöldfelületei elemeit fűzik egybe, valamint a település területrészeit a szomszédos külterület biológiailag aktív felületeivel kapcsolják össze.
- Használati érték szempontból a zöldfelületek értékét kertberendezési tárgyak, (utcabútorok, közvilágítás, ivó-kutak, kerti burkolatok, stb.) mennyisége, minősége, elrendezése, valamint a zöldfelületen folytatható rekreációs tevékenységek sokfélesége (pihenés, sportolás, játék-szórakozás, stb.) határozzák meg.

Tiszaroff zöldfelületi rendszerét a műemlék templom és harangláb környezetét jelentő gondozott park (Hősök tere) és a településről kivezető utak mentén lévő zöldfelületi elemek növényállománya alkotja Milleneum-park, Sebes-tó, sport központ és játszótér).

A kondicionáló hatású közhasználatú zöldfelületek: az intenzíven fenntartott közparkok, közkertek területe (Szabadság-tér, Hősök tere)

A korlátozott közhasználatú települési szintű zöldfelületi elemek: a játszótér-sportpark és a művelődési ház körüli zöldfelület, a sportpálya füves területe. Korlátozottan közhasználatú zöldfelületi elemek az intézmények zöldfelületei (iskolakert, óvodakert és az egyházi épületeket körbeölelő növényzet és a temetők, valamint a kastélykert). A belterületi utakat kísérő zöldsávok, fasorok és örökzöld sövények a hálózati elemek. A nagy telekméretű ingatlanok kertjei, a gátoldal zöldterületei zöldfelületi rendszer különleges elemeit jelentik.

A zöldfelületi elemeket jelentőségük (közhasználatuk, elhelyezkedésük), kialakításuk és növényzetük minősége, valamint a terület fenntartás gyakorisága, a zöldterület nagysága alapján rangsorolva az alábbiak:

A településközpont közhasználatú, települési szintű közparkjai, közkertjei

A településközpont zöldterületei a községen áthaladó közlekedési (3216 jelű) út kanyarulatától a Milleneumi parktól a Dózsa György úton át a műemlék templomot is magába

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

foglaló Hősök terén keresztül, a tervezett sétáló-utcán át Szabadság térig nyúló hol szélesebb, hol keskenyebb, de összefüggő zöldterület-láncolatot jelent.

- ***Hősök tere és a református templom és a harangláb-torony környezete***

Tiszaroff közparkjai közül a legszebb a Református templom és a Lelkeszi hivatal épületeit, kertjét körbeölelő Hősök tere. A tér a község közlekedési csomópontja is. Ide futnak össze a település jelentős útjai: Aradi út, a Dózsa György utca, Verseggy út, Honvéd utca. Tiszaroff központi terét középületek művelődési ház, gyógyszertár, rendőrség, élelmiszer áruház és kereskedelmi egységek, vendéglátóhelyek és az autóbusz megállóhely épületei keretezik. Gondozott, nyírt hibiszkusz sövény határolja a rendszeresen ápolat rózságyásokat. A templom kertjét ápolat, szabályos formára nyírt vegyes tűztövis sövény keretezi.

A református templom körüli zöldterület és a II. világháborús emlékmű körüli park.

A templom és a parókia épületei közötti a padokkal, burkolattal ellátott pihenőkertet, díszkertet berkenye fasor, és fagyalsövény választja el a gépjárműforgalomtól. A templomkertben idős, helyi védelem alatt álló értékes fák találhatók: piros virágú vadgesztenyék, és japánakác, nyugati osterfa, lombhullató mamutfenyő, stb. Színes évelőágyások is láthatók a gondozott gyepen.

A tér keleti oldalán a templom „háta mögött” 2001-ben parkosított, a II. Világháború áldozataira emlékeztető kopjafás emlékmű került elhelyezésre. Örökzöld tujasor kíséri a díszburkolatot, szoliter virágos cserjék gyöngyvirágcsereje, aranycsereje, orgona, rózsák, évelő-gruppok láthatók a gyepfelületben, amit az út felől ívesen ültetett, vörösfenyő, nyírt sósaborbolya-sövény határol.

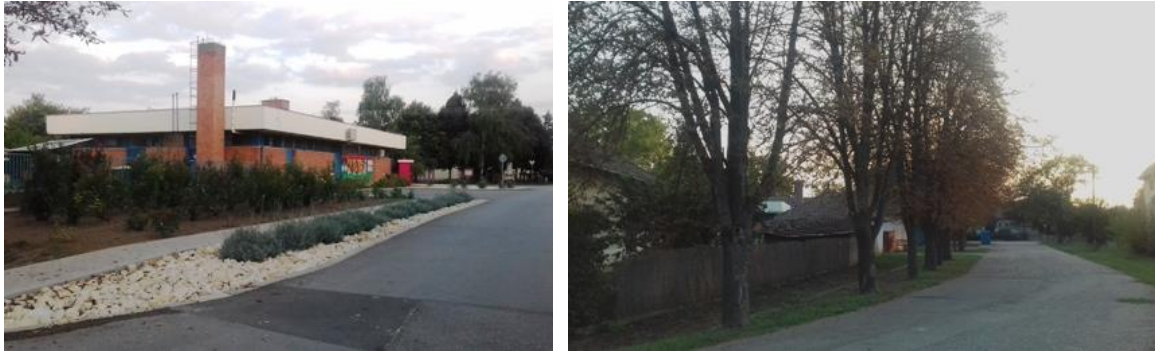
Szinte egy teret alkot a fent említett zöldfelülettel a felújított, oszlopos örökzöldekkel határolt I. Világháború elesettjeire emlékeztető emlékmű. Faragott padok, díszburkolat és egynyári virágok számára kőedények és virágoszlopok kerültek ide. A utcák felől hársfák, berkenye és vérszilvafák határolják az emlékhely környezetét.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

Pihenőpark a templom előtt, és az I. Világháború elesettjeire emlékeztető obeliszk.

A központi zöldfelületet nyugat felől Szabadság utca mentén az élelmiszer áruház épülete és a közlekedési terület, parkoló határolja. A pihenő parkrésztől rózsákkal, hibiszkusz sövénnel szegélyeztet, díszburkolatú gyalogút vezet ide. Az épület mellett jukkával, levendulával beültetett, nagyméretű közúzalékkal fedett 'zöldsáv' látható és a járdát talajtakaró rózsaaágys szegélyezi.

Az élelmiszer áruház előtti zöldsáv és a sétáló utcaként említett közterület vadgesztenye fasora.

A templom körüli tereket a sétálóutcaként használt közterület köti össze a település másik jelentős közparkjával. A széles burkolt utat helyi természeti értéket jelentő vadgesztenye fák kísérik.

- ***Szabadság tér és környezete***

A zöldfelület a Községháza mellett és az általános iskolával szemben a Szabadság utca mentén található. Szabadság-téren a Hősök emlékére állított és Trianonra emlékeztető emlékművet díszburkolat és egynyári virágágyás veszi körül. Az újragondolt, parkot szép koros fák veszik körbe. Idős kocsányos tölgyek, kislevelű hársfa-sor, vadgesztenye, magas kocsányos tölgyek, feketefenyők. Fiatalabb berkenyefák, vérszilva fák alkotják még a park értékes növényállományát. Sajátos kialakítású az öklömnyi termésű darabokkal fedett, elszórtan különböző lombos és lombformájú örökzöldekkel (gömb hamisciprus, gömbtuja, oszlopos tiszafa elfekvő boróka, stb.), középen szomorú japánakác fával beültetett parkrész. A pihenést és elmélkedést új padok biztosítják. A településen a Szabadság-tér zöldfelületi felújításával a községi ünnepek és megemlékezések méltó színhelyévé vált.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A sajátos kialakítású parkrészlet és az emlékmű környezete.

Községháza melletti park.

- **Sebes-tó és a Milleneumi park**

A Sebes-tó és a Milleneumi park a Tiszaroffon áthaladó 3216 számú közút (Burai út és Dózsa György út) két oldalán lévő zöldfelület. Közlekedési csomópontban az egymással szemben lévő mélyfekvésű, háromszög alakú területek eltérő kialakítású és díszítőértékű közterületek.

A Milleneumi parkot értékes növényanyag felhasználásával alakították ki központjában lévő, kunhalmot jelképező dombot és rajta Milleneumra emlékeztető kopjafát. Korábban elfekvő örökzöldekkel, újabban nagyméretű terméskő zúzalékkal kiemelt kopjafa. E körül virágzó alacsony cserjékkel, évelőkkel határolt díszburkolat és körben ültetett oszlopos örökzöldek, akácfák, juharfák, vérszilva fák láthatók.

A Milleneumi emlékkert látványa az építés utáni években, a közelmúltban és jelenleg.

A Sebes-tó utakkal határolt facsoportja és a helyi természeti érték védelem alatt álló tekintélyes méretű kocsányos tölgyfa elhelyezkedésével az úton elhaladót a település központja felé irányítja.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Sebes-tó ligetes növényzete.

Korlátozottan közhasználatú, település szintű közkertek, közparkok

Tiszaroff zöldfelületi elemei közül a játszótér, sportpark és a művelődési ház épületének környezete tartozik ide.

A közelmúltban kialakított játszótér, sportpark és műfüves sportpálya területe.

• **Játszótér és sportpark**

A településközponthoz kapcsolódik a Dózsa György út és a Temesvári utca közötti területen lévő zöldfelület. Tiszaroffon a nagyméretű, műfüves sportpálya mellett korszerű játszótér szolgálja az itt lakókat. Az Európai Unió biztonsági előírásoknak, szabványoknak megfelelő minőségben kivitelezett és fenntartott játszótér, kerítéssel körbevett terület. Játszószerek különböző korosztály számára különböző alapanyagok (fa- és fémkombináció) felhasználásával készültek. A szabadtéri tornaszerek csoportokban elhelyezve, a nagyobb gyerekek, felnőttek „erősítő” játszótére, emellett fitness eszközök és pihenő pad-asztalok megtalálhatók itt. A játszótér a növény-együttesének megújításával, (a korábbi vérszilva fasor és cserjesorok ültetvény jellegének „feloldásával”) kinyílt a tér és az összekapcsolt zöldterületen új fák és cserjék ligetes telepítésével értékes zöldfelületté vált. A fent felsorolt zöldfelületi részeket, burkolt gyalogutak kötik össze egymással és a kapcsolódó egyéb zöldterületekkel.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A kisebbek játszóhelye és a műfüves sportpálya.

- **Művelődési ház környezete**

Az épület körüli zöldfelület határos és egybeolvad a Hősök tere zöldfelületével. A felújított épület bejáratánál kisebb szabadtéri sporteszközökkel játszóhelyet alakítottak ki. Az intézményt körülvevő növényzet nyírfákból, kislevelű hársfákból és virágzó alacsony cserjékből áll.

Művelődési ház melletti játszóhely.

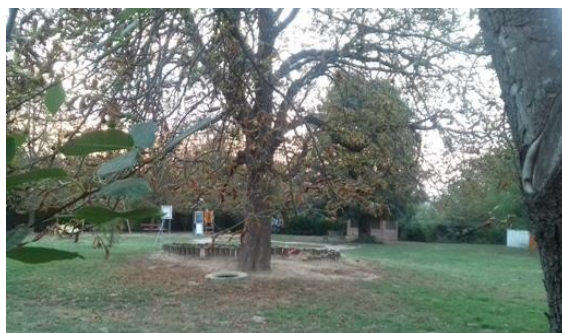
Korlátozott közhasználatú, de jelentős zöldfelülettel bíró intézményi zöldfelületek

A település jelentős zöldfelületi intézményei közé sorolhatjuk kegyeleti parkként a már temetkezési célokat nem szolgáló öreg temetőt és az izraelita temetőt, a jelenlegi sírkertet, a sportpályát az iskolák és az óvoda-bölcsőde kertjeit.

- **Községi óvoda, bölcsőde kertje**

A Szabadság utcáról megközelíthető épület az utcától távolabb helyezkedik el. Korcsoportok szerint elkülönítve alakították ki a bölcsődei rész és az óvodai kertrészt. Korszerű játszószerekkel az európai szabványoknak megfelelően telepített játszóhelyet gyeptes terület veszi körbe. A közelmúltban mini fedett műfüves sportpálya is a nagy mozgásigényű kicsik rendelkezésére áll. A régi kertekből fennmaradt egy-két terebélyes vadgesztenye, vagy japánakác ad árnyékot.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Óvoda és bölcsőde kertje.

- **Iskolakertek**

A község iskolái a Szabadság utca mentén találhatók. Kertjeik megfelelően rendezettek és kialakítottak. Az iskola kertjére gyepes-burkolt udvar a jellemző. Aszfaltburkolatú, kézilabda-pálya nagyságú sportudvar és a kisebbek számára fából készült kombinált játszószeret helyeztek el. Előkertjük ápolt, nyírt sövénnel határolja el a bejáratot az utca forgalmától.

Általános iskola épülete valamint a tornacsarnok és sportudvar területe.

Általános iskola épülete.

- **Sportpálya**

Tiszaroff sportpályája a településen áthaladó főút mentén, a község központjában találjuk. A gyepes-füves területet telepített fasor és „öregebb” kocsányos tölgyes, szivarfás, hegyi juharos elegyes fásítás védi. Öltözőként használt épület is található itt. Az új műfüves pálya megépülését követően jelenleg funkcióját veszített zöldfelületként láthatjuk.

- **Temetőkertek**

A jelenlegi sírkert a település belterületi határán a Temesvári utca folytatásában lévő feltöltött terület szomszédságában található. A ravatalozó környezete kertészetiileg rendezett. A temető

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

növényzete egyszerű: a bejáratot a ravatalozóig kísérő oszlopos örökzöldek (nyugati tuja) és a hármas csoportokban ültetett ezüstfenyők, nyírfák, és a körülöttük kialakított évelő és egynyári virágok kör-alakú ágyásai alkotják.

A község sírkertje, kolumbáriuma.

A Tisza-gát oldalához simuló a lakosok által rendszeresen látogatott és nem elhanyagolt **kegyeleti parkot** akácos-bozótos magas sövény választja el a szomszédos külterületen lévő iparterülettől és a használaton kívüli romos állapotú, volt malomépülettől. A sírkertben a lévő talajtakaró borókák szinte láthatatlanná teszik a sírok egy részét.

A község másik kegyeleti helye az **izraelita temető** (77 hrsz.) Szabadság utcáról nyíló nehezen megközelíthető területen, természeti környezetben található. A helyi területi jellegű természeti értékvédelem alatt álló kegyeleti hely jellegzetes sírkövei emlékeztetnek a hajdani lakosokra.

Izraelita temető síremlékei.

Közhasználat elől elzárt jelentős területű zöldfelületek

- **Kastélykert**

Nem közhasználatú, de jelentős zöldfelületei a településnek a felújított Borbély-kastélyt övező park és a komp felé vezető út mentén lévő jelenleg gyepes terület. A parkot az utcák felől magas falazott téglakerítés és leylandi ciprusokból álló magas, zárt sövény-fal határolja megakadályozva a betekintést. A kastélypark zöldfelületi látványát csak az ott tartózkodók élvezhetik, így a település közössége számára a zöldfelület csak biológiai aktivitásával tartozik Tiszaroff zöldfelületi rendszeréhez.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Kastélykert nem látogatható területe.

- ***Vízmű területek***

Zöldfelületi szempontból nem használható, de biológiai aktivitással bíró, rendszeresen fenntartott és vizuális szempontból, látványában is rendezett területek (víztorony környezete, gátórház kertje).

Egyéb zöldterületek

Ide soroltuk a mélyfekvésű, vízállásos, nádassal borított, vagy ligetes, fás területeket, valamint a biológiai aktivitással bíró, de esztétikai élményt, és használati értéket a település közössége számára nem nyújtó nagyméretű belterületi, mezőgazdasági és vízgazdálkodási terület, kertgazdasági hasznosítású kerteket. (pl.: 245 hrsz., gátoldal mente, Vörösmarty utca ingatlanjai). Különleges zöldfelületi elemek az üdülőterület gondozott gazdag és igényes növényfelhasználású magánkertjei is.

A település belterületét határoló Tisza folyó árterének, illetve a gátoldalt kísérő erdősáv növényzetének látványa is „bekapcsolódik” a község vizuális zöldfelületi rendszerébe.

Kislevelű hársfák a Szabadság-tér melletti utcán és a Dózsa György utcai fák.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Utcafasítás:

A településen átvezető közlekedési út mentén a lehetőséghez képest kevés fa-, fasor látható (Burai út, Dózsa György út 3216 számú közlekedési út mentén).

Az utcákon a lakóházak előtt többnyire gyümölcsfák és gömbformájúra metszett akácfa fordulnak elő leggyakrabban, néhol keleti tujasor (Szabadság utca) látható. A Dózsa György út belső szakaszán virágos kőris fasor és szivarfa fasor található. A község utcáira jellemző az utcák menti, szabályosan nyírt különböző cserjefajokból, örökzöldekből sövényeket ültetettek. Tiszaroff területén jellemző a régebbi kertek, parkok emlékét idéző egy-egy terebélyes idős fa. Ilyen található a közlekedési főutak kereszteződésében (védelem alatt álló szabályos lombkoronájú kocsányos tölgy), a templom-tér szomszédságában lévő étterem kertjében (feketefenyők), és a katolikus imaház kertjében öreg eperfa, valamint a kastély előkertjében (kocsányos tölgy).

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

Tiszaroff zöldfelületi ellátottsága a gondozott, fenntartott, területek nagyságának tekintetében jó és megfelelő. Nagy biológiai aktivitású, egybefüggő, ligetes növényzettel borított területek aránya a beépített, lakott területekhez viszonyítva jónak mondható.

A lakosok számához képest használati érték szerint is megfelelőek a települési zöldfelületei. A község gazdasági lehetőségeit is figyelembe véve jelentős nagyságú zöldterületeken végeznek fenntartási munkákat (gyepkaszálás, szükséges faápolás, szeméthyűjtés, stb.).

Vizuális-esztétikai jelentősége a településközpont zöldfelületének: Hősök tere és a Szabadság-tér és a játszótér-sportpark és a Milleneum-park zöldfelületének van. Jelentős zöldfelületi értéket képviselnek a településen megtalálható koros, szép habitusú fák. Kocsányos tölgyek (Sebes-tó), vadgesztenye fák (sétáló utca), japánakác fák (kastélykert), öreg fekete fenyők (Hősök tere, Szabadság-tér), kislevelű hársak (Szabadságtér)

Figyelemre méltó az egységes, ideillő megjelenésű utcabútorokra való törekvés (buszmegállók esőbeállói, információs táblák, kerékpártároló, padok-asztalok, játszótér bútorzata, stb.) a községben.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A zöldfelületi rendszer konfliktusai a település méretéből, és környező táj természeti és művi adottságaiból, a történelmi település-szerkezetből, idős, értékes növényállományból, és a település jelenlegi gazdasági helyzetéből adódnak.

- öreg temetők, kegyeleti helyeinek megközelítési nehézségei, a folyamatos fenntartás hiányosságai
- sok kézi erőt és szakszerűséget igénylő növényápolás (Hősök tere rózsaaágysái, példásan rendben tartott és gondozott cserjesövények rendszeres metszése)
- érdekes, nem szokásos kőburkolat használata és a park fenntartás nehézségei (Szabadság-tér)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- központi helyen lévő jelentős területi nagyságú zöldfelület (sportpálya, öltözőépület) funkcionálkülisége)
- nagyfelületű, a település középső és déli részét uraló mélyebb területeken lévő kertépítészetiileg sem kialakított, helyenként vízjárta, természetközeli állapotú zöldterületek (volt agyaggödör, feltöltött területek)
- meglévő idős és értékes fák megtartása, kezelése közterületen és intézménykertekben, magánterületen
- Tisza folyó árvízi védművének, töltésének közvetlen közelsége és meghatározó magassága, folyamatos vízügyi kezelési fenntartása
- a gát mentén lévő zöldfelületi rendszerhez is kapcsolható zöldterületek szabad fenntartása a katasztrófavédelem számára (felvonulási terület biztosítása árvízi beavatkozás esetére)

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

A település területfelhasználását tekintve külön vizsgáljuk a bel és a külterület területfelhasználását.

A belterület nagy része jellemzően lakóterület családiházak lakóingatlanokkal. A település központi részén a lakóépületek mellett intézményi területeket találunk, ahol a település igazgatási, oktatási, egészségügyi, kereskedelmi létesítményei találhatók. Az intézményi területek egymáshoz térben közel helyezkednek el (Polgármesteri Hivatal, Orvosi rendelő, Községi Konyha, Bölcsőde, Óvoda, Posta) térben kicsit távolabb található a könyvtár és a művelődési ház, valamint a református templom.

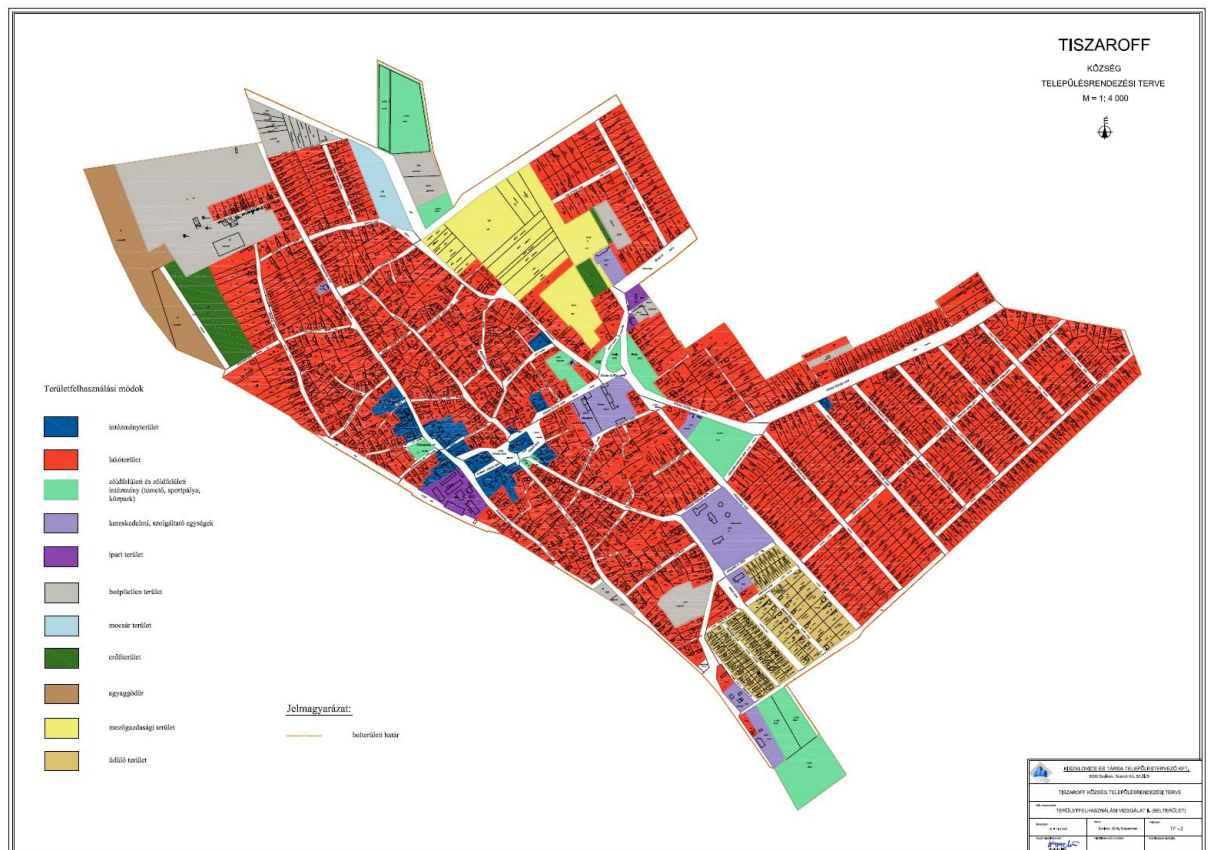
A központi részhez közel a rehabilitációra és funkcióváltásra váró egykori iparterület található. A belterület néhány pontján gazdasági telephelyet találhatók, melyek közül legnagyobb az AGROFF telephelye. A belterület sajátossága a szigetszerűen elkülönülő kastélykert és a jelenleg zártkörű nem üzleti célú szálláshelyként üzemelő kastély. Térben a kastélyterülethez közel üdülőterület található. A közelmúltban alakították ki és adták át a műfüves pályát és fitness parkot, valamint a játszóteret, ezzel a településen egy rekreációs, sportolási terület jött létre.

A belterület lakótelkeire jellemző a történelmi telekszerkezet, a belső területek szűkebb utcái, szabálytalan telkei. A hagyományos népi lakóházak mellett megtaláljuk a polgári típusú épületeket elsősorban a nagyobb utak mentén, valamint az adott korra jellemző típusépületeket. Sok az üres, beépítés nélküli ingatlan, valamint a rossz állagú épület melyek a lakótelkek között beékelődve találhatók. A belterület szélén találhatók a település temetői, melyek jelentős területtel rendelkeznek.

A belterület zöldterületei a közparkok a községháza melletti téren, a templom körül és kisebb zöldterületek a közterületen. A belterületi területfelhasználás a Tf-2 tervlapon ábrázolásra került.

A külterület zöme általános mezőgazdasági, szántó és legelő terület. A legelőterületek a település északkeleti részén, valamint a nyugati határészen az árvízvédelmi fővédvonalon belül és kívül találhatók. Összefüggő nagyobb erdőterületek a keleti határrészen és a Tiszaroffi árvízi tároló területén találhatók. A külterületen két nagyobb működő állattartó telep van.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

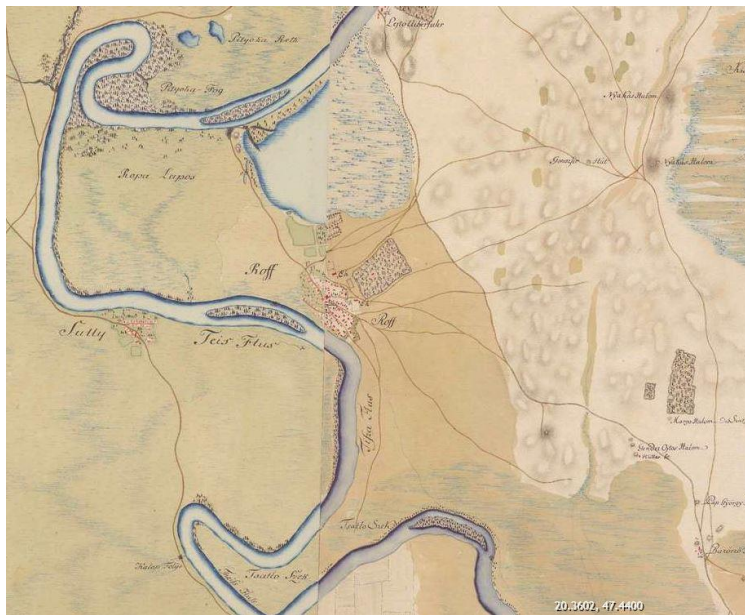
1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Tiszaroff árvízmentes szinten épült halmazfalu, tanyavilág nélkül. Települési helyének meghatározó tényezője volt a Tisza folyó.

A település alaprajzán jól elkülönül a halmazos szerkezet, valamint az új részek, a szabályos terv szerinti utcavezetésekkel. A halmazfalu belső magjára az apró telkek a zsákutcák, a teresedések jellemzők és elkülönülnek a külső részek nagyobb telkei. A református templomtól nyugatra lévő terület szerkezetileg jól elválik a Borbély kastély és környékétől, ezzel is jelezve a valamikori társadalmi különbségeket.

A település épített értékeinek kiemelkedő alkotásai országos védelem alatt álló műemlékek. Ezek a következők: református templom és harangtorony, valamint Borbély kastély. A település főterén álló impozáns templom tömegével is jelentős és szokatlan, mert a templomtesttől külön áll a harangtorony.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Kon koncepció - Megalapozó Vizsgálat

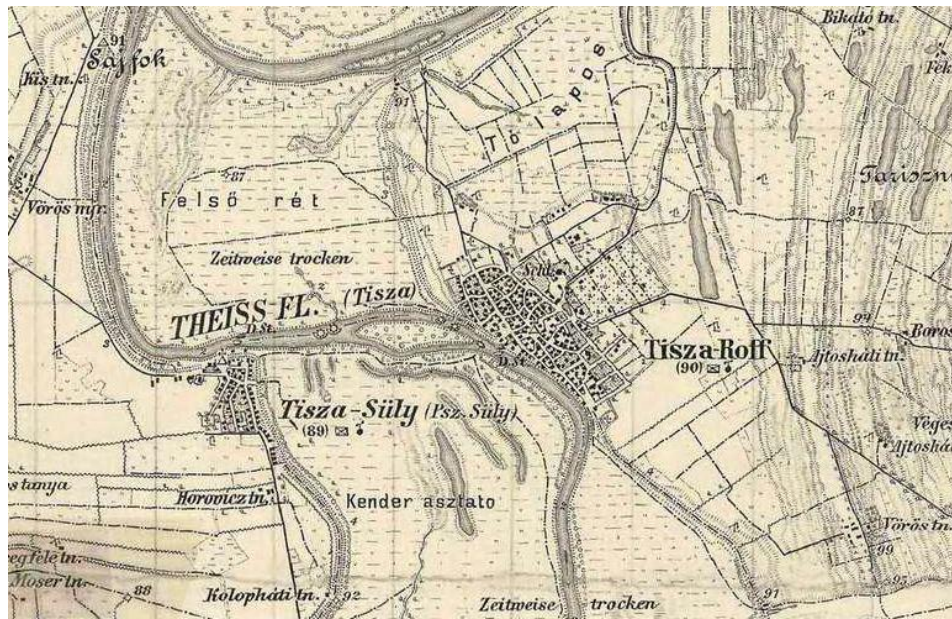

I. katonai felmérés térképe (forrás: www.mapire.eu)

II. katonai felmérés térképe (forrás: www.mapire.eu)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

III. katonai felmérés térképe (forrás: www.mapire.eu)

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

Tiszaroff Község ingatlan - nyilvántartási területi kimutatása a Törökszentmiklósi Járási Hivatal, Járási Földhivatala 2018. július 26-i adatszolgáltatása alapján.

Művelési ágak	Fekvések területe ha/m ²			Összesen
	Belterület	Külterület	Zártkert	
Szántó	7.0173	2592.7298	41.0745	2640.8216
Rét		45.6395	0.0373	45.6768
Szőlő		0.1410		0.1410
Kert			7.3337	7.3337
Gyümölcsös		0.1439	1.2064	1.3503
Legelő		598.7866		598.7866
Nádas				
Erdő	3.4859	1035.4495		1038.9354
Kivett	243.8436	579.1047	2.2448	825.1931
Halastó				
Fásított terület		90.6999		90.6999
Összesen	254.3468	4942.6949	51.8967	5248.9384

Földrészletek darabszáma:

Belterület:	1526
Külterület:	896
Zártkert:	184

Összesen: 2606

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Tiszaroffon jellemzően a beépítésre szánt területek a belterületen találhatók. A beépítésre szánt területek zöme lakóterület. A településen a beépítés intenzitása és jellege alapján kisvárosias és falusias lakóterület alakult ki. A kisvárosias lakóterület az aprótelkes, intenzíven beépített terület. A központi részen településközpont vegyes terület található, mely területen a lakó és intézményi funkció együttesen megtalálható. Különleges beépítésre szánt területek a belterületen a kastély területe, valamint a vízmű.

A külterület beépítésre szánt területei a majorok, állattartó telepek területei.

A belterületen beépítésre nem szánt területek jellemzően a közterületek, valamint a nagyterjedésű zöldterületek, ahová a temető területét is soroljuk, valamint a belterületen lévő beépítetlen területek és a belterület északi részén lévő egykori lakóterület és mélyfekvésű terület.

A beépítésre nem szánt területek zöme a külterületen helyezkedik el. A település külterületének nagy része szántó és legelő terület, ahol szántóföldi növénykultúrákat termesztnek. A település külterületi, beépítésre nem szánt területét meghatározza a Tiszaroffi Árvízi szükségtározó területe. A megépült fővédvonalon belüli terület, időszakosan, árvizes időszakban vízzel borított, míg a többi időszakban az alkalmas területek mezőgazdasági területként hasznosítottak. Beépítésre nem szánt területek az erdőterületek, melyek a külterület keleti részén, nagyobb területet érintően pedig a szükségtározó területén találhatók. Ugyancsak beépítésre nem szánt terület a Tisza folyó, és a nagyobb csatornák területei.

1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)

A település intézmény- szervezete az elmúlt években jelentősen megváltozott.

Az oktatási, nevelési intézmények közül az óvoda és az általános iskola fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy.

Önkormányzati fenntartású a Tiszaroffi bölcsőde és főzőkonyha, a Könyvtár, információs és közösségi hely, a háziorvosi és védőnői ellátás.

A Kunhegyesi Mikro – Térségi Szociális Intézmény a fenntartója a Tiszaroffi Családsegítő Szolgálatnak.

Egészségügyi ellátás terén a település háziorvosi szolgálatát hetente 1 fő háziorvos látja el, az ügyeleti ellátás Fegyverneken a Központi Összevont Orvos Szolgálatnál biztosított. Szakorvosi ellátás közül helyben fogorvosi szolgálat működik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A kereskedelmi, vendéglátó egységek a településen :

5234 Tiszaroff Aradi út 30	Roff Pack Szociális Szövetkezet	KATICA SÖRÖZŐ	vendéglátás
5234 Tiszaroff Hősök tere	SZAKI-MIX KFT.	ANDI VIRÁG	virág és kertészeti cikk, emlék és ajándéktárgy, zöldség, gyümölcs
5234 Tiszaroff Honvéd út 22.	Samu Istvánné	DISZKONT SÖRÖZŐ	vendéglátás
5234 Tiszaroff Hősök tere 3	CHEN DE Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	KÍNAI KISÁRUHÁZ	ruházat
5234 Tiszaroff Dózsa György út 3-3.	SLEFÜTA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	KÖZFORGALMÚ ÜZEMANYAGTÖLTŐ ÁLLOMÁS	gépjármű kenőanyag, hűtőanyag, adalékanyag, háztartási tüzelőanyag, jövedéki adóról szóló törvény szerinti üzemanyag
5234 Tiszaroff Hősök tere 1.	COOP Szolnok zrt.	940. SZ. ABC	Élelmiszer, hús és hentesáru, édességáru, pékáru, kenyér
5234 Tiszaroff Dózsa György út 3-3.	SLEFÜTA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	TÁP TAKARMÁNY BOLT	Takarmány, állateledel
5234 Tiszaroff Dózsa György út 7.	ROFFI-GAZDA-TEJ Kft.	BŐSÉG ABC	Élelmiszer, tejtermék, kenyér, pékáru, hús és hentesáru, édességáru
5234 Tiszaroff Hősök tere 14.	Ráduly László Zsigmond	FAGYLALTOZÓ	
5234 Tiszaroff Temesvári út 24.	Adrienn-Virág Betéti Társaság	VIRÁG AJÁNDÉK	virág és kertészeti cikk, ajándéktárgy
5234 Tiszaroff Szabadság út 89/a	Hornyak Vendéglátó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	HORGÁSZ SÖRÖZŐ	Vendéglátás
5234 Tiszaroff Szabadság út 62.	Agroff Kft.	AGROFF ABC	Élelmiszer, tejtermék, kenyér, pékáru, hús és hentesáru, édességáru
5234 Tiszaroff Dózsa	SLEFÜTA Kereskedelmi és	KERESKEDŐ UDVAR	Vasáru, barkács és

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

György út 3-3.	Szolgáltató Kft.		építési anyag, villamos háztartási készülék, villamossági cikk, háztartási tisztítószer, vegyiáru
5234 Tiszaroff Dózsa György út 3-3.	SLEFÜTA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	PB GÁZ ÉRTÉKESÍTÉS	Palackos gáz
5234 Tiszaroff Temesvári út 1/b	Vikilock Kft.	PÉKÁRU SZAKBOLT	Kenyér és pékáru
5234 Tiszaroff Aradi út 2/b	Botos Henrietta	HENRIETTA KISÁRUHÁZ	Ruházat
5234 Tiszaroff Vörösmarty Mihály út 40.	Bodnár Mihályné	TÜZELŐANYAG KISKERESKEDELEM, ÉPÍTŐANYAG ÉS SZANITERÁRU KISKERESKEDELEM	Vasáru, barkács, építési anyag, szaniteráru, háztartási tüzelőanyag
5234 Tiszaroff Aradi út 1.	Máté és Társa Bt.	VEGYESBOLT	élelmiszer, tejtermék, kenyér, pékáru, édességáru

Szálláshelyek:

Neve	Címe	Szobaszám	Ágyszám
ERDEI ISKOLA	5234 Tiszaroff Szabadság út 39/b	6	30
FAZEKAS VENDEGHÁZ	5234 Tiszaroff Attila út 15.	2	5
Jóvér szálláshely	5234 Tiszaroff Petőfi Sándor út 28	3	7
Levendula Ház	5234 Tiszaroff Móricz Zsigmond út 13.	4	10
Tiszaroff MNB üdülő	5234 Tiszaroff Aradi út 28	45	104
Tiszaroffi Apartmanok	5234 Tiszaroff Táncsics út 7.	3	8
Üdülő	5234 Tiszaroff Harcsa utca 1.	3	6

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

A településen alulhasznosított terület közé sorolhatjuk az egykori Tiszacsom Kft telephelyét, mely évek óta hasznosításra vár.

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

Konfliktussal terhelt területnek a Tiszacsom egykori telephelyét tekinthetjük, mely a település központjában, frekvenciált helyen található. Ugyancsak degradálódott terület a belterület északi részén lévő szegregátum területe.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálata

Tiszaroff község telekméret vizsgálata a mellékelt Tm-1 rajkszámú térképen került ábrázolásra.

A település belső szerkezetét kétféle megközelítésben lehet vizsgálni.

A klasszikus morfológia elsősorban a települési utcahálózat vizsgálata alapján különíti el az alaprajzi típusokat, míg a funkcionális morfológia elsősorban a települési szerepkörök térbeli rendjét vizsgálja.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A klasszikus morfológia alapján általában a városok összetettebb típust képviselnek, vagyis többféle morfológiai, alaprajzi alaptípus keverékéből tevődik össze. Valamely település morfológiája a kialakulásához, az alapításához kötődik. Alapvetően meghatározó, hogy létrejött-e fokozatos, hosszú történeti folyamat eredménye, vagy meghatározott alapításhoz kötődik. Tiszaroff esetében hosszú történelmi folyamat során alakult ki a jelenlegi telekszerkezet. Tiszaroff régi településrésze jellemzően szabálytalan formavilággal rendelkezik, az alföldi településekre jellemző halmazos szerkezetet mutatja, melynek jellegzetességei a szabálytalan utcavezetések - melyek később közterületekké alakultak, a zeg-zugok, megtörések és a tömbön belüli szabálytalan, elaprózódó telkek.

Az apró telkek mellett 1000 – 1500 m² teleknagyságú telkek is nagy számmal találhatók, jellemzően a szabályos telkek telekmérete a nagyobb.

Jelentős nagyságú be nem épített terület, melyek nincsenek felparcellázva.

1.14.2.2. A tulajdonjogi vizsgálat

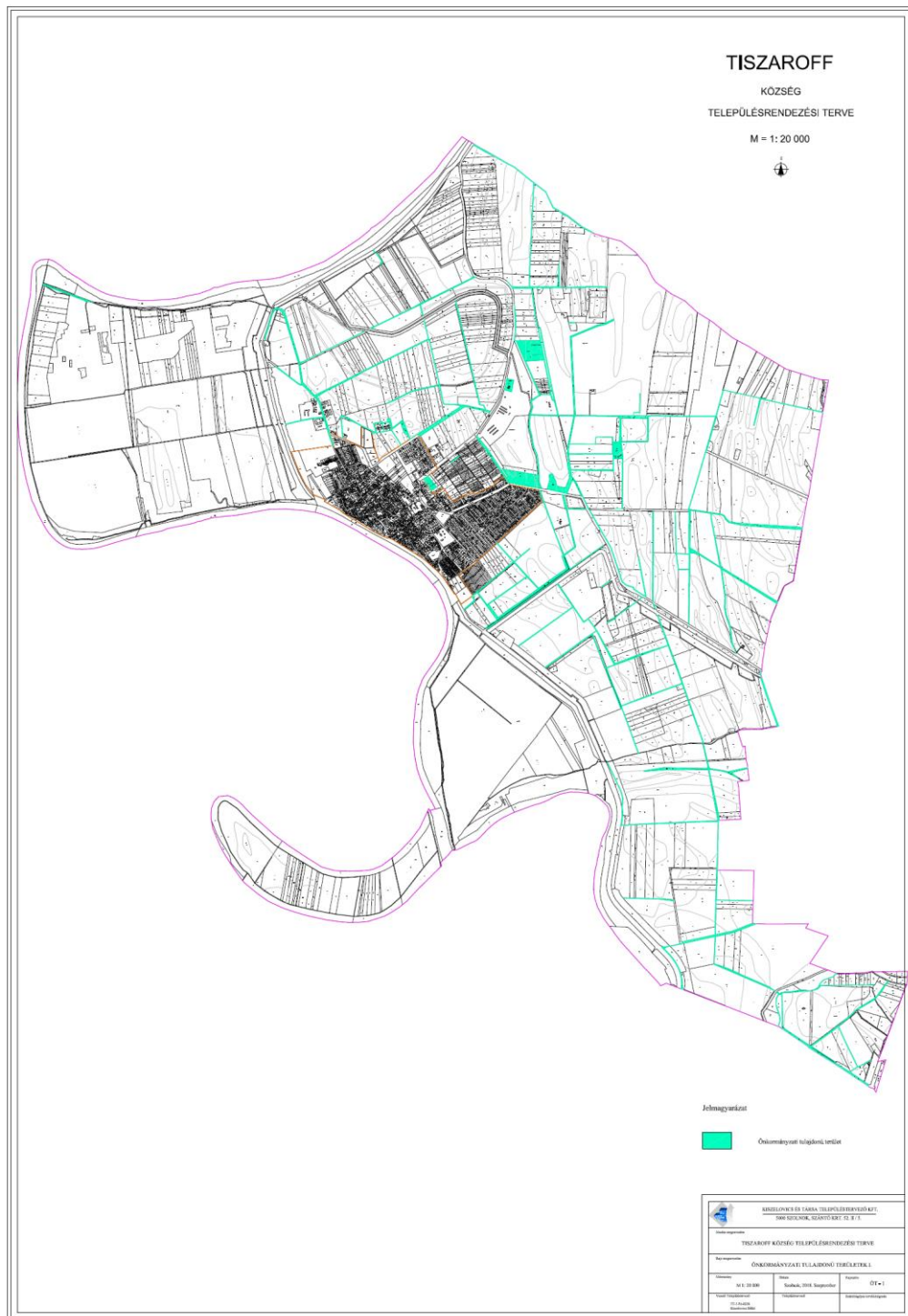
A településen az ingatlanok tulajdonjelleg szerint állami, önkormányzati, magán és egyházi tulajdonban vannak. A magántulajdonú ingatlanok nagy része magánszemélyeké, míg kisebb hányad magán tulajdonú gazdasági társaságoké. Az egyházak ingatlanai közé a templom, parókia területe tartozik, valamint a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásában működik a község óvodája és általános iskolája.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

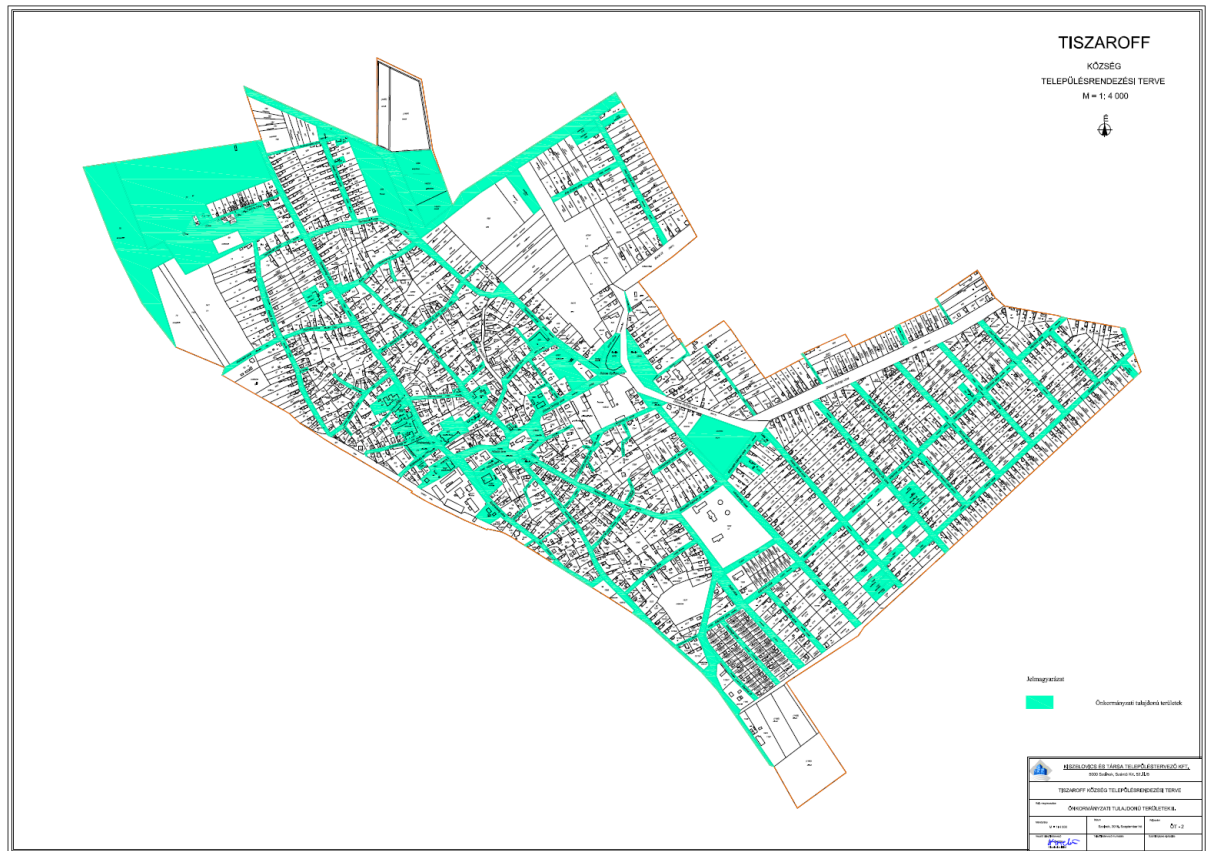
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az önkormányzati tulajdonkataszter az önkormányzat adatközlése alapján került térképi ábrázolásra az ÖT-1 tervlapokon.

A belterületen az önkormányzati utakon, közterületeken kívül intézmények és lakóingatlanok és be nem épített területek tartoznak önkormányzati tulajdonba. A külterületen a feltáróutak egy része, valamint kb. 10 hektárnyi mezőgazdasági terület önkormányzati tulajdonú.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A hivatalos alaptérkép állomány mellett az épületállomány és környezet geodéziai felmérése nem szükséges.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. Funkció, kapacitás

Tiszaroff teljes belterületének zömét a magántulajdonú lakóingatlanok alkotják. A lakóingatlanokat elsődlegesen lakó célokra használják. A főbb utak mellett megfigyelhető a lakóingatlanok vegyes célú használata elsősorban kisebb családi vállalkozások működnek az ingatlan egy részében. Jellemzően a falusi életvitelnek megfelelően a lakóingatlanok telkeit konyhakertként használják, de ma már kevésbé jellemző az állattartás.

A településen az üdülőfunkció is megjelenik, egyrészt a lakóterületen belül lakóingatlanok megvásárlásával és üdülő célú használatával, másrészt a település üdülőterületén, ahol az üdülési funkció a meghatározó.

Az intézményeket az adott funkciónak megfelelően használják. A kapacitás megfelelő, megújuló energiahasználat terén a polgármesteri hivatal, és a főzőkonyha napelemmel, a fogorvosi rendelő és orvosi rendelő napkollektorral ellátott.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A külterületi majorok állattartó telepként funkcionálnak, jelenleg fejlesztésükhöz, mely technológiai jellegű a jelenlegi terület megfelelő.

1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

Tiszaroff lakóterületein a jellemző beépítési mód az oldalhatáron álló családházak beépítés. A beépítés mértéke a telekterülettől függő, az elaprózódott kisebb telkeken nagyobb a beépítés, a nagyobb telkes területeken 25 % körüli, de az átlagos telkeken a beépítés 30% alatt van. Az oldalhatárra épült családházak területek előkert tekintetében változatos képet mutatnak, a településen belül jelentős számú az előkert nélküli a beépítés, máshol 3-5 méteres előkertek vannak.

A település belső részén, a történelmileg kialakult tömbökre jellemző a szabálytalan telestruktúra, ennek megfelelően a beépítés sem egységes.

A település központi részén lévő intézmények jellemzően szabadon állóak, de méreteik miatt a telek szélességének hangsúlyos elemei. Az intézményi terület sűrűsége és beépítési százaléka hasonló a családi házas területekhez.

Kiadott építési és bontási engedélyek száma:

Kunhegyes Város Építési Osztálya 2018. július 25-i adatközlése:

Év	Bontási engedélyek:	Építési engedélyek:	Használatbavételi engedélyek:	Összes engedély:
2008.	0	5	8	13
2009.	1	12	7	20
2010.	1	3	7	11
2011.	0	3	3	6
2012.	0	3	6	9
2013.	0	1	2	3
2014.	0	3	0	3
2015.	0	2	2	4
2016.	0	3	3	3
2017.	0	3	3	6

Az elmúlt években kevés számú építési engedély került kiadásra, bontási engedély pedig évek óta nem került kiadásra.

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

Tiszaroff lakóterületein a jellemző szintszám a földszintes családház. A település régebbi részein jellemzőek a népi lakóházak, tornácos, vagy tornác nélküli elrendezésben, jellemzően vályog falazóanyagból, meszelt falakkal, cserépfedéssel. A központi részén polgári típusú nagyobb belmagasságú és méretű épületek találhatók. A település belterületén elszórva, valamint az újabb utcanyitásoknál, utca kialakításoknál úgynevezett kockaházak és tetőtérbeépítéses épületek találhatók. Jellemzően ezeken az újonnan beépített területeken egységesebb az utcakép. A kockaházak sátoztetős, míg a tetőtérbeépítésesek utcára merőleges nyeregtetős. Ugyancsak nyeregtetős a népi lakóházak és polgári épületek is, de

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

az előbbiek utcára merőlegesek, az utóbbiak pedig utcával párhuzamosak, melyek több esetben befordulnak.

Épületmagasság tekintetében a református templomon kívül a nagyobb közintézmények (községháza, könyvtár, római katolikus templom, iskola, Borbély - kastély) nagyobb épületmagasságúak, de családiházak terén átlagosan 4,0 – 4,5 méter épületmagasságú (homlokzatmagasság) épületek vannak.

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

A településkarakterre jellemző, a település kis méretéből eredően, hogy az egész belterületet egy egységnek vehetjük, ahol a központi részen a református templom – óvoda – idősek otthona - bolt – községháza található. Az utcaképekre jellemző, hogy a sok beépítetlen terület és a szabálytalan utcavonalvezetés miatt egységes utcakép nem alakul ki, szakadozott utcaképek és térfalak alakultak ki.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település aprótelkes, halmazos részein, kis telekméreteken, kisebb méretű egyrészt utcával párhuzamos gerincű, alacsonyabb épületmagasságú, másrészt utcára merőleges nyeregtetős, alacsonyabb épületmagasságú épületek alkotnak utcaképet.

Az utcaképek általában vegyesek a jellemző előkert nélküli beépítés között általában az utca átlag épületkoránál újabb épületek esetén az épület elhelyezés előkertes.

A település aprótelkes régi részén még fellelni jellemzően tornác nélküli, vagy beépített tornácú utcára merőleges gerincű régi lakóházakat, melyek mellett a kockaházak is megjelentek.

A település egészére jellemző az oldalhatáronálló épületek alkotta utcakép, a különböző épülettípusok egymásmellettiisége.

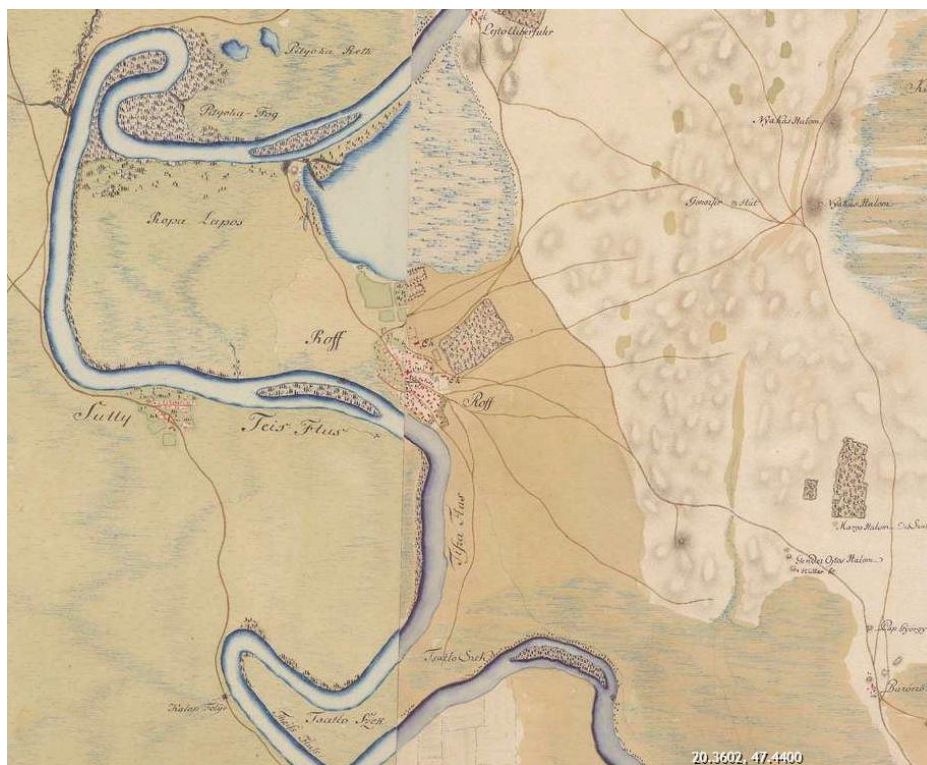
1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

Tiszaroff árvízmentes szinten épült halmazfalu, tanyavilág nélkül. Települési helyének meghatározó tényezője volt a Tisza folyó.

A település alaprajzán jól elkülönül a halmazos szerkezet, valamint az új részek, a szabályos terv szerinti utcavezetésekkel. A halmazfalu belső magjára az apró telkek a zsákutcák, a teresedések jellemzőek és elkülönülnek a külső részek nagyobb telkei. A református templomtól nyugatra lévő terület szerkezetileg jól elválik a Borbély kastély és környékétől, ezzel is jelezve a valamikori társadalmi különbségeket.

A település épített értékeinek kiemelkedő alkotásai országos védelem alatt álló műemlékek. Ezek a következők: református templom és harangtorony, valamint Borbély kastély. A település főterén álló impozáns templom tömegével is jelentős és szokatlan, mert a templomtesttől külön áll a harangtorony.

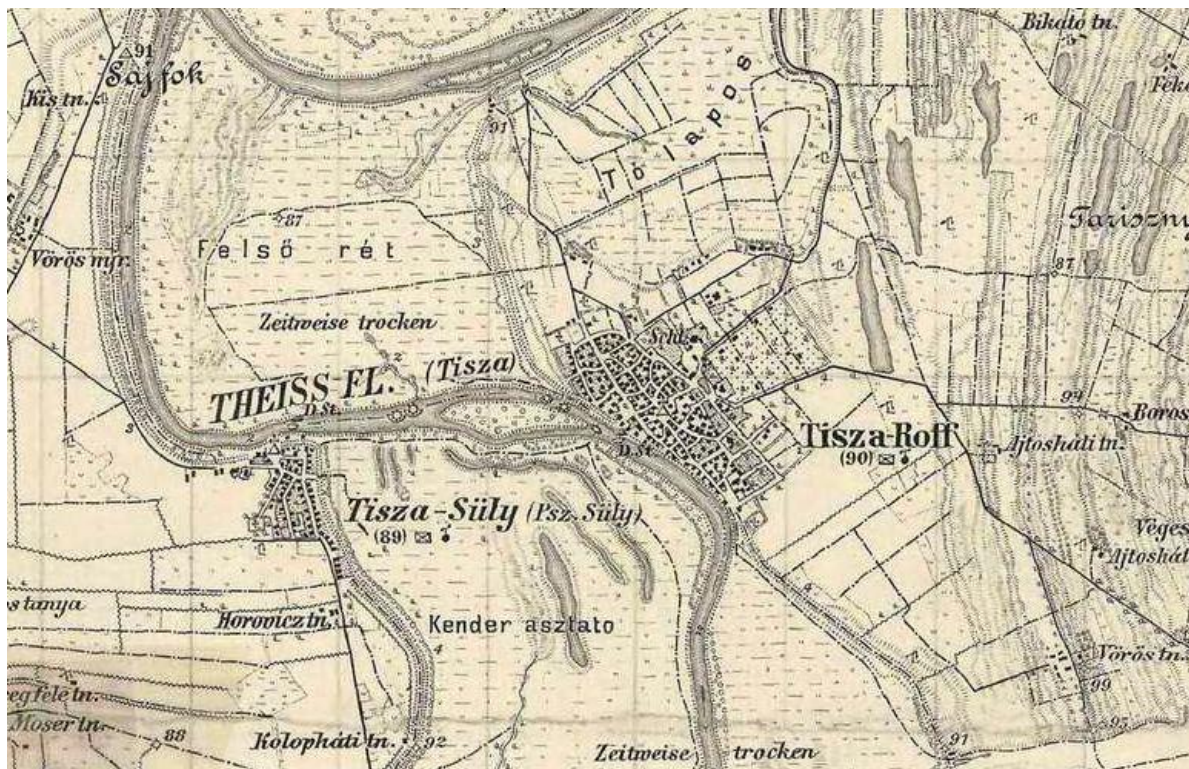

1.katonai felmérés térképe (forrás: www.mapire.eu)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

II.katonai felmérés térképe (forrás: www.mapire.eu)

III.katonai felmérés térképe (forrás: www.mapire.eu)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A Lechner Lajos Tudásközpont adatszolgáltatása alapján Tiszaroffon az alábbi lelőhelyek találhatók:

Azonosító	Lelőhelyszám	Név	hrszt
50726	5 (Tiszagyenda)	Telki iskola	0209/1, 0325/15, 0325/12, 0325/4, 0306, 0324, 0325/11, 0449/1, 0458/2, 0449/4, 0449/3, 0449/2, 0325/17, 0325/19, 0326/2, 0333/10, 0325/30, 0325/31, 0325/34, 0325/32, 0325/22
32682	1	Vörös tanya	0247/3, 0247/2, 0247/4
32877	2	Örvényes - halom	0230/12
35769	3	Ajtósi - part	0241, 0242/4, 0242/5, 0242/6, 0242/7, 0246, 0242/8, 0150/10, 0150/2
50724	4	Proletár - földek	0389, 0408/1, 0408/2, 0408/3, 0392
50748	5	Veres –tanyás földek	0247/9, 0247/10, 0247/11, 0324, 0247/12, 0325/31, 0352/10, 0352/7, 0352/8, 0352/9
51259	6	Tiszaroffi tározó II. lelőhely	0271/3, 0267/1, 0270, 0242/4, 0246, 0242/8
82335	7	Proletár – földek II	0247/10, 0247/11, 0349/15, 0349/13, 0349/18, 0247/8, 0247/12, 0351/1, 0352/4, 0352/9
82337	8	Proletár – földek III.	0390, 0247/8, 0395/6, 0247/6
82339	9	Veres – tanyás földek I.	0279, 0274/1, 0281, 0282
82125	10	Veres – tanyás földek II.	0260/9, 0260/2, 0261/5, 0256 0260/9, 0260/2, 0261/5, 0256

A régészettel az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti fejezete foglalkozik részletesen.

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

A településen védett épített környezet nem található, de a helyi arculatot biztosító építészeti jellemzőkkel rendelkezők épületek igen, melyről részletesen a helyi értékvédelmi vizsgálat ír.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.14.6.4. Világörökségi és világörökség várományos terület

A településen ilyen terület nem található.

1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes

A településen az alábbi műemlékek, műemlékegyüttes található:

- Borbély kúria
Tiszaroff, Aradi utca 36., hrsz: 1232
törzsszám: 9260
azonosító szám: 6082
- Borbély kúria, Műemlék tartozék: melléképületek
Tiszaroff, Aradi utca 28., hrsz: 1232
törzsszám: 9260
azonosító szám: 16123
- Református templom
Tiszaroff, Hősök tere., hrsz: 1395
törzsszám: 4060
azonosító szám: 6083

1.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és a temetkezési emlékhely

Temető

Községi temető: kezelője Tiszaroff Községi Önkormányzat, hrsz: 1467/1

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Egyházi temető: kezelője Tiszaroffi Református Egyházközség, Tiszaroff, Hősök tere 16, a temető hrsz: 1464, 1186 , Róma katolikus temető kezelője Kiskörei Plébánia, Kisköre Széchenyi út 37, temető hrsz 1463, 1185

Izrealita temető: kezelője Tiszaroff Községi Önkormányzat, a 77-es hrsz.-ú területen található.

1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Műemléki környezet:

Borbély kúria (Tiszaroff, Aradi utca 36, hrsz: 1232) ex-lege műemléki környezete:
1328, 1329, 1335, 1336, 1338, 1339, 1342, 1343, 1344, 1345, 1234, 1235, 1236, 1237,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1238, 1239, 1310, 1228/8, 1228/7, 1228/6, 1228/5, 1228/4, 1228/3, 1228/2, 1228/1, 1230, 1231, 1181, 1164, 1163, 1162, 1161, 1160, 1159, 1158, 1165, 1166, 1167, 1168, 1176

Református templom (Tiszaroff, Hősök tere, hrsz: 1395) ex-lege műemléki környezete:

1291, 1292, 1293, 1308/2, 1309, 1310, 1393, 1394, 1396, 1397/1, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443/4, 1451/1, 331, 332, 424/1, 424/3, 424/4

1.14.6.8. Nemzeti emlékhely

A településen nemzeti emlékhely nem található.

1.14.6.9. Helyi védelem

Tiszaroff község településképi védelméről Tiszaroff Község Önkormányzata Képviselő – testületének a 16/2017. (XII.20.) számú rendelete szól. A településképi rendelet a jóváhagyott településképi arculati kézikönyvvel összhangban készült.

Tiszaroff község önkormányzati képviselő – testülete a településképi rendeletben védelem alá helyezte az alábbi épített értékeket:

- Polgármesteri hivatal épülete, Tiszaroff, Szabadság utca 22, hrsz: 19.
Az 1800-as évek végén épült, építőjeként Hubert grófot ismerik. Fennállása óta középületként funkcionál. A településközpont jellegzetes épülete. Jellegzetes a főépület ablakpárkányának és az épület felső párkányának díszített kiképzése.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- Katolikus iskola épülete, Tiszaroff, Szabadság utca 26, hrsz: 22/2.
Az 1930-as évek elején épült úgynevezett katolikus iskola. Az általános iskola 2 tantermes, és az udvari tornác kialakításának motívumai a Kós Károly nevéhez fűződő stílust képviselik.

- Rendőrség épülete, Tiszaroff, Dózsa György út 2/a, hrsz: 428
Az 1820-ban létesült épület egykor a lovas csendőrségi szolgálat céljából épült. Jellegzetessége a középső traktus előreugrása, a timpanonos oromzat, a díszítőelemek és ablakkeretezések.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

- Római katolikus templom, Tiszaroff, Szabadság utca 26, hrsz: 21.
Az 1800-1900 -as évek fordulóján épült egyhajós római katolikus templom. A templomot a betelepült kasszámú zsellérek építették.

- Régi református iskola, Tiszaroff, Szabadság utca 20, hrsz: 1452.
Az 1930-as évek körül épült általános iskola fennállása óta iskolaként funkcionál. Az épület jellegzetessége az ablakok aránya, valamint a bejárat rész kiugratott épülettömege.

- Gyülekezeti terem, Tiszaroff, Szabadság utca, hrsz: 324
Egykori gyülekezeti terem, jellegzetessége a hosszú tornác és az eredeti nyílászárók.

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Tiszaroff épített környezetének konfliktusai, problémái jellemzően az elhanyagolt, rossz állagú épületekkel, a felhagyott gazdasági területtel kapcsolatosak. Konfliktust okoz a kerítések hiánya is.

A belterületi be nem épített területek is településképi szempontjából problémát okoznak.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

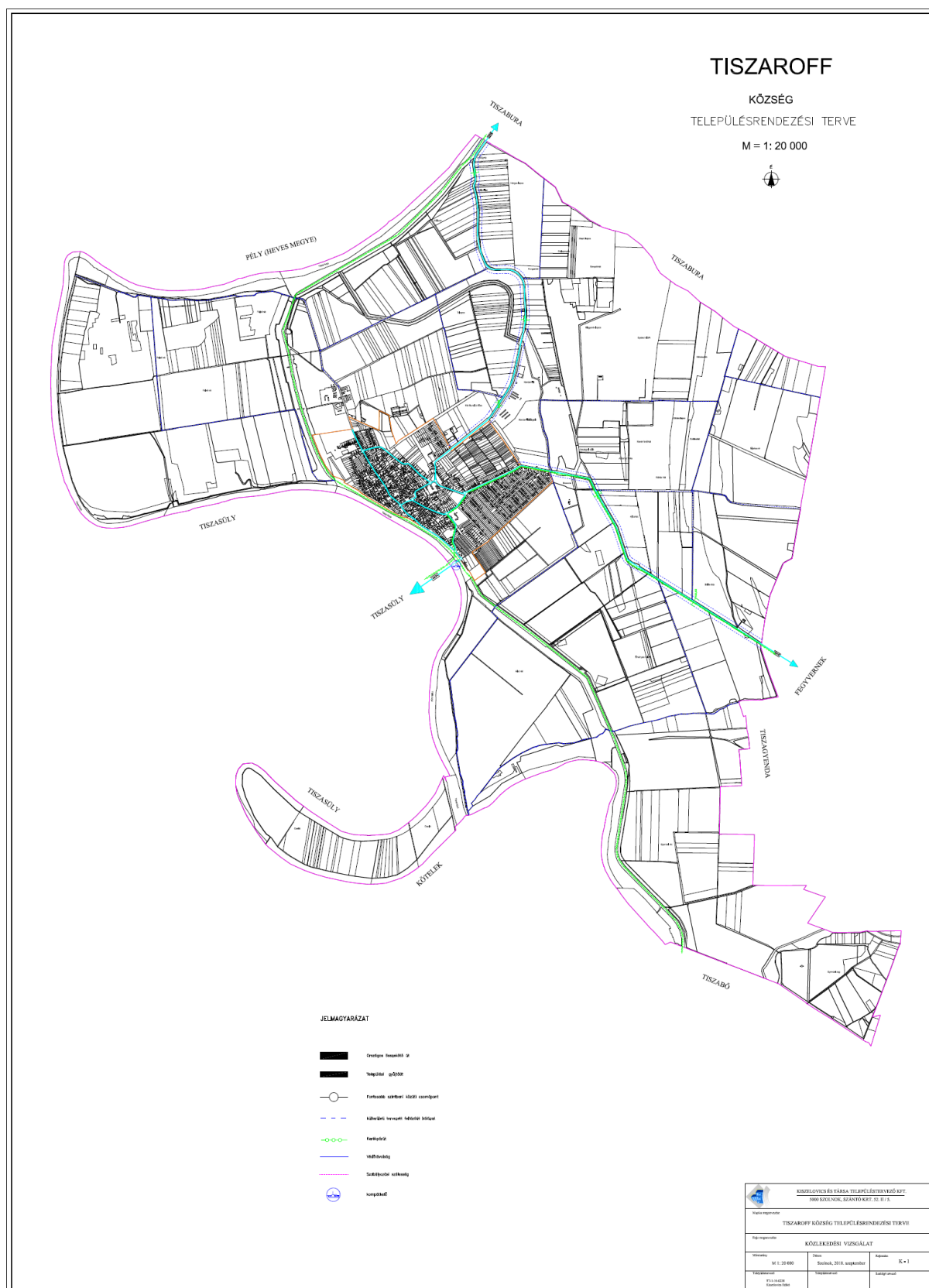
Tiszaroff község Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén, a Jászság és a Nagykunság közé ékelődve a Tisza bal partján található. A környezettel és a megyeközponttal lévő kapcsolatot a 3216. számú országos összekötő út biztosítja. A község belterületén csatlakozik a 3216. sz. ök. úthoz a 3234.sz. összekötő út, amely a Tisza folyón keresztül – kompátkeléssel - teremt elérési lehetőséget Tiszasüllyel.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff és környezete (Forrás: Google Maps)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.15.2. Közüti közlekedés

Az országos közutak hálózata:

Az országos közúthálózat részeként az alábbi utak érintik a települést:

A 3216. sz. ök. út – a község főútja, a Dózsa György út – a belterület keleti szélénél éri el a községet. A belterület északi szélén halad a község közepéig, majd közel 180 fokos jobb kanyarral Észak-Északkeleti irányba hagyja el a falut.

Tulajdonképpen csak „érinti” a községet. A főút beépítési szélessége (34,00 m) az előírt méreteknél - igen kedvezően - lényegesen nagyobb, így a közúti úthálózat fejlesztése, valamint a település fejlődése kapcsán helyprobléma nem fog jelentkezni.

3216. jelű Fegyvernek – Tiszafüred összekötő út:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 846 jármű/nap, azaz 784 E/nap volt a 2017. évben.

A számlálás a 21+971 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2017. évben:	2032-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	425 j/nap x 1,296 =	551 j/nap x 1,0 =	551 x 0,15 =	83 E/óra
Autóbusz	23 j/nap x 1,031 =	24 j/nap x 2,5 =	60 x 0,15 =	9 E/óra
Tehergépkocsi	152 j/nap x 1,333 =	203 j/nap x 2,5 =	508 x 0,15 =	76 E/óra
Motorkerékpár	13 j/nap x 1,014 =	13 j/nap x 0,8 =	10 x 0,15 =	2 E/óra
Kerékpár	203 j/nap x 1,000 =	203 j/nap x 0,3 =	61 x 0,15 =	9 E/óra
<u>Lassú járművek</u>	<u>30 j/nap x 1,335 =</u>	<u>40 j/nap x 2,5 =</u>	<u>100 x 0,15 =</u>	<u>15 E/óra</u>
	846 j/nap	1034 j/nap	1290 E/nap	194 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2032. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **1034 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **194 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 600 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2032. évig a várható forgalomnagyságnak.

3234. jelű Tisasüly – Tiszaroff összekötő út (kompkapcsolattal):

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 729 jármű/nap, azaz 766 E/nap volt a 2017. évben.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A számlálás a 3+800 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2017. évben:	2032-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	396 j/nap x 1,296 =	513 j/nap x 1,0 =	513 x 0,15 =	77 E/óra
Autóbusz	7 j/nap x 1,031 =	7 j/nap x 2,5 =	18 x 0,15 =	3 E/óra
Tehergépkocsi	198 j/nap x 1,333 =	264 j/nap x 2,5 =	660 x 0,15 =	99 E/óra
Motorkerékpár	45 j/nap x 1,014 =	46 j/nap x 0,8 =	37 x 0,15 =	5 E/óra
Kerékpár	74 j/nap x 1,000 =	74 j/nap x 0,3 =	22 x 0,15 =	3 E/óra
<u>Lassú járművek</u>	<u>9 j/nap x 1,335 =</u>	<u>12 j/nap x 2,5 =</u>	<u>30 x 0,15 =</u>	<u>5 E/óra</u>
	729 j/nap	916 j/nap	1280 E/nap	192 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2032. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **916 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **192 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 600 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2032. évig a várható forgalomnagyságnak.

A fenti vizsgált országos 3216 és 3234 jelű közutak osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve: Tervezési osztály: **K.V.**
Környezeti körülmény: **A**
Tervezési sebesség: **80 km/óra**

- a belterületet tekintve: Tervezési osztály: **B.V.**
Hálózati funkció: **C**
Környezeti körülmény: **C**
Tervezési sebesség: **40 km/óra**

A község belterületén a **gyűjtő utak** hívatottak a lakó utak közúti forgalmát a forgalmi úthoz vezetni.

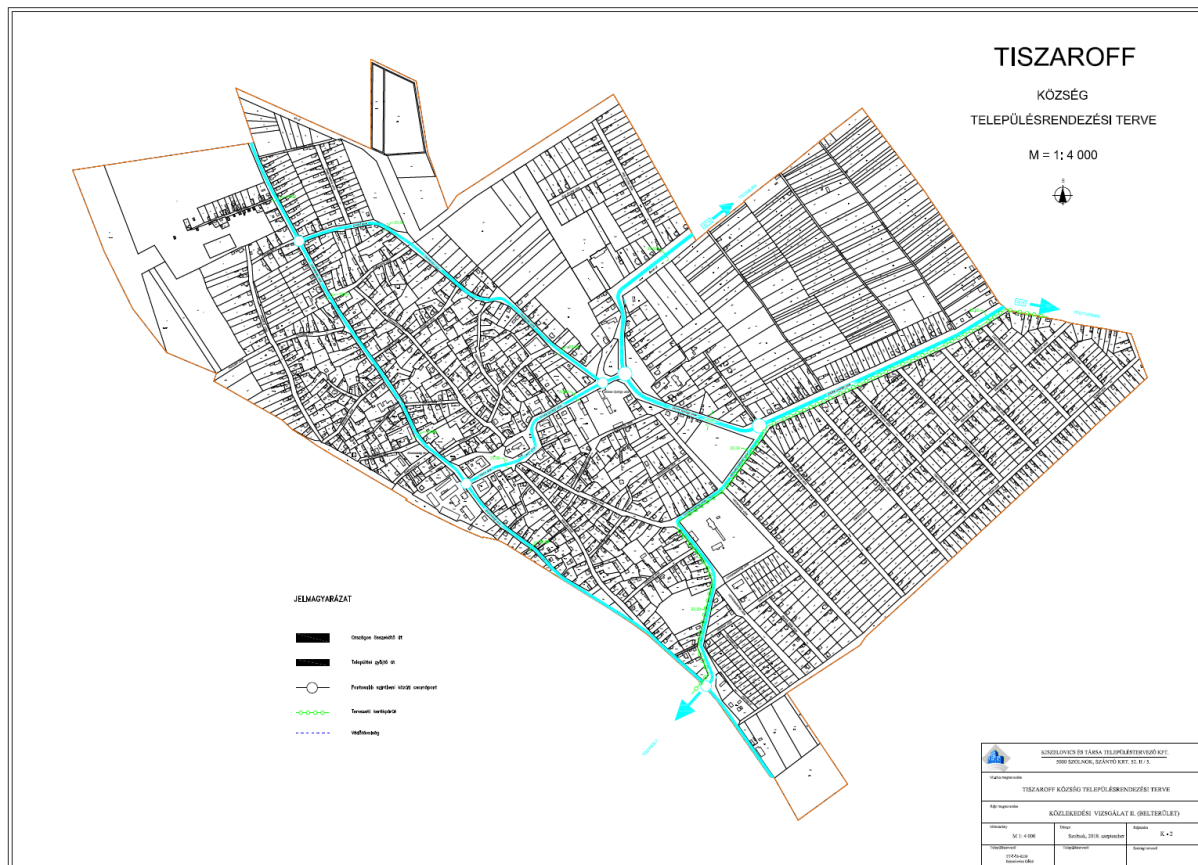
A kiépített gyűjtő utak a következők: Szabadság út, Aradi út, Mikszáth Kálmán utca, Temesvári út.

A gyűjtő utak osztályba sorolásukat tekintve a tervezési osztályuk jele: B.V. , hálózati funkciójuk : C, környezeti körülmény: D, a tervezési sebesség: 30 km/óra.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település belterületén a többi utca a kiszolgáló- és lakóutak kategóriájába sorolható, a lehetőségnek megfelelően 8,00 – 14,00 m közötti beépítési szélességgel.

A lakó utak osztályba sorolásukat tekintve a tervezési osztályuk jele: B.VI. , hálózati funkciójuk : d, környezeti körülmény: C, a tervezési sebesség: 30 km/óra.

Kiépítettség:

A település belterületén az úthálózat kiépítettsége a forgalmi viszonyokat és az úthálózat nagyságát tekintve megfelelő, a kiépítettség kb. 95%-osnak mondható.

Csomópontok:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A belterület közepe táján csatlakozik a „főút”-hoz a 3234. sz. ök. út egy három ágú közúti szintbeni csomópontban.

Tovább haladva található a község legforgalmasabb, szintén három ágú közúti szintbeni csomópontja, amelynek elemei a jelenlegi forgalomnagyságnak megfelelnek. E csomópontból közelíthető meg a község centruma. A csomópont jól belátható, tág területen helyezkedik el. A jelenlegi közúti forgalomnagyság alapján a csomópont jelzőlámpás forgalomirányításának kiépítésére vagy körforgalom kialakítására nincs szükség. A későbbi esetleges átépítés kapcsán külön ingatlanok kisajátításával nem kell számolni.

A gyalogos és kerékpáros forgalom megnyugtató rendezése szükséges úgy a csomópont térségében, mint a környező, nagyobb forgalmú utakon.

Töltőállomások:

A település területén, a belterületen az Agroff Kft kereskedőudvara mellett található a benzinkút, mely a környező települések tankolási igényeit is szolgálja.

Vízi közlekedés:

A község déli határánál, a 3234. sz. összekötő út nyomvonalán - a Tiszán keresztül - egy helyi komp üzemel – a Tisza befagyását kivéve – egész évben.

Légi közlekedés:

A területen légi közlekedés nem üzemel.

1.15.3. Községi közlekedés

1.15.3.1. Közúti

A településen belül és kívül egyaránt öbölben vannak a tömegközlekedési járatok megállóhelyei. A megállóhelyek az előírásnak megfelelő – kb. 500m – távolságra találhatóak egymást követően.

1.15.3.2. Kötőtpályás

A településen üzemelő vasúti pálya, illetve bármely más nemű kötőtpályás közlekedési forma nem található. A legközelebbi vasúti csatlakozás Kunhegyesen található.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogsközlekedés

A településen belül kiépített kerékpárút nem található. Az alföldi települések sajátosságának megfelelően a kerékpáros forgalom az összforgalomban magas arányú. A rendezési terv készítésénél javasolt a kerékpáros közlekedés különválasztásával foglalkozni az igények figyelembe vételével.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A község belterületén a forgalmi (Dózsa György út) úton és a gyűjtő utak egy részén (Aradi, Mikszáth Kálmán út és a Hősök tere út) a vegyes forgalomtól különválasztott kerékpárút kiépítése javasolt.

Tiszaroff község a TISZATÓ-hoz közel helyezkedik el, ezért várhatóan meg fog nőni az igény a kerékpárral történő közlekedésre a térségben is.

Úgy a burkolt, mint a burkolatlan utcákban a gyalogos közlekedés érdekében a szilárd burkolatú járdák kiépítése elengedhetetlen!

1.15.5. Parkolás

A várakozó járművek elhelyezése érdekében a településen belül a Szabadság úton 5, a Polgármesteri Hivatalnál 6, a főtéren pedig szintén 6 férőhelyes parkoló épült meg.

A továbbiakban felülvizsgálandó a közintézmények előtti – előírásokban meghatározott – szükséges számú tömbparkolók létesítése.

A település belterületén az egyéb helyeken a keresztmetszeti elrendezés és a csekély forgalom nagyság lehetővé teszi az útpadkán történő megállásokat, várakozásokat.

1.16. Közművesítés

1.16.1. Víziközművek

Tiszaroff Község Jász-Nagykun-Szolnok megye Kunhegyesi járásában, a Tisza bal partján fekszik.

A község éghajlata az Alföld középső térségének éghajlatához hasonlít, szélsőséges és szeszélyes. Kevés csapadék, nyári magas, téli alacsony hőmérséklet a jellemző.

A község meghatározó természeti adottsága a **Tisza folyó** közelsége. A település 13,5 km hosszúságban a Tisza partján fekszik, ebből 2,5 km hosszúságú szakasz közvetlen belterület. A községet érintő folyószabályozás (átmetszés) 1854-55-ben készült el, amikor a gátépítés is megtörtént.

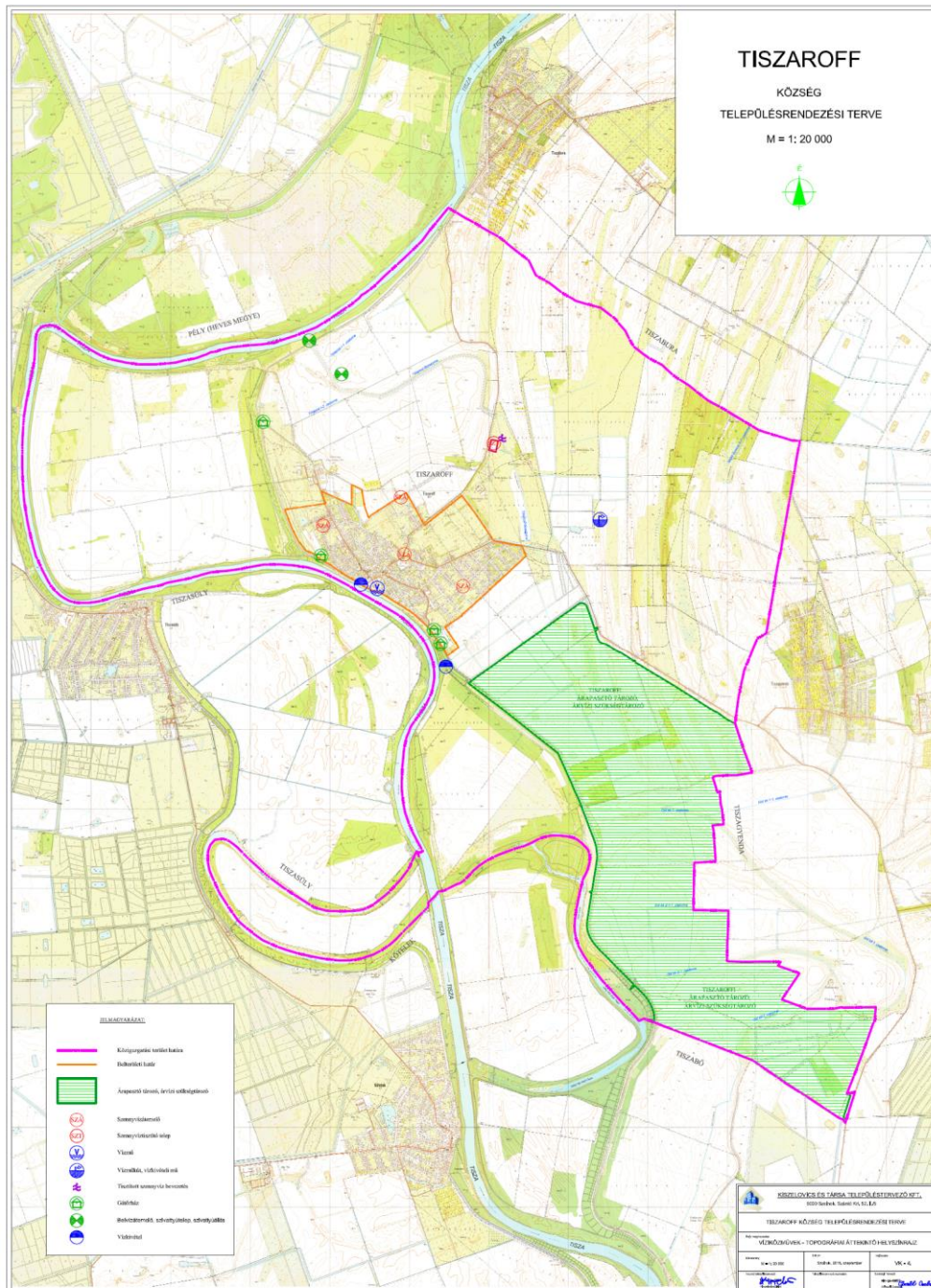
A község igazgatási területének szomszédai:

- ◊ Tisasüly,
- ◊ Kőtelek,
- ◊ Tiszabő,
- ◊ Tiszagyenda,
- ◊ Tiszabura,
- ◊ Pély

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Fontosabb statisztikai adatok:

- Lakónépesség: 1535 fő (2017. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Lakásállomány: 836 db (2017. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Lakósűrűség: 1,836 fő/lakás (2017. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Népsűrűség: 0,292 fő/ha (2017. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Közigazgatási terület: 5249 ha (2017. január 1-i KSH statisztikai adat),

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

TERMÉSZETFÖLDRAJZI, DOMBORZATI, ÉGHAJLATI, HIDROLÓGIAI ADOTTSÁGOK

A leírás a megalapozó vizsgálat 11.- 13. oldalán található.

Közműellátási adatok a 2016-os évre vonatkozóan (Forrás: KSH statisztikai adatok):

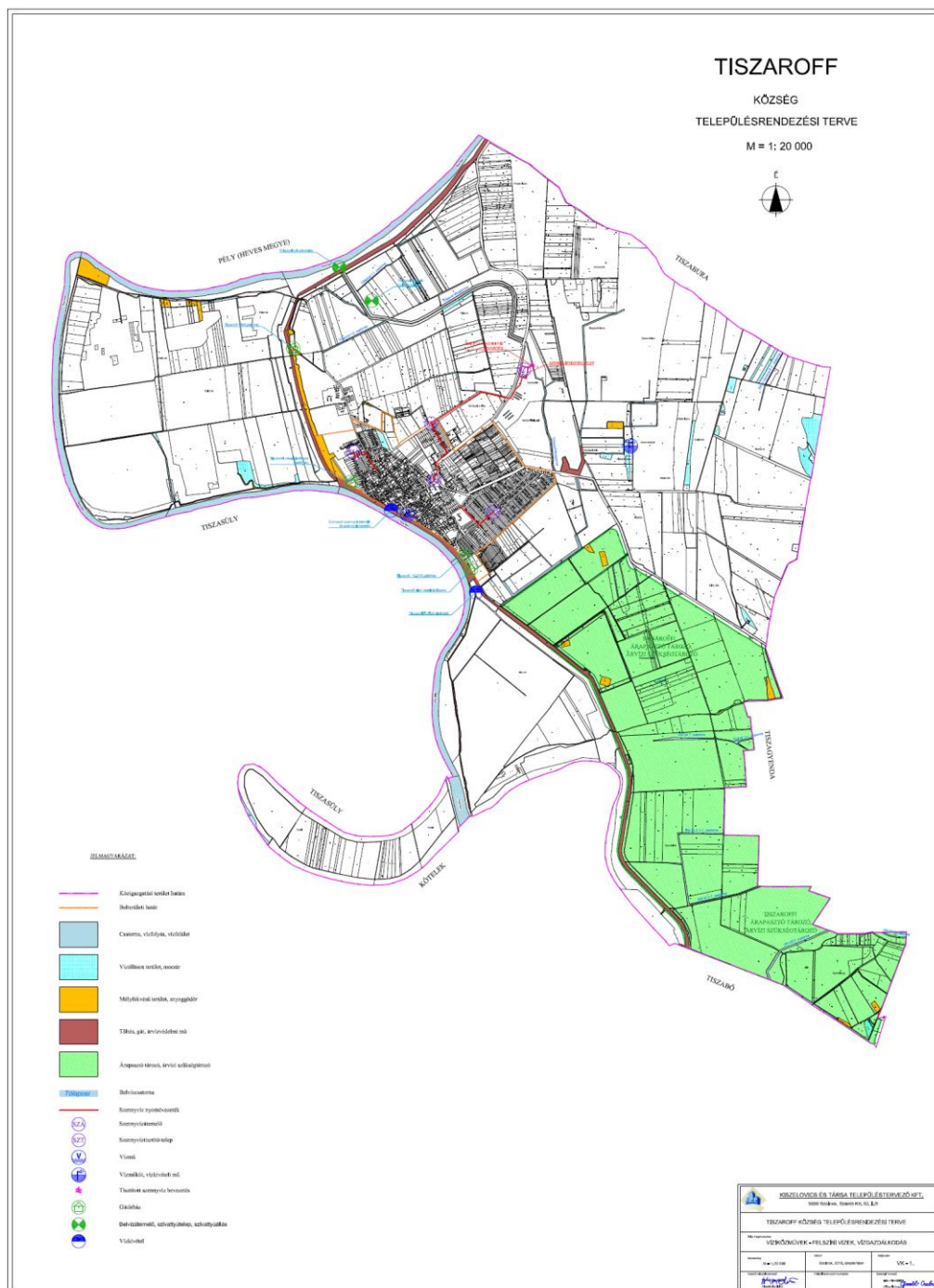
TISZAROFF	2016.
Lakásállomány (db)	836*
Közütemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	836
Közütemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	100 %
Közütemi ivóvízvezeték hálózat hossza (km)	24,10
Üzemelő közkifolyók száma (db)	7
Az összes szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m3)	48,99
Háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m3)	46,72
Közütemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma (db)	664
Közütemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	79,43 %
Közütemi szennyvíz-elvezető csatornahálózat hossza (km)	22,60
Közütemi szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m3)	34,33
A közcatornában elvezetett összes tisztított szennyvízből III. tisztítási fokozattal is megtisztított szennyvíz mennyisége (1000 m3)	286,80
A háztartásokból a közütemi szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m3)	30,36
Közműves szennyvíztisztító telepek tervezett kapacitása (kgO2/nap)	240
A településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre szállított folyékony hulladék (szippantott szennyvíz) mennyisége (1000 m3)	0,84
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	483
Az összes gázfogyasztók száma (db)	528
Gázellátó hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	57,78 %
A teljes gázvezeték hálózat hossza (km)	31,10
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	1018
Villamos energia hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	~ 100 %

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az összes villamosenergia-fogyasztó száma (db)	1103
A kisfeszültségű villamosenergia-elosztóhálózat hossza (km)	22,60

* : 2017. január 1-i KSH statisztikai adat

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz- termálvíz hasznosítás)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

A vízműtelep a Szabadság u. 18/b alatt helyezkedik el.

A települési vízművet 1972-ben helyeztek üzembe. 1996-ig a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Víz- és Csatornamű Rt. Törökszentmiklósi Üzemmmérnöksége üzemeltette. Összevont vízjogi üzemeltetési engedélyének Vízikönyvi száma: Tisza/2663. Az önkormányzat 2001. évben elvégezte a vízmű felújítását, a vízellátó mű technológiai korszerűsítését.

A vízmű mértékadó kapacitása: **518 m³/d**, csúcs-vízigénye: 420 m³/d. A 975 db lakás több, mint 82 %-át kapcsolták be a vízellátó hálózatba, de a közkifolyóról ellátott lakosok aránya még így is jelentősnek mondható.

A vízmű vízbázisát **két mélyfúrású kút** jelenti. Az 1. sz. kutat a vízműtelepen létesítették 1970-ben, melynek kútkataszteri száma: B-17/a, talpmélysége a felújítás után: 330 m. A 2. sz. kutat a vízműteleptől mintegy 50 m-re lévő, Szabadság úti telken létesítették 1984-ben. Kútkataszteri száma: B-21, talpmélysége 107,5 m.

A kutakból bűvárszivattyú termeli a vizet a két (párhuzamosan üzemeltetett) FERMASICC rendszerű, nyomás alatti vas-mangántalanító berendezésre. A szűrt víz az 50 m³-es térszíni tárolóba kerül. Innen hálózati szivattyúk nyomják a vizet a hálózatba, illetve az 50 m³-es (AK 50-24 típusú) aquaglóbuszba. A szűrők öblítővize egy 20 m³ hasznos térfogatú vasiszap ülepítő műtárgyba kerül. A dekantált víz befogadója a Szabadság úti csapadékvíz-gyűjtő árok.

A tiszaroffi települési vízmű és a települési vízellátó rendszer üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (5000 Szolnok, Kossuth L. út 5.)

A települési vízmű 2016. december 16-án kapta meg a módosított vízjogi üzemeltetési engedélyt, amelynek a vízikönyvi száma Tisza/2663.

A korábbi vízjogi üzemeltetési engedélyben szereplő engedélyezett vízilétesítmények rész az alábbiakkal egészült ki:

Vízkezelési technológia:

A vízkezelő berendezés automatikus üzemű, Fe, Mn, NH₄ eltávolítására alkalmas tisztító berendezés, üvegszálal erősítésű PE tartályokkal, mechanikus szűrőtöltettel és aktív szén abszorberrel töltve tartályonkénti egyedi szelepvezérléssel és ragasztott kivitelű PVC-U csövezéssel.

A 2 db katalitikus szűrő visszamosatása, illetve öblítése után keletkező, ülepítő medencébe vezetendő vízmennyiség 20,26 m³/d, mely a települési közcsatorna hálózatba kerül bevezetésre. A 2 db GAC tartály visszamosatása, öblítése után 20,26 m³/d vízmennyiség keletkezik, melyet szintén a települési közcsatorna hálózatba vezetnek.

Technológiai berendezések, műtárgyak:

Vízműtelep helye: Tiszaroff, Szabadság u. 32.

- a) / Katalitikus szűrőberendezés:
- 2 db álló hengeres, kompozit, gyorszűrő,
 - szűrő teljesítmény: 14,5 n³/h/db,
 - teljes űrméret: 1895 liter,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- tartály magasság: 2,45 m,
 - tartály átmérő: 1,233 m.
 - töltetek rétegrendje a tartályokban: 40 cm Turbidex, 60 cm greenSand+, 20 cm támasztó kavicsréteg.
- b) / GAC szűrőberendezés:
- 2 db álló hengeres, kompozit, gyorszűrő,
 - szűrő teljesítmény: 14,5 m³/h/db,
 - teljes űrméret: 1895 liter,
 - tartály magasság: 2,45 m,
 - tartály átmérő: 1,233 m,
 - töltetek rétegrendje a tartályokban: 100 cm aktív szén+, 20 cm támasztó kavicsréteg.
- c) / Vegyszeradagoló rendszer. Cl₂ adagoláshoz:
- 1 db,
 - klórgáz forrás: palack.
 - klórszelep: palackra szerelhető,
 - váltószelep: automata váltószelep,
 - hajtószivattyú mennyisége: 1+1 db tartalék.
- d) / Statikus keverő:
- 3 db,
 - teljesítmény: 91 m³/h,
 - anyaga: PVC,
 - keverő hossza: 600 mm.
- e) / Feladó, technológiai tápszivattyú:
- 1+1 db,
 - jellege: álló, vertikális tengelyű,
 - teljesítménye: 30 m³/h,
 - emelőmagasság: 38 m.
- f) / Méréstechnika:
- 1 db szabadklór mérőszonda és adagoló,
 - mérési tartomány: 0-2 ppm,
 - szonda típusa: elektrolitikus.
- g) / Táplevegő:
- 2 db levegőkompresszor,
 - légszállítási teljesítmény: 14,4 m³/h.
- h) / Vezérlés:
- 1 db vezérlőszekrény és PLC vezérlés,
 - kijelző jellege: grafikus megjelenítés,
 - szekrény jellege: fali,
 - szekrény mérete: 2 x 0,8 m.
- I. / Visszamosó, tápszivattyú:
- 1 db,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- jellege: álló, vertikális tengelyű,
- teljesítménye: 45 m³/h,
- emelőmagasság: 59,4 m.

J. /Hálózati szivattyú:

- 1+1 db,
- jellege: álló, vertikális tengelyű,
- teljesítménye: 45 m³/h,
- emelőmagasság: 45 m.

K. /Csövek, fittingek:

- anyaga: PVC-U,
- csőméret: DN 80, DN 150.

L. /Bilincsek, tartók:

- anyaga: horganyzott és nemesacél.

M. /Tisztavíz tározó:

- hasznos térfogat: 2x50 m³.

N. /Dekantáló medence:

- hasznos térfogat: 2x25 m³.

A felszín alatti vízkivétel lekötött éves (engedélyezett) vízmennyisége: 90.000 m³/év.

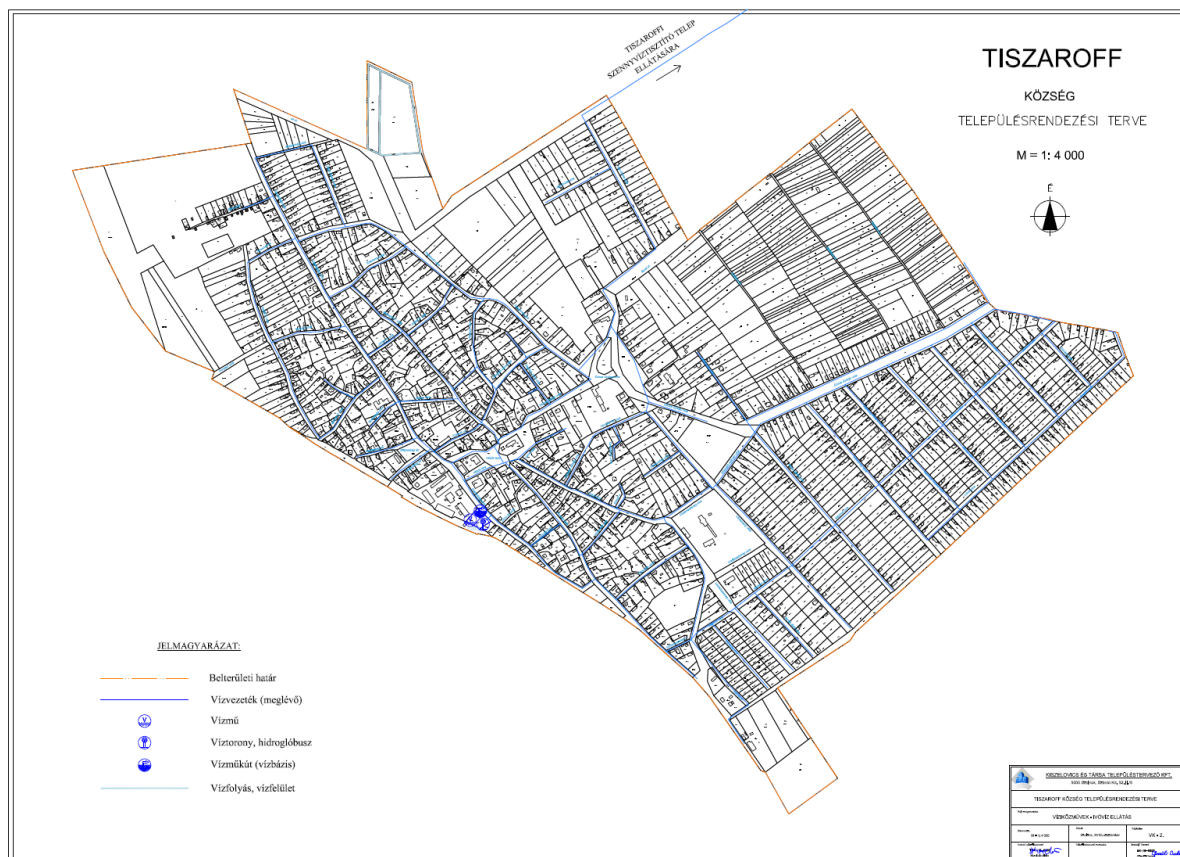
Vízkészlet jellege: rétegvíz.

Vízhasználat jellege: közcélú ivóvíz.

A település ivóvízhálózatára a lakosság 100 %-a rácsatlakozott, mind a 836 db lakóingatlan (2016. évi KSH statisztikai adat) rendelkezik vezetékes ivóvízzel. A vízellátó hálózat főként NA 80, NA 100 és NA 150 mm-es keresztmetszetű acny. csövekből épült.

A község ivóvizének alaphálózata 1970-1973 között épült ac. nyomóvezetékekből. A 21.695 fm ivóvíz gerincvezeték 88 %-a azbesztcement nyomócső (NA 80, 100 ill. 150 mm), 12 %-a pedig NA 80 mm-es KM-PVC vezeték. Az igen sok ágvezeték tartalmazó ivóvízhálózaton 57 db föld feletti és 2 db föld alatti tűzcsap, valamint 35 db közkifolyó található, amelyből jelenleg már csak 7 db közkifolyó üzemel.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település vízellátó rendszere (mennyiségi szempontból) biztonságosan kielégíti a jelenlegi vízigényeket, de a távlati igényeket már nem tudja biztosítani.

Korábban a helyi vízműtelep által szolgáltatott ivóvíz minősége az arzén- és az ammónium-tartalom tekintetében nem elégítette ki az Európai Unió 98/83/EK direktívájában foglalt víz-minőségi előírásokat. Ennek okán, valamint a napi max. vízigényre tekintettel (700 m³/nap), a település részt vett az **Észak-Alföldi Ivóvízminőség Javító Program 2. ütemében**, a víz-tisztító mű hatékonyabbá tétele (új tisztítás-technológia) és a települési csőhálózat részbeni rekonstrukciója vonatkozásában.

A rekonstrukció során a meglévő, elavult azbesztcement csöveket korszerű KPE csövekre cserélték ki, emellett pedig föld feletti tűzcsapokat és a hálózat tisztítását lehetővé tevő mosató csomópontokat építettek ki.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroffi vízműtelep

Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Program II. üteme

Abádszalók Város Önkormányzata és Tiszaroff Község Önkormányzata 2009. június 24-én a térség közműves ivóvíz-ellátási feladatainak korszerű, hatékonyabb és célszerűbb megoldása érdekében, mint közös cél megvalósítására és a közös érdekérvényesítés elősegítése jegyében létrehozta az Abádszalók-Tiszaroff Közös Ivóvízminőség-Javító Önkormányzati Társulást.

Az Észak-alföldi Ivóvízminőség-javító program II. ütem projektben került előkészítésre az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. koordinálása mellett a 2. fordulás pályázat, amelynek a Társulás a pályázója, kedvezményezettje.

Az Abádszalók-Tiszaroff Ivóvízminőség-javító projekt (Azonosítószám: KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0035) támogatási szerződése 2012. február 9-én került aláírásra. A két település -520 millió Ft-os összköltségű beruházása 85,082682% támogatásban részesült, továbbá eredményesen pályázott az EU Önerő alap támogatásra, mely forrásból a teljes önerő támogatásban részesült.

A projekt műszaki tartalma:

Abádszalók:

- 91 m³/h kapacitású víztisztítási technológia kiépítése Fe, Mn, As, NH₄ tekintetében (vas, mangán-, arzén- és ammónium mentesítés),
- 85 m² hasznos alapterületű kezelőépület építése,
- 2x50 m³-es dekantáló medence építése,
- 2x100 m³-es nyersvíz tározó felújítása,
- 2x200 m³-es tisztavíz tározó építése,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- 100 m³-es víztorony felújítása,
- 350 fm talpmélységű új kút létesítése, elektromos energia ellátásának biztosításával,
- 1 db tolózárakna kialakítása D 160-as tolózárakkal a külterületi kutaknál,
- 540 fm kutakat összekötő nyersvíz vezeték építése (NA 150-es),
- 1050 fm vízműtelepig vezető nyersvízvezeték építése (NA 200-as)
- 2 db meglévő kút csövezésének felújítása szivattyúcserével,
- 2 db meglévő kút tömedékelése,
- Kútszivattyúk és hálózati szivattyúk beépítése,
- Irányítástechnika és vezérlés kiépítése,
- A létesítményeknél út-, járda és parkoló építés, kerítésépítés
- Hálózatrekonstrukciós munkák:
 - 15 db mosató akna kialakítása tolózárakkal,
 - 350 fm használtvíz elvezető kiépítés,
 - 1162 fm körvezeték építés,
 - 2 db föld feletti tűzcsap elhelyezés,
 - 600 fm NA 80-as vezeték cseréje,
 - 410 fm NA 100-as vezeték cseréje,
 - 31 db házi bekötés cseréje,
 - 7200 m² úthelyreállítás,
- 46300 fm hosszon mechanikai (szivacs dugós) hálózattisztítás,
- 3 hónap próbaüzem lebonyolítása,
- A beruházás lebonyolításához szükséges tervdokumentációk elkészítése, engedélyeztetések teljeskörű lefolytatása, illetve az üzemeltetési engedélyezéshez szükséges dokumentációk teljeskörű előkészítése.

Tiszaroff:

- 26,4 m³/h kapacitású víztisztítási technológia kiépítése Fe, Mn, NH₄ tekintetében (vas-, mangán- és ammónium mentesítés),
- 60 m² hasznos alapterületű kezelőépület építése,
- 25 m³-es dekantáló medence felújítása,
- 50 m³-es nyersvíz tározó felújítása,
- 2x50 m³-es tisztavíz tározó építése,
- 50 m³-es víztorony felújítása,
- 100 fm vízműtelepig vezető nyersvízvezeték építése (NA 100-as),
- 2 db meglévő kút csövezésének felújítása,
- 1 db meglévő kút kútfej kiképzésének felújítása,
- Hálózati- és nyersvíz szivattyúk beépítése,
- Irányítástechnika és vezérlés kiépítése,
- A létesítményeknél út-, járda- és parkoló építés, kerítésépítés,
- Hálózatrekonstrukciós munkák:
 - 8 db mosató akna kialakítása tolózárakkal,
 - 830 fm 80 mm névleges átmérőjű körvezeték építés,
 - 80 fm 80-as vezeték cseréje,
 - 170 fm NA 100-as vezeték cseréje,
 - 2320 m² úthelyreállítás,
- 23000 fm hosszon mechanikai (szivacs dugós) hálózattisztítás,
- 3 hónap próbaüzem lebonyolítása,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

- A beruházás lebonyolításához szükséges tervdokumentációk elkészítése, engedélyeztetések teljeskörű lefolytatása, illetve az üzemeltetési engedélyezéshez szükséges dokumentációk teljeskörű előkészítése.

A projekt megvalósulásával elérhető eredmények

Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X.25.) Kormányrendeletben meghatározott minőségű víz biztosítása mindkét településen.

A projekt jelenlegi állása

A műszaki átadás-átvétel mindkét településen 2015. szeptember 15-én indult és 2015. szeptember 29-én zárult le. A társulás minden vízjogi létesítési engedélyes műszaki tartalom esetében megkereste vízjogi üzemeltetési engedély kiadása érdekében az érintett vízügyi hatóságot.

A projekt Közreműködő Szervezet általi záróellenőrzésére 2015. október 14-én került sor, melyen hibát nem tártak fel.

2016. április 6-án garanciális bejárást tartottak, melyen felvett hibalista helyreállítását, javítását 2016. május 8-ig vállalta a Vállalkozó.

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás lezárását követően, 2016. évben átadásra kerültek üzemeltetésre az elkészült fejlesztések a településeken ivóvíz-szolgáltatást végző TRV Zrt-nek.

A felszín alatti vizek védelme:

A víz alapvető és pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni és felszín alatti vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszín alatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban ezek az ivóvíz legfőbb forrásai is. Az ivóvízbázisok védelme, a vízminőség javítása, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodás megteremtése a települések kiemelten fontos feladatai.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló **27/2004. (XII. 25.) KvVM** rendelet szerint **Tiszaroff** község **"érzékeny"** felszín alatti vízminőség védelmi területen fekvő településként van nyilvántartva.

"A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről" rendelkező **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet 23 §. (1) bekezdés a.) pontja értelmében a vízbázisok hidrogeológiai védőidomát legkésőbb 2007. szeptember 01-ig meg kellett határozni és ki kellett jelölni.

A vonatkozó jogszabály (123/1997. Korm. rendelet) szerint a településen lévő vízműutak körül kötelezően kialakítandó 10 m sugarú belső védőterület lehatárolása megtörtént.

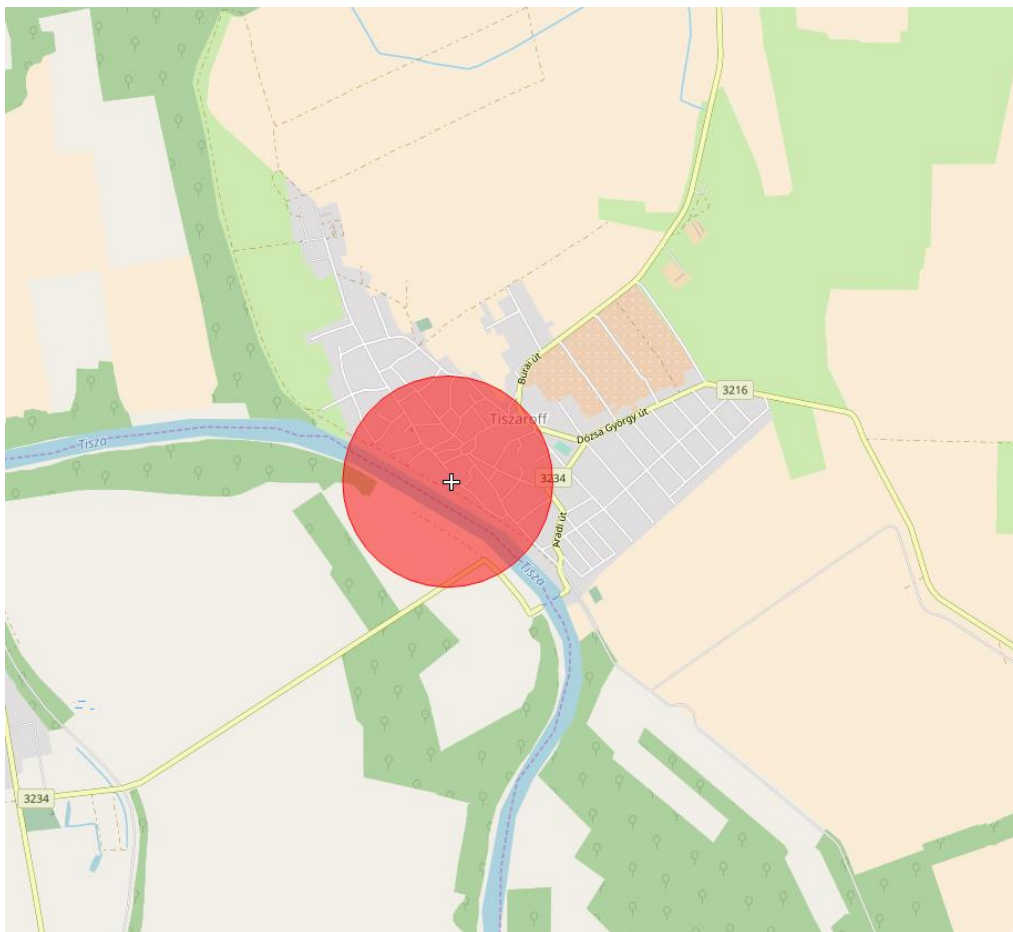
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A területhasználatokat érintő bevezetendő egyedi intézkedésekre vagy korlátozásokra a vízbázis biztonságba helyezése érdekében nincs szükség. A kutak a település önkormányzatának a tulajdonában lévő ingatlanokon, megfelelő, zárt, kerítéssel körbevett védőterületen helyezkednek el.

A térség területén a múlt század első felében több mélyfúrású (200 – 250 m talpmélységű) kutat is létesítettek, melyeknek egy részét eltömedékeltek, másik része viszont használaton kívül, de azóta is létezhet. Fontos feladat a meglévő kutak pontos helyének feltérképezése, tulajdonosának, vízjogi engedélyeztettségének és távlati használatának kiderítése. Amennyiben valamelyik kutat használaton kívül akarják helyezni, eltömedékelését – vízbázis védelmi szempontok miatt – csak szakszerűen, engedélyek alapján lehet elvégezni.

A **"vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról"** szóló **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az 500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló, sekély (maximális talpmélység 25 m) mélységű kutak önkormányzati engedélyezési hatáskörbe tartoznak. (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb..) Ezek engedélyezésénél figyelembe kell venni az alapvető vízbázisvédelmi követelményeket (palástcementezés, stb.).

A lakossági fűtő kutakra ugyancsak a 10 m – es védőtávolság megtartása kötelező.

Vízbázis hidrogeológiai védőterülete Tiszaroff területén (forrás: www.okir.hu)

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a KÖTIVIZIG engedélyezi, igény szerint javaslatot is tesz rá. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló **123/1997.** (VII.18.) Korm. rendelet előírásait.

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatosan az alábbi fontosabb jogszabályokat kell figyelembe venni:

- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről, különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről.
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről.
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről.
- 27/2004. (XII.25.) „*a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról*” KvVM rendelet

Külterületi vízellátás

A külterületi majorok vízellátását kismélységű kutakból oldották, illetve oldják meg. A községtől K-re, kb. 2 km távolságra található egy 3.200 m-es hévízkút, amelyet az OKGT Nagyalföldi Kőolajkutató és Feltáró Vállalata fűrt 1971-ben. Az 58 °C-os vizű hévízkút a helyi önkormányzat tulajdonában van, hasznosítása a tervezett termálstrand kiépítésével párhuzamosan valósítható meg.

A belterülettől távol eső telepek, majorok vízellátása a távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagyobb távolság miatt a települési hálózatra gazdaságosan nem csatlakoztathatók rá. Ezzel kapcsolatosan, a magán célú csökutak létesítésének engedélyezése során a 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni. A kutak szabályos engedélyeztetése és kivitelezése a felszín alatti vizek védelmét szolgálja.

Egyes tanyák udvarain található még ásott kutak. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szabályoz. A kutak védőterületén belül tilos olyan tevékenységet végezni, melynek következtében csökken a vízkészlet természetes védettsége, vagy növekszik a környezet sérülékenysége, illetve 6 hónapon belül le nem bomló, károsító anyag kerül a vízkészletbe. A sérülékeny területeken nem lehetnek olyan szennyezőforrások (pl. szigeteletlen trágyatárolók, hulladékgödörök, korszerűtlen üzemanyag tárolók), melyek a csapadék közvetítésével a talajvizet veszélyeztetik. A vízbázis védelme szempontjából különösen nagy gondot kell fordítani a kommunális és az állattartásból származó szennyvizek elvezetésére, biztonságos elhelyezésére. A mezőgazdasági tevékenységek végzésével kapcsolatban ugyanakkor be kell tartani a 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet előírásait.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A külterületi helyi, saját szükségletek kielégítésére szolgáló kutak esetén is kötelezően érvényes a 10 m sugarú körnek megfelelő védőterület kialakítása. Ennek, illetve a vízbázisok védelméről szóló **123/1997.** (VII.18.) Korm. rendeletben foglaltaknak a betartását a hatóságoknak rendszeresen ellenőrizni kell.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a KÖTIVIZIG engedélyezi, igény szerint javaslatot is tesz rá. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló **123/1997.** (VII.18.) Korm. rendelet előírásait.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fűrt kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhol ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a **123/1997.** (VII. 18.) Korm. rendelet szabályoz.

A belterületről távol eső telepek, majorok, tanyák vízellátása a távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagy távolságok miatt a városi hálózatra gazdaságosan nem kapcsolhatók.

A **72/1996.** (V. 22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés "C" pontja értelmében az 500 m³/év vízigényt meg nem haladó, kizárólag házi vízigényt kielégítő, talajvizet kitermelő kút létesítését a település jegyzője engedélyezheti. Minden egyéb esetben a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség az engedélyező hatóság.

A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására.

Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás

A geotermikus energia-hasznosítás a megújuló energiaforrások egy olyan csoportja, amely hazánkban bőségesen rendelkezésre áll. Nevezhetnénk akár a „jövő energiájának” is, ugyanis kedvező adottságaink ellenére jelenleg még nagyon alacsony mértékben történik a kiaknázása, noha a megfelelő technológiák már régóta rendelkezésre állnak.

A községtől K-re, kb. 2 km távolságra található egy 3.200 m-es hévízkút, amelyet az OKGT Nagyalföldi Kőolajkutató és Feltáró Vállalata fűrt 1971-ben. Az 58 °C-os vizű hévízkút a helyi önkormányzat tulajdonában van, hasznosítása a tervezett termálstrand kiépítésével párhuzamosan valósítható meg.

Tiszaroff esetében is érdemes lenne több figyelmet szentelni a geotermikus energia hasznosításának, hiszen olcsó és környezetbarát módon lenne megvalósítható ezzel a „zöld” energiával például közintézmények fűtése, vagy akár melegházak, kertészetek melegvízellátása is.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A Víz Keretirányelv célkitűzései

A Víz Keretirányelv megteremti a jogi kereteket a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti vizek és a felszín alatti vizek védelmének megvalósításához.

Az általános célokat az 1. cikk határozza meg:

- A vízi ökoszisztémák, és - tekintettel azok vízszükségletére - a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák és vizes élőhelyek állapotának javítása és védelme.
- A vízkészletek fenntartható használatának elősegítése.
- A különösen veszélyes anyagok vizekbe való bevezetésének fokozatos csökkentése és megszüntetése.
- A felszín alatti vizek szennyezésének csökkentése.
- Az áradások és aszályok hatásainak mérséklése.

A környezeti célkitűzéseket a 4. cikk határozza meg. A legfontosabb előírások a felszíni vizekkel kapcsolatban:

- El kell érni a víztestek jó ökológiai állapotát 15 év alatt.
- El kell érni az erősen módosított és mesterséges víztestek jó potenciálját és jó kémiai állapotát 15 év alatt.
- Meg kell akadályozni a felszíni vizek állapotának romlását.

A legfontosabb előírások a felszín alatti vizekre vonatkozóan:

- El kell érni a jó mennyiségi és minőségi állapotot 15 év alatt.
- Vissza kell fordítani a jelentős terhelési trendeket.
- Meg kell akadályozni, illetve korlátozni kell a káros anyagok vizekbe történő bejutását.
- Meg kell akadályozni a felszín alatti vizek állapotának romlását.

1.16.1.2. SZENNYVÍZELVEZETÉS, -TISZTÍTÁS, - ELHELYEZÉS

Belterületi szennyvízelvezetés

Tiszaroff víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

Tiszaroff, Tiszagyenda és Tiszabura települések közös szennyvíztisztító telepe a szolnoki KEVITERV AKVA KFT. tervei alapján 2008. évben valósult meg. A 2008. decemberében kiadott Tisza/5597 Vksz.-ú vízjogi üzemeltetési engedély szerint a telep kapacitása 350 m³/nap (20 m³/nap folyékony hulladékkal).

A település szennyvízelvezetésének és -tisztításának a kiépítése a 2008. évben valósult meg. Jelenleg a lakások kb. 79 %-a csatlakozott rá a csatornahálózatra. A többi ingatlanon egyedi szennyvízgyűjtő tartályokba, aknába gyűjtik a keletkező szennyvizeket, ahonnan időnként szippantójárművekkel szállítatják el, a szennyvíztisztító telepre.

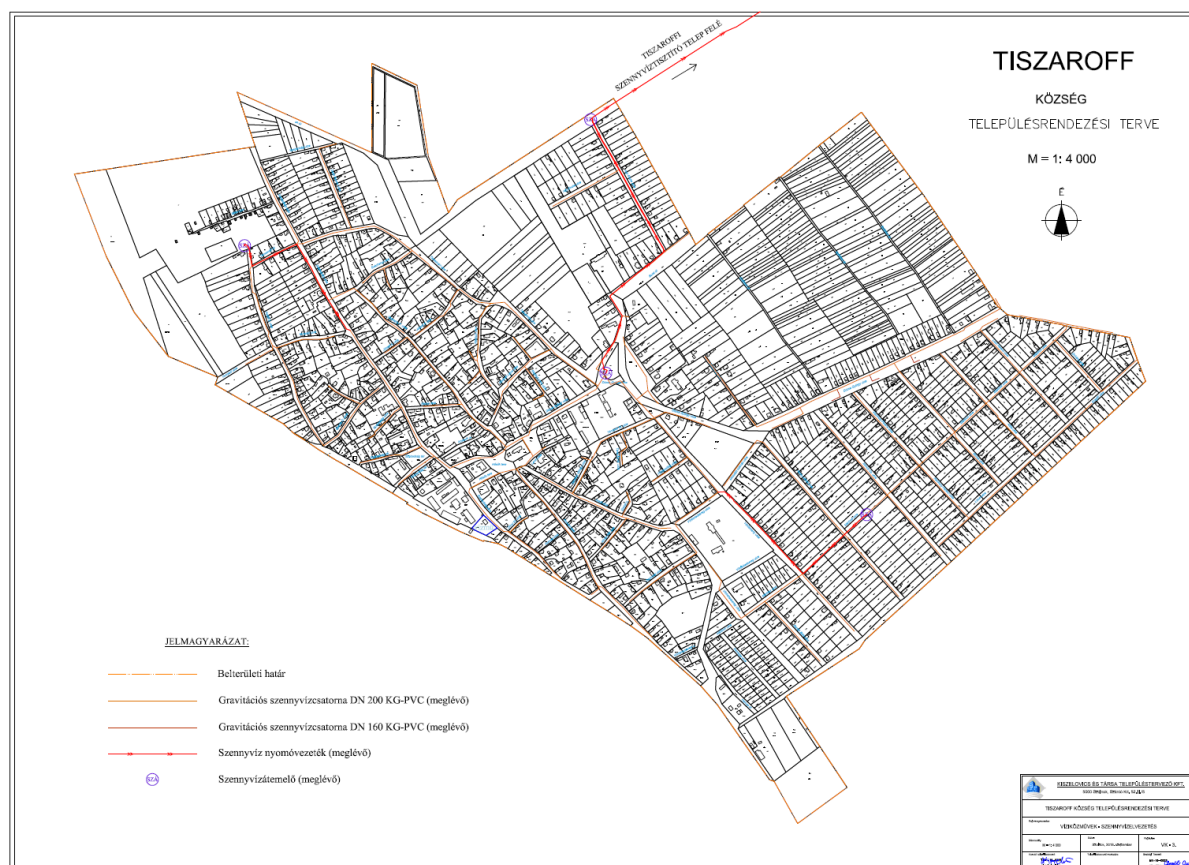
Ipari szennyvízkibocsátás nincs.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A tiszaroffi csatornahálózaton 14.802 fm **gravitációs** gerinc, illetve 6.855 fm bekötő-csatorna épült meg, valamint **3 db közbenső** és **1 db végátemelő**. A nyomóvezetékek NA 110 KPE anyagúak, a külterületi nyomóvezeték NA 160 KPE anyagú.

Az összegyűjtött szennyvíz nyomóvezetéken keresztül jut a Tiszaroff-Tiszagyenda közös szennyvíztisztító telepre.

A Tiszaroff területén (0142/3 hrsz.) megépült szennyvíztisztító telep T/5597 vízikönyvi számon kapott vízjogi üzemeltetési engedélyt. Üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. A tisztítótelep engedélyezett terhelése 3998 LE (350 m³/d). A tisztított szennyvíz időszakos felszíni vízfolyásba, a Tólaposi-belvízfőcsatornába kerül bevezetésre. A befogadó a Tólaposi-belvízfőcsatorna bp. 3+720 szelvénye, EOV koordinátái: X= 230 600 ; Y= 756 182

A szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötési arány jelenleg meghaladja a 79% -ot. Javasoljuk az Önkormányzat számára ösztönző intézkedések megtételét a 95% -os rákötési arány elérése érdekében. Amíg a megfelelő arány elérése nem történik meg, a Tiszaroffi Szennyvízelvezetési Agglomeráció továbbra is a „nem megfelelő” besorolású agglomerációk között szerepel. 2018. évben az Európai Unió felé történő jelentésben is így szerepel, mivel a rákötési arány nem éri el a célállapotnak megfelelő 95% -ot.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és Tisztítási Megvalósítási Program

Azon települések, melyek nem szerepelnek a 30/2006. (II.8.) Korm. rendelettel módosított 25/2002. (II.27.) Korm. rendelet agglomerációs jegyzékében, illetve a rendelet 3. számú mellékletében (2000 lakosegynérték alatti csoport) besoroltak, a szennyvízelvezetés és -tisztítás megoldása jelenleg nem része a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és Tisztítási Megvalósítási Programnak, előírt határidő nincs erre vonatkozóan.

Azokon a településeken, amelyek a 30/2006. (II.8.) Korm. rendelettel módosított 25/2002. (II.27.) Korm. rendelet agglomerációs jegyzékébe, a 2000 lakosegynérték feletti csoportok valamelyikébe nem sorolhatók be (az agglomerációs felülvizsgálat elvégzését követően bizonyítottan nem indokolt besorolásuk/átsorolásuk), a szennyvízelhelyezéssel kapcsolatos feladatokat jelenleg a közműves szennyvízelvezető és -tisztító művel gazdaságosan el nem látható területekre vonatkozó Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programról szóló 174/2003. (X.28.) Korm. rendelet határozza meg: a szennyvízelhelyezés megoldása egyedileg, az összességében legkedvezőbb alternatíva megkeresésével történhet.

A tiszaroffi szennyvíztisztító telep légifelvétele

Külterületi szennyvízelhelyezés

A külterületi tanyákon, majorokban jelentősebb mennyiségű szennyvíz nem keletkezik. Ezeken a helyeken a szociális szennyvizek elhelyezhetők szikkasztással, amennyiben ennek feltételei adóttak. Ahol a szikkasztással kapcsolatos előírások nem teljesülnek, ott a zárt, szigetelt tározóban történő gyűjtésről és a szippantott szennyvíz fogadó aknában történő elhelyezésről kell gondoskodni.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Távlatban, kis mennyiségű szennyvizek esetében továbbra is a gyűjtés és szállítás lehetősége jöhet szóba, azzal a megkötéssel, hogy kizárólag zárt, szigetelt szennyvíztároló építhető. Nagyobb szennyvízmennyiségek esetén egyedi, kis szennyvíztisztító berendezés(ek) létesítése javasolt.

A meglévő csatornahálózattól távol lévő területek esetén lehetőség van egyedi szennyvízkezelés megvalósítására is. Amennyiben a talajvízszint átlagos szintje viszonylag alacsonyan helyezkedik el, valamint a terület nem minősül környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból érzékeny, illetve védett területnek, akkor az egyedi szennyvízkezelést, illetve tisztítást végző berendezések alkalmazása lehetséges, a vonatkozó jogszabályok szerint (**147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet**).

Tiszaroff a **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján **érzékeny földtani közegben található** a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében a tervekészítés folyamán fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

A külterületi 0142/3 hrsz.-ú területen megvalósult szennyvíztisztító telep a TRV Zrt. kezelésében van. Az eleveniszapos tisztítási technológiával üzemelő telepről kikerülő tisztított szennyvíz befogadója a Tólaposi-csatorna, végbefogadója tehát a Tisza folyó. A **víztelenített szennyvíziszap** pihentetésére a telepen 2 db betonfelületű iszaptároló műtárgy létesült.

Élővízfolyásba, csapadékcatornába, árkokba, felhagyott kutakba tilos szennyvizet bevezetni!

Állattartással kapcsolatban keletkező trágyalevek zárt gyűjtéséről és trágyaszarvasra történő öntözéséről, vagy alkalmas mezőgazdasági területen való szakszerű elhelyezéséről gondoskodni kell.

A szennyvizek elhelyezésekor figyelembe kell venni a **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről** előírásait.

Külterületen a telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, hígtrágya, egyéb hulladék ártalommentes átmeneti tárolásáról, kijelölt telepre történő szállításáról, illetve hasznosításáról.

A felszíni és felszínalatti vízbázisok védelme szempontjából különösen nagy gondot kell fordítani a szociális és az állattartásból származó szennyvizek elvezetésére, biztonságos elhelyezésére. A szennyvízcsatornára nem csatlakozott lakosok házi gyűjtőaknáit rendszeresen ellenőrizni kell. Ezen aknák általában nem megfelelő szigetelésűek, így azok tulajdonosait fel kell szólítani a környezetvédelmi jogszabályok betartására. Ezen ingatlanok esetében a lakosoknak gondoskodniuk kell a keletkező szennyvizek rendszeres elszállíttatásáról.

Amely ingatlantulajdonosok a kiépült közcsatornákra nem hajlandóak rácsatlakozni, a **2003. évi LXXXIX. törvény** előírásai szerint környezetterhelési, illetve talajterhelési díj megfizetésére kötelezhetők.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A szennyvizekkel a környezetet szennyezni nem szabad, ezért a talaj és a talajvíz védelme érdekében a szennyvizek szikkasztása a település teljes közigazgatási területén tilos, az még átmenetileg, rövid időre sem megengedhető.

A nyílt árokba, csatornába, patakokba, egyéb időszakos, vagy állandó vízfolyásokba való szennyvízrákötéseket, valamint a felhagyott kutakba történő szennyvíz bevezetéseket meg kell szüntetni.

Vállalkozási, gazdasági, ipari területekről (lakótelkeken engedélyezett vállalkozások esetén is) a kibocsátott szennyvíz szennyezettségének a közcatornára való rákötési előírásoknak meg kell felelnie, az ettől eltérő szennyezettségű vizet telken belül létesítendő egyedi szennyvízkezeléssel - a megengedett szennyezettség mértékéig - elő kell tisztítani. Állattartással összefüggően keletkező szennyvíz kezelése-elhelyezése egyedi megoldást igényel, amelyhez a szakhatóságok (ÁNTSZ, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség) engedélyének a beszerzése is szükséges.

Közvetlenül az élővízfolyásba, az ipari-vállalkozási-gazdasági területekről származó ipari eredetű szennyvíz kizárólag a hatóságok által előírt megfelelő kezelés után, a hatóságok által kiadott vízjogi létesítési engedéllyel, - az abban előírtak szigorú betartásával - vezethető be.

Közműlétesítmények és közműhálózatok, valamint elektronikus hírközlési hálózatok és létesítmények elhelyezésénél az OTÉK előírásait, a megfelelő ágazati szabványokat és előírásokat, valamint jelen helyi építési szabályzatban előírtakat kell figyelembe venni. Az ágazati előírások szerinti védőtávolságokat biztosítani kell. A védőtávolságon belül mindennemű tevékenység csak az illetékes üzemeltető, és az érintett szakhatóság hozzájárulása esetén végezhető.

A meglévő és a tervezett közcélú vízellátás, vízelvezetés (szenny- és csapadékvíz), energiaellátás (villamos energia ellátás, földgázellátás), valamint az elektronikus hírközlés hálózatai és létesítményei, továbbá azok ágazati előírások szerinti biztonsági-, védőövezeteinek számára közterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérő esetben a hálózatok és létesítmények, valamint azok biztonsági-, védőövezeteinek helyigényét szolgalmi jogi bejegyzéssel kell fenntartani.

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali faszor telepítését ne akadályozzák meg.

Az Országos Településrendezési és Építési Követelményekben (OTÉK) meghatározásra került a *szennyvíztisztító, szennyvíziszap-kezelő, -tároló és -elhelyező építmények legkisebb távolsága (védőterülete) lakó-, vegyes-, gazdasági- (a jelentős mértékű zavaró hatású ipari kivételével), üdülő- és különleges (a hulladéklerakók területének kivételével) területektől.*

A szennyvíztisztító telep védőtávolságán belül lakó-, üdülő, kereskedelmi-szolgáltatási célú, ipari gazdasági, településközponti vegyes és különleges övezethez tartozó építmény nem

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

helyezhető el, élelmiszer és gyógyszer alapanyag nem termelhető és nem állítható elő, élelmiszer és gyógyszer nem gyártható, nem csomagolható, nem raktározható és nem forgalmazható.

A szennyvízgyűjtő hálózatra telepített szagmentesen és zajmentesen kialakított szennyvízátemelő műtárgy 20 m-es, a szagtalanító berendezés nélküli műtárgy 150 m-es védőtávolság biztosítását igényli, az OTÉK előírásai szerint (Függelék az Országos Településrendezési és Építési Követelményekhez - Függelék "A").

1.16.2.3. CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS, FELSZÍNI VÍZRENDEZÉS

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv:

A felszín alatti vizek állapotának minősítését a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet alapján lett végrehajtva. Az állapotértékelés minden egyes víztestre elkészült. A mennyiségi és kémiai állapotot különböző tesztekkel vizsgálják, de nem mindegyik teszt alkalmazható minden egyes víztest esetében. A vizsgálatok módszere a VGT1-hez képest nem változott. Ha egyetlen teszt is azt mutatja, hogy egy víztest gyenge állapotú, akkor a víztest összességében a gyenge minősítést kapja, ekkor intézkedni kell annak érdekében, hogy a víztest ismét jó állapotba kerüljön. A gyenge minősítéssel szemben áll a jó minősítés. Amikor a víztest állapota a jó és a gyenge határán mozog, vagy negatív trend figyelhető meg, vagy a módszerek bizonytalansága miatt az állapot nem dönthető el egyértelműen, a víztest a „jó, de gyenge kockázata” minősítést kapta. Tiszaroff közigazgatási területére nézve aljzattól a felszín felé az alábbi víztestek települnek: pt.2.2 Észak-Alföld porózus termál, p.2.9.2 Jászság, Nagykunság porózus, és sp.2.9.2 Jászság, Nagykunság sekély porózus víztestek.

Tiszaroff Község közigazgatási területe a 2-18 Nagykunság megnevezésű tervezési alegységek területére esik.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv: 2-18 Nagykunság tervezési alegység

Vízgyűjtők és víztestek jellemzése

A tervezési alegység az Alföld középső részén helyezkedik el, a Közép-Tisza vidékéhez tartozik.

Az alegységet természetes medrek és mesterséges vízgazdálkodási célú létesítmények határolják. Egy komplex vízgazdálkodási egység, mely a Közép-Tisza völgyében helyezkedik el. Meghatározó létesítményei a Tisza-tó és öntözőcsatornái. A területet a névadó Nagykunsági-főcsatorna választja ketté, mely jelentős potenciáljával meghatározója az alegység vízgazdálkodásának. A tervezési alegységet észak, északnyugati irányból a Tisza-tó jobb parti töltése, északkeleti irányból a Tiszafüredi öntöző-főcsatorna és a Német-ér, keleti irányból a Hortobágy-Berettyó, déli irányból a Hármaskörös, nyugati irányból a Tisza határolja. Az alegységben 42 önálló felszíni víztest, illetve víztest vízgyűjtő terület került kijelölésre, ebből 16 vízfolyás, 9 holtág, 13 halastó illetve tározó, valamint itt található a Tisza-tó 4 medencéje. A Víz Keretirányelv meghatározása szerint a vízgyűjtő olyan területet jelent, amelyről minden felszíni lefolyás vízfolyások, folyók, esetleg tavak sorozatán keresztül

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

jut a tengerbe önálló folyóként. Mivel Magyarország tengerrel nem rendelkezik, a magyarországi vízgyűjtők esetében minden felszíni lefolyás végpontja egy másik befogadó vízfolyás, vagy tó.

Természeti környezet

A vízgyűjtő természeti adottságai és geopolitikai helyzete alapvetően meghatározzák a tervezési területen lévő víztestek környezetét. A víztest állapotértékelése, a „jó állapot” meghatározása, a környezeti célkitűzések, a műszakilag lehetséges intézkedések mind függenek a fent említett körülményektől. Az alegység területe 3300 km². A tervezési alegység területén komplex belvízelvezető, mezőgazdasági vízigény kielégítő és térségi vízpótló rendszerek működnek. Innen valósul meg a Körös-völgy vízpótlása is. A tervezési alegység természetföldrajzi témájú átnézeti térképe az 1-1. térképmellékletben található. A felszín nagy része feltöltött síkság, a folyók alakították ki. A talajok többsége vályog és agyag, infúziós lösz, agyagos lösz. A genetikus talajosztályozás szerint a talajok mezőségi (csernozjom), réti, szikes és öntés főtípusokba sorolhatók. A földhasználat megoszlása:

- 5% településszerkezet
- 73% szántóterület
- 4% szőlő és gyümölcsös
- 10% rét-legelő
- 2% vegyes mezőgazdasági
- 5% erdős, cserjés terület
- 1% vízzel borított vagy lápos-mocsaras terület

Domborzat, éghajlat

Az alegység északi részén fluválisan átmozgatott lösziszapos üledékekkel fedett egykori hordalékkúp-síkság húzódik. A felszín legnagyobb része alacsonyártéri és ármentes síkság. A felszíni változékonyságot az É-ÉNy-D-DK-i csapású, löszös homokkal fedett buckák alkotják. Ezek Tiszafüred–Kunmadaras, Tiszaszentimre–Abádszalók–Kunhegyes között fordulnak elő. A garmadák magassága 2-5 m. A Tisza holocén kori többszöri mederváltozásának emlékei a különböző feltöltődöttségi állapotban levő morotvák (Üllő-lapos, Oktalan-lapos). Az alegység középső területén löszszerű üledékekkel fedett hordalékkúp-síkság húzódik. A felszín több mint 50%-a alacsony ármentes síkság. A terület negyede az enyhén hullámos síkság (a Ny-i részen), illetve az ártéri szintű síkság (peremeken) domborzattípusába sorolható. A szórványosan megjelenő, hordalékanyagból felépülő, 1-5 m magas löszhátak, kusza hálózatot alkotó elhagyott folyómedrek, morotvák, valamint a kunhalmok jelentenek némi változatosságot az egyhangú sík területen. Az alegység déli része ármentes részekkel tagolt, ártéri szintű, a Duna pleisztocén hordalékkúpsíkjára épült tökéletes síkság. Az alegység nyugati oldala az ártéri szintű síkság domborzattípusába sorolható. Az egyhangú táj felszíni formáit teljesen a Tisza alakította ki oldalazó erózióval és erős feltöltő tevékenységével. Az alegységre jellemző magassági értékek a következők:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

	Alegység területén	Tisza részvízgyűjtőn	Magyarországon
Legalacsonyabb pont tengerszint feletti magassága	77 mBf	75 mBf	75 mBf
Legmagasabb pont tengerszint feletti magassága	104 mBf	1014 mBf	1014 mBf
Terület átlagos tengerszint feletti magasság	86,6 mBf	130,7 mBf	148,2 mBf

Az alegység területe a mérsékelt meleg-száraz és a meleg-száraz övek határán terül el, de a déli rész már igen száraz. A napsütéses órák száma 1950-2050, az évi középhőmérséklet 9,8-10,6 °C. A vegetációs id őszak középhőmérséklete 17,0-17,6 °C. A h őmérséklet szélsőértékei -17,5 °C és +35,1 °C-ot értek el. Az uralko dó szélirány É-ÉK-ÉNy-i, az éves csapadékmennyiség általában 500-560 mm között változik, eloszlása egyenetlen. A párolgás mértéke szoros kapcsolatban van a levegő hőmérsékletével. A párolgás évi maximális értéke meghaladhatja a 700 mm-t. Az ariditási tényező értéke 1,26-1,43. Gyakori a vízhiány és aszály, máskor kiterjedt ár- és belvizek jönnek létre.

Földtan, talajtakaró

Az alegységhez tartozó felszín alatti porózus víztestek a medence aljzatot alkotó, a Középmagyarországi Kapos–Hernád nagyszerkezeti tektonikus vonaltól délre elhelyezkedő Mórági migmatit, Mecseki mezozoós, az Alföldi flis öv és a Közép-alföldi migmatit komplexum képződményeire települnek. Az alegység területén vízbeszerzési szempontból a porózus termál, porózus és sekély porózus víztesteknek van jelentősége. Ezek közetalkotói törmeléken üledékes képződmények (agyagok, iszapos agyagok, iszapos homokok, aleuritok, különböző szemcseméretű homokok, alárendelt mértékben kavicsok). Az alegység területén jelentős szénhidrogén-bányászati tevékenység több helyen is (Berekfürdő–Kunmadaras, Fegyvernek, Mezőtúr, Martfű) ismert. Egyéb ásványianyag-termelést a terület középső-nyugati részén előforduló homokbányászat, valamint a téglagyártáshoz kapcsolódó agyagbányászat (pl. Mezőtúr, Kisújszállás) képvisel.

Az alegységen a felső 10 m-ben található fedőközet képződmények a laza üledékes kőzetekhez tartoznak. Legelterjedtebb üledékek a felszín közelében a lösz (kőzetliszt) és a homok. A földtani képződmények felső pár métere meghatározza a fedőtalaj fizikai, kémiai tulajdonságait. Magyarország egyik legfontosabb természeti erőforrása a talaj. A termőtalaj bio-geokémiai körfolyamatokat meghatározó környezeti elem, a biológiai produkció legmeghatározóbb alapja és egyben helye. A talaj – típusra jellemző pufferképessége alapján – közvetve hozzájárul a felszín alatti vízkészletek, földtani képződmények védelméhez, az azokat érő terhelés csökkentéséhez. A felszínt borító képződmények között uralkodóak a folyóvízi öntésiszapok, agyagok (szikesezésre hajlamosak, rossz vízáteresztők). A Tisza öntésanyagain vályog vagy agyag fizikai féleségű, többnyire savanyú öntés réti talajok képződtek. Talajképző kőzete minden esetben az öntésterület, vagy volt öntésterület folyóhordaléka. A talaj fejlődésének dinamikája réti jellegű. A nyugati-délnyugati területen az uralkodó talajtípus az ártéri jellegnek megfelelő, északi felében löszön, a déli felében alluviumon képződött, nehéz mechanikai összetételű (agyag, agyagos vályog) réti és öntés réti talaj jellemző. A tervezési alegység északi részén, középső és keleti területén a zömmel löszös üledékeken legnagyobb kiterjedésűek a kedvező mezőgazdasági adottságú alföldi mészlepedékes és a réti csernozjomok. A tervezési alegység déli részén a mezőgazdaságilag nem vagy alig hasznosítható futó- és humuszos homoktalajok alakultak ki. Jelentős a löszön

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

képződött alföldi mészlepedékes csernozjomok aránya. Elnevezésüket a szelvényükben általában 30-70 cm között jelentkező mészlepedékről kapták. Kitűnő vízbefogadó-, vízraktározó- és vízáteresztő képességűek. Tápanyag-gazdálkodásuk is igen kedvező. Legtermékenyebb hazai talajaink közé tartoznak.

Az alegységben a jó és erősen víztartó talajok dominálnak.

Vízföldtan

Ennek a területnek a földtani-vízföldtani adottságai bonyolult ösvízrajzi folyamatok során alakultak ki, jelentős üledék-közzettani különbségeket mutatva az egyes részkörzetekben. Meghatározó a Paleogén-medence jászági- valamint dél-alföldi fiókmedencéi viszonylagos közelségének szerepe. A fejlődéstörténet során a Pannon beltó fokozatos feltöltődése során a mélyvíztől a sekélyvízin át a part menti környezetig, majd a termál porózus víztest felső részén, valamint a porózus víztestekben folyóvízi környezetben folyt az üledékképződés. A folyóvízi környezetben keletkező képződmények változó vastagságú övzatonnyal fázisú és ártéri agyagos-homokos sorozatok váltakozásából épülnek fel. Ennek megfelelően a képződmények gyakran kiékelődnek, egymásba fogazódnak, vagy átmenetet képeznek egymásba. Az északi térséget már a felső-pannon elejétől az ős-Sajó-Hernád folyópáros durvahomokos, kavicsos hordalékkúpja borította be Tiszafüred–Karcag között olyan energiával, hogy a durvahomok csikok még Kunhegyes, Kisújszállás és Túrkeve amúgy zömmel agyagos rétegsoraiban is kimutathatók. Már ebből is látható, hogy kis távolságon belül jelentősek a közzettani eltérések: Tiszaörs–Berekfürdő között 770-840 m-nél nincs mélyebben a pannon fekvőszint, viszont a kb. 400 m vastag üledéktömeg jelentős része 5-10 m vastag kavicsos rétegekből áll, melyek kiváló vízáadó képességgel rendelkeznek. A mélyreható törésszrendszerek miatt a termálvizek gázossága jelentős, magas a víz oldott anyag tartalma, gyógyhatását pedig több híres fürdő is kihasználja. Észak, nyugat és dél-felé haladva gyökeresen megváltoznak a rétegsorok: egyrészt a felsőpannon fekvőszint leemelül 800 méteres szintről 1300-1700 m-re, másrészt a középső-tagozatból eltűnik a vízáadó homokok többsége, így az uralkodó kőzet a különböző szemcseméretű homokcsíkokkal szabdalta tarkaagyag lesz. Ez az oka annak, hogy Tiszafüredtől Tiszagyendrán és Törökszentmiklóson át Túrkeve–Mezőtúrig leginkább csak az alsó-tagozat vastag deltahomokjai alkalmasak kúttelepítésre, még ha részkörzetenként eltérő vízáadó képességgel is (700-1200 l/p). Nagyon eltérő a helyzet a Martfű–Mesterszállás vonaltól DNy-ra, ahol az ős-Duna és az ős-Körösök az alsó és a középső-tagozatban egyaránt olyan sok és jó vízáadó képességű homokrétét hoztak létre, hogy bármely mélységközre lehet 1000-1200-2000 l/p körüli maximális hozamú termálvízkutat telepíteni. A kitermelt víz 1000-3000 mg/l oldott anyagot tartalmaz, a kisebb értékű területrészek a jobb utánpótlódású, a nagyobb értékűek viszont a medencebelseji részekre esnek, távol a beszivárgásoktól. A termálvizeket itt ivóvízként sehol nem használják fel, a jellemző alkalmazási terület a fürdő, esetleg a fóliasátrak fűtése.

A levantei összlet részkörzetenként változó kifejlődésű, a terület északi kétharmadán tarkaagyagból áll, a Martfű–Mesterszállás vonaltól DNy-ra kúttelepítésre alkalmas homokok is kimutathatók. A pleisztocénben is hasonló maradt az ösvízrajz: a Fegyvernek–Kisújszállás vonaltól ÉK-re az ős-Sajó-Hernád üledéktömege helyezkedik el, a Martfű–Mesterszállás vonal alatt az ős-Dunáé, a kettő közötti területrészen pedig a két hordalékanyag fogazódik össze, közepes adottságok mellett. Az ős-Sajó-Hernád által feltöltött terület nagyobb részén az egész pleisztocénben vastag, jó vízáadó képességű homokrétegek tárhatók fel (lásd: Tiszaszentimre, Karcag, Kisújszállás), de a víz minősége többnyire kritikus a magas vas, arzén és bór értékek, valamint a metángáz-tartalom miatt. A Tisza vonala mentén Tiszaderzstől Törökszentmiklóson át Túrkevéig a középső és felsőpleisztocénben homokos, jó vízáadó képességű rétegek tárhatók fel, az alsó réteg viszont agyagos. A középső területrészen

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

(Kengyel, Kuncsorba, Kétpó) szinte csak a fiatalabb üledékek tartalmaznak megfelelő vízáadó képességű homokokat, de a víz felhasználását a magas vas és ammónia tartalom mellett az arzén is nehezítheti. Martfű–Mesterszállástól DNy-ra a pleisztocén üledékek nagyobb részét az ős-Duna rakta le, nem meglepő tehát az 1000-2500 l/p közötti maximális vízhozamot adó kút sem. Gondot okoz viszont a magas nátrium, metángáz- és bórtartalom, ami feltehetően a Lakitelek–Tiszaécske közötti törésszerkezből feltörő és erre továbbszivárgó vizekkel is összefüggésben van. A felső-pleisztocénben többnyire csak az első süllyedési fázis során jött létre nagyobb hozamú homokrég (1000-2500 l/p), a többi apróhomok csak 300-600 l/p körüli maximális vízmennyiség adására képes, kedvezőtlen minőség mellett (pl. bórtartalom). Az alegység területén a talajvíz megjelenési mélysége változó, de uralkodóan 2-3 m közötti a terepszint alatt. Minősége a felszínközeli képződmények változatossága miatt mozaikszerűen változó. Az alegység felszín alatti hidrodinamikai szempontból sajátos helyzetben van, mivel a nagy üledékes medencékre, köztük az Alföldre is jellemző nagy áramlási rendszer központi, feláramlási területén helyezkedik el. Ennek megfelelően a mélyebben elhelyezkedő vízáadó rétegek utánpótlódását az összletek egymás közötti kommunikációja, illetve az oldalirányú szivárgások határozzák meg, a felszín irányából történő beszivárgás itt nem jellemző. A viszonylag nagy mélységben történő település mellett ez az oka annak, hogy az alegység területén található és termelt ivóvízbázisok mindegyike megfelelő természetes hidrogeológiai védettségű.

Vízrajz

Az alegység lejtésvizonyai jelentősen meghatározzák a térség vízrajzi és hidromorfológiai viszonyait. Az ármentesítések után megindult a terület vízrendezése. A belvízelvezető főcsatornák természetes torkolati bevezetései megszűntek, oda stabil szivattyútelepeket építettek. Ezzel jelentősen megváltoztak a természetes lefolyási és vízjárási viszonyok. A csatornában tartott (üzemviteli) vízszint mindenkor meghatározza a térség befogadó képességét és az öblözetek lefolyási viszonyait. Kiépült a mellécsatornák rendszere is. A csatornasűrűség a terület keleti és déli részein nagyobb. Ezeken a területeken a belvíz veszélyeztetettség is magasabb. Az alegység déli részén leginkább kisebb hosszúságú és kisebb kiépítésű vízfolyások találhatók.

Az alegység területén az elmúlt 50 évben nagy jelentőségű vízrendezési munkák zajlottak, a lápok lecsapolásával óriási területek kerültek szárazra. A talajképződés pozitív irányba változott, a réti csernozjom, csernozjom irányába tolódott el. Probléma, hogy a szikesedési folyamatokat nem sikerült megállítani, sőt a helytelen öntözés miatt másodlagos szikesedés is előfordul. A vízgyűjtőn jelentős területen végeztek komplex meliorációs munkákat (felszíni és felszín alatti drénezés, vízrendezéssel együtt), mely a csatornák terhelését fokozta. A kis esés és a nagyszámú mellécsatornák által szállított esetenkénti nagyobb vízhozam, a vízgyűjtőterületen lévő halastavak belvízi helyzet idején történő lecsapolása fokozott terhelést jelentenek az egész belvízelvezető rendszerre nézve. A belvízvédelem megoldására létrehozott belvízelvezető rendszerek öblözeteket alkotnak. A csatornák által összegyűjtött víz befogadóba történő gravitálása a befogadó vízállásától függően nem mindig lehetséges, így torkolati szivattyútelepek kialakítására került sor. Ennek következményeként már nem beszélhetünk lefolyásról csak levezetésről, amely 4-6 nap közé tehető. Az alegységen 34 db kizárólagos állami tulajdonú belvízcsatorna van, ezek teljes hossza 351,568 km. Belvízelvezetés szempontjából szerepet játszik még 5 szivárgó csatorna – Tisza-tó és a Nagykunsági-főcsatorna mentén –, hosszuk összesen 204,334 km. A Nagykunság alegység területének jelentős része ártéri öblözetekhez tartozik. A tervezési alegység nyugati részén a Tisza (Közép-Tisza) ártere helyezkedik el. A Tisza Magyarország területén a vízjárás alakulását illetően három szakaszra: Felső-, Közép-, valamint Alsó-Tiszára osztható. A

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Szamos torkolata feletti Felső-Tiszán három nagyobb árhullám szokott kialakulni: a hóolvadásból származó tavaszi, a májusi és az őszi árhullám. A Szamos-torkolat alatt azonban a két első árhullám összeolvad és a Bodrog, illetőleg a Körösök és a Maros árhullámaitól függően alakul ki a Közép- és az Alsó-Tiszán a változatos és esetenként igen hosszú ideig tartó árvízi helyzet.

A belvizek is általában kora tavasszal jelentkeznek. Ilyenkor a belvizeket levezető hálózat is nagyobb vízhozamokat vezet a befogadóba. A Tiszára az árvizek előfordulása mellett az éven belüli változékonyság is jellemző. A kisvizek túlnyomórészt az őszi és a téli időszakban állnak elő. A mezőgazdasági művelési intenzitásának növekedésével párhuzamosan megjelent a területek öntözésének igénye is. Az igények kielégítésére kialakításra kerültek az öntözőcsatornák, öntözőrendszerek. A tervezési alegységen 9 öntözőrendszer működik. Az öntözőcsatornák összes hossza 336,956 km. Az alföldi, sík jellegből adódóan szükség van ún. kettős hasznosítású, kettősműködésű csatornák működtetésére is, melyek az alapvető belvízelvezetés mellett mezőgazdasági és/vagy egyéb célú vízszolgáltatási feladatot is ellátnak. A 19 db kizárólagos állami tulajdonú kettősműködésű csatorna teljes hossza 205,166 km. A csapadék időben és térben egyenlőtlen eloszlása miatt Magyarországon 100 évből 28 év várhatóan aszályos. Aszály elsősorban az Alföld közepét sújtja, mivel ezen a területen a párolgás gyakran meghaladja a csapadék mennyiségét (éghajlati vízhiány). Az alegység területén éghajlati víztöbblet nem jellemző, az éghajlati vízhiány 250 mm/év feletti, a déli területeken a 350 mm/év vízhiány értéket is meghaladja. Ezt az időszakosan ismétlődő természeti jelenséget – amely az érintett területen az élővilág, a mezőgazdaság, és ezeken keresztül a társadalom számára is nagymértékű és tartós vízhiányt jelent – az éghajlat változása várhatóan súlyosbítja. A XIX. század közepét követő beavatkozások, az árterek és vízjárta területek visszaszorítása, a tájhasználat megváltozása következtében az aszály mértéke területében és időtartamában is növekedett.

Jelentősebb vízfolyások

A Harangzugi-I. csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, 0+000-4+703 szelvény között nagy szelvényű belvízcsatorna. A belvízcsatorna természetes, mély vonulatban húzódik. A hosszirányú átjárhatósága teljes hosszúságban biztosított. Teljes hossza 32,500 km, vízgyűjtőterületének nagysága 323,36 km², befogadója a Harangzugi Holt-Körös 0,00 fkm szelvénye.

A Kakat-csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű belvízcsatorna, 45,3 km hosszú, vízgyűjtőterületének nagysága 351,972 km². A csatorna vízgyűjtője mélyfekvésű, belvízérzékeny. Befogadója a Hortobágy-Berettyó 44,900 fkm szelvénye.

A Karcagi-I. csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű belvízcsatorna. Vízgyűjtője mélyfekvésű, belvízérzékeny. A hosszirányú átjárhatóság teljes hosszúságban biztosított. A vízfolyás hossza 23,024 km, vízgyűjtőterületének nagysága 197,26 km², befogadója a Hortobágy-Berettyó 57,300 fkm szelvénye.

A Mirhó-Gyolcsi-csatorna síkvidéki jellegű, természetes vonulatban halad. Vízgyűjtője döntően alföldi sík terület, régi vízjárások vonulataival. Teljes hossza 8,511 km, vízgyűjtőterületének nagysága 90,137 km², befogadója a Tisza 401,160 fkm szelvénye.

A Nagyfoki-I. csatorna kis esésű, mely igen lassú vízelvezetést biztosít magas csatornaszint mellett is. A meder kanyargós, természetes vonulatban halad. Teljes hossza 16,130 km, vízgyűjtőterületének nagysága 137,237 km², befogadója a Tiszaderzsi-csatorna végszelvénye (8+750 km).

A Szajoli-I. csatorna jellemzően síkvidéki, trapéz szelvényű csatorna. Természetes mély vonulatban húzódik. A hosszirányú átjárhatósága teljes hosszúságban nem biztosított, az akadály az új 4. számú főúti áteresz (helye 10+654 fkm), melynek magassága 40 cm. A

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

vízfolyás teljes hossza 15,293 km, vízgyűjtőterületének nagysága 97,02 km², befogadója a Tisza 344,00 fkm szelvénye.

A Tiszaböi-csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű csatorna. A vízrendszer domborzata sík, a hosszirányú átjárhatóság nem biztosított a 7+326 szelvényben található C/3-as üzemén kívüli esésnövelő szivattyútelep miatt. A vízfolyás hossza 13,00 km, vízgyűjtőterületének nagysága 97,97 km², befogadója a Tisza 369,700 fkm szelvénye.

A Tiszaderzsi-3. csatorna és az Érfüi-csatorna síkvidéki jellegűek. A Tiszaderzsi-3. csatorna medre természetes vonulatban halad, hossza 8,750 km, az Érfüi-csatorna hossza 1,750 km, a vízfolyásokhoz tartozó vízgyűjtőterület nagysága 47,1 km², befogadója a Tisza 411,300 fkm szelvénye.

A Villogó-csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű belvízcsatorna. Vízgyűjtője mélyfekvésű, belvízérzékeny. A csatorna hosszirányú átjárhatósága teljes hosszúságban biztosított. Teljes hossza 37,470 km, vízgyűjtőterületének nagysága 331,615 km², befogadója a Hortobágy-Berettyó 54,900 fkm szelvénye.

A Nagykunsági-főcsatorna alakja kissé kanyargós, mély vonulatban haladó. A terepszint alatt kotort csésze szelvényű, a terepszint fölött töltésezett. A mesterséges csatorna teljes hossza 74,330 km, befogadója a Hármaskörös 35,900 fkm szelvénye. A Nagykunsági öntözőrendszert a Tisza-tó bal part 144+642 tkm szelvényében lévő gravitációs fővízkivételi beeresztő zsilipen keresztül látja el öntözővízzel. Az öntözőrendszer területe 1224,35 km². A Nagykunsági-főcsatorna keleti ág magasvezetésű csatorna, amely a terepszint alatt kotort csésze szelvényű, a terepszint fölött töltésezett. A vízrendszer domborzata uralkodóan sík. A csatorna teljes hossza 17,792 km, befogadója a Hortobágy-Berettyó 16,200 fkm szelvénye (a 25. sz. fenékleürítő műtárggyal kapcsolódik a Körös-völgyi vízrendszerhez). A Nagykunsági-főcsatorna keleti ág a Nagykunsági-főcsatorna 39+280 km mederszelvényénél balra ágazik ki. A kiágazásnál a keleti ág 0+206 km szelvényében lévő 18. sz. zsilipes műtárgyon keresztül jut be az öntözővíz a csatornába. A csatorna 76,1 km² kiterjedésű öntöző hatásterülettel rendelkezik.

Az NK-III-2. öntözőcsatorna a Nagykunsági-főcsatorna 17+820 km szelvényéből ágazik ki. A Nagykunsági-főcsatornától keletre terül el. A csatorna teljes hossza 26,911 km, befogadója a Karcagi-II. csatorna 10+370 km szelvénye. Az öntözőcsatorna hatásterülete 340 km² kiterjedésű.

A Német-ér időszakos vízfolyás. A belvízcsatorna vízjárását mindenkor a hidrometeorológiai viszonyok határozzák meg. Teljes hossza 12,554 km, vízgyűjtőterületének nagysága 55,86 km², befogadója a Hortobágy-Berettyó 78,000 fkm szelvénye.

A Tiszafüredi öntöző-főcsatorna alakja kanyarulatossá, természetes vonulatban haladó. Hatásterülete 400 km² kiterjedésű mezőgazdasági terület, melynek domborzata uralkodóan sík, a terület É-D-i irányba lejt. Teljes hossza 36,564 km, befogadója az NK-III-2-5. öntözőcsatorna.

A Tisza folyó 243,6-440,0 fkm közötti szakasza tartozik az alegységhez. A Kiskörei Duzzasztómű alatti folyószakasz közvetlen vízgyűjtője É-D-i irányba elnyúlt keskeny sáv, kiterjedése 556,557 km². A terület síkvidéki jellegű. A Tisza Tiszabábolna és Kisköre közötti szakasza (403,2440,0 fkm) a Tisza-tó területére esik. A folyó ezen szakasza is síkvidéki jellegű, közvetlen vízgyűjtőterülete 134,498 km² kiterjedésű.

Jelentősebb állóvizek

Az alegységen nagyszámú természetes illetve mesterséges állóvíz található. Sok a természetesen lefűződött és az átmetszéssel létrejött holtág. Az alegység területén található holtágak – melyek a Tisza, illetve a Hármaskörös folyók mentén alakultak ki – nagyobb része az árvízvédelmi töltésen kívül, az ún. mentett oldalon helyezkedik el, kisebb részük a

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

töltések közötti hullámtéren. Az alegység területén jelentős számban létesítettek síkvidéki körtöltéses halastavakat. Szintén a mesterséges állóvizek közé tartoznak a belvíztározók (pl. Kecskeri-tározó, X. tározó). Az állóvizek közül a Nagykunság alegységen a legnagyobb a Tisza-tó, amely hazánk második legnagyobb, de egyben legfiatalabb tava. Eredeti neve Kiskörei-tározó, amely a Kiskörei vízlépcső által mesterségesen biztosított duzzasztás hatására jött létre 1978-ban (a duzzasztás hatására ekkor alakult ki a nyári időszakra jellemző vízborítottság). A Tisza-tó 33 km hosszú 127 km² felületű. A tó 4 medencéje északról dél felé (a Tisza folyásirányában) haladva a következő:

- Tiszavalki-medence,
- Poroszlói-medence,
- Sarudi-medence,
- Abádszalóki-öböl.

A síkvidéki tározó magába foglalja a Tisza folyó medrét is. A víztározó 1978 óta különleges természeti értékévé vált, mert a természet fokozatosan visszafoglalta a területet, és a Tisza szabályozása előtti tájhoz hasonló állapotok alakultak ki.

(Forrás: 2-18 Nagykunság alegység Vízyűjtő-gazdálkodási terve)

Felszíni vízelvezetés, vízrendezés, belvízvédelem

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a **18/2003. (XII. 9.)** KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján Tiszaroff a **közepesen veszélyeztetett (B)** kategóriába került besorolásra.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

NY-on a Tisza balparti töltése, K-en az Örvényabádi, DK-en a Hortobágy-Berettyó belvízöblözetek természetes vízválasztói, D-en a Fegyvernek-Szajoli belvízrendszer határolja.

Külterületének déli része a **60 d** jelű belvízöblözetet is érinti. Az **erősen belvízveszélyes** kategóriába tartozó terület jellemzően sík, régi vízjárási vonulatokkal, ahol a csapadékvizek befogadja a Tisza folyó, valamint a községtől É–ÉK-re húzódó Tólaposi-belvízcsatorna.

Tiszaroff Község belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG 10.06 sz. Kunhegyesi belvízvédelmi szakaszhoz tartozik,

A község belvízelvezető rendszere az 1960-70-es években épült ki. A részben fedett, részben nyíltárkos, részben zárt gravitációs csatornarendszer befogadói a Cigány-gödör, a Balogh-Tisza, valamint a Tólaposi-belvízcsatorna. Az elmúlt években a szolnoki KEVITERV AKVA KFT. elkészítette a település belterületére vonatkozó belvízcsatornázási rekonstrukciós tervet, de pályázati lehetőségek hiányában a község a csatornahálózat felújítását csak a 2011. évben tudta elvégezni.

A község csapadék és belvízelvezető rendszerének vízjogi létesítési engedélyét a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség adta ki 1195-5/2006. ügyiratszámom, mely a 1195-8/2006. és 7626-14/2008. számokon került módosításra.

A települési csapadék és belvízelvezető rendszer a 2011. évben kapott vízjogi üzemeltetési engedélyt a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől 782-14/2011. és a 782-20/2011. ügyiratszámokon. Vízikönyvi szám: Tisza/6886. Engedély érvényessége: 2016. március 30.

A község csapadékvíz hálózatának I. szak asza 2010-ben évben épült ki. Az árvízvédelmi töltés melletti területen, a közutak mellett, és a gerincvezetékek nyomvonalán került a gyűjtőhálózat kiépítésre. A gravitációs csatornák összes hossza 24.216 fm, a nyomóvezetékek hossza 330 fm.

A megépült csapadékvíz elvezető csatornaszakaszon 2db átemelő műtárgy, 57 db tisztítóakna, 101 tisztító akna víznyelővel, 40 db víznyelő akna és 1 db tiltós műtárgy került kiépítésre. A csapadékvíz befogadója a Tólaposi belvízcsatorna 5+165 szelvénye. A Tólaposi csatorna torkolati szivattyú kapacitásának növelésére 1 db AGROFIL 600S típusú mobil, diesel szivattyú beszerzésére került sor. Kiépítésre került a meglévő nyomócsőre való csatlakozást biztosító 15 m hosszú Ø 600-as acélső is.

A hálózat alapvetően gravitációsan vezeti el az összegyűjtött csapadékvizet. A gravitációs hálózaton 2db belterületi átemelő került kiépítésre. A hálózat befogadója, a Tólaposi belvízcsatorna. A csatornanyomvonalak a meglévő, korábbi csapadékcatornák nyomvonalának felhasználásával kerültek meghatározásra.

Az érintett utcák: Szegfű, Dózsa Gy., Mártírok, Liliom, „Alsó”, Attila, Rózsa, Kazinczy, Móricz, Arany J, Vörösmarty, Vörösmarty köz, Névtelen, Harcsa, Aradi, Szabadság, Honvéd, Csokonai, Hősök tere, Petőfi, Baross, Verseggy, Temesvári, Burai utcák.

A kiépítésre került csapadékcatorna-hálózat síkvidéki jellegű, magassága 87,00-89,00 mBf. szintek között változik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A 2016. évben elkészült Tiszaroff Község csapadék és belvízelvezető rendszer I. szakaszának üzemeltetési szabályzata.

Ez alapján, a kiépült hálózat zárt, burkolt és földmedrű csatornákat és nyomóvezetéseket tartalmaz.

A vízelvezető csatornák összes hossza, mintegy 24.216 fm.

Földmedrű csatornahálózat 4.711 fm hosszúságú, fenékszélesség: 30-40 cm, rézsűhajlása: változó.

A burkolt vízelvezető csatornahálózat hosszúsága összesen 9.665 fm, amely tartalmaz FO-1 jelű, MCS-30/50, MCS-40/50, MCS-50/50 jelzésű és 60/100/80 cm méretű trapéz keresztmetszetű beton burkolóelemekkel kialakított csatornaszakaszokat is.

A zárt csatornák hossza összesen 9.840 fm. A zárt gravitációs csatornák Ø 30, 40, 50, 60, 80 és 100 mm-es átmérőkkel rendelkeznek. Anyaguk: beton, KG-PVC, LPE.

A község belterületén két helyen épült belvízátemelő.

Az egyik a Petőfi és Béke utcák sarkán van.

- Akna mérete, típusa: 2,5 m belső átmérőjű, egy. vb. akna
- Akna belső fenékszintje: 82,80 mBf.
- Műtárgy külső födémszint: 85,70 mBf.
- Hasznos térfogata: ~ 5,0 m³
- Beépített szivattyú: ECO 3060, 1 db (Q= 80 l/s, H=7 m, P=6,0 kW) + 1 db tartalék
- Nyomócső hossza: 276 fm D280 KM-PVC cső
- Szivattyúzott vizek befogadója: 2-0-0 jelű belvízcsatorna végszelvénye.

A másik belvízátemelő a Tánicsics és Dózsa utcák sarkán épült.

- Akna mérete, típusa: 3,0 m belső átmérőjű, egy. vb. akna
- Akna belső fenékszintje: 81,75 mBf.
- Műtárgy külső födémszint: 88,53 mBf.
- Hasznos térfogata: ~ 11,0 m³
- Beépített szivattyú: ECO 3090, 3 db (Q=110 l/s, H=5,4 m, P=9,0 kW) + 1 db tartalék
- Nyomócső hossza: 54 fm D400 KM PVC cső
- Szivattyúzott vizek befogadója: 1-0-0 csatorna végszelvénye.

Tiszaroff Község csapadék és belvízelvezető rendszer I. szakaszának üzemeltetési szabályzata a meglévő rendszer ismertetésén kívül kitér az egyes létesítmények ellenőrzésére és vizsgálatára is. Ezenkívül, az üzemeltetési szabályzat a közcsatornahálózat tisztítására és karbantartására is utasítást ad, meghatározva a tisztítási módszereket, valamint a tisztításhoz, karbantartáshoz felhasználható eszközöket, berendezéseket is. Az üzemeltetési szabályzat kitér a károsodott, meghibásodott közcsatornák, valamint műtárgyak javítására is. Ismerteti a meghibásodások típusait, és okait is. Ezután pedig az alkalmazható javítások módjairól kapunk tájékoztatást. Leírja a feltárásos és feltárás nélküli módszerek alkalmazásának feltételeit, a munkavégzés közben betartandó szabályokat és előírásokat, valamint az alkalmazandó gépeket, és eszközöket is.

Az üzemeltetési szabályzat 7. fejezete az üzemelő közcsatornahálózatra való rákötés feltételeit ismerteti, amíg a 8. fejezet az ügyeleti és készenléti szolgálattal kapcsolatos tudnivalókat írja le.

A 9. és 10. fejezetek az üzemzavarokkal és haváriákkal kapcsolatban tájékoztatnak, valamint a haváriaesemények bekövetkezésekor teendőket, és az elhárítás menetét írják le.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település közigazgatási területe alföldi síkterület, kis csatornasűrűség jellemzi. A vízgyűjtő főbefogadója a Tisza folyó. A felszínen, főleg a folyó mentén régi vízjárások vonulatai találhatók. A terület belvízének elvezetése alacsony tiszai vízálláskor gravitációsan, magasabb vízállásoknál szivattyús beemeléssel történik.

Tiszaroff Község közigazgatási területén található KÖTIVIZIG kezelésű és üzemeltetésű belvízcsatornák (egyes ingatlanok idegen tulajdonban vannak):

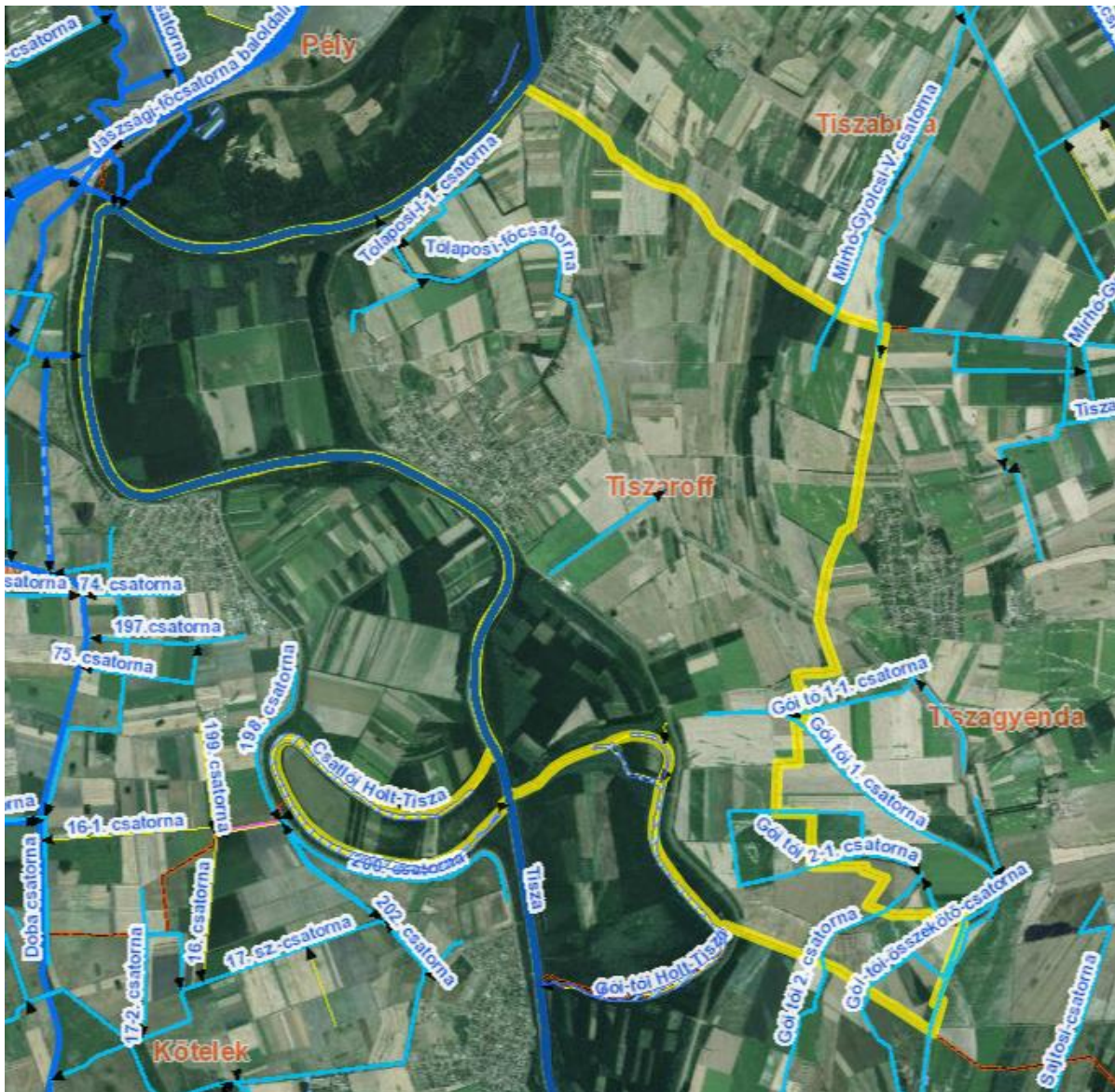
- Tólaposi főcsatorna,
- Tólaposi I-1.,
- Tólaposi I-2.,
- Tiszaroffi árvízi tározó Északi övcsatorna,
- Gói-tói 2.,
- Gói-tói 2-1.,
- Gói-tói összekötő.

Tiszaroff Község közigazgatási területén található nem KÖTIVIZIG kezelésű és üzemeltetésű belvízcsatornák:

- 2. számú övcsatorna.

Tiszaroff Község közigazgatási területén nincs kizárólagos állami tulajdonú csatorna.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

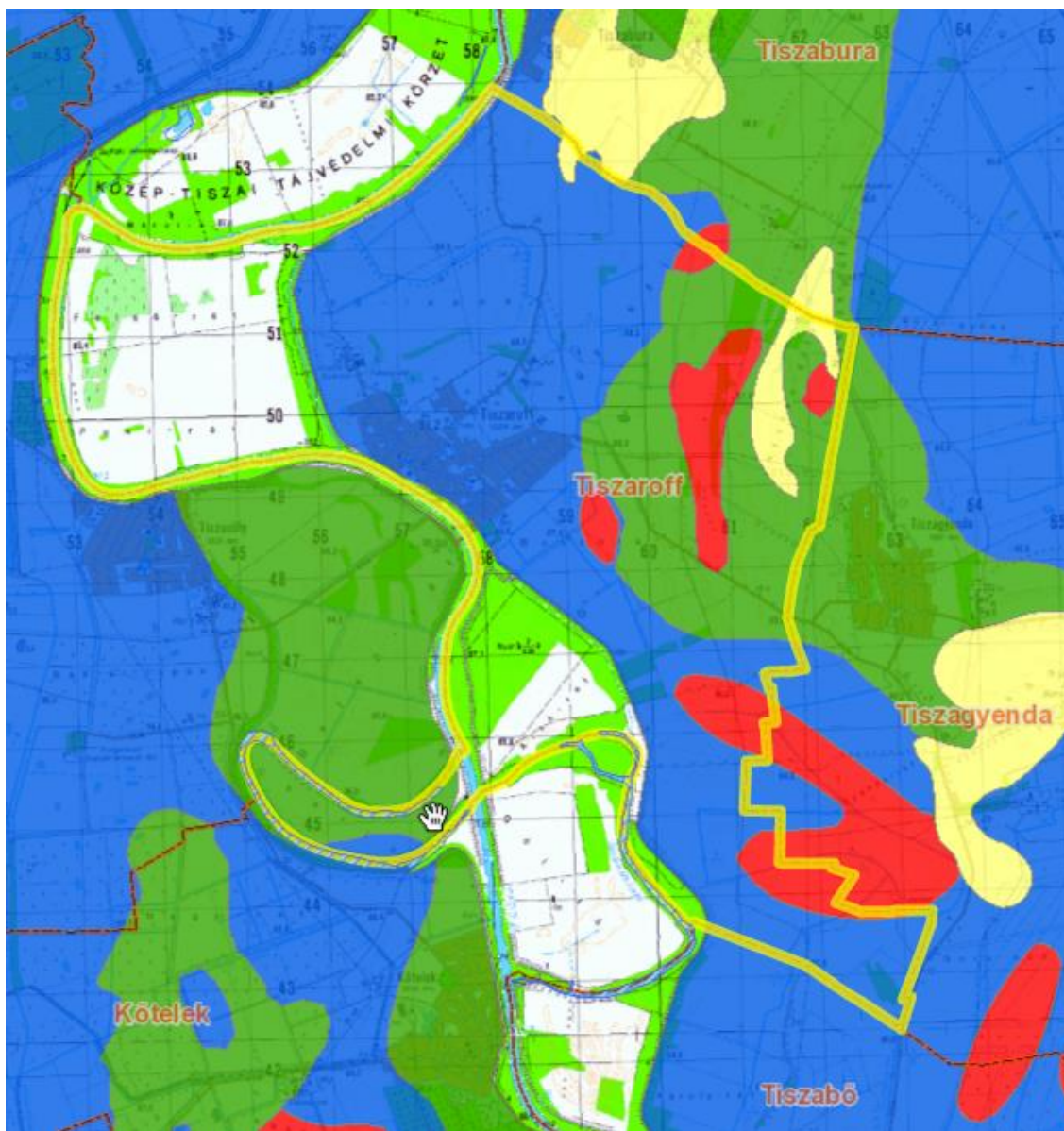

Tiszaroff község közigazgatási területén lévő főbb csatornák

Tiszaroff Község közigazgatási területén belül KÖTIVIZIG vagyonkezelésében lévő öntöző- illetve kettősműködésű csatorna nem található, sem főműves sem főmű nélküli vízszolgáltatás nem történik.

Belvíz-veszélyeztetettség:

Tiszaroff Község belterülete a Dr. Pálfi Imre által készített belvíz veszélyeztetettség mutató alapján a közepesen belvíz-veszélyeztetett kategóriába tartozik, azonban külterületén egyaránt találhatók enyhén, alig és erősen veszélyeztetett területek is.

Tiszaroff Község belvíz-veszélyeztetettsége

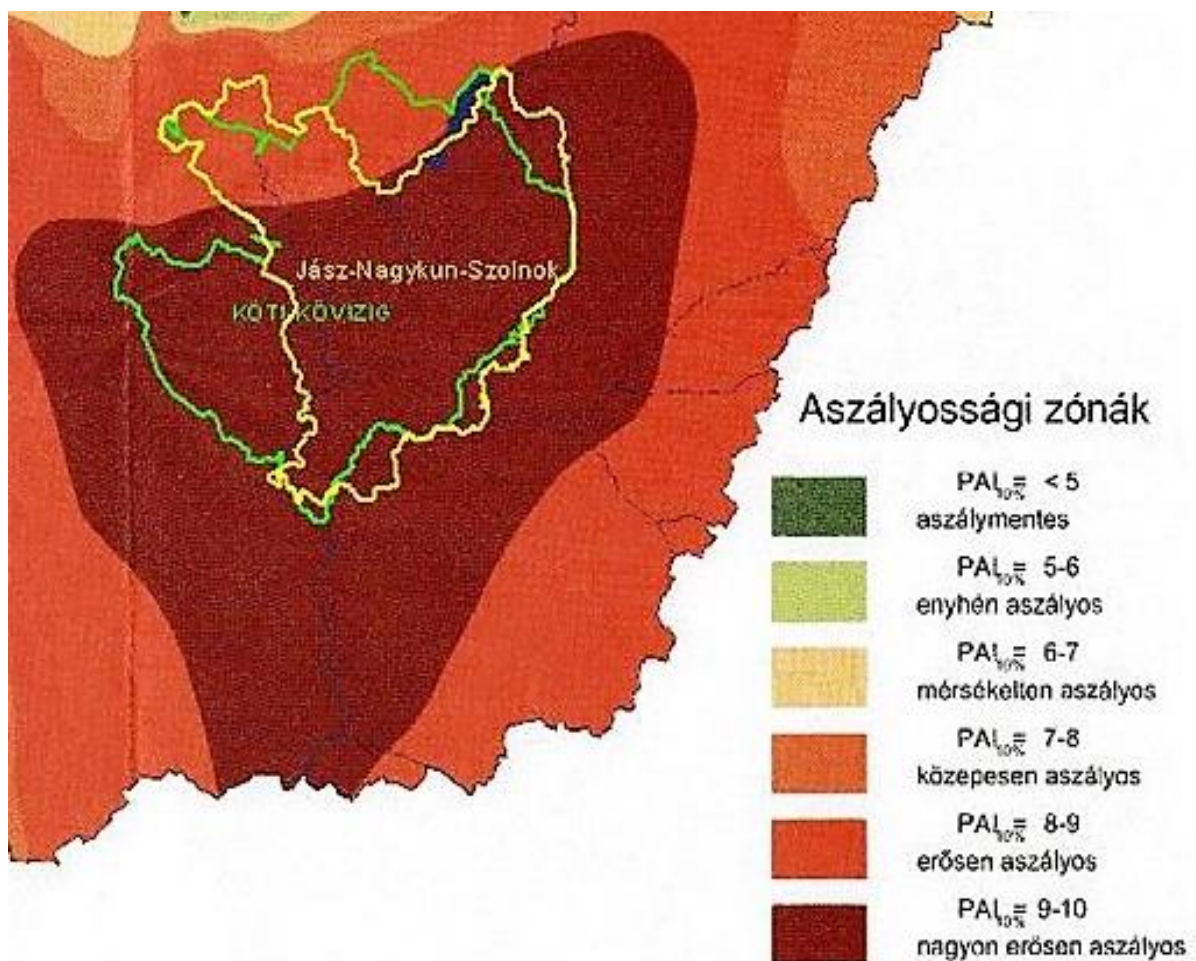
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Pálfai-féle belvíz-veszélyeztetettség kategóriák:

	IV. kategória: belvízzel erősen veszélyeztetett terület
	III. kategória: belvízzel közepesen veszélyeztetett terület
	II. kategória: belvízzel mérsékelt veszélyeztetett terület
	I. kategória: belvízzel alig veszélyeztetett terület

Aszály-veszélyeztetettség:

Tiszaroff Község közigazgatási területe a Dr. Pálfai féle Magyarország Zonális aszályossági térképe alapján a **nagyon erősen aszályos** kategóriába tartozik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

Fejlesztési célok és előírások:

A csatornával el nem látott fejlesztési területeken különös fontossággal kell kezelni a belvízrendezés kérdését.

A kiépült átereszeket és a zárt csatornákhöz tartozó víznyelőket az ingatlantulajdonosoknak rendszeresen karbantartani szükséges. Ezen kívül fontos, hogy önkormányzati rendelet szabályozza az udvarokról kivezethető és a csapadékvízgyűjtő csatornába bevezethető vizek minőségét, visszaszorítva ezáltal a trágyaleveknek és a csapadékvízzel hígult szennyvizeknek, illetve egyéb szennyezéseknek a közcsatornába történő bevezetését.

Külterületi vízrendezés, vízhasznosítás:

Az elmúlt évek belvízveszélyes időszakai rámutattak a térség belvízvédelmi rendszerének gyengeségeire. A hosszú száraz időszak után bekövetkező nedves periódus korábban nem tapasztalt helyzeteket teremtett. A 2000. év eleje óta többször is kialakult belvízhelyzet több tényező együttes hatásaként jöhetett létre. Az Alföldön a csapadék helyenként megközelítette, sőt meg is haladta az 1000 mm-t. A korábban igen mélyen húzódó talajvízszint az Alföld túlnyomó részén a sokévi átlagos szint fölé került, így a talajnak gyakorlatilag megszűnt a vízbefogadó képessége. A térség településeinek kül- és belterületein, szinte kivétel nélkül jelentkeztek a magas talajvíz okozta problémák.

Az Önkormányzat tájékoztatása szerint jelenleg és az elmúlt években Tiszaroffon nem észleltek magas belvízszinteket.

A terület belvizeinek főgyűjtője a Tólaposi-csatorna, amelynek tiszai torkolatánál (a belvizek átemelésére) a Tólaposi zsilip mellett kiépített szivattyúállás található. A torkolati gravitációs vízáthvezetési kapacitás: 0,4 m³/s.

A Tólaposi-csatorna torkolatában lévő tiltós műtárgy és szivattyúállás 2008. januárjában

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A külterületi csatornák állami tulajdonban és a KÖTIVIZIG kezelésében vannak. Karbantartottságuk közepesen jónak mondható.

Fejlesztési célok és előírások:

A külterületen keletkező káros vizek hatékony elvezetését csak komplex rendszerben, a belvízöblözet jelentős területrészeire kiterjedten lehet megvalósítani. Ehhez a külterületi mezőgazdasági táblák tulajdonosainak, a szövetkezetek és a vállalkozások összefogása szükséges, hogy az elmúlt években beszántott, kezeletlenül hagyott csatornák ne maradjanak elhanyagoltan, karbantartásuk megoldott lehessen, amely mindannyiuk közös érdeke. A csatornák mellett a tulajdonos illetve a használó az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy azáltal a víz természetes lefolyását nem akadályozza, állapotát, üzemeltetését és a víz minőségét nem veszélyezteti.

A vízrendezési létesítmények mellett a **fenntartósávot** szabadon kell hagyni a belvízvédekezési, fenntartási munkák zavartalan lebonyolítása végett.

Belvízcsatornába hígtrágya, szennyvíz vagy mezőgazdasági vegyszer nem önthető, nem vezethető bele!

Az EU szinten közös vízpolitika megteremtését célzó Víz Keretirányelv (2000/60/EK direktíva) a tagállamok számára előírja mindazon intézkedések megtételét, melyek a *vizek jó állapotának elérését, illetve fenntartását* biztosítják. Ehhez alkalmazkodva, a vízgyűjtő területen csak a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben foglaltak alapján tervezhetők tevékenységek.

A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében, valamint a Tiszaroff Község csapadék és belvízelvezető rendszer I. szakaszának üzemeltetési szabályzatában foglaltakat. A település rendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangba kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével.

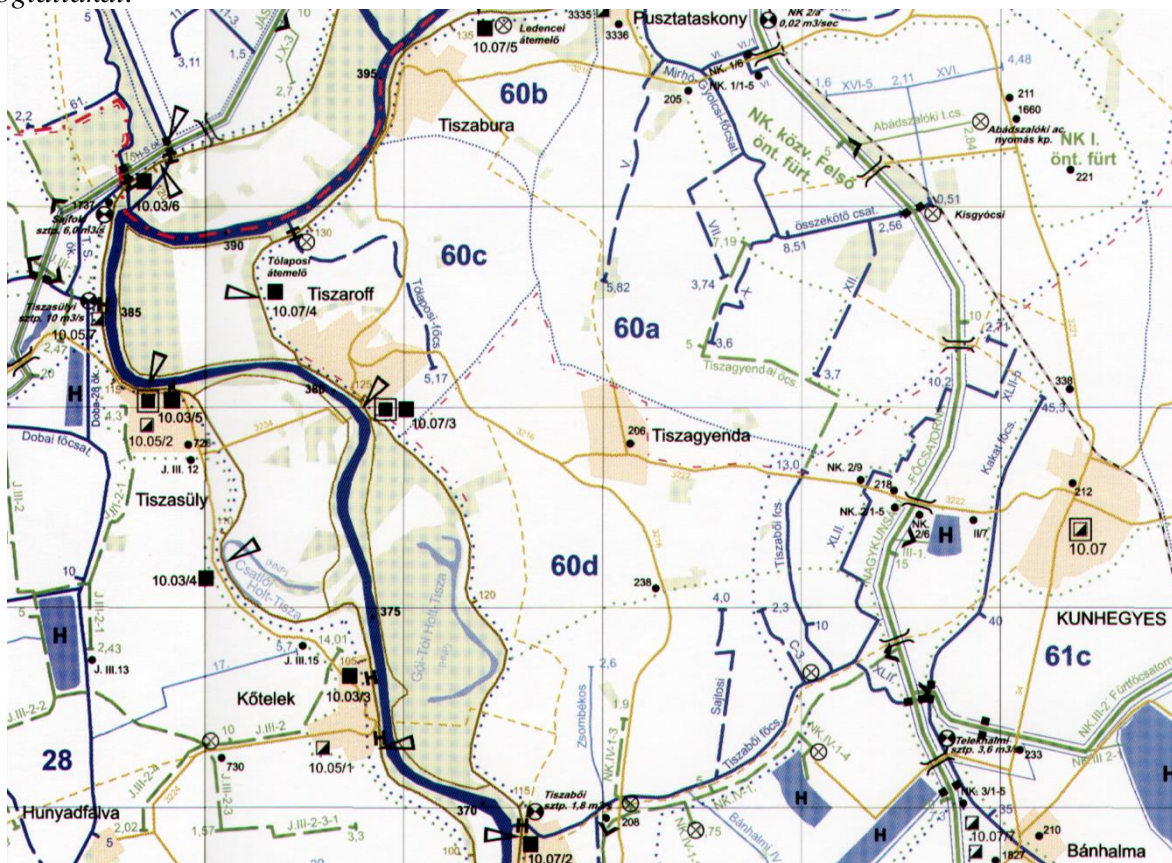
Településrendezési terveknél figyelembe veendő jogszabályok:

- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.
- A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.
- 120/1999. (VIII.6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 1995. évi LVII. törvény a Vízgazdálkodásról 4.-6.,8.-10.,12.§
- 10/1997. VIL17. KHVM rendelet az árvíz és belvízvédekezésről

Tiszaroff Község Településfejlesztési Kon koncepció - Megalapozó Vizsgálat

- 232/1996 (XII.26.) kormányrendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól 4.§(1)-(2). bek., 13. §
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 36/2002. (III. 7.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rend. módosításáról
- 7001/2002. (2002.01.) FVM-KöVim irányelv Az árvíz és belvíz által veszélyeztetett települések ár- és belvízveszély ellen hatásosabb védelmet nyújtó településrendezési eszközeinek elkészítéséhez és módosításához
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról

Az érintett területek fejlesztésével és az új épületek kialakításával egy időben javasoljuk a csapadékvíz-elvezetést biztosító csatornák kapacitásának vizsgálatát. A településrendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangban kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével. A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat.

A 60-as jelű belvízöblözet vízgazdálkodási helyszínrajza

Vízgazdálkodási területként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A csapadékvíz (akár nyílt árokrendszerrel, akár zárt csapadékcatornával összegyűjtve) élővízbe történő bevezetése előtt hordalékfogó műtárgy elhelyezése kötelező. Csapadékvíz az elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózatba nem vezethető!

A belvízcsatornák mindkét oldalán, a partéltól számított 4-4 m széles fenntartási sávot karbantartási célból szabadon kell hagyni. Kizárólagos állami tulajdonú vízi létesítmények (jelentősebb vízfolyások, patakok és tavak) esetén a karbantartási sáv a partéltól mért 6-6 m széles területsáv. A közcélú vízi létesítmények esetében 3-3 m szélességű a karbantartási sáv. Parti sávon belül építmény nem helyezhető el, valamint le nem keríthető!

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fasor telepítését ne akadályozzák meg.

Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kijelölése során figyelembe kell venni az elmúlt időszakban előforduló belvízhelyzetben szerzett tapasztalatokat. Vízrendezési szempontból nem javasolt a mély fekvésű, belvízjárta területek beépítése.

A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, illetve a meglévő létesítmények rekonstrukcióját szükség esetén el kell végezni.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízelvezető rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

A belvízelvezető csatornák egyéb (pl. csurgalékvíz stb.), nem csapadékvíz elvezetésből történő további terhelését kerülni kell.

A beépítéssel érintett területen javasoljuk zárt burkolatok helyett a beszivárogtatást lehetővé tevő, hézagos burkolt felületek kialakítását.

A felszíni vízelvezető rendszerek fejlesztése kapcsán felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vízrendezési létesítmények (pl. tározók, csatornák) építése, azokba történő vízbevezetés, rácsatlakozás vízjogi engedély köteles tevékenység. Az engedélyezési eljárás lefolytatása az illetékes Vízügyi Hatóság hatáskörébe tartozik, amelyhez az érintett csatorna kezelőjének hozzájárulása minden esetben szükséges.

A meglévő rendszerek folyamatos karbantartásáról, - a medrek kotrásáról, az átereszek és zárt csatornák tisztításáról, valamint az árokpartok kaszálásáról - gondoskodni kell. A csapadékvizek zavartalan lefolyását mindenkor biztosítani kell.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A meglévő rendszerek, létesítmények, műtárgyak karbantartása, üzemeltetése a Tiszaroff Község csapadék és belvízelvezető rendszer I. szakaszának üzemeltetési szabályzatában foglaltak szerint történhet!

Az ingatlanok, intézmények, üzemek szennyvizét, egyéb szennyező anyagot (szemetet, trágyalevet, iszapot, vegyszermaradékot, stb.) tilos a nyílt felszínű, illetve a zárt csapadékvíz-elvezető csatornába, felszíni vizekbe, felszín alatti vizekbe, valamint a talajba, és ásott kutakba juttatni.

A csapadékvíz az egyes telkeken belül elszívárogtatható, ha ez a telek és a szomszédos telkek, továbbá az építmények állékonyságát és rendeltetésszerű használatát nem veszélyezteti.

Az egyes ingatlanokról a csapadékvíz a közterületi nyílt csapadékvíz elvezető árokba, zárt szelvényű csapadékvíz csatornába vagy biztonságos közlekedést nem akadályozó, tisztítható ráccsal ellátott folyóka segítségével az utcai járdaszint alatt, illetve a járda szintjével megegyező síkban szabad kivezetni. Amennyiben a vízelvezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

A csapadékvíz-elvezető csatornák, valamint ezek műtárgyainak folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell.

A tározók és a csapadékcatornák folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell.

Telekkialakítás, közterület rendezés és közműépítés csak a tervben rögzített töltésnyomvonal figyelembevételével történhet. Csatlakozó telkek közművek tervezésekor 46/1999. Korm. rendelet (III.18.) előírásai betartandók. Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

6. VILLAMOS ENERGIA ELLÁTÁS

A közigazgatási területen 22 kV-os villamos hálózatot építettek ki.

A közigazgatási területen a közvetlen villamos energia ellátást 22 kV-os villamos légvezeték hálózat biztosítja.

A közigazgatási területen a transzformátor állomások ellátására 22 kV-os, a közvilágítási, a lakossági, a közületi fogyasztás biztosításához 1 kV-os hálózatot építettek ki.

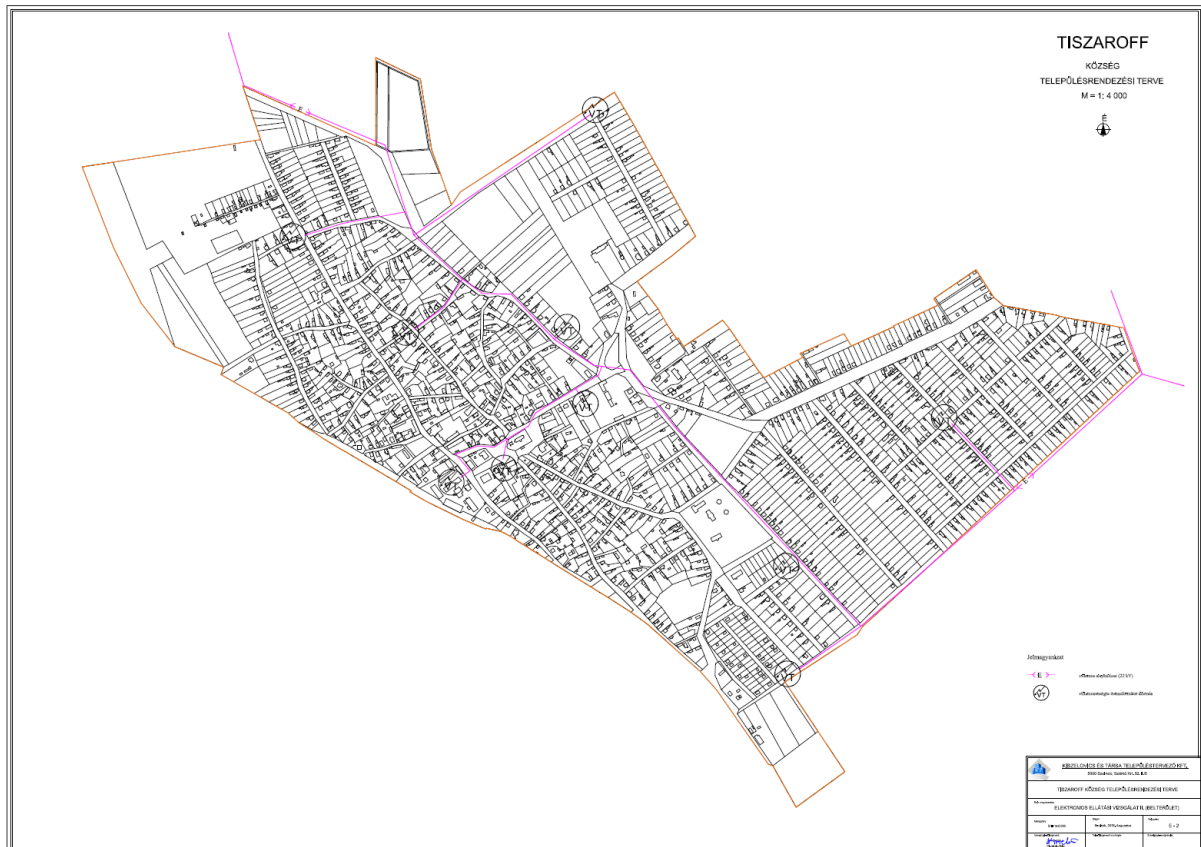
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A megépült 22 kV-os hálózat maradéktalanul biztosítja a település villamos energia ellátását.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A belterületi 1 kV-os villamos hálózat döntő többségében légvezetékes, légkábeles kiépítésű. A 22 kV-os hálózat külterületi és belterületi KÖF/KIF transzformátor állomásait, melyek az 1 kV-os hálózatok részére biztosítanak villamos energia ellátást, a közműterképen feltüntettük, azonosíthatóságuk érdekében számjellel láttuk el őket, a tételes E-ON nyilvántartás szerinti megnevezéssel.

A település 1 kV-os hálózatához kapcsolódó közvilágítás biztosított.

A közvilágítás korszerűsítése megtörtént.

Elhelyezett korszerű lámpatestek lámpáit a tételes E.ON nyilvántartás tartalmazza, amely az önkormányzattal kötött szerződés melléklete.

A felmerült fejlesztésekhez kapcsolódó villamos energia ellátás konkrét igényeinek ismerete után a kapcsolódó villamos tervek alapján ki kell építeni a tervezett villamos 22 kV-os hálózatokat, a tervezett transzformátor állomásokat és biztosítani kell a meglévő 22 kV-os hálózatok transzformátor cseréit, továbbá el kell készíteni a felmerült fejlesztésekhez kapcsolódó engedélyezési- és kivitelezési tervdokumentációkat is.

Védőtávolságok:

20/04 transzformátor állomás esetén a belterületen 2,5 m

0,4 kV-os csupasz szabadvezeték kül- és belterületen 1 m

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték kül- és belterületen 0,5 m
0,4 kV-os földkábel kül- és belterületen 1,0 m

Tilalmak a biztonsági övezetben

0,4 – 20-220kV-os földfeletti vezeték és 20/0, 4kV-os transzformátor állomás esetén

Tilos:

oszlop, torony, önálló tartószerkezet, állványzat elhelyezése
benzin, gáz, olajtartály elhelyezése
4 m-nél magasabb növényi kultúra, gémeskút, sorompó telepítése
magasles, lőtér létesítése
nem éghető anyag 2m-nél magasabb depóniában (siló, víztartály, építőanyag, termény... stb.)
tárolása
tűz- és robbanásveszélyes anyag (nád, tűzifa, ...stb.) tárolása
tűz- és robbanásveszélyes anyagok égetése.

0,4 – 20kV-os földben elhelyezett vezeték esetén

Tilos:

bármilyen végleges épületet, építményt, berendezést (az alapozást is) oly módon elhelyezni, hogy a biztonságos üzemelést, üzemzavar elhárítást akadályozza.
Ideiglenes épületet, építményt, berendezést előzetes hozzájárulás nélkül létesíteni.
Olyan tevékenység végzése, mely a föld alatti vezeték folyamatos és biztonságos üzemét veszélyeztet, (savas, lúgos anyagok földre öntése)
Fokozottan tűz – és robbanásveszélyes anyag tárolása, égetése
Talajba ágyazott műtárgy, oszlop stb. ásás nélküli kibontása

Korlátozások biztonsági övezetben

0,4 – 20 – 220 kV-os föld feletti vezeték esetén

épületre szerelt antenna csak külön előírások betartásával létesíthető
épületek teraszain, erkélyein korlátozással feszíthető ki zsinór (ruhaszáritó)
Munkavégzés csak meghatározott feltételek mellett végezhető

Külön előírás szerint létesíthető fém szerkezet, fém szőlőkordon, fémkerítés, fém öntözőberendezés
Korlátozott a mezőgazdasági öntözés, a fa és növényzet telepítése
Épületek, építmények csak az üzem bentartó külön engedélye, szabványok betartása mellett létesíthető

0,4 – 20kV-os földben elhelyezett vezeték esetén

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

talajszint illetve burkolatot megbontó, vagy a talaj alá hatoló tevékenység csak az üzemeltető hozzájárulásával végezhető.

A felsorolások nem teljesek, csak azok a biztonsági övezetre vonatkozó tilalmak és korlátozások kerültek be, melyek az épített környezettel, illetve a terület hasznosításával összefüggésben vannak

A település rendezési tervének megvalósításakor a meglévő vezetékekre, transzformátorállomásokra a 122/2004. (X.15.) GKM rendelet – a villamosművek biztonsági övezetéről – előírásai betartandók!

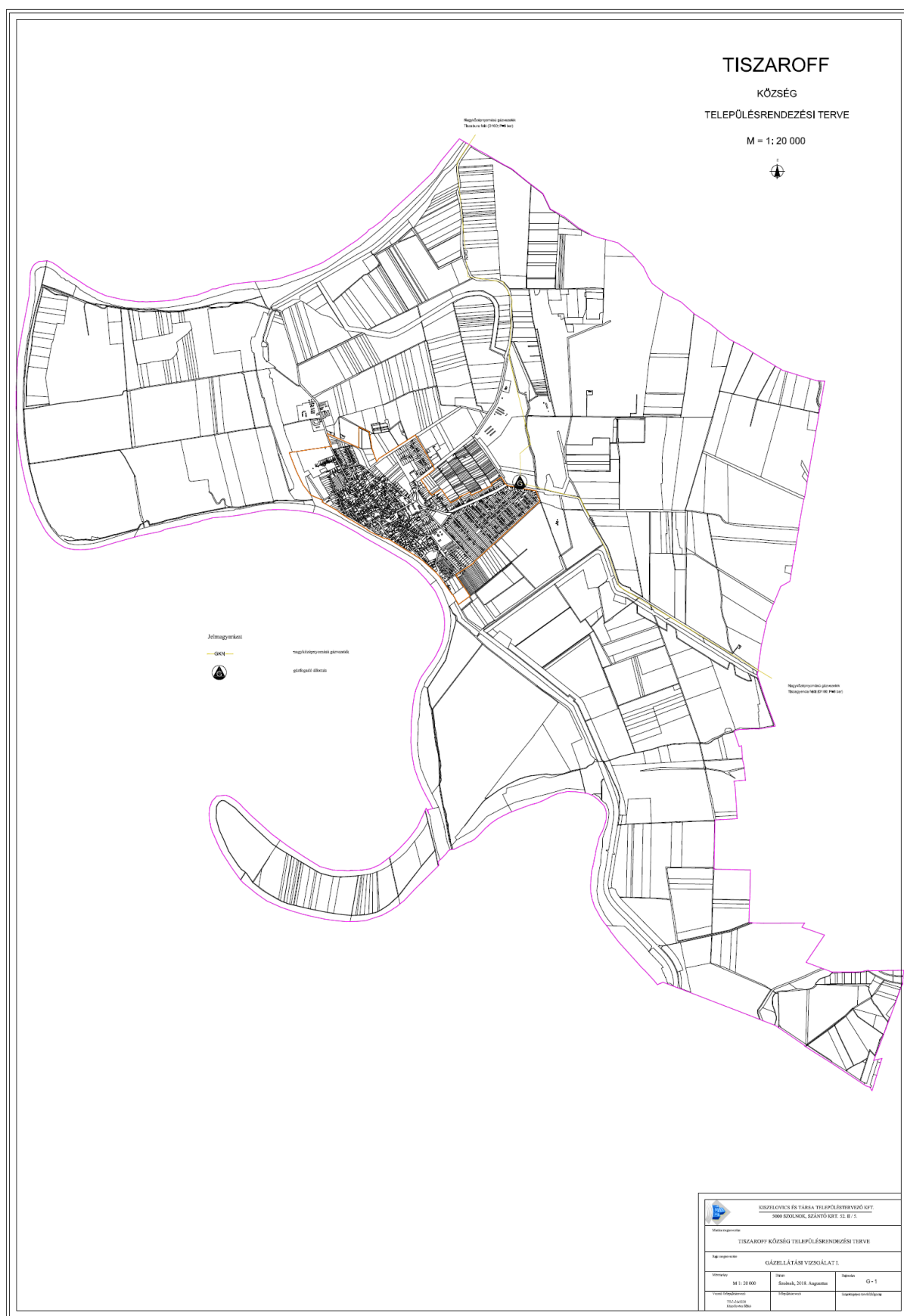
Energiaellátás (Forrás: TEIR)

Év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Háztartási vill. energia fogyasztók száma	1122	1071	1073	1073	1076	1072	1069	1053	1050	1033	1030	1025	1024	1018
Háztatások részére szolgáltatott vill. energia (1000kWh)	1695	1626	1725	1763	1795	1789	1844	1723	1609	1497	1474	1458	1561	1556

Gázellátás:

Tiszaroff közigazgatási területén Tiszagyenda felől 8 bar nyomású NA 110-es gázvezeték halad keresztül.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff település a Fegyverneki gázátadó rendszer része.

Tiszaroff települést ellátó nyomásszabályozó állomás:

Lemezszekrényes fogadó állomás: FIORENTINI RD – 250/MT 80

Nyomásszabályozó típusa: DIVAL 250/G

Nyomásszabályozó nyomásfokozata:

P1névleges: 8 bar

P2 névleges: 3,5 bar

Nyomásszabályozó állomás helye: Tiszaroff, Szabadság u. meghosszabbítása

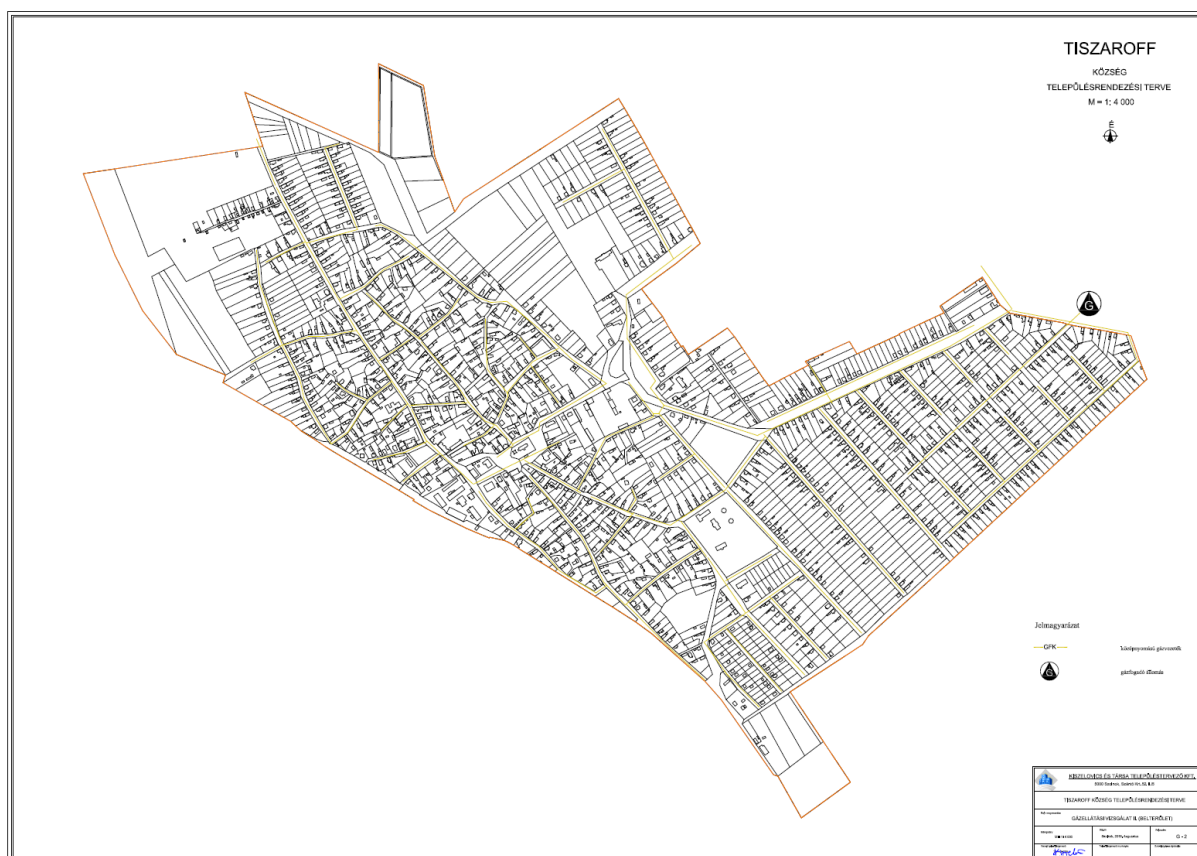
Tiszaroffon a bekapcsolt felhasználók száma összesen 548 db, melyből közületi (nem lakossági) felhasználó: 39 db, magánfogyasztó (lakossági): 509 db.

A gázvezeték hálózat hozzávetőleges hossza összesen: 27,1 km

Leágazó vezeték hossza összesen: 3,90 km

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A gázellátó rendszer új építésűnek minősül, jelentős tartalék kapacitással rendelkezik.

Vezeték

Védőtávolság

Középnymású vezetékek

4,0 m lakóépülettől
1,0 m szennyvíz vezetéktől
0,7 m vízvezetéktől
2,0 m üreges föld alatti műtárgytól
1,0 m telefon földkábelről

Nagy-középnymású vezetékek

9,0 m lakóépülettől
Más közművektől közmű üzemeltetői előírás szerint

Az új fejlesztési területek a meglévő hálózatról elláthatók.

A mezőgazdasági gyepterületből különleges, szabadidős célú strandterület tervezett kialakításánál nagyközépnymású gázelosztó vezetékek érintettsége áll fenn, a területre a vezetékjog bejegyzése megtörtént.

A 3216 jelű út nyomvonala mellett tervezett kerékpárút nyomvonalát érinti, illetve megközelíti a településeket ellátó nagyközépnymású gázelosztó vezetékek.

Új utcanyitás, telekkiosztás, építési engedély kiadásánál, ill. egyéb közmű létesítésénél figyelembe kell venni az MSZ 7048/3-83. ill. az azt módosító Szabványügyi Közlöny 2002. augusztus 01. (Sz. K.8.) számában közzétetteket, továbbá az MSZ 7487/2-80 szabványokban foglaltakat.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Gázszolgáltatási adatok (forrás: TEIR)

Év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Háztartási gázfogyasztók száma	377	429	471	484	495	501	509	513	511	505	486	483	483	483
Összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (1000m ³)	732	650	720	720	702	585	570	959	445	480	472	447	502	510
Összes szolgáltatott gázból háztartások részére szolgáltatott (1000m ³)	511	488	542	561	560	472	442	440	347	327	345	296	353	372
Összes gázcsőhálózat hossza (km)	30	30	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31
Összes gázfogyasztó (db)	411	464	508	522	533	540	548	557	552	548	529	527	529	528
Gázzal fűtött lakások száma	377	429	465	478	495	501	509	513	511	505	485	483	483	483

CH ipari létesítmény:

A MOL RT Kőolajkutatói ágazatától kapott információ szerint a közigazgatási területen korábban próbafúrásokat végeztek. Két lezárt meddőkút található a közigazgatási területen. Ezek megnevezése Tiszagyenda 1. és Tiszaroff 2.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az elmúlt években országosan, így Tiszaroffon is előtérbe került a megújuló energiaforrás alkalmazása. Jelenleg a településen még nem üzemel szél, nap vagy geotermikus energiát felhasználó, előállító létesítmény. Napelem került felszerelésre a község házára, és a főzőkonyha tetőfelületére, valamint napkollektor az orvosi és a fogorvosi rendelőre.

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiahatékonysága javítható egyrészt a korszerűbb energiatakarékosabb készülékekkel, alternatív kapcsolós vagy mozgásérzékelős világításokkal, kompakt fénycsővekkel. Az energiahatékonyság növelését szolgálja az épületek korszerűsítése mind gépészeti, mind építészeti oldalról. Építészet terén a

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

homlokzatok utólagos hőszigetelése és a nyílászárók cseréje, növeli az energiahatékonyságot. Ugyancsak az energiahatékonyságot növeli a napkollektorok beszerelése, mellyel mind a világítás, mind a melegvíz ellátáshoz nyerhető energia. Jelenleg Tiszaroffon még kevés számú napelem (önkormányzat, bölcsőde és főzőkonyha, valamint fogorvosi rendelő tetején) üzemel, amely javítaná az energiaellátást.

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

Kábel Televízió:

a./ Helyközi hálózat:

A településen és közigazgatási területén ktv hálózat nem található

b./ Helyi hálózat :

A településen ktv hálózat kiépítése javasolt.

Telefonellátás:

a./ Helyközi hálózat:

A település hálózata mikrotornyon keresztül üzemel. Innen körzetkábel indul Tiszaágya irányába.

A településen a NOVI – COM kiépítette az optika kábelt a közintézmények ellátását biztosítva először.

b./ Helyi hálózat :

A helyi hálózat központja a T-Com Tiszaroffi telefonközpontja a Dózsa György u. 24 szám alatt található. A helyi hálózat földkábel vezetékes rendszerű, 413 helyi előfizetőt tartalmaz. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

A helyi hálózat bővítése a gazdasági területek fejlesztésének irányába várható.

c./ Kábel nélküli telefonellátás:

A település közigazgatási területén belül adótorony a Hrsz:749 területén az Vodafone Távközlési Zrt. Üzemeltetésében, a Hrsz 0317/20 Pannon GSM Távközlési Zrt. és a T-Mobile Távközlési Nyrt. valamint a Hrsz .443 alatt a Magyar Telekom üzemeltetésében található. Szolgáltatóként jelen van még a településen a DIGI és a NOVI – COM.

A jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők.

d./ Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer következtében az építési szabályozását megkövetelő védősáv található.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

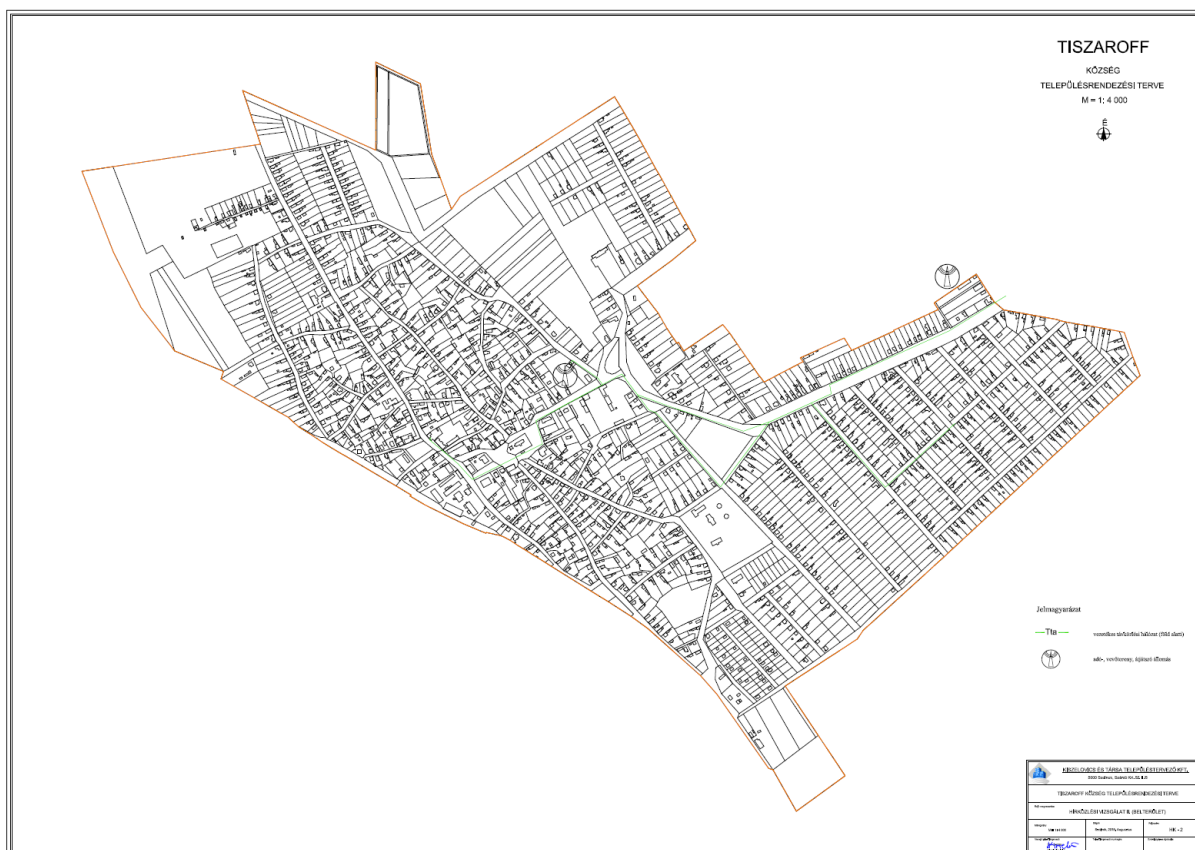

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Védőtávolság:

Telefon földkábel kábeltelevízió földkábeltől 0,5 m

Telefon földkábel minden más létesítménytől általánosan 1,50 m

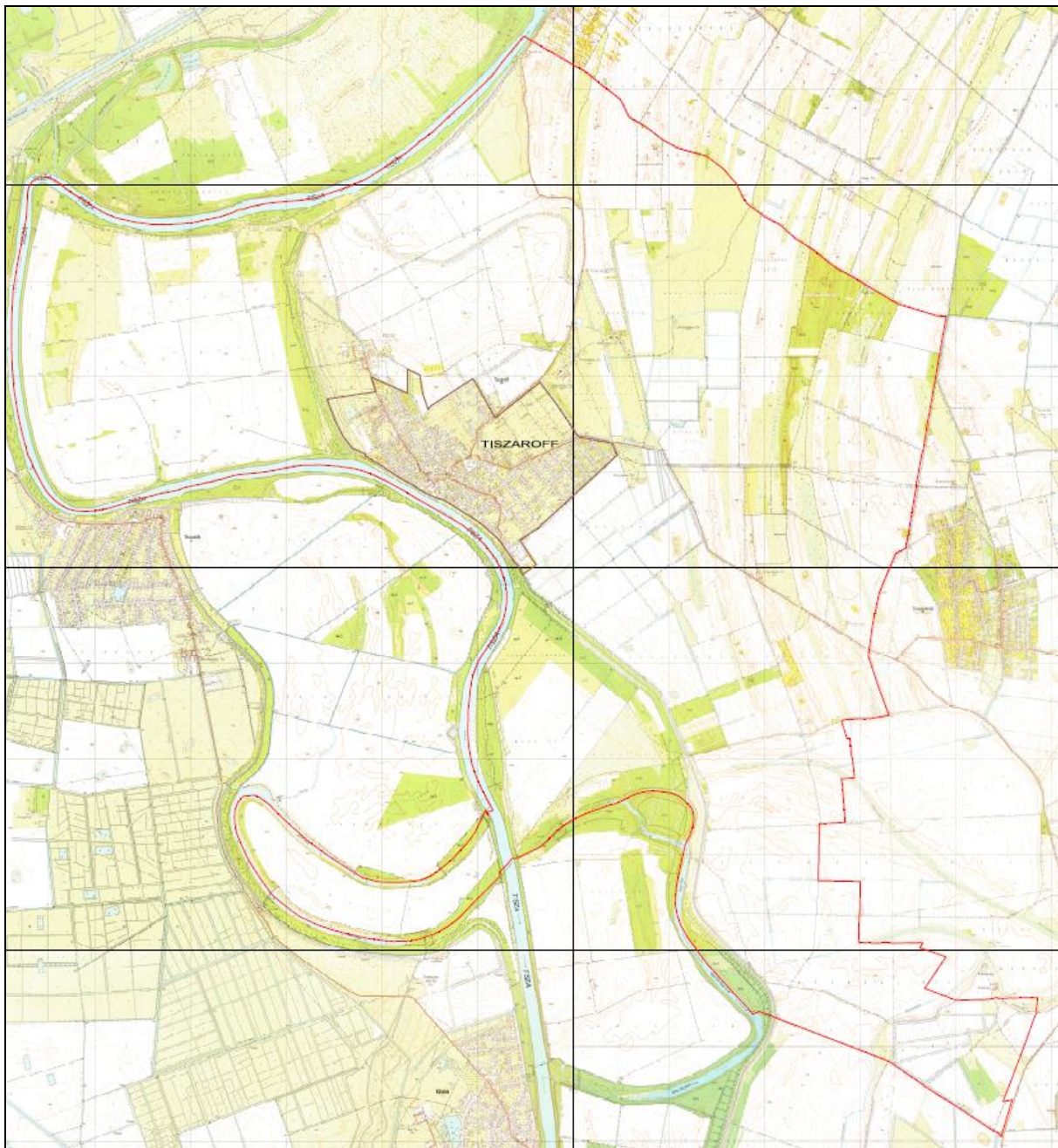
Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában a 2003. évi C. törvény 94.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

A postai létesítmények vonatkozásában pedig a 2003. évi CI. törvény 40.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

Tiszaroff Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík nyugati peremén, a Tisza mai folyása mellett fekszik. A település határának nyugati fele már a Hevesi-ártér területére esik. A legközelebbi város Kunhegyes, 17 km-nyi utazással érhető el, de Törökszentmiklós (35 km), Tiszafüred (45 km), Fegyvernek (20 km), Szolnok (55 km) vagy Karcag (59 km) távolsága már jelentősebb.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff település topográfiai elhelyezkedése

Domborzati, földtani adottságok leírása jelen megalapozó vizsgálat 11- 13. oldal.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.17.1. Talaj

A magassági viszonylatban (átlagban) 80,00 és 89,00 mBf. váltakozik a terep.

Földtani közeg védelmi szempontból a következő jogszabályok betartása kötelező:

- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről;
- 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről;
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek

Belterületi vízellátás

Tiszaroff víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

A vízműtelep a Szabadság u. 18/b alatt helyezkedik el.

A települési vízművet 1972-ben helyeztek üzembe. 1996-ig a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Víz- és Csatornamű Rt. Törökszentmiklósi Üzemművelési Osztálya üzemeltette. Összevont vízjogi üzemeltetési engedélyének Vízikönyvi száma: Tisza/2663. Az önkormányzat 2001. évben elvégezte a vízmű felújítását, a vízellátó mű technológiai korszerűsítését.

A vízmű mértékadó kapacitása: **518 m³/d**, csúcs-vízigénye: 420 m³/d. A 975 db lakás több, mint 82 %-át kapcsolták be a vízellátó hálózatba, de a közkifolyóról ellátott lakosok aránya még így is jelentősnek mondható.

A vízmű vízbázisát **két mélyfúrású kút** jelenti. Az 1. sz. kutat a vízműtelepen létesítették 1970-ben, melynek kútkataszteri száma: B-17/a, talpmélysége a felújítás után: 330 m. A 2. sz. kutat a vízműteleptől mintegy 50 m-re lévő, Szabadság úti telken létesítették 1984-ben. Kútkataszteri száma: B-21, talpmélysége 107,5 m.

A kutakból bűvárszivattyú termeli a vizet a két (párhuzamosan üzemeltetett) FERMASICC rendszerű, nyomás alatti vas-mangántalanító berendezésre. A szűrt víz az 50 m³-es térszíni tárolóba kerül. Innen hálózati szivattyúk nyomják a vizet a hálózatba, illetve az 50 m³-es (AK 50-24 típusú) aquaglóbuszba. A szűrők öblítővize egy 20 m³ hasznos térfogatú vasiszap ülepítő műtárgyba kerül. A dekantált víz befogadója a Szabadság úti csapadékvíz-gyűjtő árok.

A tiszaroffi települési vízmű és a települési vízellátó rendszer üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (5000 Szolnok, Kossuth L. út 5.)

A települési vízmű 2016. december 16-án kapta meg a módosított vízjogi üzemeltetési engedélyt, amelynek a vízikönyvi száma Tisza/2663.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település ivóvízhálózatára a lakosság 100 %-a rácsatlakozott, mind a 836 db lakóingatlan (2016. évi KSH statisztikai adat) rendelkezik vezetékes ivóvízzel. A vízellátó hálózat főként NA 80, NA 100 és NA 150 mm-es keresztmetszetű acny. csövekből épült.

A község ivóvizének alaphálózata 1970-1973 között épült ac. nyomóvezetékekből. A 21.695 fm ivóvíz gerincvezeték 88 %-a azbesztcement nyomócső (NA 80, 100 ill. 150 mm), 12 %-a pedig NA 80 mm-es KM-PVC vezeték. Az igen sok ágvezeték tartalmazó ivóvízhálózaton 57 db föld feletti és 2 db föld alatti tűzcsap, valamint 35 db közkifolyó található, amelyből jelenleg már csak 7 db közkifolyó üzemel.

Szennyvízelhelyezés és tisztítás

Belterületi szennyvízelvezetés

Tiszaroff víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

Tiszaroff, Tiszagyenda és Tiszabura települések **közös szennyvíztisztító telepe** a szolnoki KEVITERV AKVA KFT. tervei alapján 2008. évben valósult meg. A 2008. decemberében kiadott Tisza/5597 Vksz.-ú vízjogi üzemeltetési engedély szerint a telep kapacitása 350 m³/nap (20 m³/nap folyékony hulladékkal).

A település szennyvízelvezetésének és -tisztításának a kiépítése a 2008. évben valósult meg. Jelenleg a lakások kb. 79 %-a csatlakozott rá a csatornahálózatra. A többi ingatlanon egyedi szennyvízgyűjtő tartályokba, aknába gyűjtik a keletkező szennyvizet, ahonnan időnként szippantójárművekkel szállítatják el, a szennyvíztisztító telepre.

Ipari szennyvízkibocsátás nincs.

A tiszaroffi csatornahálózaton 14.802 fm **gravitációs** gerinc, illetve 6.855 fm bekötő-csatorna épült meg, valamint **3 db közbenső** és **1 db végátemelő**. A nyomóvezetékek NA 110 KPE anyagúak, a külterületi nyomóvezeték NA 160 KPE anyagú.

Az összegyűjtött szennyvíz nyomóvezetéken keresztül jut a Tiszaroff-Tiszagyenda közös szennyvíztisztító telepre.

A Tiszaroff területén (0142/3 hrsz.) megépült szennyvíztisztító telep T/5597 vízikönyvi számon kapott vízjogi üzemeltetési engedélyt. Üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. A tisztítótelep engedélyezett terhelése 3998 LE (350 m³/d). A tisztított szennyvíz időszakos felszíni vízfolyásba, a Tólaposi-belvízfőcsatornába kerül bevezetésre.

A befogadó a Tólaposi-belvízfőcsatorna bp. 3+720 szelvénye, EOY koordinátái: X= 230 600 ; Y= 756 182

Külterületi szennyvízelhelyezés

A külterületi tanyákon, majorokban jelentősebb mennyiségű szennyvíz nem keletkezik. Ezeket a helyeket a szociális szennyvizet elhelyezhetők szikkasztással, amennyiben ennek

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

feltételei adottak. Ahol a szikkasztással kapcsolatos előírások nem teljesülnek, ott a zárt, szigetelt tározóban történő gyűjtésről és a szippantott szennyvíz fogadó aknában történő elhelyezésről kell gondoskodni.

Távlatban, kis mennyiségű szennyvizek esetében továbbra is a gyűjtés és szállítás lehetősége jöhet szóba, azzal a megkötéssel, hogy kizárólag zárt, szigetelt szennyvíztároló építhető. Nagyobb szennyvízmennyiségek esetén egyedi, kis szennyvíztisztító berendezés(ek) létesítése javasolt.

A meglévő csatornahálózattól távol lévő területek esetén lehetőség van egyedi szennyvízkezelés megvalósítására is. Amennyiben a talajvízszint átlagos szintje viszonylag alacsonyan helyezkedik el, valamint a terület nem minősül környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból érzékeny, illetve védett területnek, akkor az egyedi szennyvízkezelést, illetve tisztítást végző berendezések alkalmazása lehetséges, a vonatkozó jogszabályok szerint (**147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet**).

Vízrendezés, vízhasznosítás

Belterületi vízrendezés

Tiszaroff község a Gyenda-Tiszabői 60-as számú belvízrendszerben, ezen belül pedig a **60 c** jelű Tólaposi belvízöblözetben helyezkedik el. A Gyenda-Tiszabői belvízrendszert É-on és NY-on a Tisza balparti töltése, K-en az Örvényabádi, DK-en a Hortobágy-Berettyó belvízöblözetek természetes vízvásztói, D-en a Fegyvernek-Szajoli belvízrendszer határolja.

Külterületének déli része a **60 d** jelű belvízöblözetet is érinti. Az **erősen belvízveszélyes** kategóriába tartozó terület jellemzően sík, régi vízjárási vonulatokkal, ahol a csapadékvizek befogadja a Tisza folyó, valamint a községtől É-ÉK-re húzódó Tólaposi-belvízcsatorna.

Tiszaroff Község belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG 10.06 sz. Kunhegyesi belvízvédelmi szakaszhoz tartozik,

A község belvízelvezető rendszere az 1960-70-es években épült ki. A részben fedett, részben nyíltárkos gravitációs csatornarendszer befogadói a Cigány-gödör, a Balogh-Tisza, valamint a Tólaposi-belvízcsatorna. Az elmúlt években a szolnoki KEVITERV AKVA KFT. elkészítette a település belterületére vonatkozó belvízcsatornázási rekonstrukciós tervet, de pályázati lehetőségek hiányában a község a csatornahálózat felújítását nem tudta elvégezni.

Alföldi síkterület, kis csatornasűrűség jellemzi. A vízgyűjtő főbefogadója a Tisza folyó. A felszínen, főleg a folyó mentén régi vízjárások vonulatai találhatók. A terület belvízének elvezetése alacsony tiszai vízálláskor gravitációsan, magasabb vízállásoknál szivattyús beemeléssel történik.

Külterületi vízrendezés, vízhasznosítás

A község csapadékvíz hálózatának I. szakasza 2010-ben évben épült ki. Az árvízvédelmi töltés melletti területen, a közutak mellett, és a gerincvezetékek nyomvonalán került a

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

gyűjtőhálózat kiépítésre. A gravitációs csatornák összes hossza 24.216 fm, a nyomóvezetékek hossza 330 fm.

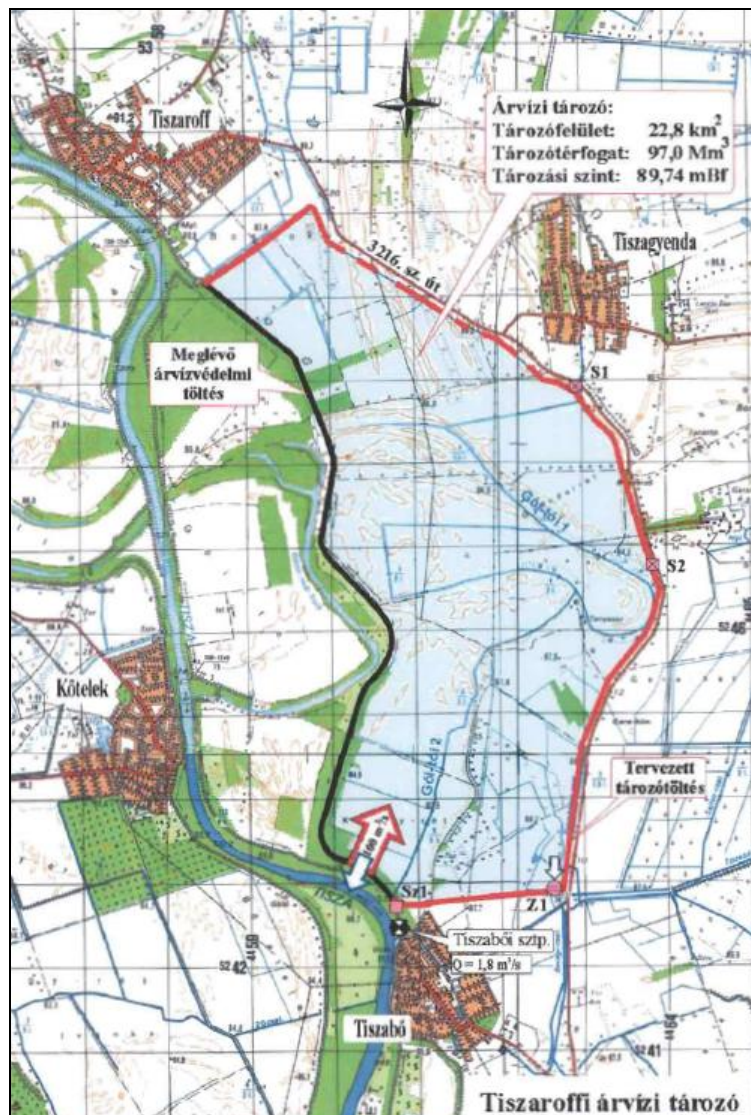
A település közigazgatási területe alföldi síkterület, kis csatornasűrűség jellemzi. A vízgyűjtő főbefogadója a Tisza folyó. A felszínen, főleg a folyó mentén régi vízjárások vonulatai találhatók. A terület belvizeinek elvezetése alacsony tiszai vízálláskor gravitációsan, magasabb vízállásoknál szivattyús beemeléssel történik.

A terület belvizeinek főgyűjtője a Tólaposi-csatorna, amelynek tiszai torkolatánál (a belvizek átemelésére) a Tólaposi zsilip mellett kiépített szivattyúállás található. A torkolati gravitációs vízátfolyási kapacitás: 0,4 m³/s.

Árvízi vésztározó

A tiszaroffi-tározó a KÖTIVIZIG működési területén, a 2.82 számú ártéri öblözetben, a Tisza bal partján Tiszaroff, Tiszagyenda, Tiszaújváros között épült ki. A tározó mentén a Tisza mértékadó árvízszintje 90,66 mBf. A tározási szint 89,94 mBf. A tározót határoló töltések koronaszintje az egyes változatokban 1; 1,2; 1,5 m-rel magasabb a tározási szintnél. A tározó előterében egy nyári gáttal védett hullámtéri öblözet található, mely a tározóban mért szinteknél valamivel magasabb fekvésű, legmélyebb vonulatában pedig a Gólyi-Tói-Holt-Tisza húzódik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A tározón belüli vízlevezető hálózatnak a vizek összegyűjtése mellett alkalmasnak kell lennie arra, hogy nemcsak a tározóban való leürítésben, hanem a tározó területén vízpótlás esetében a vízutánpótlásban, a vízszerűítésben, vizes élőhelyek összekötésében, revitalizálásában is bevonható legyen.

Az árasztásos tározó esetében kiemelkedő szerepet kap a vízkormányzás. A megváltozott célkitűzés általában a jelenlegi vízkormányzás radikális felülvizsgálatát követeli meg, melynek eredményeképpen a vízkormányzó műtárgyak fejlesztésével, régi felhagyott erek, vízfolyások rehabilitációjával a vízviszafogás, vízszerűítés, vízutánpótlás hatékony módon oldható meg.

A tiszaroffi vésztározó műszaki átadása 2008-ban történt meg.

27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról jogszabály szerint: **Tiszaroff az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.**

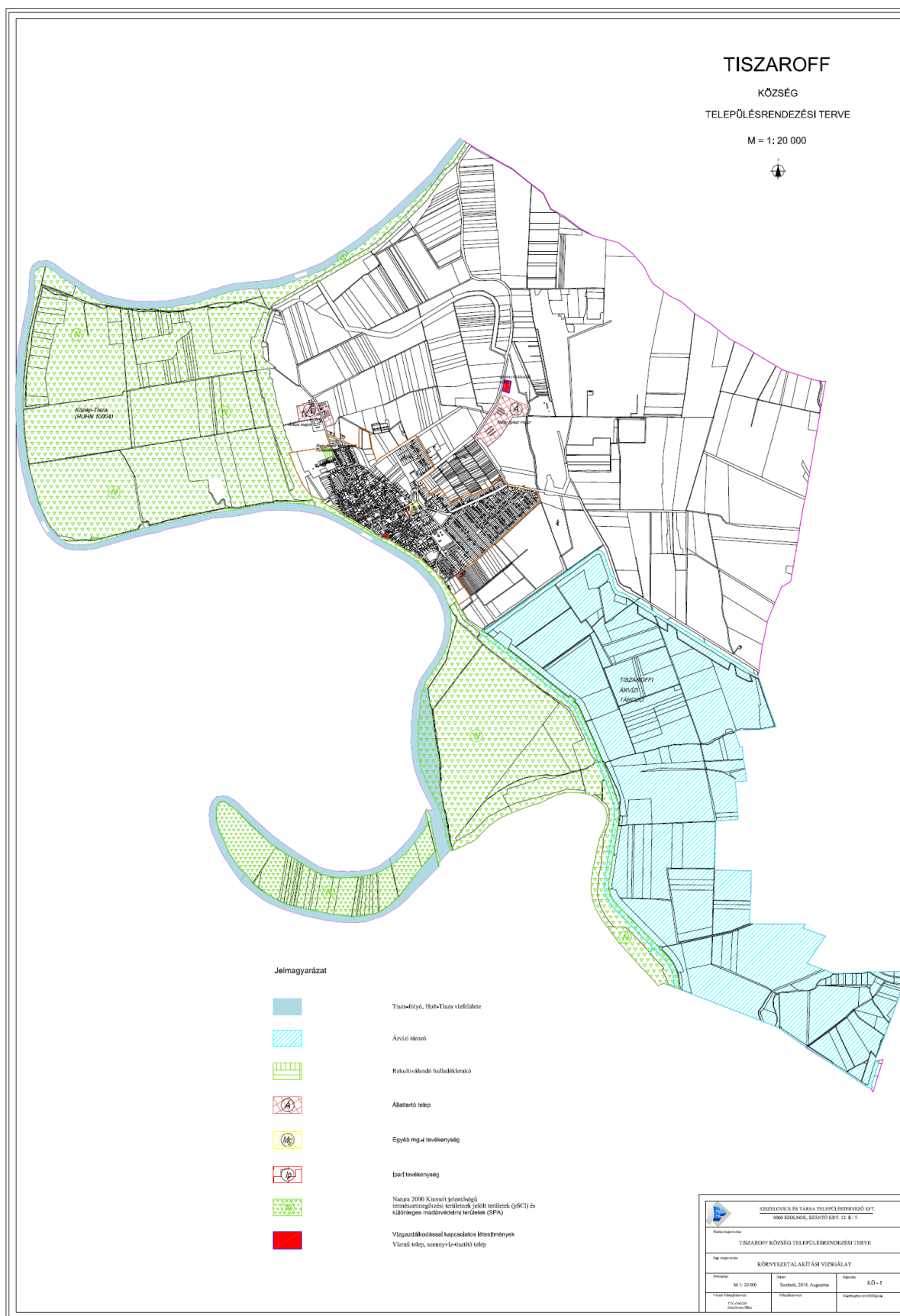
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A kockázatos anyagok elhelyezése, felszín alatti vízbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése engedély köteles tevékenység, mely csak az illetékes környezetvédelmi felügyelőség által kiadott engedély, illetve a felügyelőség szakhatósági állásfoglalásával más hatóság által kiadott engedély alapján történhet.

Fontos talaj és a felszín- és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos hatályos jogszabályok betartása ill. betartatása!

Élővíz folyásba, kutakba, csapadék csatornába hulladékot és szennyvizet bevezetni tilos!

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

A község belterületén csatlakozik a 3216. sz. ök. úthoz a 3234.sz. összekötő út, amely a Tisza folyón keresztül – kompátkeléssel - teremt elérési lehetőséget Tiszasüllyel.

Az országos közúthálózat részeként az alábbi utak érintik a települést:

A 3216. sz. ök. út – a község főútja, a Dózsa György út – a belterület keleti szélénél éri el a községet. A belterület északi szélén halad a község közepéig, majd közel 180 fokos jobb kanyarral Észak-Északkeleti irányba hagyja el a falut.

A lakossági közlekedési eredetű légszennyezés jelentéktelen, a fűtéssel kapcsolatos légszennyeződés az elmúlt időszakban növekedett, bár a vezetékes földgázhálózat kiépült a településen.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú rendelete alapján a légszennyezettség tekintetében **Tiszaroff** az alábbi kategóriába tartozik:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	
10. Az ország többi területe,	F	F	F	E	F	PM10 benz(a)- pirén (BaP)
	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	
	O-I	F	F	F	F	D

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. sz. melléklete a zónabesorolásokat az alábbiak szerint értelmezi:

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. sz. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szerepelő anyagok esetében a célérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A levegőtisztaság-védelmi szempontból meg kell említeni azokat a mezőgazdasági telepeket ill. vállalkozásokat, amelyek por emissziót (gabona szárítók), ill. bűzhatást (intenzív állattartás) okoztak ill. okoznak.

A következő állattartó telep található a település közigazgatási (külsőterületi) határán belül:

- Nagy – gyepi major:
Állatállomány: 1200 db juh
- Árkus major:
Állatállomány: 1200 db juh

A levegő védelmével kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

Települési zajforrások:

- Közlekedés,
- Ipar,
- Kereskedelem,
- Szórakozás,
- Építkezés,
- Háztartási tevékenység.

A zajhatástól védendők az emberi tartózkodásra szolgáló épületek, közterületek. A rendezési terv készítése során fontos szempont, a területi funkciók, telepítések olyan meghatározása, hogy a megengedett határérték feletti zajterhelés ne keletkezzen.

A zaj- és rezgés védelemmel kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

A főbb rendeletek a következők:

- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól;
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról;
- 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.17.5. Sugárzás védelem

Helyközi hálózat:

A település hálózata mikrotornyon keresztül üzemel. Innen körzetkábel indul Tiszagyenda irányába.

Helyi hálózat :

A helyi hálózat központja a T-Com Tiszaroffi telefonközpontja a Dózsa György u. 24 szám alatt található. A helyi hálózat földkábel vezetékes rendszerű, 413 helyi előfizetőt tartalmaz. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

Kábel nélküli telefonellátás:

A település közigazgatási területén belül adótorony a Hrsz:749 területén az Vodafone Távközlési Zrt. Üzemeltetésében, a Hrsz 0317/20 Pannon GSM Távközlési Zrt. és a T-Mobile Távközlési Nyrt. valamint a Hrsz .443 alatt a Magyar Telekom üzemeltetésében található

A jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50 - 180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. **A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.** Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévők veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Tiszaroffon nincs háttérsugárzást mérő berendezés, a legközelebbi Kisújszálláson és Szolnokon található.

A katasztrófavédelem honlapján az aktuális adatsorok mindenki számára elérhetőek és megtekinthetőek (www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=monitor_nbiek_terkep).

1.17.6. Hulladékkezelés

Tiszaroff hulladékgazdálkodására vonatkozó helyi rendelet a következő:

„Tiszaroff Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11./2006. (VI.28.) rendelete a települési hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Régen a lakosság a szemetet a belterület északnyugati sarkában, a hrsz. 77-es területen kijelölt községi szeméttelre hordta. A 10,2 hektárnyi területből kb. 1 ha területen 20 éve működött a szeméttel. A szeméttel és törmelékkel a lapos, gödrös terület feltöltését végezték. Az őrizetlen telepnek semmilyen infrastruktúrája nem volt. A lakossági hulladék mennyisége kb. 1500 m³/év. 2001. évben a szeméttelrakást megszüntették, a szeméttel területét rendezték, földborítással lezárták. A rekultivált hulladéklerakót a Közép – Tisza – vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 3081- 8/2007. számú határozatában minősítette rekultivált hulladéklerakónak. A rekultivált hulladéklerakó még utógondozási szakaszban van 2024. június 30-ig.

A hulladékgazdálkodás körébe tartozik a **települési szilárd kommunális hulladék** és a **kommunális szennyvíz** gyűjtése és elhelyezése.

A kommunális hulladékok gyűjtését és szállítását a NHSZ TISZA KFT. végzi. A kommunális hulladék végső ártalmatlanítása a **Tiszafüredi Regionális Hulladéklerakó**ban valósul meg. A lakosság a keletkező hulladékot 120 l-es hulladékgyűjtő-edényzetben tárolja. A hulladékok elszállítása heti rendszerességgel, míg lomtalanítás évente egy alkalommal történik. A zöldhulladékot évente 8-9 alkalommal szállítják el.

A térség regionális hulladéklerakójának helye Tiszafüred közigazgatási területének keleti részén, a 33-as fkl. úttól délre, 1200 m-re található. Távolsága a belterülettől 2,6 km. Pontos helye: 0409/11 hrsz -ú. szántó déli fele, területe 21,8 ha. Határai: északról távvezeték, nyugatról 0409/2 út, délről 0412 csatorna, keletről 0408 csatorna és 0407 út.

A regionális hulladéklerakó telep Tiszafüred közigazgatási területének keleti részén helyezkedik el. Fogadni tudja 25 évig 46 település 120 ezer lakójának lakossági és intézményi szilárd hulladékát, a vele együtt kezelhető termelési és szolgáltatási hulladékot, zöldhulladékot, nyesedéket, építési-bontási törmeléket. A szerves hulladékok komposztálásra, a szelektíven gyűjtött vagy kiválogatott hasznosítható hulladékok feldolgozásra, újrahasznosításra kerülnek. A telep déli oldalán létesül a 400 m hosszú, 250 m széles, 9 m magas depónia, szigetelt aljzattal. Az északi üzemi területsávban épül kezelő épület, raktár, csurgalék víztároló, válogató, komposztáló, járműmosó.

Az üzemeltető adatai:

Név: NHSZ TISZA KFT.

Cím: 5350 Tiszafüred, Kossuth tér 1.

A településen szelektív-hulladékgyűjtő szigetek lett kialakítva, a főbb csomópontokon, ahol a boltok és egyéb intézmények látogatottsága miatt többen veszik igénybe a gyűjtő-edényzeteket.

A hulladékok megfelelő gyűjtését és elszállításuknak a nyilvántartását a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormány Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya végzi.

Tiszaroffon elsősorban állattartással és földműveléssel foglalkoznak.

Állati hulla elhelyező telep, működő dögkút Tiszaroffon nincs. A telepekről az elhullott állatokat az ATEV Debreceni telepére szállítják szerződés szerint.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Az **építési-bontási hulladékot**, a lakosság az építkezésnél használja fel.

A termelésből származó **veszélyes hulladékok** kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

Az állattartó telepeken keletkező olajos hulladékokat szerződés szerint a DESIGN Kft, Kecskemét szállítja el.

A helyi jogalkotásnál a közösségi hulladékgazdálkodási politikának a magyar jogi szabályozásba beépült alapelveit kell követni, melyek a következők:

- megelőzés elve,
- elővigyázatosság elve,
- megosztott felelősség elve,
- szennyező fizet elve,
- közelség elve,

valamint a közösségi környezetvédelmi szabályozásának megfelelően harmonizált hazai jogszabályok követelményeit szükséges figyelembe venni.

A hulladékokkal és a hulladékgazdálkodással összefüggő törvények és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartása ill. betartatása fontos feladat!

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettség, valamint az illegális hulladéklerakás kerül kifejtésre. Ma már egyre több információnk van arra vonatkozóan, hogy a fényszennyezés érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent.

A vizuális környezetterhelés Tiszaroffon nem jellemző. Általánosságban jellemző az ország településeire a különböző méretű és stílusú reklámtáblák. A települések arculatát adó városmagban és a kaputérségben minél figyelemfelkeltőbb formában próbálják az érdeklődést elérni a reklámtábla kihelyezői, amely időnként komoly ellentmondásban van a település táji-, épített adottságaival. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) módosítása (211/2012. [VII. 30.] Korm. rendelet) definiálta a fényszennyezés fogalmát, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert.

Az élhetőbb és egészségesebb környezet megteremtése érdekében fel lehet mérni a fényszennyező forrásokat, és azok, az új szabályozásnak megfelelő, korszerűbb és hatékonyabb eszközökkel való kiváltását, egyúttal a fényszennyezés kiváltó okait is megszüntetve.

A vizuális környezetterhelés másik formája is sajnos jelen van a településeken főként a szegregált területeken: az illegális hulladék megjelenik több helyen, sajnos hiába a szervezett hulladékgyűjtés.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.17.8. Árvízvédelem

Az árvédelmi töltés és a Tisza folyó környezetében tervezett létesítményekre külön szakhatósági hozzájárulás szükséges.

A Tisza folyót és hullámterét, valamint a Tisza árvízvédelmi töltését és annak védősávjait esetlegesen érintő munkák tervezési szakaszában a KÖTIVIZIG Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztályával egyeztetni kell.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a 74/2014. (XII.23.) BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Tiszaroffon fennálló környezetvédelmi konfliktust a belterületei funkcionálkül, rombolt területek okozzák.

Ugyancsak konfliktusforrás az egykori Tiszacsom telephely a központi részen, mely revitalizációra vár.

1.17.10. Természetvédelem

Tiszaroff külterületét a ***Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága***, mint természetvédelmi hatóság felügyeli.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek.

Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó, (kihirdetett, illetőleg a korábban kijelölt területeken előforduló), valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhely típusok, és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartásához, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása, betartatása a település közigazgatási területén. (45/2006 XII. 8. KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt területek védelmét.)

Tiszaroff külterületén a ***Különleges madárvédelmi területek Közép-Tisza (HUHN10004)***, számon nyilvántartottak a Tisza folyó hullámterére terjed ki. Ezek az alábbi helyrajzi számú területek:

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

010, 011, 012, 013, 014/1, 014/2, 018, 02, 020, 021, 023/1, 023/10, 023/11, 023/2, 023/3, 023/4, 023/5, 023/6, 023/7, 023/8, 023/9, 024/2, 028, 029, 03/1, 03/2, 03/3, 030/1, 030/10, 030/11, 030/12, 030/13, 030/14, 030/15, 030/16, 030/17, 030/18, 030/2, 030/3, 030/4, 030/5, 030/6, 030/7, 030/8, 030/9, 0321, 0322, 0323, 0324, 0325, 0326, 0330, 0331, 0335, 0336, 0337, 0338, 0340, 0352, 0353/1, 0353/2, 0354, 0355, 0356, 0357/1, 0357/2, 0358, 0359, 0360/1, 0360/2, 0360/3, 0360/4, 0360/5, 0360/6, 0360/7, 0360/8, 0360/9, 0361, 0362, 0363, 0364/10, 0364/11, 0364/12, 0364/13, 0364/14, 0364/15, 0364/16, 0364/18, 0364/19, 0364/2, 0364/20, 0364/3, 0364/5, 0364/6, 0364/7, 0364/8, 0364/9, 0365, 0366, 0367, 0368, 0369, 0370, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375/1, 0375/2, 0376/1, 0376/2, 0377, 0378, 0379, 0380/1, 0380/2, 0381, 0382, 0383/2, 0384, 0385, 0386, 0387, 0388, 0389, 039, 04, 040, 041, 042, 043, 044, 045, 046, 047, 048/1, 048/2, 049, 05, 050, 052, 053/10, 053/11, 053/12, 053/13, 053/14, 053/15, 053/16, 053/17, 053/18, 053/19, 053/21, 053/22, 053/24, 053/25, 053/26, 053/27, 053/3, 053/4, 053/5, 053/6, 053/7, 053/8, 053/9, 055, 057, 06/1, 06/2, 069, 07/1, 07/2, 07/3, 07/4, 07/5, 070, 09.

*Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek a **Közép-Tisza** nevet viselő területek **HUHN20015** számon nyilvántartottak. Tiszaroff igazgatási területét érintő területek helyrajzi számai az alábbiak:*

010, 011, 012, 013, 014/1, 014/2, 018, 02, 020, 021, 023/1, 023/10, 023/11, 023/2, 023/3, 023/4, 023/5, 023/6, 023/7, 023/8, 023/9, 024/2, 028, 029, 03/1, 03/2, 03/3, 030/1, 030/10, 030/11, 030/12, 030/13, 030/14, 030/15, 030/16, 030/17, 030/18, 030/2, 030/3, 030/4, 030/5, 030/6, 030/7, 030/8, 030/9, 0321, 0322, 0323, 0324, 0325, 0326, 0330, 0331, 0335, 0336, 0337, 0338, 0340, 0352, 0353/1, 0353/2, 0354, 0355, 0356, 0357/1, 0357/2, 0358, 0359, 0360/1, 0360/2, 0360/3, 0360/4, 0360/5, 0360/6, 0360/7, 0360/8, 0360/9, 0361, 0362, 0363, 0364/10, 0364/11, 0364/12, 0364/13, 0364/14, 0364/15, 0364/16, 0364/18, 0364/19, 0364/2, 0364/20, 0364/3, 0364/5, 0364/6, 0364/7, 0364/8, 0364/9, 0365, 0366, 0367, 0368, 0369, 0370, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375/1, 0375/2, 0376/1, 0376/2, 0377, 0378, 0379, 0380/1, 0380/2, 0381, 0382, 0383/2, 0384, 0385, 0386, 0387, 0388, 0389, 039, 04, 040, 041, 042, 043, 044, 045, 046, 047, 048/1, 048/2, 049, 05, 050, 052, 053/10, 053/11, 053/12, 053/13, 053/14, 053/15, 053/16, 053/17, 053/18, 053/19, 053/21, 053/22, 053/24, 053/25, 053/26, 053/27, 053/3, 053/4, 053/5, 053/6, 053/7, 053/8, 053/9, 055, 057, 06/1, 06/2, 069, 07/1, 07/2, 07/3, 07/4, 07/5, 070, 09.

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek: féltermészetes, magasfüvű mocsárrétek (6440), sík és dombvidéki kaszálórétek (6510), természetes eutróf tavak (3510), keményfás ligeterdők nagy folyók mentén (91F0), enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők (91E0), pannon szikes sztyeppék és mocsarak.

A kijelölés alapjául szolgáló fajok: többsége hal, a kétéltű, vöröshasú unka, a mocsári teknős, a vidra, a nagy hörcsög és a tavi denevér.

A védett terület teljes egészében az országos ökológiai hálózathoz tartozik, a déli része magterületként, a középső és az északi részei ökológiai folyosóként vannak nyilvántartva.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület a **Közép-Tisza Tájvédelmi Körzet**, mely a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található.

A Közép-Tisza Tájvédelmi Körzet Tiszaroff igazgatási területén az alábbi helyrajzi számú területekkel kívánja bővíteni a védelem alatt álló földrészleteket:

018, 021, 023/1-11, 029, 03/1, 030/1-18, 0321, 0322, 0323, 0330, 0331, 0335, 0336, 0340, 0352, 0380/1, 0380/2, 0381, 0382, 0389, 04, 047, 048/1, 048/2, 049,05, 050, 052, 053/3-19, 053/21, 053/22, 053/24-27, 057, 06/1, 06/2, 07/1-5, 09.

A természetvédelemmel érintett területeken az elsődleges szempont a meglévő művelési ágak megtartása, a területen lévő növény- és állatvilág védelme.

1.17.11. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

A fejlesztések során lehetőség szerint törekedni kell a megújuló energiaforrások egyedi alkalmazására. A hálózati energia felhasználás csökkenthető napelemek v. napkollektorok beépítésével. Fűtés rásegítésre és a használati melegvíz előállítására napkollektorok alkalmazása célszerű.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást; beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Tiszaroffon alábányászott területek, barlangok és pincék nem találhatók. Ezen területek építésföldtani korlátozásával nem kell számolni.

1.18.1.2. Csúszás, süllyedésveszélyes területek

Tiszaroffon csúszás, süllyedésveszélyes területek nem találhatók. Ezen területek építésföldtani korlátozásával nem kell számolni.

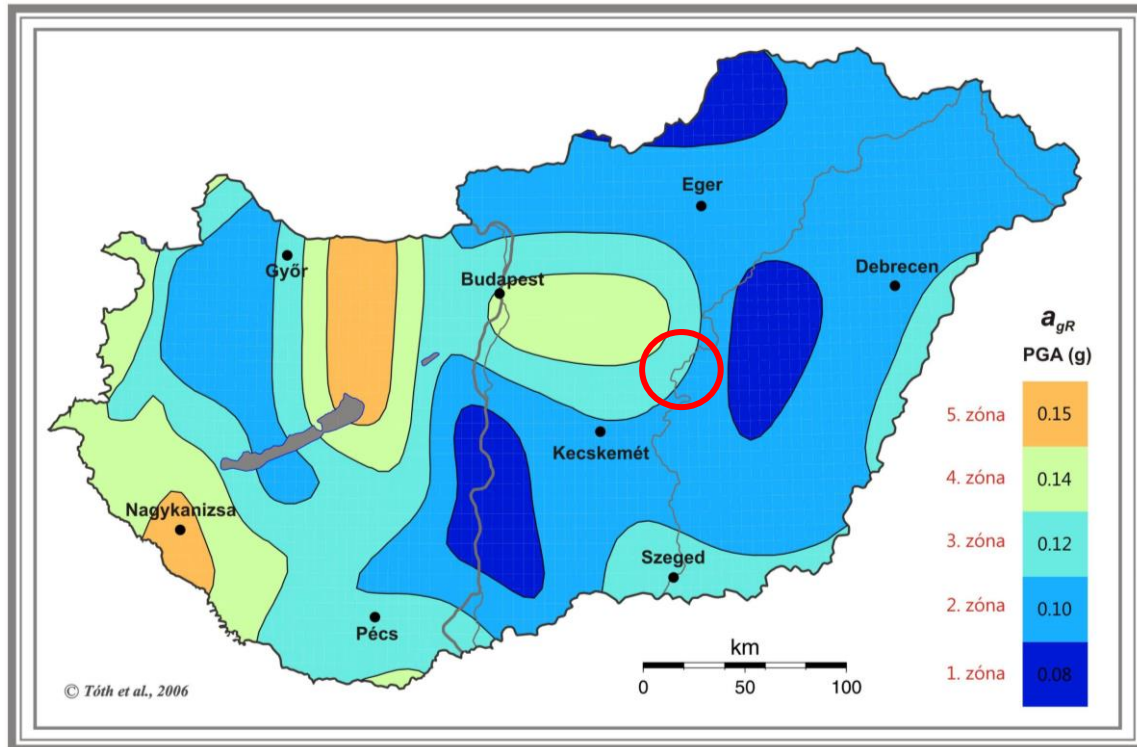
1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei

Tiszaroffon földrengés veszélyeztetett területek nem találhatók. Ezen területek építésföldtani korlátozásával nem kell számolni.

A települést és környékét ritkán érik földrengések. Az ország szeizmikus veszélyeztetettségi zónáiból, a település közvetlen környezete a 2. zónához tartozik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Magyarország szeizmikus zónatérképe

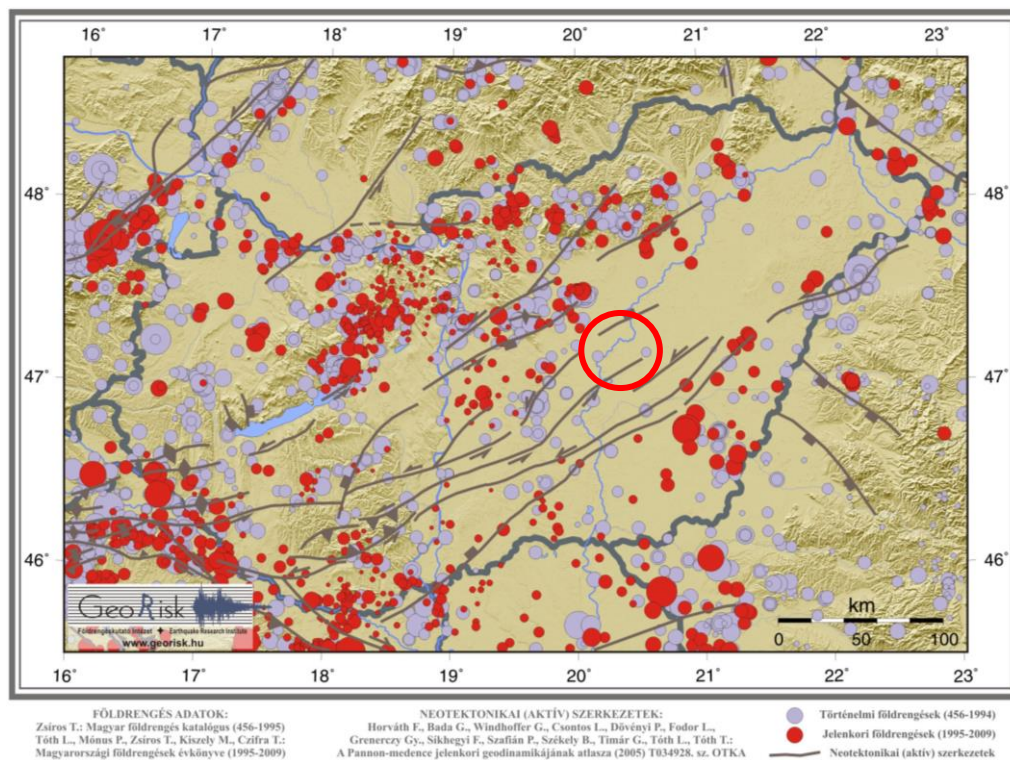

(Forrás: GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda)

A történelmi és a jelen korokban feljegyzett szeizmológiai események által közepesen érintett területen fekszik Tiszaroff.

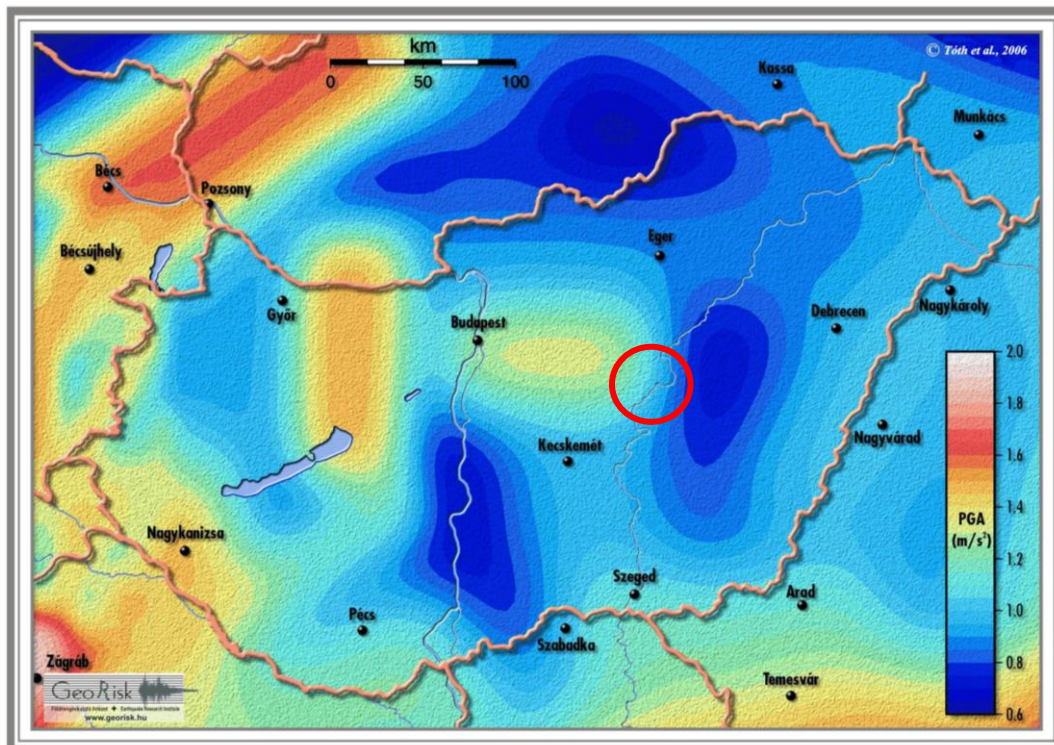
Magyarország szeizmotektonikája

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

(Forrás: GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda)

Magyarország földrengélyveszélyeztetettsége

(Forrás: GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda)

A település közigazgatási területe közepesen érintett földrengés veszélyeztetett területekkel.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

1.18.2.1. ÁRVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

Tiszaroff közigazgatási területe a Tisza folyó 375,9 – 393,7 fkm szelvényei között helyezkedik el. A mértékadó árvízszint (MÁSZ) értékei a folyószakaszon a **74/2014. (XII. 23.) BM rendelet alapján a folyók mértékadó árvízszintjeiről** szerint az alábbiak szerint alakulnak:

Folyó	Folyamkilométer [fkm]	Mértékadó árvízszint [MÁSZ] (mBf)
Tisza	373.60	91.52
	380.70	91.75
	383.60	91.78
	386.70	91.82
	391.30	91.87
	393.40	91.89
	400.00	91.97

Tiszaroff közigazgatási területe érintett a Tiszaroffi- és a Nagykunsági árvízcsúcs-csökkentő tározó területével is, amely a VK-1, VK-4 és VK-5 jelű helyszínrajzokon is látható.

Tiszaroff község a 2.82 Fegyvernek-Mesterszállási ártéri öblözetben helyezkedik el. Az árvízi veszély- és kockázati térképek, valamint kapcsolódó dokumentumaik az alábbi internetes címen érhetők el: <http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=145>

Tiszaroff térségét a **10.07 számú** Fegyvernek-Ledencei árvízvédelmi szakasz fővédvonala mentesíti az árvizektől. A 10.07 számú árvízvédelmi szakasz **mértékadó vízmércéje** Kiskörén található (Kisköre-alsó):

Vízmérce „0” pontja:	81,32 mBf
LNV (2000. 04. 17.):	1030 cm
LKV (2003. 09. 27.):	-320 cm

A község belterületi töltésszelvényében végzett korábbi talajmechanikai vizsgálatok szerint a töltés anyaga homokos iszap, ebből adódnak a fakadó és szivárgó vizek magas tiszai vízállás esetén. A szivárgó vizek elvezetésére, mintegy 350 m-es szakaszon a töltésbe kavicsszivárgót építettek. A töltésből kivezetett szivárgó vizeket nyílt csatornán gyűjtőaknába vezetik, ahonnan szivattyúval visszaemelik a Tiszába.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A védvonalhoz a hullámtéren két nyárigát kapcsolódik: a Tiszaroff-alsóréti – Gói-tói – Tisزابő-felsőréti egyesített nyárigát rendszer, és a Tiszaroff-felsőréti nyárigát. A Tisza 740 cm-es vízállásánál a nyárigátak már nem tarthatók.

Az árvízvédelmi központ Tiszaroff-alsó gátórháznál van. A gátórház mellett húzódik a komphoz vezető út. A komp Tiszaroffot Tiszasüllyel köti össze.

Az elmúlt években elvégzett **töltéserősítési munkálatoknak** köszönhetően Tiszaroff közigazgatási területén közvetlen árvízveszélyt okozó hiányosság nincs, azonban az árvízvédelmi fővédvonalak kiépítettsége a teljes érintett hosszon nem éri el a rendeletben meghatározott magassági (MÁSZ + 1 m) és keresztmetszeti előírás értékeit. A fővédvonalak fejlesztése a KÖTI-KÖVIZIG középtávú fejlesztési programjában szerepel. A földtöltések fejlesztése azok magasításával és keresztmetszetük növelésével jár. A töltések erősítése elsősorban a víz felőli oldalon tervezett.

A **Vásárhelyi Terv** kapcsán Tiszaroff külterülete jelentős mértékben érintett. A tiszaroffi vésztározó a KÖTI-KÖVIZIG működési területén, a 2.82 számú ártéri öblözetben, a Tisza bal partján, Tiszaroff – Tiszagyenda – Tisزابő között épült ki. A tározó mentén a Tisza mértékadó árvízszintje 90,66 mBf, tározási szint 89,94 mBf. A tározó előterében egy nyári gáttal védett hullámtéri öblözet található, mely a tározóban mért szinteknél valamivel magasabb fekvésű, legmélyebb vonulatában pedig a Gói-tói Holt-Tisza húzódik.

Az árasztásos tározó esetében kiemelkedő szerepet kap a **vízkezelés**. A jelenlegi vízkezelő műtárgyak fejlesztésével, a régi felhagyott erek, vízfolyások rehabilitációjával a vízviesszafogás, vízszétterítés, vízutánpótlás hatékony módon oldható meg.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

*Vízkormányzó műtárgy
építése 2007 nyarán,
Tiszaroff határában*

*A roffi vésztározó
műszaki átadása
2008-ban történt meg*

*A központi
belterület
légifelvétele,
háttérben
a Tiszával*

A község közigazgatási területe érintett a Tisza folyó nagyvízi medrével, így a **83/2014. (III. 14.)** Kormányrendelet „A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló előírások az irányadóak.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Jelenleg a Tisza folyó ezen szakaszára nincs kihirdetett nagyvízi mederkezelési terv. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság által jóváhagyott „10. NMT 03. Kiskörei Vízlépcső 403,20 fmk- Szolnok vasúti híd 340,00 fkm közötti Tisza folyószakasz” nagyvízi mederkezelési tervet megalapozó műszaki dokumentáció elkészült.

Az érintett területen a dokumentációban több beavatkozás is szerepel, amelyek különböző prioritást kaptak (P*= prioritás: 1. előkészítés alatt, 2. sürgős, 3. középtávú).

A tervezett fejlesztések az alábbi táblázatban szerepelnek:

A beavatkozás száma	beavatkozás típusa	helye	bp.	jp.	P*	megjegyzés	Jellemző mennyiség		Becsült költség [MFt]
							mért.e.	érték	
NMT.03.K01_19.	övzátony elbontása	375.2-376.16		☐	2		fm	977	121
NMT.03.K01_20.	övzátony elbontása	378.3-378.96	☐		2		fm	688	85
NMT.03.K01_22.	övzátony elbontása	381.32-382.18	☐		2		fm	857	106
NMT.03.K01_24.	övzátony elbontása	389.95-390.9	☐		2		fm	945	117
NMT.03.K02_02.	nyárigát rendezése	381.1-390.7	☐		1	Tiszaroff felsőréti nyárigát	fm	9165	183
NMT.03.K03_12.	nyárigát elbontása	373.8-378.9	☐		2	Gói-tói + Tiszaroff alsóréti nyárigát	fm	7507	931
NMT.03.K03_13.	nyárigát elbontása	376.0-383.1		☐	2	Tiszasüly-Kötelki nyárigát	fm	8764	1,087
NMT.03.K03_14.	nyárigát elbontása	375.9-376.2	☐		2	Gói-tói + Tiszaroff alsóréti nyárigát	fm	2750	341
NMT.03.K04_42.	tuskógát elbontása	376.25	☐		3		fm	305	0.3
NMT.03.K04_43.	tuskógát elbontása	376.27	☐		3		fm	158	0.2
NMT.03.K04_44.	tuskógát elbontása	376.35	☐		3		fm	333	0.3

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A beavatkozás száma	beavatkozás típusa	helye	bp.	jp.	P*	megjegyzés	Jellemző mennyiség		Becsült költség [MFt]
							mért.e.	érték	
NMT.03.K06_03.	tervezett hullámtéri árapasztó	381.0-391.0	☐		2		ha	191	267

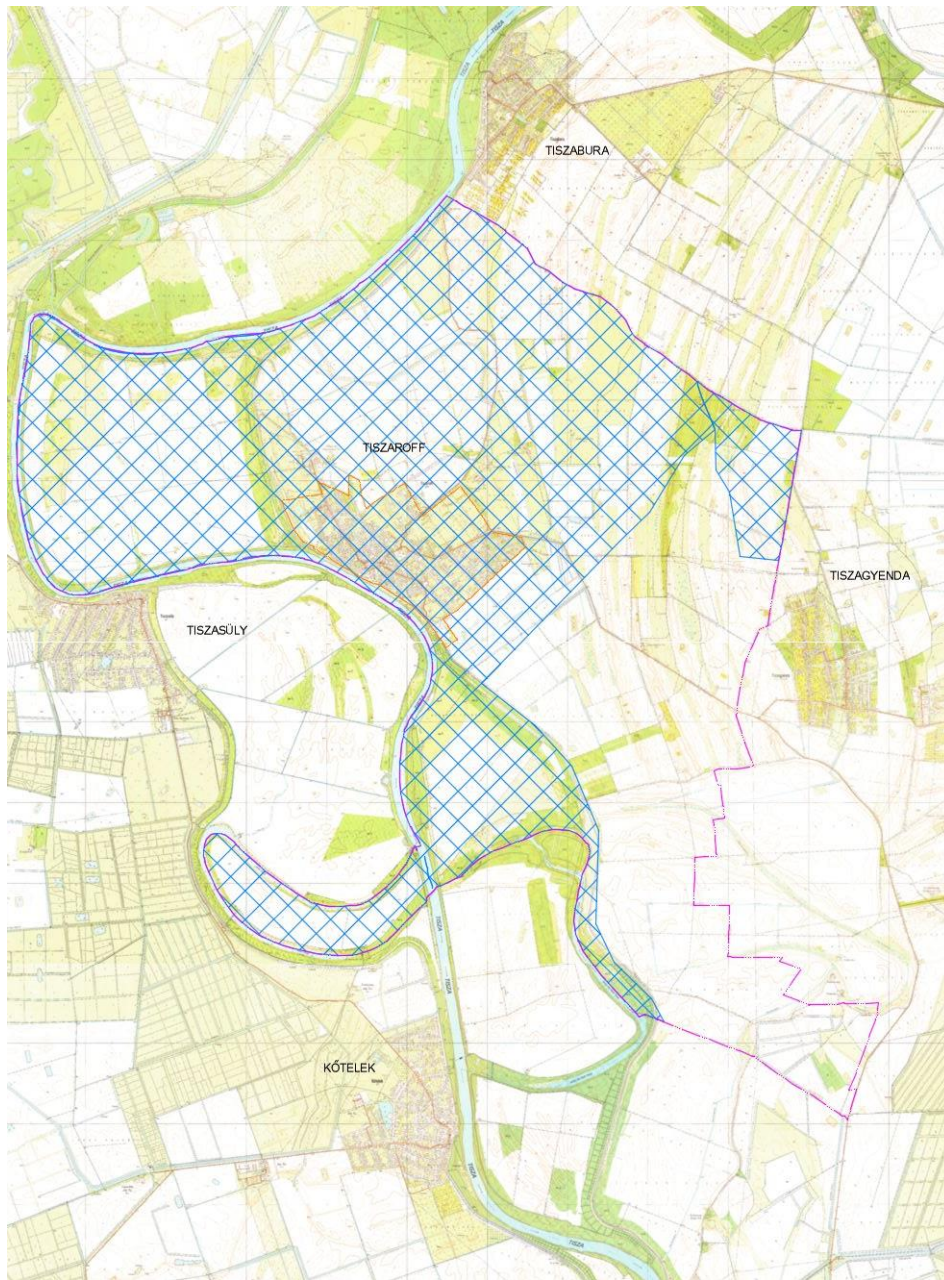
Az NMT.03.K02_02 sorszámú beavatkozás a település közigazgatási területét érintő KEHOP-1.4.0-15-2016-00017 azonosító számú, „Tisza hullámtér nagyvízi meder vízszállító képességének helyreállítása a szolnoki vasúti híd és Kisköre közötti szakaszon” című projekt elemeként kerül kivitelezésre. A teljes befejezés és átadás 2018. II. félévére van ütemezve. A beavatkozás tervdokumentációja igazgatóságunknál megtekinthető.

Fejlesztési javaslat:

Jász–Nagykun–Szolnok megye területének 76 %-a árvíz által veszélyeztetett terület. A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legvesélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján Tiszaroff a „B” kategóriába került besorolásra, közepesen veszélyeztetett.

A lakosság és az anyagi javak védelme kiemelkedően fontos, ezért minden érintett településnek rendelkeznie kell „Árvízvédelmi Terv”-vel. A terv tartalmazza a veszélyhelyzetek feltárását, a védelmi feladatok meghatározását, a védelemhez szükséges erők és eszközök számbavételét, az együttműködés megszervezését. A Tisza folyón a védekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el. Az Önkormányzat közreműködik a szükséges közterő mozgósításában. 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről tartalmazza a védekezésre vonatkozó előírásokat.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Koncepció - Megalapozó Vizsgálat

Országos Vízvédelmi Övezet kiterjedése Tiszaroff közigazgatási területén

Az első- és másodrendű védtöltések és szivárgó csatornák mellett védő- ill. fenntartó sávot szükséges tartani, amelyen semmilyen építési tevékenység nem végezhető és a fenntartó sáv mezőgazdasági hasznosítása csak gyep művelési ágba történhet.

Az árvízvédelmi töltés és szivárgócsatorna közötti területre csak ideiglenes jellegű, a terület elsődleges árvízvédelmi célját figyelembe vevő hasznosítás tervezhető.

A töltéslábtól számított 10-10 m, a szivárgó partételtől számított 6-6 m védősávot kell tartani. Az árvízvédelmi töltésen közforgalmú út nem vezethető.

- A megvalósítandó fejlesztésekkel kapcsolatban szigorúan be kell tartani a vizek és a közcélú vízellátásmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

rendeletben foglaltakat, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltakat, továbbá a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról szóló 21/2006. (I. 31.) Korm. rendeletben foglaltakat.

Telekkialakítás, közterület rendezés és közműépítés csak a tervben rögzített töltésnyomvonal figyelembevételével történhet. Csatlakozó telkek közművek tervezésekor 46/1999. Korm. rendelet (III.18.) előírásai betartandók. Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél, fejlesztésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt, továbbá az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat kell figyelembe venni:

- Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: **30/2008. (XII. 31.) KvVM** rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról,„ előírásait kell figyelembe venni.

Különösen a 23. §-ban foglaltakat: Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a vízoldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyagödröt, munkagödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

- Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő keresztezésénél: **147/2010. (IV. 29.) Korm.** rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról" előírásait be kell tartani.

- Árvízvédelmi töltés védősávjainak (a töltés lábvonalaiktól számított 10-10 m) használatánál: **120/1999. (VIII. 6.) Korm.** rendelet „a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról" előírásait kell figyelembe venni.

Különös tekintettel a 7. § (1) -ban foglaltakra: „A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné."

- Hullámtéri területek és a fakadóvíz által érintett területek használatánál: **83/2014. (III. 14.) Korm.** rendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról" előírásait kell figyelembe venni.

A 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:

A parti sáv szélessége:

a. / a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b. / az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízellátási létesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

Tiszaroff közigazgatási területén található árvízvédelmi és vízgazdálkodási létesítményeket a VK-1, Vk-4 és Vk-5 jelű tervlapok szemléltetik.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.2.3. számú fejezetben.

1.18.2.3. Mély fekvésű területek

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.2.3. számú fejezetben.

1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem

Vízrendezés, belvízvédelem

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.2.3. számú fejezetben.

Árvízvédelem

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.18.2.1. számú fejezetben.

Védőterületek, védősávok:

- Az elsőrendű árvízvédelmi töltést és védősávjait a töltéslábtól mért 10-10 m széles sávban szabadon kell hagyni. A védősávon belül semmilyen új létesítmény nem építhető, a védősávba eső meglévő épületek nem bővíthetők.
- A **30/2008. (XII. 31.) KvVM** rendelet 23. §-a alapján az árvízvédelmi földmű mentén a hullámtéren a vízőldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig a mentett oldali töltésláb vonalától 110 m-en belül anyaggödröt, munkagödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a vízügyi igazgatóság hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

A **18/2003. (XII. 9.)** számú, települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló KvVM-BM együttes rendelet Tiszaroff települést ár- belvízzel **közepesen veszélyeztetett**, „B” kategóriába sorolja.

A **4/1981. (IV.4.) OVH.** rendelkezés idevonatkozó részeit be kell tartani, melyek a következők:

- Az elsőrendű árvízvédelmi töltést, valamint annak védősávjait a töltéslábtól mért 10-10 m szélességben szabadon kell hagyni, építési tilalommal kell védeni.
- A védősávon belül semmilyen új létesítmény nem építhető, a védősávba eső meglévő épületek nem bővíthetők.
- Az árvízvédelmi fővédvonal mentén, a hullámtéren a lábvonaltól számított 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyaggödröt nyitni nem szabad, csak a vízügyi hatóság külön engedélyével, amennyiben a talajmechanikai, illetve szivárgási

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

viszonyok a vizsgálatok eredményei alapján nem veszélyeztetik az árvízbiztonságot.

A fejlesztések kialakításakor szigorúan figyelembe kell venni a **4/1981 (IV. 4.)** OVH számú rendelkezés (Országos Vízgazdálkodási Szabályzat) árvízvédelmi fővédvonalakra vonatkozó előírásait, valamint annak 123. §. (2) bekezdésében foglalt, az árvízvédelmi fővédvonalakra vonatkozó védősávokat az alábbiak szerint:

Telekkialakítás, közterület rendezés és közműépítés csak a tervben rögzített töltésnyomvonal figyelembevételével történhet. Csatlakozó telkek közművek tervezésekor **46/1999. Korm. rendelet** (III.18.) előírásai betartandók. Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. Törvényt** kell figyelembe venni.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a **74/2014. (XII.23.)** BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén az Igazgatóságnál vagyonkezelői hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

A **120/1999. (VIII.6.)** Kormányrendelet Árvízvédelmi töltések fejezetének, 7. §. (1) pontja kimondja, hogy a „fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltésláb vonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

A **30/2008. (XII.31.)** KvVM rendeletben foglaltakat figyelembe kell venni.

A **147/2010. (IV.29.)** Kormányrendeletben foglaltakat kérjük megfelelően alkalmazni.

A **83/2014. (III.14.)** Kormányrendelet 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:

A parti sáv szélessége:

a./ a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b./ az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízellátási művek partvonalától számított 3 méterig terjed.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

1.18.3. Egyéb

1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl lejtés, falszakadás)

Tiszaroffon kedvezőtlen morfológiai adottságokkal (pl.: lejtés, falszakadás) nem kell számolni.

1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások

Tiszaroffon mélységi, magassági korlátozással nem kell számolni.

1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

Tiszaroffon településen tevékenységből adódó korlátozás a belterületen az országos előírásoknak megfelelően a lakóterületek védelme érdekében, mind a gazdasági tevékenységre, mind az állattartásra nézve van.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

A település közigazgatási területén bányatelek, kutatási terület nem található.

1.20. Városi klíma

Tiszaroffon az áthaladó gépjárműforgalom miatt nem beszélhetünk klimatikus negatív hatásról. A településen keresztülmenő főbb közlekedési utak környezetszennyezése nem jelentős. A település átszellőzöttsége jó, a belterület a viszonylag laza beépítés miatt szmogról, közlekedés okozta levegőszennyezettségről nem beszélhetünk.

2. rész Helyzetelemző munkarész

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetés, folyamataik elemzése

Tiszaroff népesedési, demográfiai helyzetét tekintve, az adatsorokat elemezve látható, hogy az elmúlt 10 év időtávtáiban, mind az állandó, mind a lakónépesség száma csökkent. A halálozások száma meghaladta a születések számát. A népesség fogyása a korszerkezet előregedő tendenciájával, valamint az elvándorlással magyarázható. Az elvándorlás oka a helyi munkaerő foglalkoztató üzemek, vállalkozások hiánya, az alacsony foglalkoztatottság. Az okok közé sorolható még a térség viszonylagos elmaradottsága foglalkoztatottság terén és a település nem túl szerencsés megközelíthetősége. A településen az alacsony

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

foglalkoztatottsággal párosul az alacsony jövedelmi színvonal, amely a település egészére rányomja bélyegét. Ennek következtében (az országos gazdasági folyamatok mellett) az ingatlanárak a térség országos átlagához képest is alacsony ingatlanárak alatt vannak, a településen nagyszámban találni felújításra szoruló, vagy állagában már olyan mértékben tönkrement ingatlant amely bontásra vár. Sok az üres, lakatlan ingatlan, beépítetlen terület.

A település a foglalkoztatottság terén évek óta a szociális közmunkaprogram adta lehetőségeket kihasználva próbálja a munkanélküliséget csökkenteni. A közmunkaprogramban a településellátó, településüzemeltetési, településszépítő és kommunális tevékenységeket végeznek. Ugyancsak a foglalkoztatás és munkahelyteremtés érdekében a település minden munkahelyteremtő szándékot, lehetőséget támogat, mely a településen új munkahelyek létrehozásával, vagy a meglévők megtartásával jár.

Tiszaroff intézményellátottsága Jász – Nagykun – Szolnok megye községi rangú településeivel megegyező. Egyházi fenntartású működő óvodája és iskolája mellett a legkisebbeknek a bölcsődei ellátás lehetősége is megvan.

Egészségügyi ellátás terén 1 fő állandó háziorvos szakápolóval végzi a településen a háziorvosi teendőket, a gyermekorvosi ellátás kijelölt időpontokban érhető el, a gondozási, tanácsadási feladatokat védőnő végzi. Az orvosi rendelő a községháza mellett található, felújított, akadálymentesített. Szakorvosi ellátás közül a településen fogorvos rendel, különálló épületben történik az ellátás.

Tiszaroff Község Önkormányzata intézményeik felújítását, korszerűsítését, energetikai megújítását folyamatosan pályázatok révén próbálják megvalósítani. A közelmúltban valósult meg az orvosi rendelő mellett a községháza energetikai felújítása, valamint a főzőkonyha felújítása

A szociális ellátás terén idősök napközi ellátása napköziotthonos vagy bentlakásos formában a településen nem érhető el. A közelben bentlakásos otthon Fegyverneken és Kunhegyesen található. A Családsegítő szolgáltatón keresztül a házi idősgondozás és szociális étkeztetés a nemrégiben felújított községi konyha által megoldott.

A településen az idegenforgalom számottevő, melynek alapot ad a település természeti környezete, az épített értékek. A Borbély kúria műemléki épülete szálláshelyként funkcionál. Szálláshely tekintetében emellett ifjúsági szálláshely, apartman és magánházaknál fizetővendég szolgálat működik. A település belterületén közel a Tisza – parthoz üdülőterület található, ahol jellemzően a nyári, hétvégi időszakra használt üdülőépületek sorakoznak. A régi lakóházak közül is üdülési célra sokat megvásároltak és felújítottak.

A településképhez tartoznak az épített emlékek. Tiszaroffon országos védelem alatt álló műemlék a református templom és a Borbély kastély. 2017-ben az országos jogszabályoknak megfelelő Tiszaroffon is elkészült a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet. A településképi rendelet a település épített értékei közül védelem alá helyezte a római katolikus templomot, a községházát, a régi katolikus iskolát, a régi református iskolát, a rendőrséget és a gyülekezeti terem épületét.

A település szerkezetét tekintve a település belterületének nagy része történelmileg kialakult halmazos szerkezetű, míg ehhez a szerkezethez tervezett utcák kapcsolódnak. Jellemzően a beépítés oldalhatáron álló. A településen a településképi védelem alatt álló épületeken túl számos népi lakóház őrzi a múlt emlékét.

A településen a kereskedelmi ellátás megfelelő, az alapvető élelmiszereken túl szakboltok is megtalálhatók.

A település zöldfelületéhez tartoznak a közparkok, melyek a református templom és községháza közötti részen vannak, egy részük emlékpark, másik részük díszpark jellegű. 2016-ban pályázati finanszírozással a település kijelölt részén a műfüves labdarugó pálya mellett fitness park és játszótér is létrejött, így kialakult egy új szabadidős közösségi tér.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település természeti értékei közül kiemelkedő a Tisza part, településképi és szerkezeti szempontból pedig meghatározó a Tiszaroffi árvízi szükségtározó árvízvédelmi fővonala.

Településszerkezeti szempontból a vésztározó töltésének megépítése volt az elmúlt évtizedek legnagyobb változása. A vésztározó területe árvizes időszakban, amennyiben szükséges időszakosan víz alatt van, így biztosítva a település és a térség árvízi biztonságát.

A Tisza folyó és ártere a Közép – Tiszai tájvédelmi Körzet része, emellett a településen Natura 2000 kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési és különleges madárvédelmi területek is megtalálhatók.

A település gazdasági aktivitása elmarad a megyei és a térségi átlagtól. Mindez magyarázható az ipar és a tőkeerős vállalkozások hiányával. A helyben lévő nagyobb vállalkozások a mezőgazdasághoz kapcsolódó állattenyésztéssel, mezőgazdasági termeléssel foglalkoznak.

A település külterületének jelentős része mezőgazdasági szántó terület, ahol mezőgazdasági kultúrákat termesztnek. Kisebb hányadban legelő területek találhatók, valamint a jelentős az árterület és a vízfelület (Tisza).

A külterületen néhány működő állattartó telep található, melyeken juhokat és szarvasmarhákat tenyésztnek.

A település megközelítése csak közúton a 3216 jelű Fegyvernek – Kisköre országos lehetséges. A község belterületén csatlakozik a 3216. sz. összekötőúthoz a 3234, számú összekötőút, mely a Tiszán kompátkeléssel biztosítja a kapcsolatot Tiszasüly felé. A legközelebbi vasúti megállóhely Kunhegyesen található.

A meglévő közüzemi szolgáltatási rendszer kiépült, a településen megoldott a közüzemi vízszolgáltatás, szennyvízelvezetés és a saját szennyvíztisztítóban a szennyvíz tisztítása. Az elektromos energiahálózat és gázellátó hálózat teljesen kiépült és az internetellátás is biztosított.

3. rész Helyzetértékelő munkarész

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése , szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

Tiszaroff és térsége társadalmi-gazdasági szempontból egyaránt az ország legelmaradottabb térségei közé tartozik, mely kifejezésre jut az alacsony vállalkozási aktivitásban, a tőkeszegénységben, az alacsony ipari foglalkoztatottságban, a képzett munkaerő alacsony arányában, valamint az ipari és a mezőgazdasági termelés alacsony technológiai színvonalában. A térség felzárkóztatása érdekében tehát kulcsfontosságú a tőkeabszorpciós képesség, illetve a helyi gazdaság versenyképességének javítása, különös tekintettel a munkahelyteremtő beruházásokra és a gazdaság fejlődését elősegítő infrastrukturális fejlesztésekre. A település jelenlegi kedvezőtlen helyzetéből kitörési pontot jelenthet a nem, vagy alulhasznosított területeken munkahelyteremtő beruházás megvalósítása. Demográfiai szempontból egyrészt a munkahelyteremtés, másrészt a rendezett, kulturált lakókörnyezet, valamint a megközelíthetőség javítása indukál változást.

Tiszaroff település célja, hogy a helyi gazdaság fejlődjön, idegenforgalmi, turisztikai fejlesztések valósuljanak meg.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

A település jövőképe, hogy Tiszaroff működő vállalkozásokkal, stabil népességmegtartó képességű település legyen. A helyi gazdaság versenyképes, korszerű szerkezetű és magas jövedelemtermelő képességű legyen továbbá megvalósuljon a település tőkevonzó képességében erősítése, valamint az idegenforgalmi fejlesztés megvalósuljon. A legfontosabb prioritások a helyi gazdaság fejlesztése és az idegenforgalom.

Népességmegtartás területén a település szeretné elérni, hogy a népességszám stagnáljon, majd növekedjen.

A népesség gazdasági aktivitása az elmúlt évtizedekben jelentősen csökkent, és Tiszaroffon ez a kistérségi illetve a megyei adatok alatt van. Jelentős a munkanélküli álláskereső száma, akik jellemzően alacsonyabb iskolai végzettségűek. Az önkormányzat folyamatosan a közmunkaprogram és a startmunka program révén igyekszik részükre munkát és jövedelmet biztosítani. A későbbiekben is az országos program adta lehetőségeket foglalkoztatás terén ki kell aknázni, valamint az önellátóvá válásra kell törekedni.

A település gazdasági helyzetével összefüggésben a lakások avultsága és állaga jóval a megyei átlag alatt. Meg kell akadályozni az épületállomány további romlását, az avult, lakhatatlan épületeket le kell bontani és a felszabaduló telkek beépítésénél törekedni kell a magasabb színvonalú épületek építésének elősegítésére.

A településen lévő jelentős nagyságú beépítetlen telkek hasznosítására törekedni kell.

A helyi gazdaság beindításához tőkeerős befektetőkre és piaci kapcsolatokra van szükség. A gazdaság beindítása kedvezően hatna az egyéb gazdasági - társadalmi folyamatokra, így a munkanélküliség aránya csökkenne, a településen a jövedelmi viszonyok emelkednének, amely kedvezően hatna a településképre és vonzóvá válna a település a letelepedni szándékozók számára.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

Tiszaroff település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők sokszor összefüggésben vannak egymással, vagy éppen egyik tényezőtől következik a másik tényező.

Fejlesztést befolyásoló külső tényezők	<ul style="list-style-type: none">• Pályázati lehetőségek• Tőkeerős befektetők
Fejlesztést befolyásoló belső tényezők	<ul style="list-style-type: none">• Gazdasági terület kialakításának lehetősége• Pályázatok benyújtása• Infrastruktúra kiépítése• Képzett munkaerő• Átképzési lehetőség• Rendezett településképp

3.1.3. A településfejlesztés- és rendezés kapcsolata

A település fejlesztés tartalmazza mindazon beavatkozási pontokat, elképzeléseket, melyek a település közép- és hosszútávú tervezett elképzeléseinek eredménye. A fejlesztés elképzelhetetlen rendezés nélkül. A fejlesztéssel kijelölt területek településszerkezetbe illesztése, a beépítés paramétereinek, feltételeinek meghatározása a rendezés, amelyek közvetlen és állandó kapcsolatban vannak. A fejlesztés és rendezés kapcsolata nem egyirányú, hanem oda-vissza irányú folyamat, ahol a fejlesztésnél elképzelt fejlesztések rendezési megvalósítása sokszor a környezetet is megváltoztatja, melynek rendezése viszont a fejlesztési elképzelés nélkül megvalósíthatatlan.

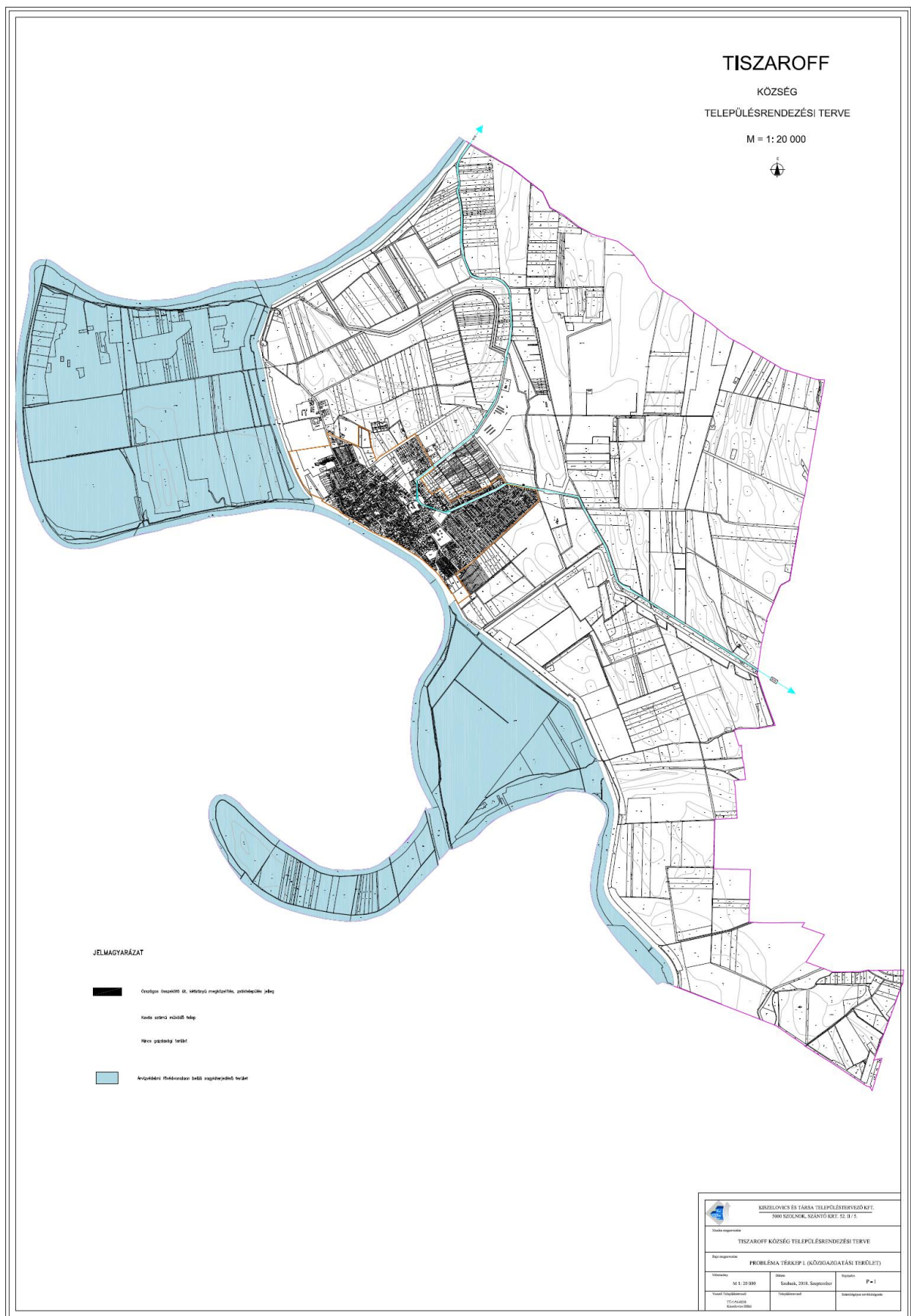
3.2. Problématérkép/értéktérkép

Tiszaroff község problématerképét és értéktérképét külön- külön tervlapon ábrázoltuk. A problématerkép tartalmazza mindazon objektumokat, területeket, vonalas és térbeli létesítményeket melyeknek megléte vagy éppen hiánya a település számára problémát okoz.

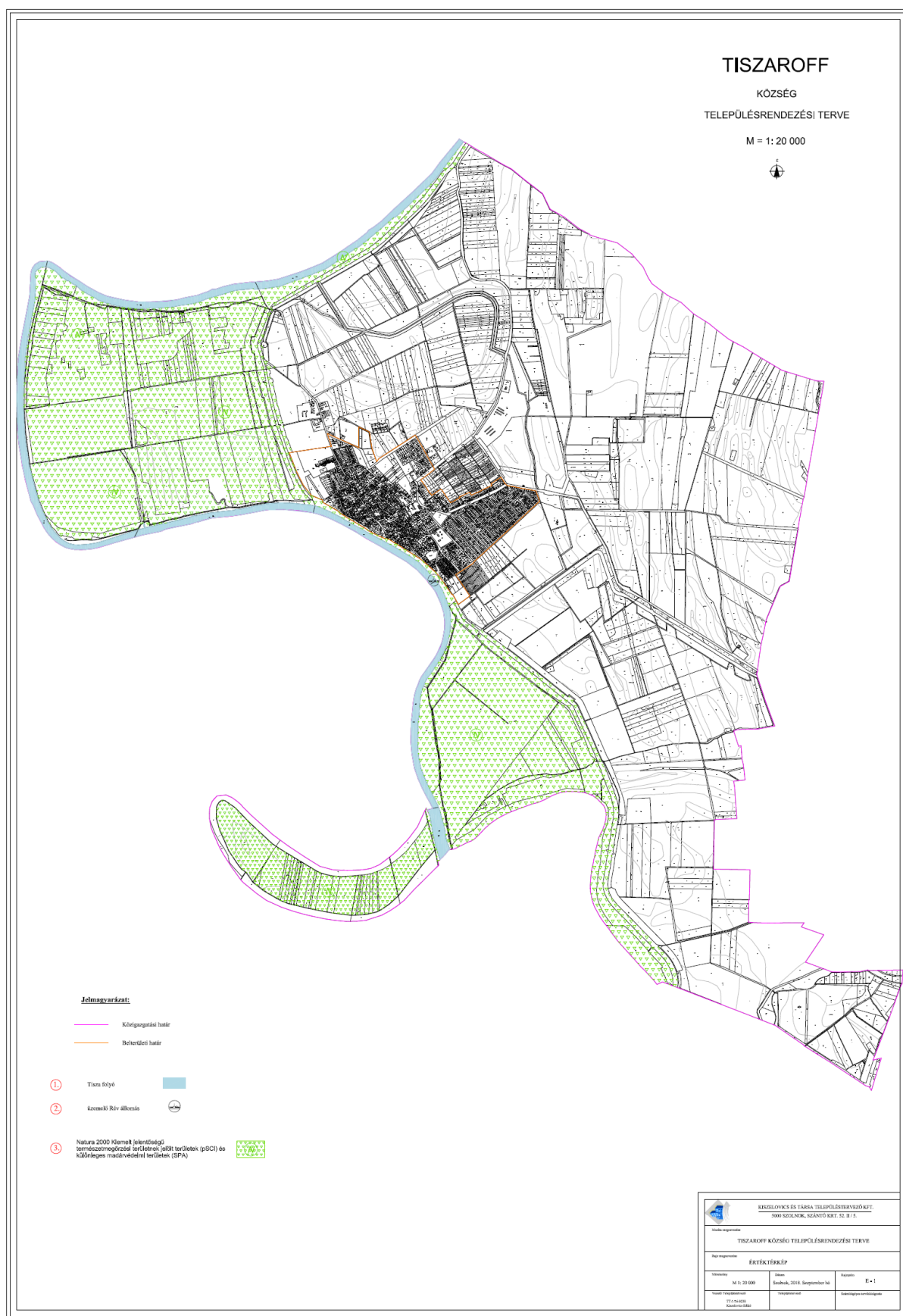
A problématerképen jelöltek magyarázata és kiegészítése:

- Jelentős nagyságú beépítetlen terület
- Rendezetlen telephely (Tiszacsom területe)
- Termelőüzemek, nagyobb munkaerő foglalkoztató gyárak hiánya
- Egyirányú közlekedési kapcsolat, vasútvonal hiánya
- Zsáktelepülés jelleg
- Rendezésre váró temetők
- Funkcióváltásra váró épületek
- Kerékpárút hiánya
- Külterületen nagy a vízgazdálkodási terület, melynek használata korlátozott.
- Tisza által elzárt terület
- Kevés számú működő mezőgazdasági major
- Nincs gazdasági terület (ipar, szolgáltatás) a külterületen

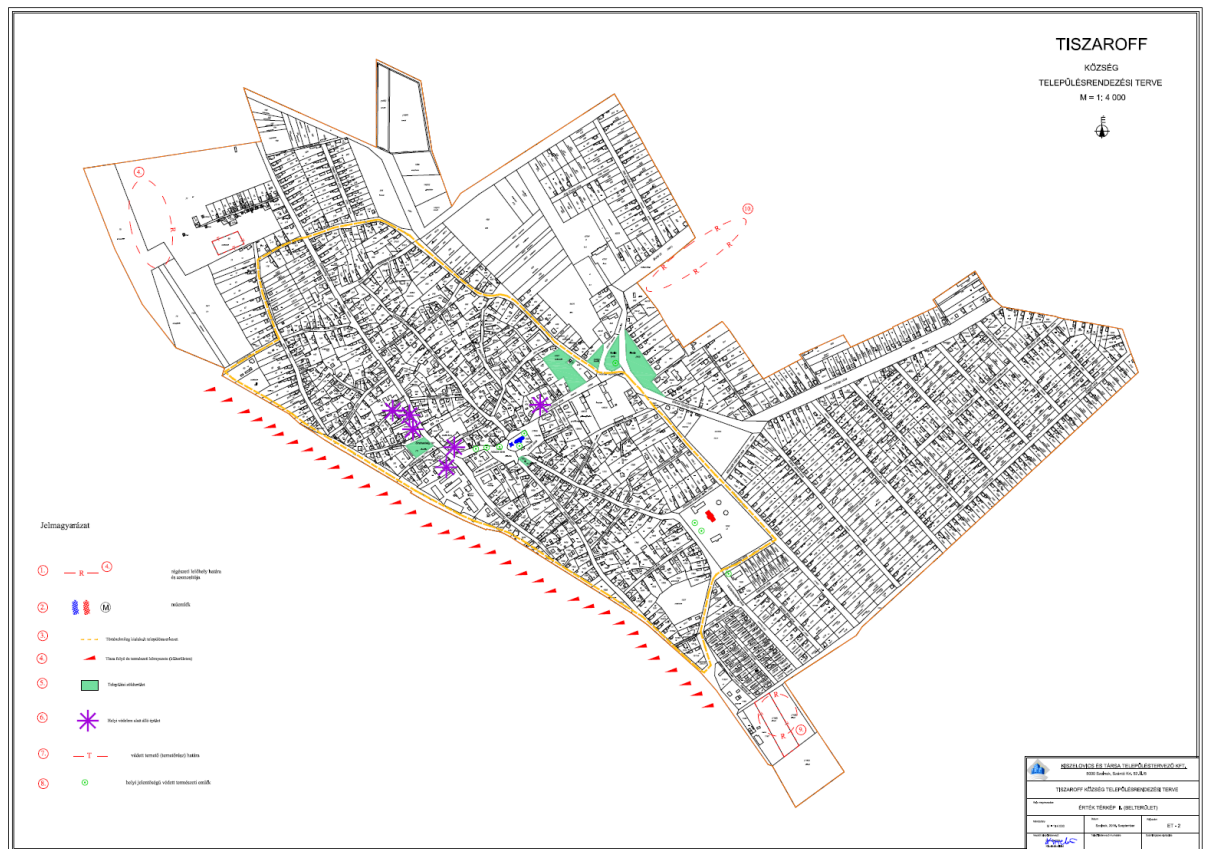
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

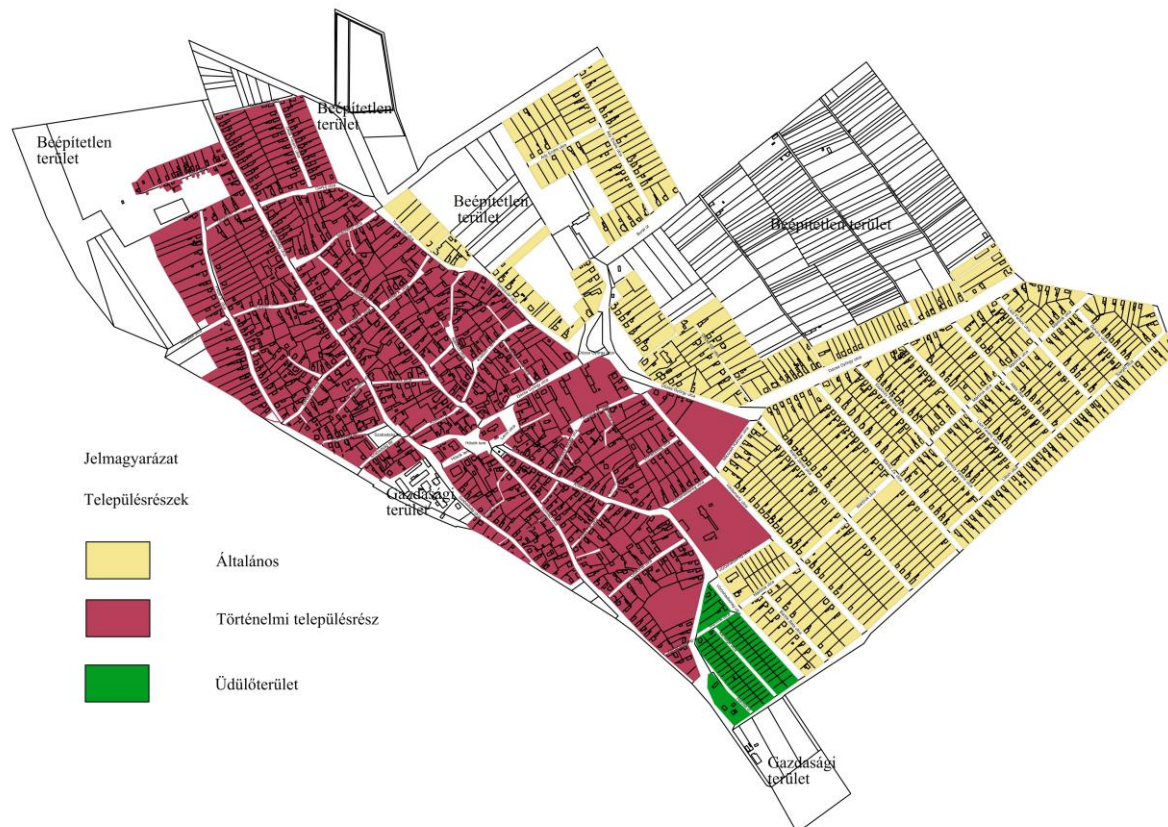
Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Településrészek lehatárolása

A településrészek lehatárolásánál a településképi arculati kézikönyvvel összhangban figyelembe vettük a településszerkezetet, az elhelyezett létesítményeket, a településrészek jellegét. Fentiek alapján a belterületet a következő településrészekre bontottuk:

1. Általános településrész

A terület a belterület keleti és északi szabályos, mérnöki tervek szerint kiosztott része

A település szabályos utcavonalvezetésű, az utóbbi időszak telekosztásait magában foglaló része. Jellemzően lakóterület, földszint, vagy földszint + tetőtérbeépítéses oldalhatáson álló épületekkel. Az északi részen jellemzően nagy beépítetlen területek találhatók, melyek mezőgazdasági művelés alatt állnak.

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

2. Történelmi településrész

A történelmi településrész, a belterület egybefüggő legnagyobb terület egysége a halmazos szerkezetű, történelmileg kialakult utcákat foglalja magába.

A település legrégebben kialakult, halmazos szerkezetű területe, szabálytalan utcavezetésekkel, kiteresedő közterületekkel. Ezen a területen található a település intézményei, az óvoda, bölcsőde, iskolák, polgármesteri hivatal, orvosi rendelő, posta, művelődési ház, a templomok. A községháza és templom közötti részen dísz és emlékpark jellegű közparkok található. A központi részen a beépítés intenzívebb és a méreteiben nagyobb középületek meghatározói az utcaképnek. A településrészen jellemzően oldalhatáron álló beépítéssel, különböző előkert mérettel földszintes családházak vannak. A településrészen beékelődve több telephely is megtalálható, melyek közül az egyik legnagyobb a Tiszacsom telephelye jelenleg funkcióváltásra, rehabilitációra vár. A településrész északnyugati részén jelentős be nem épített, rendezésre váró terület van.

2. Üdülőterület

A terület a belterület déli peremrészén a Tisza- parthoz közel helyezkedik el.

A településrész az 1970-es években kezdett kialakulni, üdülőfunkciónak megfelelő kisebb telkekkel. Az épületek jellemzően az 1980-as években épületek, időszakos tartózkodásra, kisebb alapterülettel és általában tetőtér beépítéssel. A területen jellemző a telkek üdülő funkció szerinti általában pihenőkertként történő használata. Jellemzően azonos előkertű és épületmagasságú épületekkel találkozunk.

3.3.2. Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

A település adatközlése alapján Tiszaroffon a szegregációval veszélyeztetett terület nagy része felszámolásra került..

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

A beavatkozást igénylő területek egy része lehatárolásra került a problématerképen, melyek további területekkel kiegészítésre kerültek. Ezek a következők:

- Beavatkozást igényelnek a beépítés nélküli üres területe, melyek területfelhasználást, funkcióját meg kell határozni.
- A belterületi alulhasznosított gazdasági területek, a Tiszacsom telephelye
- Temető területek rendezése
- Meglévő, üresen álló, hasznosításra váró épületek
- Közterületi parkolók kialakítása
- Településközpont rendezése, a zöldfelület rendezése kertészeti eszközökkel
- Közösségi tér kialakítása

Tiszaroff Község Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálat

Felhasznált irodalom:

- Magyarország kistájainak katasztere
- Tiszaroff község településrendezési terv, Alátámasztó munkarész 2008.
Kiszelovics és Társa Kft.
- Tiszaroff község honlapja,
- Természetvédelem. hu honlapja
- Wikipedia – Tiszaroff
- 2015-2019. évekre vonatkozó gazdasági program
- Költségvetés
- Szolnok megye településeinek története - Szolnok Megyei Levéltár